

นวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด “สามทหารเสือสาว” :
การดัดแปลงและความสัมพันธ์กับสังคม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

เมษายน 2559

นวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด “สามทหารเสือสาว” :
การดัดแปลงและความสัมพันธ์กับสังคม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
เมษายน 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด “สามทหารเสือสาว” :
การดัดแปลงและความสัมพันธ์กับสังคม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
เมษายน 2559

จรรยาบรรณ จรัสจรรยาฤทธิ์. (2559). *นวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด “สามทหารเสือสาว” : การดัดแปลงและความสัมพันธ์กับสังคม*. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.นิธิอร พรอำไพสกุล.

ปริญญาานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาลักษณะการสืบทอดและการดัดแปลงนวนิยายชุด สามทหารเสือสาวสู่บทละครโทรทัศน์ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการดัดแปลง นวนิยายสู่บทละครโทรทัศน์

ผลการศึกษาพบว่า นวนิยายชุดสามทหารเสือสาว ประกอบด้วยนวนิยาย 3 เรื่อง ได้แก่ มายาตวัน มนต์จันทร์ และฟ้ากระจ่างดาว เมื่อนำมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์พบลักษณะ การสืบทอดมากกว่าการดัดแปลง ลักษณะการสืบทอดจากนวนิยายสู่บทละครโทรทัศน์มี 4 ลักษณะ ได้แก่ การสืบทอดตัวละครเอก 6 ตัว ได้แก่ มัทนา สารวารี มีคณา เขตต์ตวัน ชมา และหิรัญย์ การสืบทอดฉากสำคัญ ได้แก่ ฉากพระอาทิตย์ตกในเรื่องมายาตวัน ฉากพระจันทร์เต็มดวง ในเรื่องมนต์จันทร์ และฉากดวงดาวในเรื่องฟ้ากระจ่างดาว การสืบทอดปัญหาสังคม ได้แก่ ปัญหา เด็กกำพร้า ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้าประเวณี และปัญหาการพนัน และการสืบทอดโครงเรื่อง กับแนวคิดสำคัญของเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะความเป็นนวนิยายชุด ลักษณะการสืบทอด ดังกล่าวเป็น “หัวใจ” สำคัญที่ช่วยสร้างความโดดเด่นแก่นวนิยายชุดสามทหารเสือสาว ทำให้ผู้อ่าน “จำได้” ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวในรูปแบบบทละครโทรทัศน์มี 2 ลักษณะ ได้แก่ การดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวที่สัมพันธ์กับรูปแบบบทละครโทรทัศน์ที่ เน้นการสื่อสารผ่าน “ภาพ” เป็นหลัก และการดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวที่สัมพันธ์กับสังคม โดยต้องดัดแปลงให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมแต่ละยุคสมัย ได้แก่ ปัญหาสังคม ความนิยมของคน ในสังคม การใช้เทคโนโลยี การนำเสนอภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน การควบคุมการแพร่ภาพออกอากาศ ทางโทรทัศน์ และนโยบายของสถานี การดัดแปลงวรรณกรรมให้อยู่ในรูปแบบใหม่ผ่านการตีความของ ผู้สร้างหลายยุคสมัย จึงแสดงถึงคุณค่าของวรรณกรรมที่จะยังคงดำรงอยู่ในสังคมไทย

“SAM TA-HAN SUE SAO” BOOK SERIES AND TELEVISION DRAMA SCRIPT:
ADAPTATION AND RELATION TO SOCIETY

Presented in partial fulfillment of requirement for the
Master of Arts degree in Thai
at Srinakharinwirot University
April 2016

Janyawan Jaratjaroonrit. (2016). *"Sam Ta-Han Sue Sao" Book Series And Television Drama Script: Adaptation And Relation To Society*. Master of Arts Program in Thai, Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University. Advisory Committee: Dr.Nition Pornumpaisakul.

This thesis aims to investigate elements of inheritance and adaptation of *"Sam Ta-Han Sue Sao"* book series television adaptation. It also has the objective to analyze social relationships which influence the adaptation of the book series in the television drama script.

The study results show that the book series contains three stories of *Maya Tawan*, *Mon Jantra*, and *Fa Krajang Dao*. When adapted into the television script, more elements of inheritance than adaptation are found. There are 4 elements of inheritance. The first element is the 6 characters of Mattana, Sarawaree, Meekana, Kettawan, Sama and Hiran. The second is important scenes including the sunset scene in *Maya Tawan*, the full moon scene in *Mon Jantra*, and the stars scene in *Fa Krajang Dao*. The third element is social problems of orphans, drugs, prostitution and gambling. Finally, the plot and the theme represent the series characteristics of the books. All four elements inherited from the book series are the key elements which build their recognition among any audience.

There are two factors influencing the adaptation of *Sam Ta-Han Sue Sao"* book series. The first factor are the adaptation book series in relation to television drama script which focuses on communication through visual means. The second factor are the adaptation of *Sam Ta-Han Sue Sao"* book series in relation to social problems which must suit the social context in the television era i.e. social problems, social popularity, the use of technology, the presentation of current events, the regulation of television broadcasts and channel policy. In this sense, the adaptation of literature into a new form through the interpretation of producers in different eras still show the value of presenting literature in Thai society.

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

นวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด “สามทหารเสือสาว” : การดัดแปลงและความสัมพันธ์กับสังคม

ของ

จรรยาวรรณ จรัสจรรยาฤทธิ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุษฎี โยเหลา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2559

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษา

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร. นิธิกร พรอำไพสกุล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาวรรการ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. นิธิกร พรอำไพสกุล)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครวิทย์ เรืองรอง)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณประการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. นิธิอร พรอำไพสกุล ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่างๆ และตรวจแก้ไขจนปริญญานิพนธ์สำเร็จ ลุล่วงได้ด้วยดี ทั้งยังให้ความรักความเมตตาต่อศิษย์ ให้กำลังใจเมื่อยามท้อแท้ และให้โอกาสที่ดีแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภัค มหาวรรกร ประธานสอบปากเปล่า ปริญญานิพนธ์ ท่านให้คำแนะนำเพื่อปรับแก้ไขงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมทั้งยังให้ความเมตตา และมอบโอกาสดีๆ อีกหลายอย่างให้แก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัศวินธ์ เรืองรอง ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก อาจารย์ทั้งสองท่าน ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับแก้ไขปริญญานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันตก มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ และคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่านที่อบรมสั่งสอน และให้ความรู้แก่ศิษย์

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโทรหัส 55 รุ่นน้องปริญญาโทรหัส 56 และเพื่อนๆ ทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และยังคงเป็นกำลังใจให้กันเสมอมา

ปริญญานิพนธ์นี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ 2559 ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบพระคุณพ่อกับแม่ที่ให้ความรักและการอบรมเลี้ยงดูเป็นอย่างดี สนับสนุน กำลังใจให้ลูกมีพลังเพียรพยายามในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง

จรรยาวรรณ จรัสจรรยาฤทธิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 นวนิยายชุดสามทหารเสือสาวกับแนวคิดการเชื่อมโยงเนื้อหาในสื่อรูปแบบต่างๆ และแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม.....	9
ภูมิหลังนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว.....	10
นามปากกาและผลงานของกิ่งฉัตร	10
ภูมิหลังนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว.....	15
ความแพร่หลายของนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว.....	16
ความแพร่หลายในสื่อสิ่งพิมพ์.....	16
ความแพร่หลายในสื่อโทรทัศน์.....	18
แนวคิดการเชื่อมโยงเนื้อหาในสื่อรูปแบบต่างๆ.....	19
ความสำคัญและลักษณะของการเชื่อมโยงเนื้อหาในสื่อรูปแบบต่างๆ.....	20
การผลิตซ้ำงานวรรณกรรมในสื่อที่หลากหลาย.....	21
ธรรมชาติและบทบาทของสื่อนวนิยายกับสื่อละครโทรทัศน์.....	21
ข้อจำกัดระหว่างสื่อนวนิยายกับสื่อละครโทรทัศน์.....	22
แนวทางการศึกษาการผลิตซ้ำงานวรรณกรรมในสังคมไทย.....	23
แนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม.....	26
ผู้แต่งกับสังคม.....	26
วรรณกรรมกับสังคม.....	28
แนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมในนวนิยาย.....	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	ลักษณะการสืบทอดนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ 34
	การสืบทอดลักษณะตัวละคร..... 35
	การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกหญิง..... 36
	การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกหญิงในภาพรวม..... 36
	สวย มีเสน่ห์ เก่ง..... 37
	การสืบทอดลักษณะเฉพาะของตัวละครเอกหญิง..... 46
	มีทนาย..... 46
	มุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว..... 47
	จริงใจ..... 48
	ฉลาดพูด..... 49
	สารวารี..... 51
	บุคลิกภาพแข็งแกร่งแต่จิตใจอ่อนไหว..... 52
	เกลียดการพนัน..... 53
	ติดบุหรี่..... 54
	มีคณา..... 54
	สวมแว่นสายตา..... 55
	พูดน้อย..... 56
	เกลียดผู้ชาย..... 57
	การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกชาย..... 58
	การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกชายในภาพรวม..... 58
	เก่ง..... 59
	เป็นคนดี..... 62
	การสืบทอดลักษณะเฉพาะของตัวละครเอกชาย..... 66
	เขตต์ตวัน..... 67
	เกลียดนักข่าว..... 67
	ปิดกั้นตนเอง..... 68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

3 (ต่อ)

ษมา.....	69
มีอายุมากกว่านางเอกหลายปี.....	70
รักสันโดษ.....	71
นั่งสุขุม.....	72
หิรัญย์.....	74
ยิ้มแยมแจ่มใส.....	74
ทำทางไม่เหมือนตำรวจ.....	75
ใจเย็น.....	76
การสืบทอดจากสำคัญ.....	77
จาก “พระอาทิตย์ตก” : การสืบทอดจากสำคัญในเรื่องมายาตวัน.....	78
จาก “พระจันทร์” : การสืบทอดจากสำคัญในเรื่องมนต์จันทร์ทรา.....	84
จาก “ดวงดาว” : การสืบทอดจากสำคัญในเรื่องฟ้ากระจ่างดาว.....	90
การสืบทอดปัญหาสังคมภายในเรื่อง.....	95
ปัญหาเด็กกำพร้า.....	96
เด็กกำพร้าที่อาศัยในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า.....	96
เด็กกำพร้าที่อาศัยอยู่กับญาติ.....	98
เด็กกำพร้าที่มีผู้อุปการะไปเป็นบุตรบุญธรรม.....	101
ปัญหายาเสพติด.....	102
ปัญหาการค้าประเวณี.....	104
ปัญหาการพนัน.....	107
การสืบทอดความสัมพันธ์ในลักษณะนวนิยายชุด.....	109
การสืบทอดโครงเรื่อง.....	109
การสืบทอดโครงเรื่องของนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว.....	110
การสืบทอดโครงเรื่องของนวนิยายแต่ละเรื่อง.....	114
การสืบทอดแนวคิดสำคัญของเรื่อง.....	117

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	การดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวกับความสัมพันธ์ทางสังคม..... 123
	การดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวที่สัมพันธ์กับรูปแบบบทละครโทรทัศน์..... 124
	การดัดแปลงลักษณะตัวละครในบทละครโทรทัศน์..... 126
	มัทนา..... 126
	เขตต์ตะวัน..... 127
	การดัดแปลงฉากสำคัญในบทละครโทรทัศน์..... 129
	การดัดแปลงฉาก “พระอาทิตย์” ในเรื่องมายาตะวัน..... 130
	การดัดแปลงฉาก “พระจันทร์” ในเรื่องมนต์จันทร์..... 132
	การดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวที่สัมพันธ์กับสังคม..... 135
	การนำเสนอปัญหาสังคม..... 135
	ความนิยมของคนในสังคม..... 137
	การใช้เทคโนโลยี..... 139
	เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร..... 140
	การติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์..... 141
	การติดต่อสื่อสารทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network)..... 145
	เทคโนโลยีการถ่ายภาพ..... 148
	การนำเสนอภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน..... 151
	การควบคุมทางสังคม..... 154
	การควบคุมการแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์..... 155
	นโยบายของสถานี..... 160
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 164
	บรรณานุกรม..... 172
	ประวัติย่อผู้วิจัย..... 179

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางแสดงผลงานนวนิยายของกึ่งฉัตรตามลำดับปีที่พิมพ์.....	11
2 ตารางแสดงการตีพิมพ์ของนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว.....	17
3 ตารางแสดงการนำนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์.....	19
4 ตารางแสดงโครงเรื่องนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุดสามทหารเสือสาว.....	110
5 ตารางแสดงโครงเรื่องมายาตัววัน.....	115
6 ตารางแสดงโครงเรื่องมนต์จันทร์.....	116
7 ตารางแสดงโครงเรื่องฟ้ากระจ่างดาว.....	117
8 ตารางแสดงแนวคิดสำคัญในเรื่องมายาตัววัน.....	119
9 ตารางแสดงบทกลอนจันทร์เอยจันทร์เจ้าตอนสาระสารีขอพรให้แม่ในเรื่องมนต์จันทร์	120
10 ตารางแสดงแนวคิดสำคัญในเรื่องมนต์จันทร์.....	120
11 ตารางแสดงแนวคิดสำคัญในเรื่องฟ้ากระจ่างดาว.....	121
12 ตารางแสดงการเปรียบเทียบการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ในนวนิยายและ บทละครโทรทัศน์ชุดสามทหารเสือสาว.....	143
13 ตารางแสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีทางการถ่ายภาพ จากนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวไปสู่บทละครโทรทัศน์.....	149

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ภาพกราฟแสดงพัฒนาการการผลิตนวนิยายของกิงฉัตร.....	13
2 ภาพปกนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว.....	17
3 ภาพนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวในนิตยสาร.....	17
4 ภาพนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวในหนังสือเรื่องย่อเฉพาะกิจ.....	18
5 ภาพแสดงอิทธิพลระหว่างผู้แต่งและสังคม.....	28
6 ภาพฉากดวงดาวพร่างพรายเต็มท้องฟ้า ตอนหิรัญย์ขอมมีคณาแต่งงาน.....	93
7 ภาพแสดงลักษณะนิสัย “เจ้าแผนการ” ของมัทนาในละครมาตาวัน.....	126
8 ภาพมัทนาและประชาชนจำนวนมากให้กำลังใจเขตต์ตะวันในงานเปิดตัวภาพยนตร์.....	128
9 ภาพผลงานในวงการบันเทิงที่หลากหลายของเขตต์ตะวัน.....	129
10 ภาพฉากพระอาทิตย์ตก ตอนมัทนากลับไปภูเกิดเพื่อที่จะปรับความเข้าใจกับเขตต์ตะวัน.....	131
11 ภาพฉากพระอาทิตย์ตกน้ำ ตอนเขตต์ตะวันขอมัทนาแต่งงาน.....	132
12 ภาพฉากพระจันทร์เต็มดวง ตอนสาราวรีกับษมาคิดทบทวนเรื่องความรักของทั้งคู่.....	134
13 ภาพการใช้โทรศัพท์มือถือในละครชุดสามทหารเสือสาว.....	144
14 ภาพการติดต่อสื่อสารผ่านโปรแกรมไลน์(Line) ในละครชุดสามทหารเสือสาว.....	147
15 ภาพการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ในละครชุดสามทหารเสือสาว.....	147
16 ภาพการใช้งานกล้องถ่ายภาพแบบดิจิทัล(Digital) ในละครชุดสามทหารเสือสาว.....	150
17 ภาพสนามบินสุวรรณภูมิในละครชุดสามทหารเสือสาว.....	154
18 ภาพที่แสดงให้เห็นถึงโทษของบุหรี่ในละครชุดสามทหารเสือสาว.....	159
19 ภาพละครชุดที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3.....	162

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

นวนิยายเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาสะท้อนเรื่องราวชีวิตมนุษย์แง่มุมต่างๆ ในสังคมผ่านองค์ประกอบของนวนิยาย ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร เหตุการณ์ และฉาก ผู้เขียนอาจนำเหตุการณ์ในสังคมมาแทรกไว้ในนวนิยาย หรือนำประสบการณ์ตรงมาเขียนไว้ในนวนิยาย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า นวนิยายเป็นวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคม ดังที่ รีนฤทัย สัจจพันธุ์ (2542: 50) ได้อธิบายความหมายของนวนิยายไว้ว่า

นวนิยาย เป็นเรื่องเล่ารูปแบบใหม่ มีเนื้อเรื่องสะท้อนวิถีชีวิตและสังคมปัจจุบัน นวนิยายจึงไม่ใช่เรื่องไร้สาระอีกต่อไป หากแต่เป็นกระจกเงาบานใหญ่ที่สะท้อนให้รู้จักชีวิต รู้จักสังคม รู้จักมนุษย์ ให้แง่คิด และคลายปัญหา นวนิยายจึงเป็นทั้งหนังสือ ‘อ่านเล่น’ ก็ได้ ‘อ่านจริง’ ก็ได้ อ่านเล่น คือ อ่านแล้วปล่อยอารมณ์ให้แช่มชื่น เบิกบาน หรือ เศร้าสร้อยคล้อยไปกับเนื้อเรื่อง อ่านจริงก็คือ สะดุดใจได้แง่คิด มองโลกมองชีวิตให้ลึกซึ้งกว่าแต่ก่อน

นวนิยายมีหลายรูปแบบ เช่น นวนิยายจบภายในเล่มเดียว นวนิยายภาคต่อซึ่งมีจำนวนหลายเล่มต่อกัน ในปัจจุบันนวนิยายชุดหรือนวนิยายซีรีส์นับว่าเป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งที่ได้รับคามนิยมในสังคมไทย

นวนิยายชุดหรือนวนิยายซีรีส์ (Series) มีลักษณะเป็นนวนิยายที่มีตัวละครชุดเดิมเป็นหลักในการดำเนินเรื่อง ตัวละครชุดนี้ทำหน้าที่เชื่อมโยงและร้อยเรียงเรื่องราวของนวนิยายชุดทั้งหมดเข้าด้วยกัน โดยมีแกนเรื่องหลักเดียวกัน ธเนศ เวศร์ภาดา (2556: 15) ได้กล่าวถึงนวนิยายชุดไว้ว่า “นวนิยายชุดแต่ละตอนเป็นคนละแนวเรื่อง เล่าเรื่องของตัวเอกแยกไปคนละเรื่อง แต่ยืนอยู่ด้วย แกนเดียวกัน และยืนอยู่ด้วยแกนเรื่องหลักเดียวกัน”

คามนิยมของนวนิยายชุดทำให้ผู้สร้างละครโทรทัศน์นำนวนิยายชุดไปสร้างเป็น “ละครชุด” หรือที่เรียกอีกชื่อว่า “ละครเถา” และได้รับความนิยมจากผู้ชมเนื่องจากละครชุดให้คุณค่าทางด้านอารมณ์ มีเนื้อหาหลากหลาย แต่ละตอนจะมีแนวเรื่องที่แตกต่างกันออกไป ทั้งยังมีตัวละครหลากหลายร้อยเรียงนวนิยายแต่ละเรื่องเข้าด้วยกัน นอกจากนี้ยังมีตัวละครเอกหลายคู่ช่วยสร้างสีสันให้กับละคร ทำให้ละครชุดหรือละครเถาได้รับความนิยม และขยายกลุ่มผู้ชมอย่างกว้างขวาง ดังที่ ธเนศ เวศร์ภาดา (2556: 15) อธิบายไว้ดังนี้

ในมิติการสร้างละครเถาเชื้อให้บันดาราเป็น “แพ็คเกจ” แนวทางการสร้างละครที่มีตัวเอกหลายคู่เปิดโอกาสให้ผู้สร้างละครบันดาราใหม่ได้มากขึ้น และสามารถรองรับดาราในสังกัดได้มากขึ้น สร้างสีสันให้ละครเรื่องนี้ๆ ส่วนในมิติของเนื้อหา ละครเถาเป็นพื้นที่ของการรวมแนวเรื่องหลากหลายมาประชันกัน ให้คนดูได้เลือกชมเลือกชิม

ความหลากหลายของแนวเรื่องและความหลากหลายของตัวละครในนวนิยายชุดและละครชุดจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้นวนิยายชุดและละครชุดได้รับความนิยม

การบูร สุขวิไลธारा เป็นผู้หนึ่งที่ทำให้นวนิยายชุดเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมมากโดยการสร้างนวนิยายชุดหรือซีรีส์เป็นละครโทรทัศน์ เช่น นวนิยายชุด**บ้านไร่ปลายฝัน** นวนิยายชุด**สุภาพบุรุษจุฑาเทพ** ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแรงบันดาลใจในการทำนวนิยายชุดหรือซีรีส์ ไว้ดังนี้

ซีรีส์บ้านไร่ปลายฝัน หรือเมื่อทำละครมีชื่อว่าสี่หัวใจแห่งขุนเขา, ซีรีส์สุภาพบุรุษจุฑาเทพ, The Six Sense ตรงนี้ผมได้รับแรงบันดาลใจจากนวนิยายจีนกำลังภายใน เช่น พวกชุดมังกรหยกที่ผมชอบอ่าน และต่อมาก็จะเป็นงานของ ว.ณ ประมวญมารค แล้วก็งานของคุณกิงฉัตรที่เอามาเป็นแรงบันดาลใจในการทำงาน และได้มีการแตกย่อยต่อให้เกิดวาทกรรมใหม่ในแบบของเรา

การบูร สุขวิไลธारा (2557, 6 สิงหาคม)

จากข้างต้นแสดงให้เห็นว่านวนิยายชุดแรกที้นำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ ได้แก่ นวนิยายชุด**บ้านไร่ปลายฝัน** นำมาสร้างเป็นละครชุดสี่หัวใจแห่งขุนเขาประสบความสำเร็จ และได้รับความนิยมจากผู้ชม ความนิยมดังกล่าวทำให้มีการนำนวนิยายชุดมาสร้างสรรค์ให้อยู่ในรูปแบบละครชุดอีกมาก เช่น นวนิยายชุด**สุภาพบุรุษจุฑาเทพ** นวนิยายชุด**เลือดมังกร** นวนิยายชุด The Rising Sun รวมถึงนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว** ก็ได้นำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์อีกครั้งโดยให้อยู่ในรูปแบบของละครชุด “งานของกิงฉัตร” สร้างแรงบันดาลใจสำคัญในการนำนวนิยายชุดมาสร้างสรรค์ในรูปแบบละครชุด

นวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ของกิงฉัตร หรือ ปาริฉัตร ศาลิคุปต์ ประกอบด้วยนวนิยายเรื่อง**มายาตะวัน** **มนต์จันทร์** และ**ฟ้ากระจำดาว** นวนิยายชุดนี้นำเสนอเรื่องราวของผู้หญิงสามคนที่เป็เพื่อนกัน ทั้งสามคนมีอาชีพนักข่าว มีบุคลิกภายนอกและลักษณะนิสัยแตกต่างกัน สร้างเสน่ห์ให้แก่ตัวละครทั้งสามเรื่อง โครงเรื่องนวนิยายชุดนี้กล่าวถึงตัวละครเอกหญิงสามคนต้องเดินทางไปทำข่าวตามที่บรรณาธิการข่าวมอบหมาย ต่างคนต่างประสบปัญหาระหว่างการปฏิบัติงาน นวนิยายนำเสนอโครงเรื่อง เนื้อหา บรรยากาศของเรื่องที่แตกต่างกัน นวนิยายชุดนี้มีลักษณะโดดเด่นในฐานะเป็นวรรณกรรมสะท้อนภาพสังคมในด้านต่างๆ เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาเด็กกำพร้า ปัญหายาเสพติด ปัญหาการพนัน และปัญหาการค้าประเวณี ดังเช่น เรื่อง**มายาตะวัน**เด่นในการ

สะท้อนภาพปัญหาเด็กกำพร้า **มนต์จันทร์** สะท้อนภาพปัญหาการพนัน และ **ฟ้ากระจ่างดาว** สะท้อนภาพปัญหาการค้าประเวณีและยาเสพติด

การสะท้อนภาพชีวิตของคนในสังคมในนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ผ่านแง่มุมต่างๆ ที่หลากหลายจึงทำให้นวนิยายชุดนี้มีคุณค่าต่อสังคม และนวนิยายเรื่อง **ฟ้ากระจ่างดาว** ได้รับคัดเลือกให้เป็นหนึ่งวรรณกรรมของเขตดินแดง ในโครงการ “**เท-เหนือ-ไทย 1 เขต 1 วรรณกรรมกรุงเทพมหานคร**”¹ จากการที่มีเนื้อหาสะท้อนปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งเขตดินแดงเป็นพื้นที่ที่พบปัญหายาเสพติด นวนิยายเรื่องนี้จึงได้รับคัดเลือกให้เป็นวรรณกรรมประจำเขตดินแดง และเมื่อนำนวนิยายเรื่องนี้มาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ก็ยังคงสืบทอดปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด และยังคงให้ตัวละคร ‘**หิรัญย์**’ เป็นตำรวจในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การสะท้อนปัญหาสังคมที่โดดเด่นนี้ทำให้ได้รับรางวัลโทรทัศน์ทองคำ ครั้งที่ 28 สาขาละครสร้างสรรค์สังคมดีเด่น นวนิยายจึงเป็นสื่อสะท้อนสังคมและมีอิทธิพลต่อการผลิตซ้ำในรูปแบบสื่อละครโทรทัศน์ ดังที่ ปิยะพิมพ์ สมิตติกล (2541: 4) ได้กล่าวไว้ว่า

นวนิยายและละครโทรทัศน์ถือว่าเป็นสื่อที่มีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน เนื่องจากละครส่วนใหญ่สร้างมาจากนวนิยาย และเมื่อละครได้รับความนิยมก็ส่งผลให้นวนิยายขายดีเนื่องจากผู้ชมที่ชื่นชอบละครจะพยายามหานิยายเรื่องนั้นมาอ่าน นั่นก็ถือว่าเป็นข้อดีที่ละครโทรทัศน์นำเสนอเรื่องเล่าในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้การแสดงเป็นหลัก ส่งผลให้มวลชนสามารถเข้าถึงและอ่านนวนิยายมากขึ้น นอกจากนี้จะพบว่าหลายครั้งเมื่อหยิบนวนิยายที่เคยประสบความสำเร็จแล้วมาสร้างอีกเสี่ยงตอบรับก็ยังคงมหาศาลอยู่เช่นเดิม

การดัดแปลงนวนิยายไปสู่สื่อรูปแบบต่างๆ จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับธรรมชาติของสื่อแต่ละชนิด เนื่องจากสื่อมีรูปแบบที่แตกต่างกัน จึงส่งผลต่อการดัดแปลงตัวบทนวนิยายเดิม เช่น อาจมีการดัดแปลงเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบของสื่อ การปรับเปลี่ยนเพื่อให้เข้ากับยุคสมัยและบริบททางสังคม การเพิ่มหรือลดบทบาทของตัวละคร กลวิธีการนำเสนอเรื่องอาจมีกลวิธีที่ต่างกันเพื่อความสมจริงของเนื้อหา เนื่องจากธรรมชาติของสื่อมีเงื่อนไขและข้อจำกัดที่ต่างกัน

¹โครงการ “**เท-เหนือ-ไทย 1 เขต 1 วรรณกรรมกรุงเทพมหานคร**” จัดขึ้นโดยกรุงเทพมหานครร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อเผยแพร่ผลงานวรรณกรรมเด่นในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานครทั้ง 50 เขตเพื่อกระตุ้นการอ่านวรรณกรรมในท้องถิ่น และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อ่าน

“ธรรมชาติของสื่อ” จึงเป็นปัจจัยที่ควรคำนึงถึงในการดัดแปลงนวนิยายให้เป็นบทละครโทรทัศน์ นวนิยายชุดสามทหารเสือสาว เรื่อง มายาตวัน มนต์จันทร์ และฟ้ากระจ่างดาวตีพิมพ์ระยะเวลาห่างกันพอสมควร กล่าวคือ มายาตวัน ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ.2536 มนต์จันทร์ ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2541 และฟ้ากระจ่างดาว ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2547 ละครโทรทัศน์ที่นำมาผลิตครั้งแรกจึงไม่ได้อยู่ในรูปแบบของละครชุด เพราะสร้างขึ้นต่างปีและออกอากาศต่างช่องกัน แต่หลังจากที่กระแสละครชุดกำลังเป็นที่นิยมในสังคม จึงนำนวนิยายทั้งสามเรื่องมาผลิตซ้ำเป็นละครโทรทัศน์อีกครั้ง โดยใช้ชื่อเรียกว่า ละครชุดสามทหารเสือสาว นำมาผลิตพร้อมกัน ใช้นักแสดงนำหลักชุดเดียวกันและออกอากาศต่อเนื่องกัน นำแสดงโดย “อุรัสยา สเปอ์เบิร์นด์” “ราศรี บาเล็นซิเอก้า” และ “ภิรมย์ คงไทย” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ในปี พ.ศ.2556

ถึงแม้นวนิยายและละครโทรทัศน์จะมีความเชื่อมโยงกัน สามารถเอื้อประโยชน์ให้แก่กัน แต่สื่อทั้งสองชนิดมีธรรมชาติที่ต่างกัน นวนิยายเป็นสื่อที่ใช้ภาษาในการสื่อสาร ผู้เขียนจะต้องบรรยายอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ ละครโทรทัศน์ใช้ทั้งเสียงและภาพในการสื่อสาร ดังนั้นการนำนวนิยายมาสร้างให้อยู่ในรูปแบบละครโทรทัศน์จึงต้องผ่านการดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ก่อน เพื่อให้เหมาะสมกับธรรมชาติของสื่อแต่ละชนิด ดังตัวอย่าง

นวนิยายมนต์จันทร์บรรยายความคิดของสวระวารีเมื่อได้เห็นว่าเกะยานกมีแต่ต้นยี่โถ เต็มไปทั่วทั้งเกาะ ซึ่งดอกยี่โถถือว่าเป็นจุดเด่นสำคัญบนเกาะยานก ดังนี้

“ยี่โถ....ยี่โถ....มองไปทางไหนก็เจอแต่ต้นยี่โถที่แกว่งดอกโบกโบสะพัดรับลมทะเล
ความจริงเกาะนี้น่าจะชื่อเกาะยี่โถมากกว่าเกาะยานกนะ...หญิงสาวคิดในใจเล่นๆ”
(มนต์จันทร์. 2553: 97)

ฉากดอกยี่โถบนเกาะยานกในบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดจุดเด่นของเกาะยานกที่เต็มไปด้วยดอกยี่โถเอาไว้ เนื่องจากดอกยี่โถเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การคลี่คลายปมปัญหาภายในเรื่อง แต่ได้มีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับรูปแบบของสื่อละครโทรทัศน์ โดยเปลี่ยนจากการที่สวระวารีต้องคิดในใจ ให้เป็นฉากที่ขมาพาสวระวารีชมเกาะยานกพร้อมทั้งฉายภาพดอกยี่โถที่บ้านสะพรั่งบนเกาะให้ผู้ชมได้เห็น และเพิ่มบทสนทนาระหว่างขมาและสวระวารีที่พูดถึงดอกยี่โถเข้ามาแทน ดังนี้

สาระวารีหันถามษมา

"กล่องขาวๆ นั่นอะไรคะ"

"รังผึ้ง งานอดิเรกของลำแพงเขา"

"แปลกดีนะคะ เลี้ยงผึ้งกลางทะเล แล้วมันจะไปหาน้ำหวานจากไหนได้คะ"

สาระวารีชุมกล้องถ่ายภาพไป

"ก็คงจากดอกไม้แถวๆนี้ละ"

สาระวารีลดกล้องลง กวาดตามองไปรอบๆ

"ฉันไม่เห็นดอกอะไรนอกจากยี่โถ น้ำผึ้งดอกไม้โถไม่รู้รสชาติเป็นยังไง" สาระวารีซ้ำๆ

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์: ตอนที่ 2)

จากในนวนิยายผู้เขียนจะบรรยายให้เห็นว่ามีดอกไม้โถทั่วทั้งเกาะยานกผ่านความคิดของตัวละครสาระวารี แต่เมื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นบทละครโทรทัศน์ ได้มีการดัดแปลงให้เป็นการสนทนาระหว่างตัวละครสาระวารีและษมา จากบทสนทนา “ฉันไม่เห็นอะไรเลยนอกจากดอกไม้โถ” แสดงให้เห็นว่าในบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดลักษณะเด่นของเกาะยานกที่เต็มไปด้วยดอกไม้โถ ทั้งผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ต้องการนำเสนอให้เห็นประเด็นเรื่อง “ดอกไม้โถ” ให้ผู้ชมได้เห็นว่าดอกไม้โถมีความสำคัญต่อเรื่อง ไม่ใช่เป็นเพียงแค่จุดเด่นของเกาะยานก แต่เป็นปมสำคัญที่นำไปสู่การคลี่คลายของเรื่องมนต์จันทร์

จากการดัดแปลงข้างต้น ได้เพิ่มการสนทนาระหว่างตัวละครสาระวารีและษมาเข้ามาเพื่อส่งสารไปยังผู้ชมได้ง่าย ผู้ชมจะรับรู้เรื่องราวและเข้าใจจากการโต้ตอบกันระหว่างตัวละครมากกว่าการดูจากสีหน้าและท่าทางของนักแสดง อีกทั้งละครโทรทัศน์ไม่นิยมให้ตัวละครพูดคนเดียว หรือฉายเสียงความคิดของนักแสดง เนื่องจากไม่สมจริง

นอกจากการนำนวนิยายมาดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์ จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรายละเอียดเพื่อให้ภาพที่ปรากฏเหมาะสมกับสังคม และการยอมรับของคนในสังคมมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

นวนิยายเรื่องฟ้ากระจ่างดาว ได้มีการกล่าวถึงตัวละคร “สันติ” เด็กชายอายุ 10 ขวบที่หนีออกจากบ้าน และถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ โดยปรากฏหลังจากมีคณาตามหาสันติ และพากลับบ้านมาอย่างปลอดภัย แต่จำเป็นต้องพาสันติไปตรวจเลือดเพื่อตรวจสอบการติดโรคจากเพศสัมพันธ์ปรากฏดังนี้

“จะผู้หญิงหรือผู้ชายก็ได้เหมือนกันหมด โรคภัยนั้นไม่เลือกที่รักมักที่ชังหรอกนะดิ”

“แต่...” เด็กชายก้มหน้า ผิวแค้น คาง รวมทั้งหน้าผากออกจะแดง “แค่สองครั้งเท่านั้น

พี่เขาให้ทำ ถ้าไม่ทำก็ไม่มีเงินกินข้าว...”

แม้เตรียมใจไว้แล้วตั้งแต่แรก หากเมื่อฟัง ใจหญิงสาวอดเจ็บเหมือนถูกบีบเข้าเต็มแรงไม่ได้

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554: 264)

ในนวนิยายปรากฏให้เห็นว่าสันติถูกล่วงละเมิดทางเพศแล้วก่อนที่มีคณาและหิรัญย์จะมาช่วย แต่ในบทละครโทรทัศน์ปรับเปลี่ยนให้มีคณาและหิรัญย์ตามไปช่วยสันติทัน ปรากฏในบทละครโทรทัศน์ ดังนี้

"ค่อยๆ พุดก็ได้ ไม่เห็นต้องไว้วายอะไรเลย ป้าเป็นห่วงติ ตรวจสุขภาพเอาไว้มันเสียหลาย
หอรอก ไม่ติดโรคอะไรมาก็ดี"

สันติไม่พอใจ เสียงดัง น้ำตาคลอ ตั้งท่าจะไว้วาย

"**ติไม่ได้ทำ ติไม่ยอมมัน** ป้าไม่เชื่อติอีกแล้วใช่ไหม... ติว่าแล้ว"

มีคณานั่งนิ่ง สอนไปทันที "ป้าเชื่อที่ติพูด หยุดไว้วายได้รึยัง"

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจำจางดาว: ตอนที่ 5)

บทละครโทรทัศน์ยังคงนำเสนอให้เห็นปัญหาการค้าประเวณีในเด็กผู้ชาย แต่ดัดแปลงให้สันติไม่ถูกล่วงละเมิดทางเพศต่างจากในนวนิยาย เนื่องจากละครโทรทัศน์เผยแพร่ในสื่อสาธารณะ จำกัดขอบเขตของผู้ชมไม่ได้ การนำเสนอภาพปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กซึ่งเป็นเรื่อง “เปราะบาง” ในสังคม จึงต้องปรับเปลี่ยนบทเพื่อให้สังคมและผู้ชม “รับได้”

การสร้างสรรคนวนิยายให้อยู่ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์บางครั้งจึงถูกดัดแปลงให้แตกต่างไปจากนวนิยายต้นฉบับ สร้างสรรค์เนื้อหาให้สมจริง ผู้ชมรับรู้ได้ง่าย และเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน เช่น เทคโนโลยีในการสื่อสาร ความนิยมของคนในสังคม สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน เป็นต้น ดังนั้นผู้สร้างบทละครโทรทัศน์จึงมักเพิ่มเติมเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันลงไปในละครโทรทัศน์ “สังคม” จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการดัดแปลงตัวบทนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ไปสู่บทละครโทรทัศน์ ทั้งยังมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานวรรณกรรม เนื่องจากผู้แต่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงที่จะนำวัตถุดิบจากในสังคม ทั้งประสบการณ์ตรง หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคมรอบตัว เช่น เหตุการณ์ ทัศนคติ ตลอดจนแนวคิดต่างๆ แทรกในงานวรรณกรรม วรรณกรรมจึงมีความสัมพันธ์กับสังคม

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่านวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**มีลักษณะโดดเด่นในด้านการดัดแปลงตัวบทจากนวนิยายสู่บทละครโทรทัศน์ที่สัมพันธ์กับสังคม ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาลักษณะการดัดแปลงนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อการดัดแปลงนวนิยายชุดนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการสืบทอดนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์
2. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** กับความสัมพันธ์ทางสังคม

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้เห็นถึงลักษณะการดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ที่สัมพันธ์กับสังคม

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ตัวบทนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** และบทละครโทรทัศน์ ดังนี้

1. นวนิยายเรื่อง **มายาตวัน** ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 13 พ.ศ. 2554 สำนักพิมพ์อรุณ
มนต์จันทร์ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 16 พ.ศ. 2553 สำนักพิมพ์อรุณ
ฟ้ากระจ่างดาว ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2554 สำนักพิมพ์อรุณ
2. บทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** ของ บริษัททีวีซีน (TV Scene) ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ในปี พ.ศ. 2556 ดังนี้
บทละครโทรทัศน์เรื่อง **มายาตวัน** โดย บทกร
บทละครโทรทัศน์เรื่อง **มนต์จันทร์** โดย บทกร
บทละครโทรทัศน์เรื่อง **ฟ้ากระจ่างดาว** โดย บทกร

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ใช้ภาพประกอบจากละครโทรทัศน์เรื่อง **มายาตวัน** **มนต์จันทร์** และ **ฟ้ากระจ่างดาว** ผลิตโดยบริษัททีวีซีน (TV Scene) ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ในปี พ.ศ. 2556 แสดงนำโดย อรุสยา สเปอ์บันด์ ราศรี บาเล็นซิเอก้า และ ภิรณีย์ คงไทย เป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาตัวบทนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ เรื่อง **มายาตวัน มนต์จันทร์** และ **ฟ้ากระจำดาว**
2. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังของนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว** แนวคิดการเชื่อมโยงเนื้อหาในสื่อรูปแบบต่างๆ และแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม
3. ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการดัดแปลงนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์
4. ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อการดัดแปลงนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**สู่บทละครโทรทัศน์
5. สรุปผลการวิจัยและนำเสนอการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

นวนิยายชุด หมายถึง นวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว** ได้แก่ นวนิยายเรื่อง**มายาตวัน มนต์จันทร์** และ**ฟ้ากระจำดาว**

การดัดแปลง หมายถึง การนำตัวบทเดิมจากนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**มาผลิตซ้ำในรูปแบบใหม่คือในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ โดยมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาให้เหมาะสมกับสื่อละครโทรทัศน์

บทที่ 2

นวนิยายชุดสามทหารเสือสาวกับแนวคิดการเชื่อมโยงตัวบท ในสื่อรูปแบบต่างๆ และแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม

ในบทที่ 2 นี้ผู้วิจัยจะนำเสนอภูมิหลังของนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว แนวคิดการเชื่อมโยงตัวบทในสื่อรูปแบบต่างๆ และแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม เพื่อให้เข้าใจถึงแนวคิดที่จะใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ และเพื่อให้เห็นถึงภูมิหลังของนวนิยายเรื่องมายาตวัน มนต์จันทร์ และฟ้ากระจ่างดาว ในด้านความนิยมและความแพร่หลายในสังคมโดยนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ภูมิหลังนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว
2. แนวคิดการเชื่อมโยงเนื้อหาในสื่อรูปแบบต่างๆ
3. แนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม

1. ภูมิหลังนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว

การศึกษานวนิยายชุดสามทหารเสือสาวในครั้งนี้ ผู้วิจัยจำเป็นต้องเข้าใจภูมิหลังของนวนิยาย ทั้งด้านประวัติผู้แต่ง ตัวบท และความแพร่หลาย ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาเรียบเรียง ได้แก่ นามปากกาและผลงานของกึ่งฉัตร ภูมิหลังของนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว และความแพร่หลายของนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว

1.1 นามปากกาและผลงานของกึ่งฉัตร

ผู้แต่งนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว คือ “กึ่งฉัตร” ซึ่งเป็นนามปากกาของ “ปาริฉัตร ศาลิคุปต์” เกิดเมื่อ พ.ศ. 2511 จบชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสตรีวิทยา และจบปริญญาตรีวารสารศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง จากคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน สาขาหนังสือพิมพ์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กึ่งฉัตรเริ่มต้นทำงานด้านการเป็นนักข่าวหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการบริหารคน จากนั้นจึงมาเป็นนักเขียนอาชีพจนปัจจุบัน

ปาริฉัตร ศาลิคุปต์ ให้สัมภาษณ์ใน ASTV ผู้จัดการ ถึงประวัติความเป็นมาทางด้านการเขียนว่ามีนิสัยรักการอ่าน และต้องการจะสร้างงานเขียนให้ผู้อ่านประทับใจ ดังนี้

ด้วยนิสัยรักการอ่านและเกิดความประทับใจในหนังสือหลายเล่ม จึงเริ่มเป็นนักเขียนสมัครเล่นตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นมัธยมต้นโดยการเขียนเรื่องสั้นให้เพื่อนในชั้นเรียนกันอ่าน จากนั้นในช่วงที่เรียนมหาวิทยาลัยปี 2 เธอก็ส่งบทความและเรื่องสั้นไปตามหนังสือพิมพ์และนิตยสารต่างๆ จากเนื้อหาและลีลาการเขียนที่น่าสนใจทำให้ผลงานของเธอได้ดีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์และนิตยสารหลายเล่ม เช่น สตรีสาร ขวัญเรือน แพร่สุดสัปดาห์ โดยใช้นามปากกาว่า ‘ทองหลวงลาย’ ก่อนที่จะมาใช้ ‘กิ่งฉัตร’ ในการเขียนนวนิยายเรื่องยาวในเวลาต่อมา นามปากกา “กิ่งฉัตร” นั้นมาจากชื่อจริงตัวสุดท้ายของ “ปาริฉัตร” ส่วนคำว่า “กิ่ง” ก็เหมือนกับกิ่งก้านสาขาที่แยกออกมาจากต้น เนื่องจากเวลาเขียนหนังสือจะรู้สึกว่าจะไม่ใช่ตัวตนที่แท้จริงของตนเอง และกระทั่งเรียนมหาวิทยาลัยปีสุดท้ายจึงได้เริ่มต้นเขียนนวนิยายเรื่องยาวเรื่องแรกคือ พรพรหมอลเวง

ASTV ผู้จัดการ (2552, 20 กรกฎาคม)

ผลงานนวนิยายขนาดยาวเรื่องแรกของกิ่งฉัตรคือ **พรพรหมอลเวง** ตีพิมพ์ในวารสารโลกวลี นวนิยายเรื่อง **พรพรหมอลเวง** ได้รับการตีพิมพ์รวมเล่มเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งประสบความสำเร็จมาก เพราะได้รับการตีพิมพ์ถึง 3 ครั้งติดต่อกัน ทั้งยังนำไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์ในปีเดียวกันด้วย หลังจากนั้นกิ่งฉัตรก็มีผลงานออกมาอย่างต่อเนื่อง เช่น มายาตวัน ละครเล่ห์เสนหา เสราดาร์ล ด้วยแรงอธิษฐาน ตามรักคืนใจ แสงดาวฝั่งทะเล บ่วงหงส์ มนต์จันทร์ รหস্যหัวใจ ฟ้ากระจำดวง สิบลัทธิรัก พรายปรารถนา สูตรเสนหา เพิงใจที่ผูกพัน ฯลฯ ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างดีจากผู้อ่านมาโดยตลอด เมื่อนวนิยายของกิ่งฉัตรนำมาสร้างสรรคเป็นละครโทรทัศน์ ก็ได้รับความนิยมเช่นเดียวกัน

กิ่งฉัตรประสบความสำเร็จในการเป็นนักเขียนโดยใช้เวลาไม่นาน ทำให้เป็นที่ยอมรับจากนักอ่านทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ การยอมรับจากผู้อ่านจนสามารถประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว นั้นเป็นสิ่งที่ไม่ค่อยเกิดขึ้นกับนักเขียนของเมืองไทยมากนัก

สุภัทร สวัสดิรักษ์ (2543) บรรณาธิการอาวุโส นิตยสารสกุลไทย กล่าวถึงความสามารถของกิ่งฉัตรในบทบรรณาธิการ นิตยสารสกุลไทย ฉบับที่ 2383 ว่า

กิ่งฉัตรเคยเป็นนักข่าวมาก่อน มีพื้นฐานเป็นนักเจาะหาข้อมูลจากเหตุการณ์และการทำงานต่างๆ ที่น่าสนใจ แม้ทุกวันนี้เธอมิได้ทำอาชีพเดิม แต่ด้วยพื้นฐานเดิมผนวกกับอุปนิสัยที่ไม่ชอบอยู่นิ่ง ชอบการท่องเที่ยว แสวงหาวัตถุดิบเพื่อประโยชน์ทางการเขียนอยู่เสมอ ทำให้นวนิยายของเธอมีรสของความแปลกในเค้าโครง ความใหม่ของตัวละครซึ่งมีบุคลิกภาพและความคิดร่วมสมัยกับคนยุคใหม่ เรื่องของเธอจึงครองใจทั้งนักอ่านรุ่นใหม่และรุ่นเก่า

สกุลไทย (ปีที่ 46: 20 มิถุนายน: บทบรรณาธิการ)

กึ่งจักรเขียนนวนิยายและได้รับการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 จนกระทั่งปี พ.ศ.2557 มีผลงานนวนิยายรวม 36 เรื่อง แต่ละเรื่องมักจะได้รับการตีพิมพ์ไม่ต่ำกว่า 10 ครั้ง จำนวนครั้งที่พิมพ์แสดงให้เห็นถึงความนิยมของผู้อ่านที่มีต่อนวนิยายของกึ่งจักรได้เป็นอย่างดี ความนิยมในผลงานของกึ่งจักรนั้น นอกจากจะได้รับการยอมรับในรูปแบบนวนิยายที่ตีพิมพ์เป็นรูปเล่มแล้ว ยังรวมไปถึงความนิยมในการนำนวนิยายมาดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์อีกด้วย จากการสำรวจของผู้วิจัยพบว่า นวนิยายของกึ่งจักรจำนวนทั้งหมด 36 เรื่อง ได้รับการผลิตเป็นละครโทรทัศน์ทั้งสิ้น 25 เรื่อง และบางเรื่องนำมาผลิตซ้ำเป็นครั้งที่สอง เช่น เรื่อง **บ่วงหงส์ ตามรักคืนใจ มายาตวัน มนต์จันทร์ฟ้ากระจ่างดาว** เป็นต้น เห็นได้ว่านวนิยายของกึ่งจักรนอกจากจะได้รับความนิยมจากกลุ่มนักอ่านแล้ว เมื่อนำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ก็ยังได้รับความนิยมมากเช่นเดียวกัน ผลงานของกึ่งจักรเรียงตามลำดับปี ดังนี้

ตาราง 1 ตารางแสดงผลงานนวนิยายของกึ่งจักรตามลำดับปีที่พิมพ์

ปีที่พิมพ์	ชื่อนวนิยาย
2535	พรพรหมอลเวง
2536	มายาตวัน
2537	ละครเล่ห์เสน่หา
	เสราดาร์ล
2538	ด้วยแรงอธิษฐาน
2539	บ้านอัญชัน
	ตามรักคืนใจ
	ดวงใจพิสุทธิ์
2540	แสงดาวฝั่งทะเล
	เพรงเงา
2541	บ่วงหงส์
	ดังไฟใต้ฟ้า
	มนต์จันทร์
2542	มีเพียงรัก

ปีที่พิมพ์	ชื่อนวนิยาย
2543	รอยพรหม लगललत
2544	ลำนาลม ลำนำนันท์
2545	สืบลักรหรั
	พรายปารรนา
2546	รหรัหรั
	ในเรื่อนใจ
2547	ฟากระจ่างดาว สุตรเสนหา นางบาป
2548	หิมะกลางทะเลทราย เกาะรอยรัก
2549	ค่าของหรั
2550	สะพานอนิฐาน คลีนलग
2551	สาปพระเพ็ง
2552	เพียงใจที่ผูกพัน
2554	รุ่งอรุณ ลัलगใจ
2555	ลิลาวดีเพลิง
2557	ปล่อยใจไปกับ...เช็ก

จากตารางการแสดงผลงานนวนิยายของกึ่งจักร จากปี พ.ศ.2535 - พ.ศ.2557 แสดงให้เห็นความต่อเนื่องของการผลิตนวนิยายของกึ่งจักรในช่วงระยะเวลา 20 ปี กึ่งจักรเขียนนวนิยายใหม่แทบทุกปี และบางปีมีผลงานตีพิมพ์สามเรื่อง ดังภาพกราฟแสดงผลของพัฒนาการการผลิตนวนิยายของกึ่งจักรดังนี้

ภาพประกอบ 1 ภาพกราฟแสดงพัฒนาการการผลิตนวนิยายของกึ่งจักร

เนื่องจากผลงานของกึ่งจักรเป็นที่นิยมของผู้อ่าน จึงมีผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับผลงานของกึ่งจักรหลากหลาย ทั้งด้านกลวิธีการประพันธ์ ลักษณะเด่นในการสร้างตัวละคร และวิเคราะห์บทบาทของตัวละคร ดังที่ เพ็ญวิศา วัฒนปรีชานนท์ (2550) ศึกษา **กลวิธีการประพันธ์ในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของกึ่งจักร** พบว่า นวนิยายทั้ง 12 เรื่องของกึ่งจักรมีคุณค่าในฐานะเป็นนวนิยายในแนวสืบสวนสอบสวนอย่างครบถ้วน กล่าวคือ ทุกเรื่องจะนำเสนอปมอาชญากรรมที่หลากหลาย การดำเนินเรื่องในนวนิยายสนุกสนาน ระทึกใจ ชวนติดตามจนจะเดียวกันกึ่งจักรก็สร้างโครงเรื่องโดยผสมผสานแนวความรักเข้ามาด้วยอย่างเหมาะสมกลมกลืน ด้านการสร้างตัวละคร กึ่งจักรได้สร้างตัวละครที่เป็นบุคคลทั่วไป มีอาชีพที่หลากหลายให้มีบทบาทในการเข้าไปสืบค้นข้อมูลได้อย่างสมจริง บางเรื่องนำเสนอตัวละครที่มีบุคลิกลักษณะพิเศษหรือมีความสามารถพิเศษเหนือมนุษย์ ตลอดจนบางเรื่องมีวิญญาณเข้ามามีบทบาทด้วย ทำให้ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้มากขึ้น กึ่งจักรมักนำเสนอแนวคิดที่มีความหลากหลายและมีสารประโยชน์ในตัวเรื่อง ส่วนฉากและบทสนทนานั้นมีความสอดคล้องและสร้างความสมจริงให้กับเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี

การนำเสนอปมอาชญากรรมของกึ่งจักรเป็นลักษณะพิเศษอย่างหนึ่ง ดังที่ ปาริฉัตร ภูพันธ์ (2553) วิเคราะห์อาชญาวิทยไทยในปี พ.ศ. 2541 - 2550 ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบด้านเนื้อหาของอาชญาวิทยไทยได้แก่ โครงสร้าง โครงเรื่อง ผู้เล่าเรื่อง ฉากและบรรยากาศ โครงเรื่องของอาชญาวิทยไทยมี 2 แบบ คือแบบมีโครงเรื่องหลักเป็นการฆาตกรรมหรือคดีต่างๆ และมีเรื่องชีวิตครอบครัว ความรัก และปัญหาต่างๆ ในสังคมปัจจุบันเป็นโครงเรื่องรอง กับแบบที่โครงเรื่องหลักเป็นเรื่องชีวิตครอบครัว ความรัก และปัญหาต่างๆ ในสังคมปัจจุบัน และมีการฆาตกรรมหรือคดีต่างๆ เป็นโครงเรื่องรอง นอกจากนั้นการวางโครงเรื่องยังประกอบด้วย การเปิดเรื่อง การสร้างปมปัญหา การดำเนินเรื่อง การพัฒนาเรื่องไปสู่จุดวิกฤต และการคลายปมปัญหา ผู้เล่าเรื่องในอาชญาวิทยไทยมี 2 แบบคือผู้เล่าที่เป็นตัวละครในเรื่องและผู้เล่าเรื่องที่ไม่ใช่ตัวละครในเรื่อง ฉากและบรรยากาศในอาชญาวิทยไทยมีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ทั้งการฆาตกรรม การสืบหาความจริง การเปิดเผยความจริง และความน่าสงสัยการพบศพ องค์ประกอบด้านตัวละครในอาชญาวิทย ได้แก่ การสร้างตัวละครและประเภทของตัวละครพบว่า มีตัวละครหลัก 4 บทบาทคือเหยื่อ ผู้สืบหาความจริง ผู้ร้ายหรือฆาตกร และผู้ที่มีส่วนในการเปิดเผยความจริง ประเภทของตัวละคร แบ่งเป็นตัวละครเอก ตัวละครรอง ตัวละครปฏิปักษ์ และตัวละครเสริม ตัวละครแต่ละประเภทมีบทบาทหลากหลาย หรืออาจแสดงบทบาทเดียวชัดเจน

นวนิยายของกึ่งจักรยังมีลักษณะเด่นคือนิยมสร้างตัวละครต่อเนื่องกันในนวนิยายหลายเรื่อง ดังที่ วาทีณี ศิริชัย (2553) ได้ศึกษา การสร้างตัวละครต่อเนื่องในนวนิยายของกึ่งจักร พบว่าในนวนิยายของกึ่งจักรมีการสร้างตัวละครต่อเนื่อง 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนบทบาทของตัวละครต่อเนื่องและการคงบทบาทของตัวละครต่อเนื่อง ซึ่งส่วนใหญ่จะเปลี่ยนบทบาทจากเรื่องหนึ่งไปสู่อีกเรื่องหนึ่ง

ตัวละครหญิงของกึ่งจักรยังมีบทบาทสำคัญในนวนิยายอีกด้วย จึงทำให้มีผู้สนใจศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของตัวละครเอกฝ่ายหญิงในนวนิยายของกึ่งจักร ดัง ดวงทิพย์ คุ้มมณี (2546) ได้ศึกษา สถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในนวนิยาย : กรณีศึกษานวนิยายของ กึ่งจักร ปี พ.ศ. 2535-2544 พบว่า สถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในนวนิยายของกึ่งจักร ทั้งในครอบครัวและสังคม สะท้อนภาพชีวิตของผู้หญิงในสังคมปัจจุบัน มีความเป็นผู้หญิงร่วมสมัย มีความรู้ความสามารถพึ่งพาตนเองได้ แต่ก็ยังคงคุณค่าของความเป็นผู้หญิงไทยไว้ ถึงแม้ว่าจะไม่สมบูรณ์แบบตามมาตรฐานหญิงไทยสมัยก่อน ที่จะต้องเรียบร้อยเหมือนผ้าพับไว้และเป็นแม่บ้านแม่เรือนก็ตาม

กนกวรรณ คันสินธิ์ (2552) ได้เน้นย้ำให้เห็นลักษณะเด่นของตัวละครหญิงในนวนิยายของกึ่งจักร โดยศึกษาต่อยอดจากงานวิจัยของ ดวงทิพย์ คุ้มมณี โดย **ศึกษาวิเคราะห์บุคลิกภาพตัวละครเอกฝ่ายหญิงในนวนิยายของกึ่งจักร ระหว่าง พ.ศ.2545 – 2550** พบว่า ตัวละครหญิงในนวนิยายของกึ่งจักรมีลักษณะบุคลิกภาพภายนอกเป็นผู้หญิงที่รูปร่างหน้าตาสวยงามตามแบบฉบับของนวนิยายไทย แต่มีลักษณะเป็นสตรีสมัยใหม่เกินกว่าครึ่ง คือ เด็ดเดี่ยว ตรงไปตรงมา ไม่ยอมแพ้ใคร แต่ด้านสติปัญญา ตัวละครเอกฝ่ายหญิงทั้งหมดมีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด มีเหตุผล และยังสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีอีกด้วย

1.2 ภูมิหลังนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว

นวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว** บทประพันธ์ของกึ่งจักร ประกอบไปด้วยนวนิยายทั้งหมด 3 เรื่อง ได้แก่ **เรื่องมายาตวัน มนต์จันทร์** และ**ฟ้ากระจ่างดาว** ในแต่ละเรื่องนำเสนอเรื่องราวของนักข่าวสาวสามคน “**มัทนา**” “**สาระวาริ**” และ “**มิกณา**” ตัวละครทั้งสามตัวมีความน่าสนใจที่แตกต่างกัน มีบุคลิกภายนอกและลักษณะนิสัยที่แตกต่างกัน ความแตกต่างนี้ทำให้ตัวละครมีเสน่ห์และมีบุคลิกที่ต่างกัน ตัวละครเอกฝ่ายหญิงสามคนเป็นนักข่าวต้องไปทำข่าวตามที่บรรณาธิการมอบหมาย และต่างคนประสบปัญหาระหว่างการปฏิบัติงาน จึงทำให้เกิดเรื่องราวมากมาย

ชื่อชุดนวนิยาย **สามทหารเสือสาว** มีที่มาจากการเรียกตามชื่อกลุ่มของนางเอก เมื่อนำมาทำเป็นละครชุดจึงใช้ชื่อว่าละครชุด**สามทหารเสือสาว**เช่นเดียวกัน นวนิยายทั้งสามเรื่องในชุด**สามทหารเสือสาว**ได้รับการตีพิมพ์ในปีที่ห่างกัน เริ่มจากเรื่อง**มายาตวัน** ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ.2536 จากนั้นอีก 5 ปี นวนิยายลำดับที่ 2 ภายในชุดก็ได้รับการตีพิมพ์ คือ เรื่อง**มนต์จันทร์** ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ.2541 และหลังจากนั้นเรื่องสุดท้าย คือ**ฟ้ากระจ่างดาว** ได้รับการตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ.2547 นวนิยายชุดนี้ถือว่าได้รับความนิยมจากผู้อ่านมากมาย เห็นได้จากจำนวนครั้งที่พิมพ์แต่ละเรื่องที่มากกว่า 10 ครั้ง

นวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ยังได้นำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ในต่างปีและเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ต่างช่องกัน โดยเรื่อง**มายาตวัน**สร้างครั้งแรกในปี พ.ศ.2538 เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 **มนต์จันทร์**สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2543 เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และ**ฟ้ากระจ่างดาว** สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2548 เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2555 ก็ได้มีการนำละครทั้งสามเรื่องมาผลิตซ้ำอีกครั้งในรูปแบบของละครชุด โดยการสร้างพร้อมกันทั้งสามเรื่อง ใช้ตัวละครเอกชุดเดียวกัน และออกอากาศต่อเนื่องกัน โดยออกอากาศเรื่อง**มายาตวัน**ตอนแรกในปี พ.ศ.2556 ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

นวนิยายเรื่องมายาตวัน มนต์จันทร์ และฟ้ากระจ่างดาว ไม่ได้มุ่งเน้นความบันเทิงเท่านั้น แต่ได้สะท้อนถึงภาพปัญหาสังคม เห็นได้จากนวนิยายเรื่องฟ้ากระจ่างดาว ได้รับเลือกให้เป็นหนึ่งวรรณกรรมในโครงการ “เท-เหนือ-ไทย 1 เขต 1 วรรณกรรมกรุงเทพมหานคร” ประจำปี 2557 ซึ่งเป็นโครงการที่กรุงเทพมหานครจัดขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานวรรณกรรมเด่นในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานครทั้ง 50 เขต เพื่อกระตุ้นการอ่านวรรณกรรมในท้องถิ่น และสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้อ่าน เหตุที่ได้รับความนิยมได้รับเลือกให้เป็นวรรณกรรมประจำเขตดินแดง เพราะพระเอกเป็นตำรวจปราบปรามยาเสพติด และมีเนื้อหาสะท้อนถึงปัญหายาเสพติด (ประภัสสร เสวิกุล: 2557) และได้รับรางวัลโทรทัศน์ทองคำครั้งที่ 28 สาขาละครสร้างสรรค์สังคมดีเด่นอีกด้วย (ไทยรัฐ: 2557)

1.3 ความแพร่หลายของนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว

นวนิยายและละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่เกื้อกูลพึ่งพาซึ่งกันและกัน เนื่องจากสื่อทั้งสองสื่อประโยชน์ต่อกัน เห็นได้จากการที่ผู้อ่านนิยมนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว จึงได้รับคัดเลือกไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ และเมื่อละครโทรทัศน์ได้รับความนิยมก็จะส่งผลถึงยอดขายของนวนิยายที่เพิ่มขึ้น ถือได้ว่าละครโทรทัศน์คือสื่อสำคัญที่ทำให้นวนิยายได้รับความนิยมมากขึ้น อาจเนื่องจากละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีภาพ ฉาก แสงสี บทสนทนาของตัวละครที่เสมือนชีวิตจริงของผู้คน ละครโทรทัศน์จึงเป็นสื่อที่เข้าถึงตัวผู้เสพได้กว้างขวาง

ผู้วิจัยพบว่านวนิยายชุดสามทหารเสือสาวแพร่หลายในสื่อต่างๆ ได้แก่ ความแพร่หลายในสื่อสิ่งพิมพ์ และความแพร่หลายในสื่อละครโทรทัศน์

1.3.1 ความแพร่หลายในสื่อสิ่งพิมพ์

นวนิยายชุดสามทหารเสือสาวแพร่หลายไปในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ได้แก่ ความแพร่หลายในรูปแบบนวนิยาย ความแพร่หลายในหนังสือพิมพ์และนิตยสาร และความแพร่หลายในหนังสือเรื่องย่อเฉพาะกิจ

1.3.1.1 ความแพร่หลายในรูปแบบนวนิยาย

นวนิยายชุดสามทหารเสือสาว เดิมอยู่ในรูปแบบตัวเล่มนวนิยาย และได้รับความนิยมจากผู้อ่าน เห็นได้จากจำนวนครั้งที่ตีพิมพ์แต่ละเรื่องที่มีจำนวนยอดตีพิมพ์หลายครั้ง

ตาราง 2 ตารางแสดงการตีพิมพ์ของนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว

ชื่อนวนิยาย	ปีที่ตีพิมพ์ครั้งแรก	จำนวนครั้งที่ตีพิมพ์ (ครั้งล่าสุด)
มายาตวัน	2536	20
มนต์จันทร์	2541	22
ฟ้ากระจ่างดาว	2547	14

ภาพประกอบ 2 ภาพปกนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว โดยสำนักพิมพ์อรุณ

1.3.1.2 ความแพร่หลายในหนังสือพิมพ์และนิตยสาร

เมื่อนำนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ มีการตีพิมพ์เนื้อเรื่องย่อแต่ละตอนเผยแพร่ลงในหนังสือพิมพ์ประจำวันหลากหลายฉบับ รวมถึงเผยแพร่เนื้อเรื่องย่อโดยรวมในนิตยสารบันเทิงเกือบทุกฉบับอีกด้วย และจากการตีพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือพิมพ์รายวันและนิตยสารเหล่านี้ส่งผลให้นวนิยายชุดสามทหารเสือสาวแพร่หลายและเป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น

ภาพประกอบ 3 ภาพนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวในนิตยสาร

1.3.1.3 ความแพร่หลายในหนังสือเรื่องย่อเฉพาะกิจ

เมื่อนำนวนิยายมาทำเป็นละครจะต้องมีการดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ แล้วรวมเล่มเป็นหนังสือเรื่องย่อเฉพาะกิจ ภายในหนังสืออาจจะไม่ได้ใส่รายละเอียดแบบบทละครที่กองละครใช้ แต่ก็ยังคงเรื่องราวและบทสนทนาสำคัญของตัวละครในแต่ละตอนไว้ครบถ้วน เพื่อให้ผู้อ่านทราบเนื้อหาของละครตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง สามารถอ่านได้สะดวก มีภาพตัวละครประกอบสวยงาม น่าอ่าน มีราคาไม่แพง ไม่เกินเล่มละ 25 บาท และมีสำนักพิมพ์ให้เลือกหลากหลาย

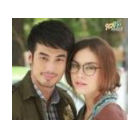
ภาพประกอบ 4 ภาพนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวในหนังสือเรื่องย่อเฉพาะกิจ

1.3.2 ความแพร่หลายในสื่อโทรทัศน์

เนื่องจากนวนิยายและละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่เกี่ยวข้องกันเมื่อนวนิยายได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายจากกลุ่มผู้เสพ จึงเป็นที่สนใจที่จะนำมาสร้างสรรค์เป็นละครโทรทัศน์เพื่อเผยแพร่ให้กลุ่มคนนอกเหนือจากกลุ่มผู้อ่านได้รู้จัก และเนื่องจากสื่อโทรทัศน์ถือได้ว่าเป็นสื่อที่แพร่หลายได้ง่ายและรวดเร็วที่สุด การนำนวนิยายมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ถือได้ว่าเป็นการเผยแพร่นวนิยายเรื่องนั้นๆ ให้ผู้คนรู้จักได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วที่สุด

การนำนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ครั้งแรกไม่ได้อยู่ในรูปแบบของละครชุด เพราะสร้างต่างปีและออกอากาศต่างช่องกัน จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2555 สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 นำละครทั้งสามเรื่องมาผลิตซ้ำอีกครั้งในรูปแบบของละครชุด โดยนำมาสร้างพร้อมกันทั้งสามเรื่อง ใช้ตัวละครเอกชุดเดียวกันและออกอากาศต่อเนื่อง โดยออกอากาศเรื่องมายาตวันตอนแรกในปี พ.ศ.2556

ตาราง 3 ตารางแสดงการนำนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์

	ชื่อเรื่อง	ปีที่ออกอากาศ	สถานีโทรทัศน์	รูปนักแสดงนำ
มายาตัววัน	ครั้งที่ 1	2538	ช่อง 7	
	ครั้งที่ 2	2556	ช่อง 3	
มนต์จันทร์	ครั้งที่ 1	2543	ช่อง 3	
	ครั้งที่ 2	2556	ช่อง 3	
ฟ้ากระจ่างดาว	ครั้งที่ 1	2548	ช่อง 7	
	ครั้งที่ 2	2556	ช่อง 3	

2. แนวคิดการเชื่อมโยงตัวบทในสื่อรูปแบบต่างๆ

การนำนวนิยายมาผลิตในรูปแบบละครโทรทัศน์นั้นจำเป็นต้องดัดแปลงตัวบทนวนิยายให้เป็นบทละครโทรทัศน์ก่อน เนื่องจากสื่อทั้งสองประเภทมีรูปแบบและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน การศึกษาการดัดแปลงงานวรรณกรรมที่อยู่ในรูปแบบของสื่อชนิดใหม่ จึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงความสำคัญและลักษณะของการเชื่อมโยงเนื้อหาในสื่อรูปแบบต่างๆ ธรรมชาติและข้อจำกัดของสื่อแต่ละชนิดที่ส่งผลต่อการดัดแปลงตัวบทเดิมเมื่อจะต้องนำไปผลิตซ้ำให้อยู่ในสื่อรูปแบบใหม่ และแนวทางการศึกษาการผลิตซ้ำงานวรรณกรรมในสื่อรูปแบบต่างๆ ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความสำคัญและลักษณะของการเชื่อมโยงตัวบทในสื่อรูปแบบต่างๆ และการผลิตซ้ำงานวรรณกรรมในสื่อที่หลากหลาย

2.1 ความสำคัญและลักษณะของการเชื่อมโยงตัวบทในสื่อรูปแบบต่างๆ

ตัวบทในปัจจุบันไม่ใช่สิ่งที่สร้างขึ้นใหม่ทั้งหมด เนื่องจากมักจะมีรูปแบบหรือเนื้อหาที่ซ้ำกับในอดีต ปัจจุบันนิยมนำตัวบทเก่าที่ได้รับความนิยมมา “ผลิตซ้ำ” อยู่เสมอ เช่น การนำนวนิยายมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ เช่น **บ้านทรายทอง** **นางทาส** **ทวิภพ** และการนำวรรณคดีมาสร้างเป็นการ์ตูน เช่น **รามเกียรติ์** **อิเหนา** เป็นต้น

การนำตัวบทเดิมมาผลิตซ้ำในสื่อรูปแบบใหม่นั้น อาจเรียกได้ว่าเป็น “การนำเหล่าเก่ามาใส่ในขวดใหม่” (ธเนศ เวศร์ภาดา: 2556) อาจจะทำให้รูปแบบหรือเนื้อเรื่องเปลี่ยนแปลงไปตามรูปแบบของสื่อแต่ละประเภท หรือยุคสมัยในการผลิต เมื่อมีการนำตัวบทเดิมซึ่งเป็นงานวรรณกรรมมาดัดแปลงให้อยู่ในสื่อรูปแบบใหม่ จึงแสดงให้เห็นว่าแท้จริงแล้วงานวรรณกรรมในโลกนี้ล้วนมีความ “เชื่อมโยง” กันทั้งสิ้น

ศศิวิมล สันติราษฎร์ภักดี (2539: 25) ได้อธิบายถึงการเชื่อมโยงเนื้อหาไว้ว่า

แนวคิดการเชื่อมโยงเนื้อหาถูกนำมาใช้ในการวิจารณ์วรรณกรรมโดยสามารถจำกัดความในลักษณะที่ว่าสิ่งที่ปรากฏในเนื้อหาจะมีความสัมพันธ์กับอีกเนื้อหาหนึ่งเสมอ เนื่องจากสาเหตุที่เป็นการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม ในบางกรณีเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กันดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการวางโครงเรื่อง (Plot) บุคลิกลักษณะ (Characters) เหตุการณ์ (Event) แก่นของเรื่อง (Themes) การสร้างความเป็นพระเอกและนางเอก (Heroes and Heroines) อันเป็นองค์ประกอบรวมที่จะนำไปสู่การสรุปลักษณะเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้ประพันธ์ในการถ่ายทอดเนื้อหานั้นๆ

การเชื่อมโยงตัวบทระหว่างสื่อจึงเป็นสิ่งที่ใช้ถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมจากสื่อหนึ่งไปสู่สื่ออีกสื่อหนึ่ง และเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อสร้างสรรค์ผลงานชิ้นใหม่ โดยนำไปใช้ในการสร้างตัวละคร สร้างเหตุการณ์ การวางโครงเรื่อง และแก่นของเรื่อง

การเชื่อมโยงตัวบทระหว่างสื่อหลากหลายรูปแบบทำให้ตัวบทเป็นที่รู้จักกว้างขวาง ซึ่งการเชื่อมโยงระหว่างสื่อนั้นมีหลายมิติ ได้แก่

1. ใช้สื่อรูปแบบเดียวกันและใช้ตัวบทเดียวกัน เช่น การนำภาพยนตร์เรื่อง ชัตเตอร์ กดติดวิญญาณ ของไทย ไปสร้างเป็นภาพยนตร์ฮอลลีวูด เรื่อง Shutter เป็นต้น
2. ใช้ตัวบทเดียวกันแต่เปลี่ยนรูปแบบของสื่อ เช่น การนำนวนิยายมาดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์ และยังมีการผลิตซ้ำอีกครั้งเป็นภาพยนตร์ เป็นต้น
3. ใช้สื่อรูปแบบเดียวกันแต่มีการดัดแปลงตัวบทบ้าง เช่น เพลงแปลง เป็นต้น

2.2 การผลิตงานวรรณกรรมในสื่อที่หลากหลาย

วรรณกรรมไทยเป็นงานเขียนที่ให้คุณค่าทางวรรณศิลป์ ส่งอิทธิพลต่องานศิลปะแขนงอื่นๆ เช่น คีตศิลป์ ทัศนศิลป์ เป็นต้น จะเห็นได้ชัดว่างานวรรณกรรมของไทยในอดีตนำไปดัดแปลงเป็นงานในสื่อแขนงอื่นๆ นอกเหนือจากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การนำวรรณคดีไทยไปดัดแปลงเป็นสื่อการแสดง เช่น ละครนอก ละครใน และนาฏยลีลาต่างๆ หรือแม้กระทั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็งานวรรณกรรมมาดัดแปลง เช่น ละครโทรทัศน์ ละครวิทยุ และภาพยนตร์ จึงเห็นได้ว่าสื่อแต่ละประเภทล้วนมีความเชื่อมโยงระหว่างกันทั้งสิ้น

การเชื่อมโยงระหว่างตัวบทกับสื่อที่มีรูปแบบแตกต่างกัน เห็นได้ชัดเจนจากสื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ เพราะมีธรรมชาติ บทบาท และข้อจำกัดของสื่อที่แตกต่างกัน ดังนี้

2.2.1 ธรรมชาติและบทบาทของสื่อนวนิยายกับสื่อละครโทรทัศน์

นวนิยาย” เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่จำลองเรื่องราวชีวิตมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ ได้อย่างสมจริง ดังที่ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2556:608) ได้ให้ความหมายว่า “นวนิยาย คือ บันเทิงคดีร้อยแก้วขนาดยาวรูปแบบหนึ่ง มีตัวละคร โครงเรื่อง เหตุการณ์ในเรื่อง สถานที่ที่ทำให้เนื้อเรื่องมีความสมจริง” นวนิยายจึงเป็นสื่อที่สื่อสารกับผู้อ่านผ่านตัวอักษร โดยที่ผู้อ่านสามารถใช้จินตนาการของตนได้อย่างไม่จำกัด

อาจกล่าวได้ว่านวนิยายเป็น “ภาพสะท้อนของสังคม” (ตรีศิลป์ บุญขจร:2542) เนื่องจากผู้เขียนส่วนใหญ่มักเขียนเรื่องราวตามสถานการณ์บ้านเมืองในขณะนั้น หรือเหตุการณ์ที่เคยประสบจากสังคมรอบตัว โดยผู้เขียนจะบรรยายเรื่องราวผ่านเนื้อหาที่สะท้อนการดำเนินชีวิตของคนในสังคมจากเหตุการณ์ สถานที่ และตัวละครที่อยู่ในนวนิยาย เมื่อนวนิยายเป็นสิ่งที่จำลองเรื่องราวชีวิตมนุษย์ได้อย่างสมจริง ผู้อ่านจึงสามารถมองเห็นแง่มุมในการใช้ชีวิตของมนุษย์ที่แตกต่างกันออกไป โดยที่ผู้อ่านอาจจะไม่เคยประสบพบเจอในชีวิตจริง นวนิยายจึงถือได้ว่าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่าน

ส่วน “ละครโทรทัศน์” เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทหนึ่งที่ได้รับคามนิยมจากผู้ชมค่อนข้างสูง เนื่องจากเป็นสื่อบันเทิงที่เข้าถึงกลุ่มผู้ชมได้ง่ายและรวดเร็ว ละครโทรทัศน์เป็นการแสดงจำลองชีวิตมนุษย์ผ่านทางโทรทัศน์ มีตัวละคร ฉาก และเหตุการณ์ต่างๆ ที่เหมือนจริง ตามที่ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2556:104) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ละครโทรทัศน์ คือ ละครพูดที่แสดงทางโทรทัศน์ มีการตกแต่งฉากให้เหมือนจริง” ผู้ชมจึงนิยมดูละครโทรทัศน์เนื่องจากเหมือนกับได้นั่งชมชีวิตของผู้อื่นผ่านการแสดงของตัวละครในเรื่อง มีอารมณ์ที่

หลากหลาย และเร้าอารมณ์ของผู้ชมโดยอิงจากสถานการณ์จริงในสังคม ละครโทรทัศน์จึงเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมจากผู้ชม ปัจจุบันสื่อละครโทรทัศน์มีการแข่งขันค่อนข้างสูง

นวนิยายและละครโทรทัศน์จึงเป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญ เป็นช่องทางสื่อสารและเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ และความเข้าใจแก่คนในสังคมผ่านเนื้อหาที่สะท้อนการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ผ่านเหตุการณ์ สถานที่ ตัวละคร ที่อยู่ในเนื้อเรื่อง

2.2.2 ข้อจำกัดระหว่างสื่อนวนิยายกับสื่อละครโทรทัศน์

สื่อนวนิยายและสื่อโทรทัศน์มีธรรมชาติของสื่อที่แตกต่างกัน นวนิยายเป็นสื่อที่ใช้ภาษาสื่อสารเพียงอย่างเดียว ผู้แต่งนิยายจะต้องบรรยายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างชัดเจน แต่สื่อละครโทรทัศน์ใช้ทั้งเสียงและภาพในการสื่อสาร เพราะฉะนั้นการนำนวนิยายมาสร้างใหม่เป็นละครโทรทัศน์จึงต้องผ่านการดัดแปลงเป็นบทโทรทัศน์ก่อน เพื่อให้เหมาะสมกับธรรมชาติของสื่อแต่ละชนิด บางครั้งต้องดัดแปลงองค์ประกอบต่างๆ จากนวนิยายต้นฉบับ เช่น ดัดแปลงเนื้อหาหรือโครงเรื่องให้เหมาะสมกับยุคสมัยและความสนใจของผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย การให้ความสำคัญกับตัวละครแต่ละตัว อาจให้ความสำคัญมากขึ้นหรือน้อยลง การถ่ายทำไม่จำเป็นต้องใช้ฉากเหมือนกับบทประพันธ์ทั้งหมดแต่คงไว้ซึ่งฉากสำคัญของเนื้อเรื่อง กลวิธีการนำเสนอเรื่องอาจมีกลวิธีที่ต่างกันเพื่อความสมจริงของเนื้อหา เนื่องจากธรรมชาติของสื่อมีเงื่อนไขและข้อจำกัดที่ต่างกัน การดัดแปลงเนื้อหาของตัวบทต้นทางให้เข้ากับธรรมชาติของสื่อละครโทรทัศน์จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

สิ่งสำคัญในการนำนวนิยายมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ คือ การเขียนบทละครโทรทัศน์ เนื่องจากต้องแปลงงานจากตัวอักษรและจินตนาการให้ออกมาเป็นภาพให้เห็นเป็นรูปธรรมสมจริง และเหมาะสมกับคนดูทุกเพศทุกวัย ทั้งยังต้องถูกใจผู้ชมมากที่สุด ละครบางเรื่องจึงมีเนื้อหาแตกต่างไปจากบทประพันธ์เดิม “ธรรมชาติของสื่อ เงื่อนไขและข้อจำกัดของสื่อที่แตกต่างกัน” บางครั้งส่งผลให้เกิดปัญหาระหว่างผู้ประพันธ์เดิมและนักเขียนบทโทรทัศน์อยู่เสมอ

หยก บุรพา (2538, อ้างอิงจาก ปิยะพิมพ์ สมิตติลล. 2541. **การเชื่อมโยงเนื้อหา นวนิยายในสื่อสิ่งพิมพ์และในสื่อละครโทรทัศน์**. หน้า 30) นักเขียนนวนิยาย ได้กล่าวจากมุมมองนักเขียน ในกรณีที่มีการดัดแปลงบทนวนิยายเพื่อนำไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์ ไว้ว่า

นักเขียนทุกคนรักและหวงแหนในบทประพันธ์ของตนทุกเรื่องทุกบท ทุกประโยค และทุกตัวอักษร เพราะกลั่นกรองมาจากสมอง และจินตนาการของตัวเอง บางส่วนเป็นความทรงจำ หรือความประทับใจของตัวเอง ดังนั้นจึงไม่ยากให้มีการตัดทอน เปลี่ยนแปลง หรือตีความผิดไปจากเจตนารมณ์ของผู้เขียน

การดัดแปลงนวนิยายเป็นละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์นั้น การสื่อสารย่อมเปลี่ยนไปจากตัวอักษรและจินตนาการมาเป็นภาพในจอและเสียงของตัวละครหรือเหตุการณ์ในเรื่องโดยผู้ชมสัมผัสรับรู้ได้ด้วยประสาทของตน ไม่ต้องสร้างจินตนาการเองเหมือนอ่านจากหนังสือ

สำหรับการเขียนบทละครโทรทัศน์นั้น สมสุข วัลย์จาก (2523, อ้างอิงจากปิยะพิมพ์ สมิตติกล. 2541. **การเชื่อมโยงเนื้อหานวนิยายในสื่อสิ่งพิมพ์และในสื่อละครโทรทัศน์**. หน้า 31) นักเขียนบทละครโทรทัศน์ชื่อดังได้กล่าวไว้ว่า

เมื่อเลือกนวนิยายมาแล้ว ก็ต้องอ่านและทำความเข้าใจ แล้วก็ตั้งเอาตรงที่คิดว่าเป็นจุดที่เด่นที่สุดขึ้นมา การดัดแปลงนวนิยายมาเป็นละครโทรทัศน์ ถ้าจะให้ตรงกับหนังสือเลยก็เป็นไปไม่ได้ คนที่ลงมือทำจะรู้ว่าที่จะให้ตรงเหมือนในหนังสือทั้งหมดนั้นเป็นไปได้ แต่ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ต้องรู้ว่า Plot ของนวนิยายนั้น มีอะไรเป็นแก่นเรื่อง จุดสำคัญของเรื่องเป็นอะไร สามารถเพิ่มเติมก็ได้ โดยอยู่ในกรอบของตัวบทต้นแบบ แก่นของเรื่องต้องคงไว้แต่รายละเอียดต้องเพิ่มเข้าไปแน่นอน ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ สามารถจินตนาการเพิ่มเติมต่อได้แต่ต้องอยู่ในเค้าโครงเดิม

จะเห็นได้ว่าการดัดแปลงนวนิยายมาเป็นละครโทรทัศน์จำเป็นต้องมีการดัดแปลงเนื้อหาไม่มากนักน้อย เมื่อสื่อแตกต่างกันการนำเสนอจึงต้องมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับรูปแบบของสื่อแต่ละประเภทและสัมพันธ์กับเนื้อหา สื่อมีข้อจำกัดและเงื่อนไขที่ต่างกันไปจึงเปลี่ยนแปลงในลักษณะการเพิ่มเติมและการตัดทอน แต่สิ่งที่ยังคงเดิมคือโครงเรื่องหลัก และแนวคิดสำคัญของเรื่อง

2.2.3 แนวทางการศึกษาการผลิตซ้ำงานวรรณกรรมในสังคมไทย

“การผลิตซ้ำ” คือการนำตัวบทเดิมมาสร้างสรรค์ให้อยู่ในรูปแบบใหม่ โดยดัดแปลงเนื้อหาให้เหมาะกับสื่อแต่ละประเภท หากวรรณกรรมเรื่องใดเป็นที่นิยมก็มักจะได้รับการผลิตซ้ำอยู่เสมอ จึงทำให้มีผู้ศึกษาการดัดแปลงงานวรรณกรรมที่เกิดจากการดัดแปลงตัวบทเดิมไปสู่สื่อในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การดัดแปลงนวนิยายไปสู่สื่อละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ การ์ตูน เป็นต้น ปิยะพิมพ์ สมิตติกล (2541) ศึกษา **การเชื่อมโยงเนื้อหานวนิยายในสื่อสิ่งพิมพ์และในสื่อละครโทรทัศน์** โดยได้ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการเชื่อมโยงเนื้อหาระหว่างนวนิยายและละครโทรทัศน์ไทยในเรื่องทรายสีเพลิงและยามเมื่อลมพัดหวน เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเชื่อมโยง เปลี่ยนแปลงดัดแปลงเนื้อหาระหว่างสื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ ผลการวิจัยพบที่มีการเชื่อมโยงเนื้อหาระหว่างนวนิยายและละครโทรทัศน์ เช่น การสร้างแนวคิดและภาพ การเล่าเรื่อง ตัวละครและการสร้างตัวละคร และรูปแบบโครงสร้างของนวนิยายและละครโทรทัศน์ สำหรับการเชื่อมโยงเนื้อหาระหว่าง

นวนิยายและละครโทรทัศน์มี 2 ลักษณะ คือลักษณะดั้งเดิมที่เป็นจุดร่วมของนวนิยายและละครโทรทัศน์ และลักษณะที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นลักษณะที่แตกต่างระหว่างสื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการเชื่อมโยงเนื้อหาระหว่างนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ได้แก่ ธรรมชาติของสื่อ ระบบการสร้างดารา และความแตกต่างของประเภทรายการ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาการเปรียบเทียบการถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยผ่านสื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ **เรื่องสี่แผ่นดิน** (ศศิวิมล สันติราษฎร์, 2539) เป็นการศึกษารูปแบบและเนื้อหาทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดผ่านสื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์เรื่องสี่แผ่นดิน และเพื่อวิเคราะห์ลักษณะการเชื่อมโยงรูปแบบและเนื้อหาวัฒนธรรมไทยในสื่อละครโทรทัศน์ด้วยการเปรียบเทียบกับสื่อนวนิยาย โดยอาศัยแนวคิดเรื่องการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดวัฒนธรรม แนวคิดเรื่องสื่อสองทางให้แกกัน แนวคิดเรื่อง การเชื่อมโยงเนื้อหา และแนวคิดเรื่องการดัดแปลงสื่อนวนิยายมาเป็นสื่อละครโทรทัศน์เพื่อการแสดงผลการวิจัยพบว่า นวนิยายที่นำมาผลิตเป็นสื่อละครโทรทัศน์สามารถคงรูปแบบ และเนื้อหาวัฒนธรรมทั้งแปดหมวดหลักตามที่กำหนดไว้ แต่วัฒนธรรมย่อยที่ปรากฏในแต่ละหมวดหลักมีความแตกต่างกัน ในบางวัฒนธรรมย่อยในลักษณะการคงเดิม การเพิ่มขึ้น การลดลง อันเกิดจากปัจจัยต่างๆ ทางด้านการผลิต เช่น งบประมาณในการผลิตสูง สถานที่ที่จะใช้ถ่ายทำเป็นเขตหวงห้ามทางราชการ การขาดแคลนวัตถุดิบต่างๆในการผลิต เช่น อุปกรณ์ประกอบฉาก เครื่องแต่งกาย ฯลฯ รวมถึงธรรมชาติของสื่อที่เป็นตัวกำหนดสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันของการถ่ายทอดวัฒนธรรมในสื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์

อีกทั้งยังได้มีการศึกษาเรื่อง**สัมพันธ์บทของการเล่าเรื่องในสื่อการ์ตูน ละครโทรทัศน์ และนวนิยาย** โดย อุมพร มะโรณีย์ (2551) โดยศึกษาสัมพันธ์บทของวรรณกรรมเรื่องดังดวงหฤทัย และ Full House สะดุดรักที่ปักใจ พบว่าลักษณะสัมพันธ์ในสื่อการ์ตูน ละครโทรทัศน์ และนวนิยายมีการคงเดิม ขยายความ ตัดทอน และดัดแปลงรายละเอียดของเรื่องตามองค์ประกอบ การเล่าเรื่อง โดยคงเดิมองค์ประกอบหลัก ได้แก่ โครงเรื่องหลัก แก่นเรื่องหลัก ความขัดแย้ง ลักษณะเด่นของตัวละคร และลักษณะฉากส่วนใหญ่ เปลี่ยนแปลงรายละเอียดย่อยของแต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ โครงเรื่องรอง แก่นเรื่องรอง คู่แย้ง ลักษณะเสริมของตัวละคร รายละเอียดฉาก และมุมมอง การเล่าเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสัมพันธ์ได้แก่ ธรรมชาติของสื่อ ปัจจัยด้านธุรกิจและการตลาด ปัจจัยการผลิต และปัจจัยด้านสังคม ลักษณะสัมพันธ์ทั้ง 2 รูปแบบแตกต่างกัน โดยสัมพันธ์บทการ์ตูนสู่ละครโทรทัศน์ และนวนิยายมีการเปลี่ยนแปลงโดยเน้นการตัดทอนและดัดแปลงองค์ประกอบ การเล่าเรื่อง ส่วนสัมพันธ์บทนวนิยายสู่การ์ตูนและละครโทรทัศน์ เน้นการขยายความองค์ประกอบ การเล่าเรื่อง ทั้งนี้ลักษณะสัมพันธ์ในสื่อการ์ตูน ละครโทรทัศน์ และนวนิยาย พบว่าผู้ผลิตเน้นการคงเดิมเนื้อหา เป็นการยืนยันว่าผลงานสื่อมวลชนในปัจจุบันอยู่ในยุคสื่อหลังสมัยใหม่ ซึ่งมีแนวคิดว่

ทุกอย่างในโลกล้วนได้รับการคิดค้นแล้ว ผลงานในปัจจุบันล้วนรื้อฟื้นหรือดัดแปลงจากผลงานที่เคยสร้างมาแล้วทั้งสิ้น ไม่ใช่ผลผลิตที่คิดค้นขึ้นใหม่อย่างแท้จริง

ทั้งยังมีงานวิจัยของ รังสิมา กุลพัฒน์ (2539) ที่ได้ศึกษาการดัดแปลงวรรณกรรมเรื่อง **แผลเก่า : จากนวนิยายสู่ภาพยนตร์** พบว่านวนิยายเรื่องแผลเก่าเป็นนวนิยายเรื่องที่สองที่นำมาสร้างเป็นภาพยนตร์เมื่อ พ.ศ.2483 และดัดแปลงสู่ศิลปะแขนงต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ และดนตรี การดัดแปลงนวนิยายเรื่องแผลเก่าสู่ภาพยนตร์นั้นเกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเนื้อหาและรายละเอียดตั้งแต่ พ.ศ.2483, 2497 และ 2520 ตามการตีความของผู้สร้างภาพยนตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสียชีวิตของเรียมที่แตกต่างจากบทประพันธ์เดิม การดัดแปลงจากนวนิยายสู่ภาพยนตร์ของ เชิด ทรงศรี พบว่ามีองค์ประกอบสำคัญคือด้านศิลปะภาพยนตร์ และการพาณิชย์ที่มุ่งนำวัฒนธรรมไทยไปเผยแพร่ต่างประเทศ พบว่านวนิยายเรื่องแผลเก่าเหมาะสมต่อการนำไปดัดแปลงเป็นภาพยนตร์ทั้งด้านความเป็นไทย และการเป็นนวนิยายที่มีเนื้อหาสะท้อนอารมณ์ ซึ่ง เชิด ทรงศรี สามารถถ่ายทอดอารมณ์สะท้อนใจให้ผู้ชมด้วยศิลปะของภาพยนตร์เช่นเดียวกับที่ผู้อ่านได้รับในนวนิยาย

นอกจากจะนิยมผลิตซ้ำงานวรรณกรรมร่วมสมัยแล้ว วรรณคดีก็ได้รับการผลิตซ้ำเช่นกัน เพื่อยังคง **"ต่ออายุวรรณกรรม"** ให้คนรุ่นหลังได้รู้จักสืบไป ดังเช่นงานวิจัยเรื่อง **การสร้างสรรคชาดกเรื่องพระมหาชนกในรูปแบบการ์ตูนโทรทัศน์** (สุภัค มหาวารากร และพฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ, 2556) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอชาดกเรื่องพระมหาชนกในรูปแบบการ์ตูนโทรทัศน์และบทบาทของสื่อการ์ตูนโทรทัศน์เรื่องพระมหาชนกในสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า การ์ตูนโทรทัศน์เรื่องพระมหาชนกที่แพร่ภาพในสื่อโทรทัศน์และนำมาผลิตซ้ำในรูปแบบสื่อวีดิทัศน์ได้ปรับเปลี่ยนรายละเอียดให้เหมาะสมกับผู้เสพคือเด็กในสังคมไทย 4 ประการ ได้แก่ การอธิบายขยายความ **"วิริยบารมี"** ให้เข้าใจง่าย การนำเสนอภาพตัวละครพระมหาชนกและเพื่อนๆ ในนครกาลจัมปาละ การสร้างเหตุการณ์เพิ่มเติม คือพระมหาชนกถูกเพื่อนกลั่นแกล้ง การหนีออกจากบ้าน ดำเนินทดสอบบารมี การสร้างฉากและเครื่องแต่งกายตัวละคร ทั้งหมดนี้ทำให้ได้กรับรู้และเข้าใจชาดกเรื่องง่ายขึ้น งานวิจัยนี้ทำให้เห็นบทบาทของการ์ตูนอนิเมชันเรื่องพระมหาชนกในสังคมไทย 2 ประการ ได้แก่ การสอนธรรมะ และการยกย่องเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็นการรับรู้และการเรียนรู้หลักธรรมทางพุทธศาสนาผ่านสื่อสารมวลชนที่นับวันยังมีอิทธิพลในสังคมไทย นอกจากนี้ยังได้ศึกษาการ **แปรรูปบทละครเรื่องอิเหนา** (สุภัค มหาวารากร และพฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ, 2555) ซึ่งเป็นการนำวรรณคดีมาสร้างสรรค์ใหม่ในรูปแบบสื่อละครโทรทัศน์ โดยศึกษาการแปรรูปบทละครในเรื่องอิเหนาพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย สู่บทละครเรื่องอิเหนา 3 ส่วน ได้แก่ บทเจรจาเรื่องอิเหนา บทละครดึกดำบรรพ์เรื่องอิเหนา และละครโทรทัศน์เรื่องสุดหัวใจเจ้าชายเทวดา ผลการวิจัยพบว่า บทละครเรื่องอิเหนา 3 ส่วน

ในสมัยหลังได้รับอิทธิพลจากบทละครในเรื่องอิเหนาพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โดยยังคงสืบทอดลักษณะสำคัญ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละครสำคัญ และฉากสำคัญ ขณะเดียวกันก็มีการสร้างสรรค์ลักษณะเด่นของแต่ละสำนวนให้เหมาะสมกับยุคสมัยและประเภทของบทละคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งละครโทรทัศน์เรื่องสุดหัวใจเจ้าชายเทวดา ผู้เขียนบทเน้นลักษณะละครแนวแฟนตาซี เพื่อให้เยาวชนรุ่นใหม่รู้จักวรรณคดีเรื่องอิเหนา จึงตีความเรื่องอิเหนาและปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน ได้แก่ การนำเสนอบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย การนำเสนอฉากสำคัญของเรื่อง การสร้างตัวละครสำคัญ และการนำเสนอภาพสังคมปัจจุบัน งานวิจัยนี้ทำให้เห็นการสืบทอดและสร้างสรรค์ลักษณะเด่นของวรรณคดีมรดกเพื่อนำเสนอแก่คนสมัยใหม่ในสื่อบันเทิงที่ได้รับความนิยม

“การผลิตซ้ำ” จึงเน้นย้ำให้เห็นถึงความนิยมของวรรณกรรมเรื่องนั้นๆ การนำมาสร้างสรรค์บ่อยแสดงให้เห็นว่าวรรณกรรมเป็นที่นิยมของคนในสังคม และมีคุณค่าต่อสังคม เนื่องจากสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้เป็นระยะเวลาที่ยาวนาน

3. แนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมนั้น จำเป็นต้องศึกษาความสัมพันธ์ของผู้แต่งกับสังคม และความสัมพันธ์ของตัวบทวรรณกรรมกับสังคม ดังนี้

3.1 ผู้แต่งกับสังคม

“ผู้แต่ง” เป็นสิ่งที่สำคัญในการสร้างผลงานวรรณกรรม การศึกษาภูมิหลังของผู้แต่งทำให้เข้าใจมุมมองและทัศนคติของผู้แต่งที่ต้องการจะสื่อไปยังสังคมได้อย่างชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากผู้แต่งเพียงคนเดียวก็เปรียบได้เหมือนคนสามคน เป็นทั้งนักประพันธ์ เป็นหน่วยหนึ่งของคนในสมัยนั้น และเป็นพลเมืองในสังคม ตามที่ วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2544: 196) ได้กล่าวไว้ว่า

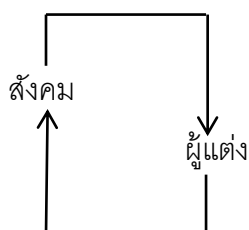
กวีถึงจะคนเดียวก็เปรียบเสมือนสามคน คือ นอกจากเป็นนักประพันธ์ ช่างแต่งหนังสือแล้ว ยังเป็นหน่วยหนึ่งของคนรุ่นนั้นสมัยนั้น และเป็นพลเมืองอีกด้วย เนื่องจากเหตุนี้ นอกจากจะต้องสังวรในอาชีพประพันธ์ของคนในฐานะที่เป็นกวีแล้ว ในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของคนสมัยนั้นก็ย่อมเอาหูไปนาเอาตาไปไร่เสียกับเหตุการณ์ที่ตนเห็นตาตาประจักษ์อยู่แก่ใจหาได้ไม่ และในฐานะที่เป็นพลเมืองอีกเล่า ก็จำต้องใส่ใจในเหตุการณ์บ้านเมือง ความเคลื่อนไหวของประเทศชาติ ตลอดจนของชั้นและอาชีพที่ตนเป็นหน่วยหนึ่งอีกด้วย

ผู้แต่งจึงมีความสัมพันธ์กับสังคม เนื่องจากผู้แต่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงมักนำวัตถุดิบจากในสังคม ทั้งประสบการณ์ตรงหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคมรอบตัวมาสร้างสรรค์เป็นงานวรรณกรรม ทั้งเหตุการณ์ ทัศนคติ ตลอดจนแนวคิดต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมขณะนั้น ดังที่ “อริตา” และ “โบตัน” นักเขียนชื่อดังได้กล่าวไว้ในงานเสวนา “โลกคือนิยายที่ไม่รู้จบ” อริตา (2557) เจ้าของบทประพันธ์ **สามิติตรา** กล่าวว่า “นิยายคือการบันทึกชีวิต สภาวะสังคมในแต่ละยุคสมัย โลกกับนิยายแยกจากกันไม่ได้ นักเขียนจำลองชีวิตคนมาให้อ่าน ซึ่งเราสามารถติดตามชีวิตของคนคนนั้นตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องได้” โบตัน (2557) เจ้าของบทประพันธ์ **ทองเนื้อเก้า** ได้กล่าวว่า “ในฐานะที่เป็นนักเขียนนวนิยาย เรื่องที่เขียนก็มาจากรอบๆ ตัวเราซึ่งมีให้เขียนมากมาย นำมาผสมจินตนาการเล็กน้อย นิยายก็มีเรื่องให้เราเขียนได้มากมายมหาศาล”

แสดงให้เห็นว่านักเขียนมักนำเรื่องราวที่เกิดขึ้นรอบตัวในสังคมมาสร้างเป็นนวนิยาย ดังนั้นสังคมของผู้แต่งจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะสะท้อนออกมาในงานเขียน แสดงให้เห็นทัศนะของผู้แต่งที่มีต่อสังคมอีกด้วย สังคมจึงมีอิทธิพลต่อผู้แต่ง อาจเป็นสังคมภูมิลำเนา ถิ่นกำเนิด การศึกษา อาชีพ สังคมพื้นที่ที่อาศัย ตลอดจนสังคมภายนอก เป็นปัจจัยสำคัญในการหล่อหลอมทัศนะของผู้แต่งที่ใช้ในการมองสังคม นอกจากสังคมจะมีอิทธิพลต่อผู้แต่งแล้ว ผู้แต่งก็ยังมีอิทธิพลต่อสังคมเช่นกัน โดยที่ผู้แต่งจะแทรกความคิดเห็นและทัศนคติของตนลงไปในวรรณกรรมทั้งโดยที่เจตนาและหรือไม่เจตนาก็ตาม ดังที่ วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2544 :199) ได้กล่าวไว้ว่า

นักประพันธ์ทุกคนย่อมเขียนไปตามความคิดเห็นและมโนคติของตนโดยรู้สึกตัวหรือไม่ก็ตาม หนังสือทุกเรื่อง แม้เรื่องอ่านเล่นตื้นๆ ที่มุ่งทำความเพลิดเพลินให้แก่ผู้อ่านด้วยวิธีต่างๆ ยังย่อมแสดงโลกทัศน์ของผู้แต่งไม่มากนักน้อย ถึงแม้ผู้แต่งจะไม่สำแดงอุดมคติของเขาออกอย่างแจ่มแจ้ง เปิดเผยจากวิธีการดำเนินเรื่อง จากการคัดตัดตอน จากการลำดับเหตุการณ์ แม้จากทางเสียงของตัวละคร เราก็อาจอนุมานได้ว่า เขาเห็นโลกและชีวิตเป็นอย่างไร

การแสดงความคิดเห็นและทัศนะของผู้แต่งแทรกไว้ในวรรณกรรมนั้น มีอิทธิพลกับสังคม หากผู้แต่งมีคตินิยมอ่านหนังสือมากเท่าใด ความคิดความอ่านของผู้แต่งที่สอดแทรกไว้ในนวนิยายก็จะมีโอกาสมีอิทธิพลต่อสังคมมากขึ้นเท่านั้น ผู้แต่งกับสังคมจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และผู้แต่งกับสังคมยังมีอิทธิพลต่อกันอย่างไม่อาจแยกจากกันได้ ดังภาพ

ภาพประกอบ 5 ภาพแสดงอิทธิพลระหว่างผู้แต่งและสังคม

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมจึงจำเป็นต้องศึกษาภูมิหลังของผู้แต่งเพื่อเป็นแนวทางให้เห็นถึงทัศนคติของผู้แต่งที่มีต่อสังคม ตลอดจนสิ่งที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ

3.2 วรรณกรรมกับสังคม

วรรณกรรมกับสังคมเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กันอย่างไม้อาจหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากวรรณกรรมมีเนื้อหาสะท้อนความเป็นไปในสังคม ทั้งวิถีชีวิต เหตุการณ์ ตลอดจนความคิดความเชื่อของคนในสังคม ดังที่ อิงอร สุพันธ์วิช (2554: 6) ได้กล่าวว่า

วรรณกรรมกับสังคมนั้นแยกจากกันไม่ออก สมัยหนึ่งๆ สังคมเป็นอย่างไร วรรณกรรมก็จะสะท้อนออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน วรรณกรรมกับสังคมเป็นสิ่งที่ผูกพันกัน และวรรณกรรมจะสะท้อนทั้งความคิด ความเชื่อ และความเปลี่ยนแปลงที่ไม่หยุดยั้ง เพื่อให้มองเห็นพัฒนาการของสังคมต่อไป

นอกจากนี้วรรณกรรมย่อมเป็นไปตามสังคม เนื้อหาในวรรณกรรมมักสอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของสังคมในขณะนั้น ดังที่ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2539 : 42) ได้กล่าวว่า

สังคมนั้นมีธรรมชาติเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการไปตามเหตุการณ์ต่างๆ อาทิ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างที่สังคมวิวัฒนาการไป นักแต่งหนังสือก็แต่งหนังสือ หนังสือที่แต่งย่อมเป็นไปตามสังคม คือ ผู้แต่งจะมองดูว่า มีแง่มุมใดในชีวิตมนุษย์ที่จะยกมาเป็นเนื้อหาของหนังสือ อาจมีผู้แต่งบางคนตั้งใจแต่งหนังสือเพื่อเตือนสติคนในสังคม และอาจมีนักแต่งหนังสือบางคนแต่งเรื่องเพื่อสอนคติธรรมแก่ผู้อ่าน

ความสัมพันธ์ของวรรณกรรมและสังคมสามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะ ตามที่ ตรีศิลป์ บุญขจร (2542) ได้กล่าวไว้คือ วรรณกรรมเป็นภาพสะท้อนสังคม สังคมมีอิทธิพลต่อวรรณกรรม และวรรณกรรมมีอิทธิพลต่อสังคม

1. วรรณกรรมเป็นภาพสะท้อนสังคม หมายถึง วรรณกรรมได้สะท้อนภาพของสังคม โดยสะท้อนประสบการณ์ของผู้เขียนและเหตุการณ์ส่วนหนึ่งของสังคม โดยที่อาจสะท้อนสังคมทั้งในด้านของเหตุการณ์ทั่วไปที่เกิดขึ้นในสังคม ค่านิยมของคนในสังคม ตลอดจนสะท้อนความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน แต่ไม่ใช่การสะท้อนอย่างบันทึกเอกสารทางประวัติศาสตร์ วรรณกรรมจึงมีความเป็นจริงทางสังคมแทรกอยู่

2. สังคมมีอิทธิพลต่อวรรณกรรม เนื่องจากนักเขียนอยู่ในสังคมย่อมได้รับอิทธิพลจากสังคมทั้งด้านวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ปรัชญา การเมือง ปัจจัยเหล่านี้กำหนดโลกทัศน์ของนักเขียน จึงทำให้มีอิทธิพลต่อการสร้างงานวรรณกรรม นอกจากนี้สภาพเศรษฐกิจและการเมืองก็ยังกำหนดแนวโน้มของวรรณกรรมได้เช่นกัน ปัจจัยทางเศรษฐกิจอาจกำหนดให้นักเขียนต้องเขียนตามใจผู้อ่านหรือสำนักพิมพ์ ส่วนปัจจัยด้านการเมืองก็จะจำกัดขอบเขตการแสดงความคิดเห็นของนักเขียน

3. วรรณกรรมมีอิทธิพลต่อสังคมอาจเป็นไปได้ทั้งอิทธิพลภายนอก เช่น การแต่งกายเลียนแบบในวรรณกรรม หรือการทำตามอย่างในวรรณกรรม และอิทธิพลภายใน เช่น การสร้างค่านิยมความรู้สึกนึกคิดให้กับผู้อ่าน การเปลี่ยนทัศนคติของผู้อ่าน วรรณกรรมจึงมีบทบาทในฐานะผู้นำแนวความคิดของสังคม และผู้นำทางวัฒนธรรม

จึงจะเห็นได้ว่าวรรณกรรมและสังคมมีความสัมพันธ์กัน และต่างก็มีอิทธิพลต่อกัน โดยที่วรรณกรรมสามารถสะท้อนภาพสังคมได้ และสังคมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างสรรค์วรรณกรรม

3.3 แนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมในนวนิยาย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบการศึกษาวรรณกรรมโดยใช้กรอบแนวคิดความสัมพันธ์กับสังคม เช่น การวิเคราะห์นวนิยายของผู้แต่งที่มีชื่อเสียงในด้านการสะท้อนสังคม พัฒนาการนวนิยายไทย พ.ศ.2475 – 2500 : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม (ตรีศิลป์ บุญขจร, 2521) จากการศึกษาพัฒนาการนวนิยายไทย พ.ศ.2475 – 2500 สรุปได้ว่า สภาพการณ์ของสังคมและการเมืองมีอิทธิพลในการกำหนดทิศทาง และพัฒนาการของนวนิยายไทยอย่างเด่นชัด การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองทำให้เกิดพัฒนาการของนวนิยาย ภาวะไร้ระเบียบของสังคมทำให้นักเขียนหันไปมองสภาพสังคม และตระหนักต่อส่วนรวมมากยิ่งขึ้น นักเขียนบางส่วนจึงมีจุดมุ่งหมายแน่วแน่ในการเขียนนวนิยายเพื่อสร้างสรรค์อิทธิพลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่า ดังนั้นนวนิยายจึงเป็นวรรณกรรมที่มีความสัมพันธ์กับสังคมอย่างเด่นชัด จึงมีการศึกษาวิเคราะห์นวนิยายฝนประเด็นดังกล่าวหลากหลาย เช่น **วิเคราะห์นวนิยายของกึ่งฉัตร** (พิมลรัตน์ บังศรี, 2552) พบว่า นวนิยายของกึ่งฉัตรมีองค์ประกอบทางวรรณกรรม ได้แก่ แก่นเรื่อง คือ ด้านความรัก ด้านครอบครัว ด้านสังคม และด้านคติความเชื่อ

โครงเรื่องแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ การเปิดเรื่องแบบพรรณนาและการบรรยายฉาก เหตุการณ์ และตัวละคร ดำเนินเรื่องโดยใช้ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับเรื่องเหนือธรรมชาติ และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมและสังคม การปิดเรื่องแบบสุขนานุกรม เป็นส่วนใหญ่ ฉากธรรมชาติได้แก่ ทะเล ป่า ภูเขา แม่น้ำ และการตกแต่งอาคารบ้านเรือนอย่างสวยงาม ใช้บทสนทนาที่แสดงบทบาทของตัวละครเอกอย่างตรงไปตรงมา การใช้บทสนทนาแสดงพฤติกรรมของตัวละครเอกทำให้เห็นความน่าสนใจ นอกจากนี้ยังพบว่านวนิยายของกึ่งจักรมี ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมตามยุคสมัยเป็นผลมาจากอิทธิพลตะวันตก ดังนั้นนวนิยายในรูปแบบเดิมที่เนื้อหาเน้นด้านการเมืองเปลี่ยนเป็นด้านบันเทิงมากขึ้น ทำให้เกิดวรรณกรรมประชานิยม ในด้านความรัก

วรรณกรรมแสดงให้เห็นความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของสังคม โดยสะท้อนให้เห็น ทั้งสภาพความเป็นไปของสังคม ความขัดแย้งในสังคม รวมไปถึงทัศนคติของคนในสังคม ดังที่ วราจกานา ทวีวรรณ (2552) ได้ศึกษา **ความขัดแย้งทางสังคมในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล** พบว่า ประเด็นความขัดแย้งทางสังคมมี 7 ลักษณะ ได้แก่ ความขัดแย้งด้านครอบครัว ด้านศาสนา ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านชนชั้น และด้านเชื้อชาติ ส่วนกลวิธีการนำเสนอความขัดแย้งในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุลพบการนำเสนอผ่านองค์ประกอบของนวนิยาย 6 ลักษณะ คือ การนำเสนอผ่านโครงเรื่อง ได้แก่ การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง จุดวิกฤต การคลายปม และการปิดเรื่อง การนำเสนอผ่านตัวละครเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างและความหลากหลายของตัวละคร การนำเสนอผ่านบทสนทนาเพื่อให้ทราบถึงลักษณะนิสัยและภาวะความกดดันของตัวละครเมื่อพบกับความขัดแย้ง การนำเสนอผ่านการเล่าเรื่องที่ผู้แต่งเลือกใช้เพื่อความน่าสนใจ การนำเสนอผ่านฉากโดยใช้ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ การสร้างเหตุการณ์ที่มีผลต่อเนื้อเรื่องและอารมณ์ของตัวละคร และการผ่านแก่นเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงปัญหาความขัดแย้งในสังคมได้ชัดเจน

จากการศึกษาของ ประไพ ศรีสุข (2540) เรื่อง **ภาพสะท้อนสังคมในเรื่องสั้นและนวนิยายของชาติ กอบจิตติ** โดยศึกษาเรื่องสั้นและนวนิยายของชาติ กอบจิตติ ตั้งแต่ พ.ศ.2521 ถึง พ.ศ.2536 จากภาพสะท้อนสังคม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสภาพชีวิตความเป็นอยู่ และด้านศาสนา วัฒนธรรม และค่านิยม ผลการศึกษาพบว่า ด้านการศึกษาให้ภาพสะท้อนของคนยากจนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ด้านการเมืองการปกครองสะท้อนภาพการปกครองแบบเผด็จการ และการทำงานที่ไม่จริงจังของข้าราชการและนักการเมือง ด้านเศรษฐกิจ สะท้อนภาพปัญหาความยากจนของคนส่วนใหญ่ ซึ่งไม่สามารถจะเลือกประกอบอาชีพได้ ด้านสภาพชีวิตความเป็นอยู่สะท้อนภาพปัญหาครอบครัวแตกแยก เด็กและคนชรา

ถูกทอดทิ้ง ด้านศาสนาวัฒนธรรมและค่านิยมให้ภาพสะท้อนส่วนใหญ่แสดงค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ ในการเสนอภาพสังคมด้านต่างๆ นั้น ชาติ กอบจิตติ สามารถสะท้อนภาพสังคมและธรรมชาติของ มนุษย์ได้อย่างสมจริงด้วยการนำเสนอประเด็นปัญหาต่างๆ อย่างน่าสนใจ โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวกับ ความทุกข์ยากของคนระดับล่างซึ่งเป็นปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข งานเขียนของ ชาติ กอบจิตติ แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำของมนุษย์ การเอารัดเอาเปรียบ และความเห็นแก่ตัว นอกจากนี้ยังได้แทรกความคิดเกี่ยวกับการแสดงความเป็นน้ำใจที่มนุษย์พึงมีให้แก่กัน ซึ่งให้เห็นคุณค่า ของความเป็นมนุษย์ อันจะทำให้มนุษย์ในสังคมอยู่กันอย่างมีความสุข

ภาพสะท้อนของสังคมด้านการเมืองและวัฒนธรรมในนวนิยายของดอกไม้สด

(ขนิษฐา ทินวัฒน์, 2549) ศึกษาภาพสะท้อนของสังคมด้านการศึกษาและวัฒนธรรมในนวนิยายของ ดอกไม้สด โดยศึกษาจากนวนิยายของดอกไม้สดจำนวน 12 เรื่องในช่วงปีพ.ศ. 2472 - 2492 ผลการศึกษาพบว่า ภาพสะท้อนของสังคมด้านการศึกษา ดอกไม้สดให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็น อย่างมาก โดยเสนอทัศนะว่าประเทศชาติจะเจริญได้ประชาชนต้องได้รับการศึกษาอย่างดีและ เท่าเทียมกัน การศึกษามีความหมายต่อชีวิตมนุษย์ทำให้คนรู้จักคิด พิจารณา แยกแยะ ความถูกต้อง เลือกรูปแบบตนให้เป็นคนดีและเป็นประโยชน์ต่อสังคม นอกจากนี้ดอกไม้สดยังเป็นผู้หญิงที่มีความ กล้าหาญในการแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์บ้านเมือง ซึ่งแสดงถึงความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ กว้างไกลเกินกว่าผู้หญิงในยุคนั้น ส่วนภาพสะท้อนของสังคมด้านวัฒนธรรมพบว่า นวนิยายของ ดอกไม้สดสะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในสังคมขณะนั้นอย่างต่อเนื่อง โดยเสนอทัศนะ ว่าแม้อารยธรรมตะวันตกเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยแต่ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยยังคงอยู่และ ผสมผสานกันอย่างกลมกลืน ระเบียบปฏิบัติอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามภาวะการณ์ของสังคมและฐานะ ความเป็นอยู่ของผู้ปฏิบัติ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นบุคลิกลักษณะของคนไทยที่พึงพาอาศัยกัน ความร่วมมือร่วมใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของสังคมไทยที่ยังคงอยู่ มิได้ เปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ดอกไม้สดสะท้อนภาพการศึกษาและวัฒนธรรมในระยะ หัวเลี้ยวหัวต่อของสังคมไทยไว้ในนวนิยายของตน พร้อมทั้งเสนอแนวคิดอันทรงคุณค่าใน การปรับเปลี่ยนค่านิยมดังกล่าวให้กลมกลืนกับวิถีชีวิต

ปีนอนงค์ อำปะละ (2548) ศึกษา **ภาพสะท้อนสังคมในนวนิยายของโศก** ตาม **แนววาทกรรมวิเคราะห์** โดยวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมในนวนิยายของโศก ตามแนว วาทกรรมวิเคราะห์ จากนวนิยายของโศกที่ตีพิมพ์ครั้งแรกในช่วงปี พ.ศ.2535 - 2540 ทั้งหมด 9 เรื่อง ได้แก่ เกิดแต่ตม ไฟในดวงตา นวลนางช้างเขียง ดาวแต่มดิน ทิพยดุริยางค์ เพรงกรรม คลื่นเหนือน้ำ ชุ่มสะบันงา และรอยอดีต วิธีการวิเคราะห์วาทกรรมคือพิจารณาผ่านคำและประโยค จากตัวละคร ฉาก บทสนทนา และโครงเรื่อง โดยวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคม 5 ด้าน คือ

ภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ ครอบครัว การศึกษา ชีวิตความเป็นอยู่ และปัญหาสังคม ผลการวิจัยพบว่า ภาพสะท้อนสังคมทั้ง 5 ด้านเป็นภาพสะท้อนของชนชั้นกลางในสังคมเมืองหลวงภายใต้เศรษฐกิจฟองสบู่ ซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานการบริโภคเพื่อยกระดับฐานะทางสังคม นอกจากนี้สถานะภาพของชนชั้นกลางยังเกี่ยวข้องกับสภาวะครอบครัวซึ่งเป็นปัจจัยที่กำหนดระดับการศึกษา อาชีพและวิถีชีวิตของคนในสังคมให้แตกต่างกันตามค่านิยมอันเกิดจากการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาปรับใช้ เกิดการเปลี่ยนแปลงหลังจากการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตดั้งเดิมให้ทันสมัย และแสดงออกทางพฤติกรรมด้วยการใช้ชีวิตอย่างฟุ้งเฟ้อ ไม่มีการวางแผนตาม แนวทางที่ถูกต้อง ก่อให้เกิดผลกระทบตามมาคือ การเกิดปัญหาสังคมที่เป็นผลสะท้อนมาจากการกระทำของคนในสังคม

นอกจากนี้ยังมีการศึกษา กลวิธีการนำเสนอและมุมมองทางสังคมในนวนิยายรักของพนมเทียน (นันทน์ภัส พิมพะนิติย์, 2553) พบว่า พนมเทียนมีกลวิธีการนำเสนอองค์ประกอบทางวรรณกรรมที่น่าสนใจ ทั้งในด้านการกำหนดแก่นเรื่อง กำหนดโครงเรื่อง การสร้างตัวละคร การสร้างวิธีการเล่าเรื่อง ตลอดจนการสร้างฉากและบรรยากาศที่เหมาะสม แยกย่อย ทำให้เรื่องมีความสนุกสนาน เข้าใจ และน่าติดตาม กลวิธีการนำเสนอด้านการใช้ภาษาพบว่า พนมเทียนใช้ภาษาสื่อความที่มีประสิทธิภาพ อุดมด้วยลีลาการใช้คำที่เหมาะสม คือมีการใช้คำที่ทำให้เกิดมโนภาพ และความหมายชัดเจน เกิดจังหวะและลีลาของคำที่สื่อถึงอารมณ์ในลักษณะต่างๆ ได้อย่างครบถ้วนทั้งน้ำเสียงให้กำลังใจ ความไม่พอใจ ความปลื้มปิติใจ ความทุกข์ใจได้อย่างแจ่มชัด มีการใช้คำราชาศัพท์ สำนวนโวหาร ภาษาปาก และการใช้ภาษาอังกฤษได้ถูกต้องเหมาะสมตามบริบทของเนื้อเรื่อง และมีเอกภาพทางภาษาในการตั้งชื่อเรื่องและชื่อตัวละคร มีลีลาการเขียนที่ดีทั้งในลักษณะลีลาแบบเรียบ ลีลาแบบเข้มข้น และลีลาแบบสละสลวย มีการใช้โวหารที่หลากหลาย คือ โวหารบรรยาย โวหารอธิบาย โวหารพรรณนา โวหารอุปมา และโวหารเทศนา ซึ่งนับว่าเป็นลีลาการใช้ภาษาที่สื่ออารมณ์แก่ผู้อ่านได้ดีเยี่ยม ทางด้านมุมมองทางสังคมนั้น พนมเทียนนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับชีวิตและสังคมในมุมมองต่างๆ คือ ด้านความรัก ด้านครอบครัว ด้านพุทธศาสนา ด้านการศึกษา และด้านการเอาเปรียบทางสังคม

ทรงภพ ชุมนรุต (2555) ศึกษากระบวนการทัศน์เชิงสังคม: ภาพสะท้อนครอบครัวจากวรรณกรรมของดอกไม้สด ผลการศึกษาพบว่า ดอกไม้สดแสดงกระบวนการทัศน์เชิงสังคมด้านครอบครัว สะท้อนให้เห็นจากบทบาทตัวละครที่เป็นสมาชิกของครอบครัว ได้แก่ กระบวนทัศน์เชิงสังคมด้านครอบครัวของบิดามารดาที่มีต่อบุตร กระบวนทัศน์เชิงสังคมด้านครอบครัวของบุตรธิดาที่มีต่อบิดามารดา กระบวนทัศน์เชิงสังคมด้านครอบครัวของสามีที่มีต่อภรรยา และกระบวนทัศน์เชิงสังคมด้านครอบครัวของภรรยาที่มีต่อสามี กระบวนทัศน์ดังกล่าวแสดงให้เห็นความสำคัญของครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตของตัวละคร

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการศึกษาวรรณกรรมไทยโดยใช้กรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมนั้น แสดงให้เห็นว่า “สังคม” เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์และดัดแปลงตัวบท ดังนั้นผู้วิจัยจะใช้เป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะการดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม

บทที่ 3

ลักษณะการสืบทอดนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์

“วรรณคดี” เป็นงานศิลปะแขนงหนึ่ง ที่มีความงามอันเกิดจากภาษาซึ่งทำให้เกิดความซาบซึ้งทางอารมณ์ ปัจจุบันมีการนำวรรณคดีมาสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ให้เข้ากับบริบทสังคมร่วมสมัย การดัดแปลงวรรณคดีเพื่อให้เข้ากับแต่ละยุคสมัยอาศัยการ “สืบทอด” รักษาของเดิมและอาจเพิ่มเติมด้วยการตีความใหม่ตามสมควร การสืบทอดและสร้างสรรค์งานวรรณคดีวรรณกรรมทำให้วรรณคดีได้รับการ “ต่อยอด” “สร้างสรรค์” ในสื่อรูปแบบต่างๆ อย่าง “อิสระ” ไม่ถูกจำกัดเฉพาะในหนังสือ วรรณคดีและวรรณกรรมจึงยังคงอยู่ได้ในสังคม ดังที่ วินิตา ดิถียนต์ (2557: 14) กล่าวถึงการนำวรรณคดีมาดัดแปลงให้อยู่ในรูปแบบเพลง ดังนี้

วรรณคดีเป็นเรื่องที่ต้องรักษาไว้อย่างสิ่งทรงคุณค่า มากกว่าจะมาสับสับให้แข่งกับกระแสนิยมของศิลปะใหม่ๆ เพราะย่อมเป็นที่รู้กันว่าของใหม่เหล่านี้รุ่งเรืองเฟื่องฟูไปตามประสาของใหม่...

ถ้าเปรียบเทียบระหว่างของเก่ากับของใหม่โดยมีกระแสนิยมเป็นมาตรฐานของเก่าต้องมีคะแนนนิยมน้อยกว่าของใหม่เป็นธรรมดา แต่ถ้าพิจารณาใหม่ว่าแม้เวลาผ่านไปสักระยะหนึ่ง ของเก่านั้นก็ได้ดับหายไปจากสังคมไทย หากสามารถก้าวข้ามเวลามาถึงอีกยุคหนึ่งได้ ก็จะเรียกได้ว่าจิตวิญญาณของสิ่งนั้นยังดำรงอยู่ แม้จะหายากขึ้นบ้าง แต่ก็ไม่หายไปไหน

การสร้างสรรค์วรรณคดีซึ่งเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่ไม่สูญหายไปจากสังคม เพราะมีผู้นำมาสร้างในรูปแบบใหม่ได้เสมอ แสดงให้เห็นพลวัตของวรรณคดีวรรณกรรม การนำตัวบทเดิมมาดัดแปลงให้อยู่ในรูปแบบใหม่นั้นจำเป็นต้องศึกษาการ “สืบทอด” นั่นคือการศึกษาลักษณะการสืบทอดตัวบทเดิม เพื่อให้เห็นถึงลักษณะสำคัญของเรื่องในตัวบทเดิม และการศึกษาลักษณะการดัดแปลง ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ของวรรณคดีที่ปรากฏในรูปแบบใหม่ อันแสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของตัวบท ดังที่ รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2553: 8-9) กล่าวว่า

การนำวรรณคดีเก่ามาสร้างขึ้นใหม่ โดยใช้รูปแบบใหม่ หรือโดยการตีความใหม่ เรียกกันว่าเป็นการสืบสรรค์ เพราะมีลักษณะการสืบทอดของเดิม และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ไปพร้อมกันอันแสดงถึงความเป็นพลวัตของวรรณคดี และความเป็นอมตะของวรรณคดีที่ไม่มีวันตายไปจากความทรงจำ หากแปรรูป แปลงรูป หรือสร้างสรรค์ใหม่ได้เสมอ

“การสืบทอด” คือ การคงไว้ให้เหมือนเดิม เป็นสิ่งสำคัญในการดัดแปลงวรรณกรรม การสืบทอดลักษณะสำคัญจากนวนิยาย คือการคงอยู่ของ “หัวใจสำคัญ” จากนวนิยายแต่ละเรื่อง เช่น โครงเรื่อง แนวคิด ตัวละคร เป็นต้น การศึกษาการดัดแปลงวรรณกรรมจึงจำเป็นต้องศึกษาการสืบทอดลักษณะสำคัญจากนวนิยาย เพื่อเห็นการคงอยู่ของตัวบทเดิม ดังที่ จักรกฤษณ์ ดวงพิตรา (2544:161) ได้กล่าวถึงสิ่งสำคัญในการแปรรูปวรรณกรรมคือ การคง “หัวใจ” ของวรรณกรรมนั้นไว้ให้เหมือนกัน ดังนี้

ในการแปรรูปวรรณกรรม จึงควรต้อง “อ่านแล้วอ่านอีก” คือ “อ่านอย่างละเอียด” เพื่อให้สามารถ “เข้าถึงหัวใจ” ของวรรณกรรมต้นเรื่องให้ได้เป็นเบื้องต้นแล้วจึงทำความเข้าใจต่อไปว่า การแปรรูปวรรณกรรมนั้น “หัวใจ” ของเรื่อง “จะต้องคงไว้ให้เหมือนกัน ส่วนที่จะแตกต่างกันเกี่ยวกับเนื้อเรื่องนั้นจะเป็นเรื่องของรายละเอียด”

นวนิยายชุด**สามทหารเสือ**สาวมีลักษณะเด่นในการเชื่อมโยงนวนิยายเข้าด้วยกัน โดยอาศัย ตัวละคร และโครงเรื่อง มีการสร้างสรรค์จากที่เป็นเอกลักษณ์ในนวนิยายแต่ละเรื่อง และนำเสนอ ปัญหาสังคม ผู้วิจัยจึงศึกษาการสืบทอดลักษณะสำคัญ 4 ประการที่ยังคงปรากฏในบทละครโทรทัศน์ ได้แก่

1. การสืบทอดลักษณะตัวละคร
2. การสืบทอดฉากสำคัญ
3. การสืบทอดปัญหาสังคมภายในเรื่อง
4. การสืบทอดความสัมพันธ์ในลักษณะนวนิยายชุด

1. การสืบทอดลักษณะตัวละคร

“ตัวละคร” เป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินเรื่อง เนื้อเรื่องที่สนุกสนานจำเป็นต้องมี ตัวละครที่ช่วยสนับสนุนให้วรรณกรรมโดดเด่น โดยตัวละครแต่ละตัวจะมีลักษณะพฤติกรรมแตกต่างกันไป ทำให้ผู้อ่านประทับใจพฤติกรรมของตัวละครในวรรณกรรมและ “จำได้” ดังที่รัตนฤทัย สัจจพันธุ์ (2556: 8-9) ได้กล่าวไว้ว่า

ตัวละครเป็นส่วนประกอบสำคัญในวรรณคดี เพราะพฤติกรรมของตัวละครทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ในเรื่องดำเนินไปตามโครงเรื่องที่ผู้เขียนกำหนดไว้ ตัวละครที่โดดเด่นในวรรณคดีบางเรื่องอาจจะทำให้อ่านนิยมนิยมชมชอบวรรณคดีเรื่องนั้นเป็นพิเศษ และจดจำตัวละครดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

ตัวละครจึงเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินเรื่อง ลักษณะที่โดดเด่นของตัวละครทำให้วรรณกรรมได้รับความนิยมจากผู้อ่าน นวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ประกอบด้วยนวนิยายเรื่อง**มายาวัน มนต์จันทร์** และ **ฟ้ากระจำดาว** มีตัวละครสำคัญทั้งหมด 6 ตัว ได้แก่ มัทนา สาระวาริ มีคณา เป็นตัวละครเอกหญิง และ เซตต์ตวัน ษมา หิรัญย์ เป็นตัวละครเอกชาย ตัวละครเอกทั้ง 6 ตัว มีบทบาทสำคัญในการร้อยโยงเนื้อหาของนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**เข้าด้วยกัน โดยผู้วิจัยจะศึกษาการสืบทอดลักษณะตัวละคร 2 ประเด็น คือ การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกหญิง และการสืบทอดลักษณะตัวละครเอกชาย

1.1 การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกหญิง

ตัวละครเอกหญิงในนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว** ได้แก่ มัทนา สาระวาริ และมีคณา เป็นตัวดำเนินเรื่องหลักที่ทำหน้าที่เชื่อมร้อยความสัมพันธ์ของนวนิยายชุดนี้เข้าด้วยกัน ผู้วิจัยจะศึกษาการสืบทอดลักษณะตัวละครเอกหญิง 2 ประเด็น คือ การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกหญิงในภาพรวม และการสืบทอดลักษณะเฉพาะของตัวละครเอกหญิง ดังนี้

1.1.1 การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกหญิงในภาพรวม

ตัวละครเอกหญิงในนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**มีลักษณะสำคัญ คือ “สวย” “มีเสน่ห์” และ “เก่ง” ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ตัวละครเอกหญิงควรมี อาจถือเป็น “ชนบ” การสร้างตัวละครเอกหญิงในวรรณคดีไทยที่จะต้องมีความงามและความประพฤติที่ดีงาม ดังที่ รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2556: 203-204) ได้กล่าวไว้ว่า

ตัวละครหญิงในวรรณคดีของไทย ส่วนมากมักจะเป็นตัวละครหญิงที่มีคุณสมบัติด้านความงามและความประพฤติตามแนวคิดอุดมคติ กล่าวคือ

ในด้านรูปโฉมจะพบว่าตัวละครหญิงที่เป็นตัวเอกส่วนใหญ่จะมีความงามเป็นพิเศษทั้งสิ้น ในด้านลักษณะนิสัย จะพบว่าตัวละครหญิงจะยึดมั่นในกรอบจารีตประเพณี มีความเป็นกุลสตรี รักนวลสงวนตัว เมื่อมีสามีก็มีความซื่อตรงจงรักภักดีสามีแต่เพียงผู้เดียว

“ความงาม” จึงเป็นคุณสมบัติสำคัญของตัวละครเอกหญิงในวรรณคดีไทย เนื่องจากตามชนบตัวละครเอกหญิงจำเป็นต้องงามพร้อมทั้งรูปโฉมและลักษณะนิสัย ดังเช่นตัวละครเอกหญิงในนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ที่มีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้หญิงที่ “สวย” “มีเสน่ห์” และ “เก่ง”

สว ย มี เสน ห์ เก่ง

มัทนา สาระวารี และ มีคณา เป็นผู้หญิงที่ “สว ย” “เก่ง” และ “มี เสน ห์” แตกต่างกันไปคนละแบบ “ความสว ยและมี เสน ห์” ของตัวละคร เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างจินตนาการให้อ่าน เพราะผู้อ่านแต่ละคนจะตีความ “ความสว ยและมี เสน ห์” แตกต่างกันไป ตัวละครเอกหญิงทั้ง มัทนา สาระวารี และ มีคณา แม้จะเป็นคนสว ยและมี เสน ห์ แต่ทั้งสามคนก็มีลักษณะความสว ยที่ต่างกัน ดังที่ไชยวัฒน์หัวหน้ากองบรรณาธิการวิจารณ์กลุ่มสามทหารเสือสาวว่าทั้งสามคนเป็นคนสว ย เก่ง และ มี เสน ห์ แตกต่างกันไป ดังนี้

ไชยวัฒน์เคยวิจารณ์กลุ่มสามทหารเสือสาวด้วยน้ำเสียงขบขัน สว ย เก่ง มี เสน ห์
ไปคนละแบบ

(มายาตวัน. 2554: 12)

มัทนาเป็นตัวละครเอกหญิงที่มีอายุน้อยที่สุดในกลุ่ม เป็นผู้หญิงที่ “สว ยสุด ไส” ดวงตากลมโตแสดงถึงความกระจ่าง ไส มีชีวิตชีวา มุมปากโค้งน้อยๆ มักปรากฏความร่าเริงสดใสจากดวงตาและรอยยิ้มของมัทนาเสมอ มัทนาจึงเป็นผู้หญิงที่สว ยสุด ไส การมีทรงผมที่สั้นและยุ่งเหยิงอยู่เสมอ แสดงให้เห็นว่ามัทนาไม่ใช่คนรักสว ยรักงามหรือใส่ใจดูแลความงามของตนเองมากนัก มัทนาจึงดูสว ยสุด ไสเหมือนเด็กสาววัยรุ่น มากกว่าที่จะเป็นนักข่าวที่มีประสบการณ์การทำงานมาแล้ว ความสดใสจึงเป็นเสน่ห์สำคัญในตัวมัทนา ทำให้มัทนาดูคล้ายเด็ก ไร้เดียงสา อารมณ์ดีอยู่เสมอมองโลกในแง่ดี ไม่คิดมาก ทำให้คนรอบข้างสบายใจ มีความสุขไปด้วย และความสดใสร่าเริงของมัทนาเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เขตต์วันสนใจและรักมัทนา ดังนี้

เสี้ยวหน้ารูปหัวใจของหล่อนดูบอบบางสะอาดตา ผมที่ตัดสั้นเส้นเล็กและอ่อนนุ่มจนไม่ค่อยเป็นรูปทรงตามที่หล่อนต้องการมักจะตกลงมาระหน้าใสอยู่เสมอ แต่ช่วยส่งให้หล่อนดูอ่อนเยาว์อย่างประหลาด ริมฝีปากเต็มอิ่มได้รูป มุมปากโค้งน้อยๆ บ่งบอกนิสัยยิ้มแย้มแจ่มใส เขตต์วันหลับตานึกถึงภาพดวงตากลมโตคู่ นั้นได้ มันกระจ่าง ไส มีชีวิตชีวาเปี่ยมไปด้วยความกระตือรือร้นและช่างสงสัย...

สัญชาตญาณคงจะเตือนหล่อนว่ามีผู้จ้องอยู่ มัทนาจึงหันหน้ามาทางประตู ริมฝีปากเปิดกว้างเป็นรอยยิ้มสดใสเมื่อเห็นเขา ตาสุกใสสกาแว เขตต์วันอดใจไม่ให้ยิ้มตอบไม่ได้

(มายาตวัน. 2554: 199)

ในบทละครโทรทัศน์ยังคงปรากฏความสวยและความมีเสน่ห์ของมัทนา ว่ามีลักษณะคล้ายกับเด็กวัยรุ่น คือ “ร่าเริงสดใส” ดังที่เอกชัยและเชตต์ตวันเห็นว่ามัทนามีเสน่ห์เพราะ สดใสร่าเริงและมีความเป็นเด็กจึงเหมาะจะมาเป็นนางแบบ เนื่องจากมีบุคลิกภาพตรงกับแนวคิดของ ชุดเสื้อผ้าล่าสุดของห้องเสื้อตวัน ห้องเสื้อตวันเป็นห้องเสื้อที่มีชื่อเสียง การที่จะเลือกนางแบบมาร่วม งานด้วยนั้น แสดงให้เห็นว่าต้องเป็นผู้หญิงสวย มีเสน่ห์ และมีบุคลิก “น่ารักสมวัย” “โดนใจวัยรุ่น” ที่โดดเด่นชัดเจน เพื่อที่จะนำเสนอเสื้อผ้าได้ตรงตามแนวคิดของชุด ดังนี้

มัทนาเดินจูงเจ้าจุกกลับเข้าบ้านมาทางสนามหน้าบ้าน หลังจากพาไปเดินเล่น ชายหาด ไม่คาดคิดเจ้าต่างวิ่งเข้ามาหา...ทั้งมัทนาและเจ้าจุกต่างดีอกดีใจเล่นกันกับเจ้าต่าง มัทนาเข้าไปกอดพุดเจ้าต่างด้วยความคิดถึง “เป็นไงมั่งต่าง คิดถึงจังเลย”

เชตต์ตวันและเอกชัยยืนมองยิ้มแยมมาจากกลางสนาม “โอเคียของบุษย์ก็ ไม่เลวนะปอน”

เชตต์ตวันนั่งมองไปที่มัทนาอย่างพิจารณา

“ลुकส์ดูจับต้องได้ น่ารักสมวัย น่าจะโดนใจวัยรุ่น” เอกชัยว่า

เชตต์ตวันรู้สึกเห็นด้วยอยู่เหมือนกัน

“แบรนด์ลูกจะได้ดูดีดึนขึ้นหน่อย เหมือนที่ปอนอยากได้ ฉันว่าเด็กคนนี้มี เสน่ห์ดีนะ หน้าตาเก๋มีเอกลักษณ์ ฉันว่าลुकส์ เด็กเข้ากับคอนเซ็ปต์เสื้อผ้าที่แกวาง เอาไว้จะปอน”

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน. ตอนที่ 3)

สาระวาริเป็นผู้หญิงที่ “สวยคม” เนื่องจากมีใบหน้านคมเข้ม คือมีคิ้วหนาเข้ม ดวงตาคม ฆมดกหนาสีน้ำตาลเข้ม สาระวาริจึงสวยคม ดึงดูดใจผู้พบเห็น นอกเหนือจากความสวย ก็แฝงไปด้วยท่าทางที่ดูห้าวหาญกว่าผู้หญิงทั่วไป ท่าทางจึงดูคล้ายผู้ชาย ทั้งการพูดจาตรงๆ โผงผาง อารมณ์ร้อน และไม่เกรงกลัวใคร ทำให้ไม่มีชายหนุ่มกล้ายุ่งกับสาระวาริมากนัก ความห้าวหาญคล้าย ผู้ชายของสาระวารินั้นเป็นเสน่ห์สำคัญที่ทำให้สมาหลงรักสาระวาริ เพราะการเป็นนักธุรกิจที่มีศัตรู จำเป็นต้องมีคู่ครองที่กล้าหาญ ตรงไปตรงมา เพื่อพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆ ดังนี้

สาระวาริเดินกลับมา นั่งที่โต๊ะทำงานของตัวเอง ท่าทางของหล่อนคล่องแคล่วและ ออกจะกว้างอยู่ไม่น้อย...ลักษณะบางอย่างของหล่อน ไม่ว่าจะท่าทางเดินเหิน การพูดจาโผงผาง ไม่เกรงใคร และดวงตาที่ฉายแวว ‘หาเรื่อง’ อยู่เป็นประจำ ทำให้หล่อนแลคล้ายทอมบอย...

สรวารีจัดว่าเป็นคนสวยขึ้นชื่อในสำนักพิมพ์ ใบหน้าหล่อเรียบได้รูป คิ้วโก่งหนา ตามคม จมูกกร้านน้อยๆ และปากบางเฉียบที่บ่งบอกความเจ้าอารมณ์ เรือนผมของหล่อนเป็น สีสน้ำตาลเข้มดกหนาเป็นมันวาวเหยียดตรงยาวถึงกลางหลัง ทำให้รูปลักษณ์ของสรวารี สะดุดตาผู้พบเห็นไม่น้อย

(มนต์จันทร์. 2553 : 5)

ความสวยคม มีท่าทางที่ห้าวหาญเกินหญิง ซึ่งเป็นเสน่ห์ที่สำคัญของสรวารี ยังคงสืบทอดในบทละครโทรทัศน์ ดังนี้

"กาลครั้งหนึ่งเมื่อไม่นานเท่าไรนัก" สาวสวยหุ่นดีนางหนึ่ง เดินทะมัดทะแมงมา ตามทางเดินในสำนักพิมพ์ ในมือถือเอกสารมาฉบับหนึ่ง

"สยามสารก็ได้ต้อนรับพนักงานสาวร่างโปร่ง หน้าตาสวยคม ชื่อเก๋ไกว่า สรวารี" บ.ก.ไชยวัฒน์บรรยายต่อ เป็นสรวารีที่เดินหน้านิ่งมาดมั่น แวดตาไม่กลัวใคร เดินไปตามทาง ของเธอเรื่อยๆ ผ่านหนุ่มๆ ในกองบรรณาธิการ คนไหนคนนั้นต่างก็เหลียวมองตามเป็นแถว

"ถึงท่าเดินเธอจะกว้างไปนิด แวดตาหาเรื่องไปหน่อย แต่ความสวยของเธอ ก็ สะดุดตา สะกดใจหนุ่มน้อยหนุ่มใหญ่ให้เพ้ออยากจะครอบครองใจแม่สาวคิ้วโก่งกัน ทั้งสำนักพิมพ์"

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์. ตอนที่ 1)

มีคณา "สวยหวาน" มีใบหน้าและดวงตาที่หวาน รูปร่างออร่าอ่อนแอ้นทำให้ มีคณาสวยเช่นนางในวรรณคดี มีคณาสวยที่สุดในตัวละครเอกหญิงทั้งสามคน มีความนุ่มนวล เรียบร้อยเหมือนผู้หญิงอ่อนหวาน แต่แท้จริงแล้วเป็นผู้หญิงที่แกร่ง และจิตใจเข้มแข็ง ความแข็งแกร่ง และความสวยหวานของมีคณาจึงเป็นเสน่ห์สำคัญของมีคณา เพราะการที่ผู้หญิงสวย อ่อนหวาน เลือกที่จะประกอบอาชีพนักข่าวสายอาชญากรรม ซึ่งส่วนใหญ่ นักข่าวสายอาชญากรรมจะเป็นผู้ชาย แสดงให้เห็นถึงความแกร่ง และความเข้มแข็งของมีคณา เพราะต้องทำข่าวที่กระทบกระเทือนจิตใจ ทั้งการค้าประเวณี การทารุณกรรมเด็ก การค้ายาเสพติด ครอบครัวของมีคณาประสบปัญหา การค้าประเวณีโดยตรง แต่มีคณาก็ยังเลือกที่จะทำข่าวสายอาชญากรรมเพื่อต้องการเป็นส่วนหนึ่งที่ ช่วยเหลือสังคมให้รับรู้และตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ ความแกร่งและความเข้มแข็งในใจซึ่งตรงข้ามกับ ความอ่อนหวานของรูปลักษณ์ภายนอก จึงเป็นเสน่ห์สำคัญที่ทำให้หิรัญย์ประทับใจและหลงรักมีคณา ปรากฏในนวนิยายดังนี้

‘เซฟเหมือนนางในวรรณคดี’ ฝ่ายศิลปินหนึ่งในสำนักพิมพ์เคยออกปาก ‘ผู้หญิงไทย ไม่สูงไม่เตี้ย แต่โค้งในส่วนที่ควรโค้ง เว้าในส่วนที่ควรเว้า เวลาเดินมีเขานุ่มๆ อ่อนๆ แอ้นๆ น่าดู นี้นะ...ยิ่งถ้าจับมาใส่ชุดไทยห่มสไบ รับรองนางเอกกรรมศิลป์ยังต้องยอมซุก’

‘นั่นสิ...’ นักข่าวชายอีกคนพยักเพยิบรับ ‘มีเขาสวยหวานแบบสาวไทยแท้ ตาก็หวาน แต่บางที่มันเศร้าจนกระซากใจยังไม่รู้’

‘น่าจะไปเล่นละครเป็นนางบุษบา ไม่น่ามาเป็นนักข่าวเลย’ ฝ่ายศิลปินที่ออกจะ คลั่งไคล้วรรณคดีบ่น และหลายคนก็พยักหน้าเห็นด้วย

ลักษณะของมีคณาเหมือนอย่างทีหนุ่มๆ ชื่นชมกันจริงๆ หญิงสาวมีใบหน้ารูปไข่ เรียวยาวเหมาะเจาะกับเรือนผมหยักศกสีดำที่ยาวระบ่าลงมาเล็กน้อย ดวงตาสีเดียวกับเรือนผม กลมใหญ่แฝงรอยเศร้าชวนค้นหา คิ้วเรียวโค้งตามรูปตา จมูกโด่ง และริมฝีปากเต็มอ้ม ที่สำคัญ คือหล่อและมีผิวขาวที่สะอาดดูเกลี้ยงเกลาราวผิวเด็ก

บ่อยครั้งที่ออกทำข่าวตามสถานีตำรวจหรือหน่วยงานต่างๆ สายตาแหล่งข่าวจะ มองอย่างแปลกใจ หลายคนแสดงท่าไม่เชื่อด้วยซ้ำว่าหญิงสาวสวยจัด ท่าทางอ่อนหวานนุ่มนวล คนนี้จะเป็นนักข่าวอาชญากรรมที่ต้องรับรู้แต่เรื่องเลวร้ายและด้านมืดของสังคมตลอดเวลา

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554: 3)

ในบทละครโทรทัศน์มีคณาเป็นผู้หญิงที่สวยงามอ่อนหวาน อ่อนโยน ซึ่งตรงข้ามกับ งานข่าวอาชญากรรมที่มีคณาต้องทำ เนื่องจากข่าวอาชญากรรมมีแต่ข่าวที่รุนแรงทั้งการค้ายาเสพติด และการค้าประเวณี มีคณาทำงานอย่างเต็มความสามารถเก่งไม่แพ้ผู้ชาย จึงเป็นเสน่ห์สำคัญของมีคณา ดังนี้

ในใจเธอคิดว่า “พี่ที่มีสวย แสนจะสุภาพเรียบร้อย แต่ทำงานลุยไม่แพ้ผู้ชาย อ่อนหวาน อ่อนโยน ขนาดนี้ ทำข่าวอาชญากรรมเน้นหนักเรื่องโสเภณีกับยาเสพติดได้ไง งงกะ ผู้หญิงคนนี้จริงๆ”

มีคณาหันมองไปทางหน้าบ้าน เห็นมีคณาเดินยกนิ้วจิ้มแฉ่งให้กระซิบดังทำหน้า จ้อยๆ แหยๆ เพราะโดนตำรวจดูแล้วไล่ลงบันไดออกมาจากบ้าน

(บทละครโทรทัศน์มายาตัวฉัน : ตอนที่ 1)

ตัวละครเอกหญิงทั้งสามตัวเป็นผู้หญิงสวยที่มีเสน่ห์แตกต่างกัน มีคณาสวย สดใส ร่าเริง สาราวารีสวยคมเข้ม หัวใจเกินหญิง และมีคณาสวยอ่อนหวานแต่จิตใจแข็งแกร่ง เสน่ห์เฉพาะตัวของแต่ละคนส่งผลต่อจิตใจของตัวละครเอกชาย อีกทั้งความสวยและมีเสน่ห์ของ ตัวละครเอกหญิงที่ปรากฏในบทละครโทรทัศน์นั้นยังทำให้ตัวละครมีความโดดเด่นที่แตกต่างกันอย่าง ชัดเจน เพื่อเอื้อให้ผู้เสพได้เห็นถึงภาพลักษณ์ความต่างของตัวละครทั้งสามตัวได้ง่ายขึ้น

มัทนา สาระวารี และมีคณา สวและมีเสน่ห์ต่างกัน แต่สิ่งหนึ่งที่ทั้งสามคน มีเหมือนกันคือ “ความเก่ง” ทั้งสามคนเป็นนักข่าวที่มีฝีมือของสำนักพิมพ์สยามสาร จึงเก่งในการทำข่าว มี “ความคล่องแคล่วว่องไว” และ “ช่างสังเกต” ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญที่นักข่าวต้องมี เพราะเมื่อออกไปทำข่าวตามสถานที่ต่างๆ จะต้องทำงานแข่งกับเวลา ไม่มีใครสามารถกำหนดได้ว่าข่าวจะเกิดเมื่อใด เวลาใด หรือที่ใด นักข่าวจึงต้องช่างสังเกต มีปฏิภาณไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และมีความคล่องแคล่วว่องไว กระฉับกระเฉงเพื่อที่ทำข่าวให้ทันเวลา และทันต่อสถานการณ์เสมอ ดังเช่น การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเมื่อมัทนาไปเก็บภาพบ้านพักของเขตต์ตวันซึ่งมีกำแพงสูงจึงไม่เห็นตัวบ้าน สถานที่ไม่เอื้อให้ถ่ายภาพชัดเจน มัทนาจึงปีนต้นไม้ริมรั้วบ้านเพื่อที่จะได้ถ่ายภาพบ้านพักออกมาให้ดีที่สุด การตัดสินใจและแก้ไขสถานการณ์ตรงหน้าอย่างรวดเร็ว แสดงถึงความคล่องแคล่วในการทำงานของมัทนา ดังนี้

หญิงสาวเดินเข้าไปประชิดรั้ว พยายามมุดรูนั้นรูนี้วนวาย แต่ไม่ได้ผล หามุมกล้องดีๆ ไม่ได้เลย!

ในที่สุดก็ต้องมาหยุดยืนโคนต้นไม้ใหญ่

หญิงสาวมองดูบ้าน หันกลับมาประเมินต้นไม้ใหญ่ก่อนจะกลับไปมองตัวบ้านอีกที คำนวณทิศทางที่จะให้ภาพออกมาดีที่สุดแล้วตัดสินใจเด็ดขาด

นักข่าวสาวอดรอมเท้าผ้าใบวางไว้ที่โคนต้นไม้... ปีนเท้าเปล่าคงจะดีกว่า จากนั้นก็กระชับกระเป่าใบใหญ่ให้แน่น จับกิ่งใหญ่ที่ต่ำที่สุดแล้วโยนตัวขึ้นไป

ไม่เลวเลย... มัทนานึกชมตัวเอง หล่อนพลัดลื่นลงไปกองพื้นทรายแบบนี้แค่สามครั้ง แม้จะเหนื่อยแทบหอบกว่าจะพุงตัวมาพาดกับคาบที่สูงจากพื้นดินราวสองเมตรนี้ได้ แต่ภาพที่เห็นตรงหน้าเรียกได้ว่าคุ้ม !

(มายาตวัน. 2554: 81)

ความเก่งในอาชีพนักข่าวของสาระวารีเห็นได้จากเมื่อต้องสัมภาษณ์ดิถีกะทันหันกลางดึก แต่สาระวารีก็พร้อมและกระตือรือร้นที่จะทำงานตลอดเวลา คิดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อแข่งกับเวลาได้ดี ใช้เวลาในการเตรียมตัวไม่นาน ไม่เกียจคร้านแม้จะเป็นเวลาที่ค่อนข้างดึก แสดงให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพ และความชำนาญในการทำข่าว ดังนี้

“ผมติดถิ่นะครับ เลขาฯ ผมบอกว่า คุณเป็นนักข่าวจากกรุงเทพฯ อยากจะมาสัมภาษณ์ผมเรื่องกาสิโนของนายชมา”

“ค่ะ” หญิงสาวตื่นตัวทันที “คุณพอจะมีเวลาวางให้ฉันคุยด้วยสักนิดไหมคะ?”

“ว่างซี” น้ำเสียงที่ผ่านมามาตามสายฟังแปร่งหู มันเต็มไปด้วยความกระตือรือร้น
“ตอนนี้ก็ยังได้นะคุณ ว่าแต่พวกคุณเถอะ ไหวไหม?”

สราระวารีเหลือบมองนาฬิกาข้อมือ อีกห้านาทีจะห้าทุ่ม

“ไม่มีปัญหาอะ ว่าแต่เราจะพบกันที่ไหนดีคะ?”

“ผมอยู่ที่ล็อบบี้โรงแรมของคุณแล้ว ลงมาก็เจอ”

“งั้นขอเวลาอีกห้านาทีนะคะ ฉันจะลงไป” วางหูโทรศัพท์ลง สราระวารีก็คว้าเทปอัด
กับสมุดโน้ตตรงไปยังห้องพักของวัฒนา เคาะเรียก ฝ่ายนั้นกำลังเตรียมตัวอาบน้ำ เปิดประตู
ออกมาหน้ายุง

“เตรียมมกล้อง แห่ล่าข่าวของเราอยู่ล็อบบี้ข้างล่างนะ”

(มนต์จันทร์ตรา. 2553: 78-79)

มีคุณสมบัติถ่ายภาพผู้ร้ายได้แม้จะอยู่ในช่วงสถานการณ์ที่คับขัน ผู้คนซุกมุน
เพราะถูกตำรวจจับกุม แต่มีคุณก็มีสัญชาตญาณของนักข่าว ช่างสังเกต มีความคล่องแคล่วในอาชีพ
ใช้ไหวพริบบริหารจัดการเวลากับงานข่าว ทำให้สามารถเก็บภาพคนร้ายเพื่อใช้เป็นหลักฐาน
ในการจับกุมได้ ดังนี้

มีคณาชัยจะตามนายตำรวจหนุ่มไป แต่ประตูไม้ที่เปิดออกและผู้คนวิ่งอลหม่าน
เพื่อเอาตัวรอดถึงความสนใจหลอนไว้ แม้จะรู้ว่าอาจจะเสียฟิล์มเปล่า...คงแทบไม่มีหวังจะ
ตีพิมพ์ภาพพวกนี้ แต่ดวงหน้าของผู้คนที่ตื่นตระหนกนั้นน่าสนใจเกินกว่าจะปล่อยผ่านไป
นักข่าวสาวทำตามสัญชาตญาณ คือยกกล้องขึ้นกดชัตเตอร์

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554: 3)

การมีความสามารถในวิชาชีพ “นักข่าว” จึงเป็นลักษณะสำคัญของตัวละคร
เอกหญิง ซึ่งสืบทอดมาสู่บทละครโทรทัศน์ ที่สำคัญคือ “การมีสติปัญญา” ในการแก้ไขปัญหาใน
สถานการณ์คับขัน เห็นได้ชัดเจนจากสถานการณ์ที่อันตรายถึงชีวิต แต่ตัวละครเอกหญิงทั้งสามตัว
ไม่ร้องไห้ฟูมฟาย ไม่รอรับความช่วยเหลือจากผู้อื่น แต่กลับพยายามคิดหาวิธีเอาตัวรอดด้วยตนเอง

การมีสติปัญญาของมัทนาปรากฏอย่างเด่นชัดเมื่อ เช่น ครอส จับตัวไป แม้สภาพ
ร่างกายบอบช้ำจากการถูกทำร้าย แต่มัทนาสามารถคิดหาวิธีแจ้งให้คนอื่นรู้ว่าตนถูกจับตัวมาไว้
บนอาคารในเวลารวดเร็ว โดยใช้ผ้าบาติกที่เชตต์วันซื้อให้เป็นสัญลักษณ์แสดงการขอความช่วยเหลือ
เพราะหากเชตต์วันได้เห็นผ้าดังกล่าวก็จะสามารถจำได้ และคิดหาวิธีให้คนอื่นสนใจผ้าโดยการ
ปากกาเขียนข้อความขอความช่วยเหลือในกระดาดหิซซู ไปรษณีย์เป็นทางลงมาจากพื้นดิน เพื่อให้คนเห็น

ทฤษฎีแล้วมองตามจนมาพบผ้าบาติกและรู้ว่าตนถูกขังไว้บนอาคาร นับเป็นการใช้สติปัญญาแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี ดังนี้

ตำรวจกำลังจะไป หล่อนต้องเร่งมือหน่อย

นักข่าวสาวกระซอกปลุกพัดลมดูดอากาศทั้ง และระหว่างรอใบพัดหยุดหมุน หล่อน ก็รอกระเป๋าทันทีอย่างรวดเร็ว ความหวังว่าใครตรงหน้าทำให้ความเจ็บปวดถอยร่นไปชั่วคราว ได้อย่างน่าอัศจรรย์

สิ่งแรกที่พบคือผ้าบาติกสีส้มแสดผืนโปรด มันถูกขยี้มเป็นก้อนยับยู่ยี่ แต่ก็ยังสดใส สะดุดตา

ถ้าได้เห็น..เซตต์วันคงจำผ้าผืนนี้ที่เขาซื้อให้หล่อนได้ แต่การจะหย่อนมันลงไปไม่รู้ ว่าจะได้ผลสักเท่าใด ลมคงพัดผ้าเบาๆ ปลิวไปจนจับทิศทางแหล่งที่มาไม่ได้ และมันสวยเกินไป อาจจะมีใครพบเห็นและเก็บไปก่อนที่เซตต์วันจะมีโอกาสเห็น

แต่ถ้าจะผูกมันไว้ที่แกนพัดลม จะมีใครสักกี่คนบังเอิญเงยหน้าขึ้นมอง

หล่อนต้องทำทางลัดสายตาก่อน

มัทนาคิดหาวิธีสุดที่พอจะใช้ได้ ไม่ใช่ปากกา.. ใครๆก็ทำปากกาทดบนพื้นได้ หญิงสาวมองในกระเป๋ามองทั่วห้องน้ำแล้วเกิดความคิด มีอยู่ถึงสองนะ...และมันน่าจะถึง !

ก่อนอื่นต้องไปขึ้นไปบนฝาโถส้วม ผูกผ้าบาติกทิ้งชายไว้ข้างนอกมากๆจะได้เห็นชัด แล้วก็...

(มายาตวัน. 2554: 449)

ในบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดเหตุการณ์ที่มัทนาพยายามคิดหาวิธีการ เอาตัวรอดแม้ร่างกายจะเจ็บปวดเพื่อให้เซตต์วันเห็นว่าตนถูกจับมาขังไว้บนตึกนี้ ดังเห็นจากการใช้ ความคิดที่รวดเร็ว เพื่อแก้ไขปัญหาเช่นกัน

ภายในห้องน้ำ มัทนาใช้ความพยายามจนเปิดช่องพัดลมระบายอากาศได้ แต่เป็น ช่องไม่กว้างนัก พอมีมือล้วงออกไปได้ เธอมีสีหน้าใช้ความคิดไป ก่อนจะเปิดเป้ ค้นหาของ เจอผ้าบาติกที่เซตต์วันซื้อให้ เธอถูกคิดอะไรบางอย่างขึ้นมาได้

มัทนาขยับตัวไปล็อกประตูห้องน้ำจากด้านใน มัทนาลั่นความเจ็บเอาผ้าบาติกมา ผูกชายข้างหนึ่งไว้ก่อนจะยัดผ้าทั้งผืนออกไปโบกสะบัดเพื่อขอความช่วยเหลือ บอกตำแหน่งที่ ตัวเองอยู่

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน. ตอนที่ 13)

สาระวารีมีสติปัญญาในการแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจนในขณะที่ลำแพงและน้องชายทำร้ายสาระวารีโดยการใช้ไม้ตีหัวให้สลบและจุดไฟเผา เพื่อสร้างสถานการณ์ว่าสาระวารีมาแอบสูบบุหรี่ที่โรงเก็บเรือ ทำให้เกิดระเบิดจนเสียชีวิต แต่สาระวารีพยายามต่อสู้ความเจ็บปวดที่โดนทุบตี และใช้สติไตร่ตรองเพื่อหาหนทางให้ตนเองรอดชีวิตจากไฟและระเบิด จึงตัดสินใจลี้ภัยลงไปในน้ำ เพราะน้ำสามารถดับไฟได้ไม่เช่นนั้นอาจจะโดนไฟเผาจนเสียชีวิต ดังนี้

ลืมตา...อย่าไปสนใจเรื่องความเจ็บปวด ลืมตา !

สิ่งแรกที่เห็นคือเปลวไฟจากกองผ้าใกล้ตัว วินาทีถัดมานอกจากผ้าแล้วพื้นไม้รอบตัวก็ลุกฮือกลายเป็นทะเลเพลิงย่อยๆ ขึ้นมาทันที

สาระวารีไม่ได้คิดอะไรมาก หล่อนใช้สัญชาตญาณตัวเองเป็นหลักนำทาง...

กลิ่นควันเผาน้ำมันรุนแรง...ถ้านอนอยู่อย่างนี้ ถ้าไม่ตายเพราะไฟก็คงถูกควันหรือไม่ก็... ก่อนหล่อนจะหมดสติไปนั้นลำแพงพูดว่าอะไรนะ...ระเบิด...

ไฟ...ระเบิด น้ำเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับไฟ

น้ำ...อาจจะเป็นการโง่ที่โง่หนี่ไฟลงน้ำในสภาพแบบนี้ แต่ถ้าไม่ทำก็ตายแน่เถอะ... ไหนๆ ก็ตายแล้ว ก็อย่าให้ใครพูดได้เชื่อว่า คนอย่างสาระวารียอมแพ้โชคชะตาง่ายๆ

ตัดสินใจนะไม่ยากนัก แต่สิ่งที่ยากยิ่งกว่าคือการบังคับตัวเอง...หล่อนลุกไม่ไหวหากความรักตัวกลัวตายบวกกับแรงฮึดผลักดันตัวเองให้ขยับเขยื้อน ลุกไม่ไหวก็ลี้ภัย...กลั้นใจหมุนตัวลี้ภัยตรงไปยังแผ่นน้ำหัวเรือ สุดลมหายใจกลิ้งปอดอย่างยากเย็นก่อนทั้งตัวลงน้ำ

(มนต์จันทร์. 2553: 381-382)

ความมีสติปัญญาในสถานการณ์คับขันของสาระวารี ปรากฏในเหตุการณ์เดียวกันเมื่อนำมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ แม้ร่างกายจะเจ็บปวดและอยู่ในสถานการณ์คับขัน แต่สาระวารียังมีสติ หาทางที่จะทำใหตนมีชีวิตรอด

สาระวารีค่อยๆ รู้สึกตัวขึ้นมาด้วยสีหน้าท่าทางเจ็บๆ ก่อนจะรู้สึกเหมือนกลืนน้ำมันเข้าเต็มจุก เธอหันหน้าไปมอง เห็นน้ำมันกำลังไหลต่อเนื่องมาเป็นทาง เหมือนลำธารน้ำไหลเล็กๆที่กำลังคืบคลานจะถึงกองเปลวไฟใกล้ๆ ตัวเธอ สาระวารีมีสีหน้าตกใจสุดชีวิต แต่รีบตั้งสติพยายามกลิ้งตัวลงไปในน้ำ

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์. ตอนที่ 10)

ความมีสติปัญญาในสถานการณ์คับขันของมีคณา ปรากฏตอนที่มิดณาจุดพลุ เพื่อเป็นสัญญาณบอกพิกัดที่ตั้งของบ้านพักที่ลักลอบนำหญิงสาวมาค้าประเวณี และเพื่อขอความช่วยเหลือจากสุนันทากับทัพพันธ์ การที่มีคณาเลือกที่จะจุดพลุนั้น เพราะตลอดทางที่ถูกนำตัวมายังสถานที่แห่งนี้ มีคณาสังเกตเห็นว่าเป็นทางที่มีด ทั้งเป็นคืนเดือนแรมจึงทำให้ท้องฟ้ามีดสนิท การจุดพลุในที่มืดสนิทจึงช่วยทำให้เห็นแสงไฟของพลุได้ชัดเจนขึ้น และสุนันทากับทัพพันธ์น่าจะเห็นสัญญาณการขอความช่วยเหลือนี้ แม้จะกลัวว่าอาจจะถูกลูกน้องของเจ้าของสถานขายบริการจับได้ และทัพพันธ์กับสุนันทาอาจจะพลัดหลงตามเธอไม่ทัน แต่มีคณาก็ยังพยายามควบคุมสติให้มั่นคงและรอคอยอย่างใจเย็น การแก้ไขปัญหามีคณาครั้งนี้แสดงให้เห็นการใช้สติปัญญา คิดแก้ปัญหาอย่างรวดเร็วโดยอาศัยการสังเกต ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยของมีคณา ดังนี้

หญิงสาวรู้ว่าเวลาเหลือน้อยเต็มทีจึงตัดสินใจยิงพลุขึ้นฟ้าอย่างระวัง เสียงฟู่ของไม้ขีดทำให้ทุกคนหัวขึ้นมอง แล้วอ้าปากค้างน้อยๆ เมื่อเห็นพลุดอกเล็กทะยานขึ้นฟ้า นักข่าวสาวหันมาเอานิ้วแตะปากเป็นเชิงเตือนไม่ให้เด็กสาวส่งเสียงอะไร

พูดดูงๆ แต่ก็ป้ายน้ำตาจากแก้มล้มตัวลงนอนโดยไม่ซักถามอะไร

จุดพลุไปแล้วนักข่าวสาวก็นั่งรอ เบื้องต้นรอดด้วยใจระทึกเกรงว่าวินาทีใดวินาทีหนึ่งประตูห้องจะเปิดผางออก และลูกสมุนของเจ้าแก๊งที่สังเกตเห็นพลุจะลากหล่อนออกไปกำจัดทิ้ง หากทุกอย่างอยู่ในความเงียบเนิ่นนานกระทั่งวางใจได้ว่าทุกคนคงอยู่แต่ในตัวบ้าน และไม่มีใครสังเกตเห็นลูกไฟที่พุ่งออกไปทางหน้าต่าง หญิงสาวจึงผ่อนคลายขึ้น ก่อนเปลี่ยนเป็นกระวนกระวายด้วยความหวั่นเกรงแทน

นี่ถ้าสุนันทากับทัพพันธ์พลัดหลงกับหล่อนตั้งแต่แรก พลุที่จุดไปก็คงไม่ต่างอะไรกับหนึ่งหยดน้ำค้างกลางแดดจ้า และความหวังที่จะได้ออกไปจากที่นี่พร้อมข่าวพร้อมกับเด็กสาวคนอื่นๆ คงมลายไปสิ้นแน่

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554: 390)

ในบทละครโทรทัศน์ยังแสดงให้เห็นถึงความมีสติปัญญาและการใช้ไหวพริบในการแก้ปัญหาของมีคณา โดยปรากฏในเหตุการณ์เดียวกันกับในนวนิยาย คือ มีคณาพยายามหาวิธีขอความช่วยเหลือจากทัพพันธ์และสุนันทา แม้จะเสี่ยงอันตราย แต่มีคณายังคงมีสติดังเช่นในนวนิยาย ดังนี้

ทุกคนในห้องหลับกันหมดแล้ว เธอรีบเดินไปที่กระเป๋าสัมภาระค้นหาลิปสติกที่เป็น
พลูสสัญลักษณ์ออกมาทั้ง 2 แท่ง เธอกวาดตามองว่า ทุกคนหลับแล้วจริงๆ อีกครั้งก่อนรีบลุกเดิน
ไปที่หน้าต่างเหล็กดัดของห้องพัก เพื่อจุดพลูส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือจากทัพนันท์และ
สุนันทา

หิรัญย์ ทัพนันท์และสุนันทาที่สมทบกับตำรวจนอกเครื่องแบบที่ซอยหนึ่ง เห็นพลู
สัญลักษณ์พุ่งขึ้นฟ้าจากบ้านหลังหนึ่ง สุนันทาดีใจมาก “ใช่พลูของคุณไต้มัยคะ”

“แน่นอนครับ ใครจะมาจุดพลูตอนนี้”

หิรัญย์รีบไปบอกเจ้าหน้าที่ตำรวจ “บ้านที่มีพลูสัญลักษณ์ขึ้นมานั้นแหละครับ

ตำรวจวิทยุไปบอกกันว่า เจอเป้าหมายแล้ว แล้วทุกคนก็เริ่มเคลื่อนกำลังไปยังบ้าน
เจ้าแก่งพิงทันที

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระเจ่างดาว: ตอนที่ 8)

1.1.2 การสืบทอดลักษณะเฉพาะของตัวละครเอกหญิง

มัทนา สาระวารี และมีคณา มีลักษณะร่วมกันคือเป็นผู้หญิงที่สวย มีเสน่ห์ และเก่ง
ตัวละครทั้ง 3 ตัวยังมีลักษณะนิสัยที่โดดเด่นแตกต่างกัน แสดงให้เห็นบุคลิกเฉพาะตัวที่ต่างกันดังนี้

1.1.2.1 มัทนา

มัทนาเป็นตัวละครเอกหญิงจากเรื่องมายาตะวัน อายุ 23 ปี มัทนาเกิดและเติบโต
ในครอบครัวที่อบอุ่น พ่อกับแม่รับราชการครู มีพี่สาว 2 คน และ น้องสาว 1 คน ทุกคนในครอบครัวรัก
และห่วงใยมัทนาเสมอ เนื่องจากทำงานเป็นนักข่าวต้องเดินทางไปทำข่าวภาคสนาม และเดินทางไป
ต่างจังหวัดเป็นประจำ ต่างจากคนในครอบครัวที่รับราชการ จากครอบครัวที่อบอุ่น เอาใจใส่ห่วงใย
ซึ่งกันและกัน ทำให้มัทนาว่าแรงสดใส อารมณ์ดี และมองโลกในแง่ดี จึงถือได้ว่าเป็นนางเอกที่สมบูรณ์แบบ ทั้งสวย มีเสน่ห์ เก่ง และจิตใจดี

มัทนาเป็นนักข่าวสายบันเทิง อายุไม่น้อยที่สุดในตัวละครเอกหญิง 3 ตัว ได้รับ
มอบหมายจากกองบรรณาธิการให้ไปทำข่าวของเขตต์ตะวันซึ่งเกลียดนักข่าว มัทนาสามารถเอาชนะใจ
เขตต์ตะวันโดยแสดงให้เห็นเขตต์ตะวันเห็นว่ามัทนาจริงใจ จนเขตต์ตะวันยอมรับและให้สัมภาษณ์
ซึ่งเขตต์ตะวันไม่เคยเปิดเผยให้ใครรู้ว่าแท้จริงเขตต์ตะวันคือเด็กกำพร้า เป็นลูกหญิงขายบริการทางเพศ
อาศัยอยู่ที่วัดกับหลวงพ่ोजุญ การให้สัมภาษณ์ของเขตต์ตะวัน ทำให้มัทนาทำงานสำเร็จ สามารถ
เอาชนะใจเขตต์ตะวัน

นอกจากความ “สวย มีเสน่ห์ และเก่ง” แล้ว มัทนายังมีลักษณะนิสัยที่สำคัญ คือ
“มุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว” “จริงใจ” และ “ฉลาดพูด”

มุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว

มัทนาเป็นผู้หญิงที่มี “ความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว” มีความตั้งใจแน่วแน่ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ปรากฏให้เห็นจากความตั้งใจทำงานของมัทนา เขตต์ตะวันเป็นคนทีเกลียดนักข่าวมากและแสดงออกอย่างเปิดเผย มัทนา รู้จักชื่อเสียงของเขตต์ตะวันว่าเป็นคนปิดตัว เกลียดสื่อและนักข่าว แต่เมื่อได้รับมอบหมายงานจากบรรณาธิการให้ทำข่าวเรื่องเขตต์ตะวัน มัทนาตัดความกลัวทิ้ง และพยายามทำให้เขตต์ตะวันยอมให้สัมภาษณ์ โดยพิสูจน์ให้เขตต์ตะวันเห็นถึงความจริงใจของตน มัทนาต้องอาศัยความพยายามทั้งกายและใจหลายครั้ง สุดท้ายเขตต์ตะวันจึงเข้าใจและยอมรับ ซึ่งทำให้มัทนาทำงานสำเร็จ แม้จะมีอุปสรรคมากมายแต่มัทนาสามารถข้ามผ่านไปได้ ความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยวของมัทนาทำให้เอกชัยกล่าวชื่นชม และแสดงความมั่นใจว่าเขตต์ตะวันจะต้องยอมให้มัทนาสัมภาษณ์ ดังนี้

“ความตั้งใจของคุณจะทำให้เขารู้ว่าคุณจะไม่มีวันทำอันตรายแก่เขาแน่ และเขาก็จะไว้วางใจคุณ ไม่มีใครใจแข็งกับคุณได้นานหรอกมัทนา”

(มายาตะวัน. 2554 : 98)

“คุณนะหรือมัทนา ผมคิดว่าคุณกล้าหาญและเด็ดเดี่ยวมากกว่า ผมยังไม่เคยเจอนักข่าวที่ไหนมีความเชื่อมั่นเท่าที่คุณมาก่อนในการที่ต้องเผชิญหน้ากับฉลามร้ายอย่างเขตต์ตะวัน” เขาล้อเลียนสมญานามของชายหนุ่มที่ตั้งขึ้นโดยพวกสื่อมวลชน

(มายาตะวัน. 2554 : 146)

ความ “มุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว” ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ยังคงสืบทอดในบทละครโทรทัศน์ ที่แสดงให้เห็นว่ามัทนาพยายามทำให้เขตต์ตะวันยอมให้สัมภาษณ์ โดยปลอมตัวไปเป็นคนงานในบ้านเพื่อสืบข่าวของเขตต์ตะวัน เขตต์ตะวันโกรธเมื่อรู้ความจริง ห้ามไม่ให้มัทนามาพบหน้า และเขียนข่าวเกี่ยวกับตน พร้อมทั้งขู่มัทนาว่าจะฟ้องร้องสำนักพิมพ์สยามสาร คำขู่ของเขตต์ตะวันไม่ได้ทำให้มัทนากลัวหรือย่อท้อ แต่ยังมีมุ่งมั่นที่จะพยายามทำทุกอย่างเพื่อสัมภาษณ์เขตต์ตะวัน ดังที่ปรากฏในบทละครโทรทัศน์

“ห้ามมัทกลับไปเหยียบบ้านเค้าอีก ห้ามเขียนข่าวเกี่ยวกับเค้าไม่งั้น เค้าจะฟ้องสยามสาร”

เซนจ้องหน้ามัทนาถาม “มัทกลัวคำขู่เค้ามั๊ยล่ะ”

มัทนาส่ายหน้า “ไม่กลัวหรอกค่ะ แตกลัวตักงาน”

“แล้วมัทจะทำยังไงต่อ”

มัทนาสีหน้ามึ่น้ำมัน ฮึดสู้ “มัทจะกลับไปบ้านเค้าอีก มัทจะต้องขอสัมภาษณ์
เค้าให้ได้ มัทจะหาทางอ้อนวอนจนเค้าใจอ่อน มัทไม่ยอมกลับไปมือเปล่าอย่างคนแพ้ออกค่ะ”

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 3)

จริงใจ

มัทนาเป็นผู้หญิงที่มีความ “จริงใจ” พูดตรงไปตรงมา คิดอย่างไรก็พูดตรง
ตามความคิด ไม่หลอกลวง บุคคลที่ได้ใกล้ชิดสัมผัสถึงความจริงใจของมัทนาได้ โดยไม่ต้องเชื่อจาก
คำพูดของคนอื่น ซึ่งความจริงใจของมัทนาเป็นสิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่สมารถเอาชนะใจเขตต์ตวัน ดังนี้

“ผมไม่เข้าใจว่าพวกคุณทำเรื่องของผมแล้วจะได้อะไร ตอนนี้ผมค้าขาย ไม่ใช่
ดารากาพยนตร์อีกต่อไปแล้ว”

“ฉันทำข่าวคุณ เพราะคุณขายได้นะสิคะ” หล่อนตอบทันควัน

“ขายได้?”

“โอ๊ย ตายจริง” มัทนาเพิ่งนึกได้ว่าพูดอะไรออกไป “คือฉันหมายถึงเรื่องราว
ของคุณนะค่ะ เพราะถึงตอนนี้คุณจะได้เป็นดารากอีกแล้วก็จริง แต่ความนิยมของคุณยังไม่
เสื่อม คุณยังอยู่ในความสนใจของประชาชน”

โดยเฉพาะสาว ๆ มัทนาก็ต่อใจ

“อย่างนี้ตามภาษาข่าวเราเรียกว่าเรื่องของคุนยังขายได้ค่ะ”

“คุณเป็นคนที่พูดได้ตรงมาก จนผมชักจะเชื่ออย่างที่เอกชัยเคยบอกว่า
คนอย่างคุณหลอกลวงใครไม่เป็น”

(มายาตวัน. 2554 : 153)

มัทนาแสดงความจริงใจกับเขตต์ตวัน ไม่หลอกลวง ข่าวของเขตต์ตวันยัง
“ขายได้” แม้จะไม่นักแสดงแล้ว มัทนาแสดงความจริงใจผ่านคำพูด ทำให้เขตต์ตวันสัมผัสได้
ไม่เหมือนคนอื่นที่เข้ามาในชีวิตของเขตต์ตวัน เพราะเขตต์ตวันอยู่ในวงการมายาพบแต่คนไม่จริงใจ
ความจริงใจของมัทนาจึงเป็นสิ่งที่เขตต์ตวันต้องการ ในบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดลักษณะนิสัย
ดังนี้

“ฉันไม่เข้าใจว่า พวกเธอทำเรื่องของฉันแล้วจะได้อะไร ตอนนี้ฉันค้าขาย
ไม่ใช่ดารานักอีกแล้ว”

“ฉันทำข่าวคุณก็เพราะคุณยังขายได้นะสิคะ”

เขตต์ตวันซ้ำออกมา “เธอเป็นคนที่พูดได้ตรงมาก จนฉันชักเชื่ออย่างที่เจ้าเอก
มันบอกแล้วว่าคนอย่างเธอหลอกใครไม่เป็น”

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 4)

ฉลาดพูด

มัทนามีลักษณะนิสัย “ฉลาดพูด” ซึ่งเป็นลักษณะที่คล้ายคลึงกับนางมัทนา ในวรรณคดีเรื่อง **มัทนะพาธา** ความฉลาดพูดของนางมัทนาปรากฏในวรรณคดีเรื่องนี้หลายตอน เช่น ตอนท้าวชัยเสนและนางมัทนาเจรจาตอบโต้ให้สัญญามั่นรักต่อกัน ตอนมัทนาปฏิเสธความรักจากสุเทษณ์ โดยตอบแบบอ้อมให้สุเทษณ์คิดถึงนางฟ้าบริวาร เพื่อเลี่ยงคำตอบว่า “ไม่รัก” และตอนที่มัทนาโดนมนต์สะกด แต่ก็ยังสามารถปฏิเสธความรักจากสุเทษณ์ได้ โดยตั้งคำถามย้อนแทน การตอบคำถาม เพราะสุเทษณ์เป็นเทพผู้ยิ่งใหญ่และมีอำนาจมาก หากทำให้สุเทษณ์ไม่พอใจอาจเกิดผลร้ายได้

สุเทษณ์.	อ้าโถมวิไลยะสุปริยา พี่รักและกอบอภีระดี บอกหน่อยเถอะว่าดะรุณเจ้า	มะทะนาสุรางค์ศรี, บมิเว้นสินเ็น्हัก; ก็จะยอมสมัครัก.
มัทนา.	ดูข้าสมัคภูมิสมัค	ก็มีขัดจะคล้อยตาม.
สุเทษณ์.	จริงฤณะเจ้าสุมะทะนา	วจะเจ้าแถลงความ?
มัทนา.	ข้าขอแถลงวะจะนะตาม	สุระเทวะโปรดปราน.
สุเทษณ์.	รักจริงมิจริงฤไฉน	อรทัยบ่แจ้งการ?
มัทนา.	รักจริงมิจริงก็สุระชาญ	ชยะโปรดสถานใด?
สุเทษณ์.	พี่รักและหวังวธุจะรัก	และบทอดบทิ้งไป
มัทนา.	พระรักสมัคณพระหทัย	ฤจะทอดจะทิ้งเสีย?
สุเทษณ์.	ความรักละเหียอุระระทด	เพราะมีอาจะคลอเคลีย
มัทนา.	ความรักระทดอุระละเหีย	ฤจะหายเพราะเคลียคลอ?
สุเทษณ์.	ไอ้ ไก่อะไรนะมะทะนา	บมิตอบพิจิพอ?
มัทนา.	ไอ้ ไก่อะไรอะมะระง้อ	มะทะนามิพอดี!
สุเทษณ์.	เสียแรงสุเทษณ์นะประดีพัทธ์	มะทะนาบเปรมปริย.
มัทนา.	แม้ข้าบเปรมปริยะฉนี้	ฉิจะโปรดก็เสียแรง.
สุเทษณ์.	ไอ้รูปวิไลยะศุภะเลิด	บมิควรจะใจแขง
มัทนา.	ไอ้รูปวิไลยะมะละแรง	ละก็จำจะแขงใจ

(สุเทษณ์จึงดูนาง, แต่นางยังคงตาลอยไม่จับตาดู, สุเทษณ์ออกฉงน, จึงลองพูดไปอีก.)

สุเทพณ์. หากพี่จะกอดวรุและจุม- พิตะเจ้าจะว่าไร?
 มัทนา. ข้าบาทจะขัดถูกก็มีได้ ผิพระองค์จะทรงปอง.
 สุเทพณ์. ว่าแต่จะเต็มฤดีหาก ดนุกอดและจูบน้อง?
 มัทนา. เต็มใจมิเต็มดุนก็ต้อง ประดิษฐ์ระเบียบดี
 (สุเทพณ์ไม่พอใจในคำตอบของนาง, จึงหันไปพูดกับมายาวิน.)

(มัทนะพาธา. 2553: 19-20)

ความฉลาดพูดของนางมัทนาเป็นลักษณะนิสัยของมัทนาในนวนิยายเรื่อง **มายาตวัน** เช่นกัน นั่นคือมัทนาพูดให้คนอื่นยอมรับหรือคล้อยตามได้ สามารถพูดจาวานล้อมและโน้มน้าวให้เชตต์ตวันยอมรับความคิดของตนที่ไม่ได้มองคนจากเปลือกนอก และเชื่อว่าความดีอยู่ที่ตัวบุคคลไม่ใช่ชาติกำเนิด มัทนายกเหตุผลประกอบการพูดคือการที่พ่อแม่อบรมสั่งสอนตั้งแต่เด็ก แม้ตอนแรกเชตต์ตวันจะไม่เชื่อ แต่ท้ายที่สุดเชตต์ตวันก็เชื่อคำของมัทนา มัทนาจึงถือได้ว่าเป็นคนที่ฉลาดพูด ดังนี้

“คุณนี่หว่านล้อมเก่งนะ พูดจาเหมือนนางเอกในนิยายน้ำเน่าเลย ไม่เห็น
 ความสำคัญของชาติตระกูล มองผู้คนด้วยความดีในตัว...”
 “ถ้าฉันก็คงจะน้ำเน่าทั้งบ้านละมังคะ เพราะพ่อกับแม่ฉันพร่ำสอนเรื่องนี้มา
 ตั้งแต่ฉันยังเป็นเด็กเนาะ วันๆ คงไม่ต้องทำอะไรนอกจากตบยุงที่มันฟักไข่จากน้ำเน่า”
 คราวนี้เขายิ้มออกมาได้อย่างจริงใจ

(มายาตวัน. 2554: 152)

ลักษณะนิสัย “ฉลาดพูด” ของมัทนายังคงสืบทอดในบทละครโทรทัศน์เรื่อง **มายาตวัน** มัทนาพูดจาวานล้อมให้เชตต์ตวันเลิกคิดดูถูกตัวเอง ทำให้เชตต์ตวันเห็นว่าแม้จะเกิดมาในครอบครัวที่เพียบพร้อมสมบูรณ์แบบ แต่หากประสบความสำเร็จในชีวิตได้ก็ควรภาคภูมิใจ สิ่งสำคัญคือการเป็นคนดี ดังนี้

“คุณเคยบอกฉันว่า ถ้าไม่อยากจะคนอื่นเค้าดูถูก ก็อย่าดูถูกตัวเองก่อนไม่ใช่หรอคะ
 คุณไม่ควรสอนฉันหรอกถ้าตัวเองก็ยังทำไม่ได้”
 เชตต์ตวันหันมาเหล่มองมัทนาเล็กน้อยที่โดนย้อน เธอเขินหน้า สู้สายตาอย่างไม่กลัว
 “ฉันว่าคุณควรจะภูมิใจตัวเองมากกว่า ที่คุณมานะบากบั่นจนมีเงินมีชื่อเสียงได้ขนาดนี้
 คนเราจะดีได้ไม่ใช่เพราะชาติตระกูลหรือมาจากครอบครัวที่สูงส่งหรอคะ แต่มาจากนี้
 ตัวเราเองตะหาก”

มัทนาพูดพลางเขินหน้าอย่างมั่นใจ ยกมือขึ้นมาแตะตัวเองเบาๆ เขาแค้นหัวเราะออกมาดูผู้คนคลายขึ้น เรืองๆ กับอารมณ์ของเขา

“เธอนี้หวานล้นเกินนะ พุดจาเหมือนนางเอกในนิยายน้ำเน่าเลย ไม่เห็นความสำคัญ ของชาติตระกูล มองผู้คนด้วยความดีในตัว”

“ถ้าฉันก็คงน้ำเน่าทั้งบ้านล่ะค่ะ เพราะพ่อกับแม่ฉันสอนเรื่องนี้มาตั้งแต่ฉันยังเด็ก...”

เซตต์วันหัวเราะ และยิ้มให้มัทนาอย่างจริงใจ

(บทละครโทรทัศน์มายาตะวัน: ตอนที่ 4)

1.1.2.2 สาระวาริ

“สาระวาริ” ตัวละครเอกหญิงจากเรื่อง **มนต์จันทร์** อายุ 28 ปี มีพี่สาว ฝาแฝดชื่อสาระสะมา เป็นเด็กกำพร้าตั้งแต่อายุ 10 ขวบ พ่อติดการพนัน ไม่เลี้ยงดูครอบครัว จนกระทั่ง แม่ป่วยและเสียชีวิต จากนั้นไม่นานพ่อก็เสียชีวิตในบ่อน สาระวาริจึงมาอยู่กับยาย เมื่อยายเสียชีวิต ต้องอาศัยอยู่กับครอบครัวของนายชาย มีน้ำสะใจที่ดูถูกและดูต่ำฝาแฝดทั้งสองคน สุดท้ายถูกไล่ออกจากบ้านแต่โชคดีที่ได้รับมรดกจากยาย จึงมีเงินซื้อบ้านและอดทนทำงานพิเศษส่งเสียตัวเองเรียน จนจบปริญญาตรี ทำให้สามารถหางานที่ดีทำและมีชีวิตที่ดีขึ้น

จากภูมิหลังครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น เป็นเด็กกำพร้า ต้องทำงานเลี้ยงดูตัวเอง ตั้งแต่เด็ก สาระวาริจึงสร้างความแข็งแกร่งขึ้นมาปกป้องความอ่อนแอในใจ ทำให้หาเหตุผลเกินเหตุ ไม่เกรงกลัวใคร ไม่ยอมคน มีอคติคือเกลียดการพนันเพราะเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้ครอบครัวแตกแยก สาระวาริเป็นนักข่าวสายเศรษฐกิจและสังคม เป็นสาวสวย ดูท่าทางคล้ายผู้ชาย บุคลิกภาพภายนอกแข็งแกร่งแต่จิตใจอ่อนไหว เกลียดการพนันแต่ต้องไปทำข่าวการเปิดกาสีของขมาที่เกาะ ยานก จังหวัดตราด ช่วงเวลาที่ทำข่าวสาระวาริต้องอยู่บนเกาะยานก ถูกแม่บ้านทำร้ายเพราะหึงหวง ขมา และโคภีคนรักเก่าของขมาจ้างวานคนไปทำร้ายขมา สาระวาริอยู่ในเหตุการณ์นั้นจึงเดือดร้อน ถูกลอบยิงด้วยอาวุธสงคราม ถูกวางระเบิด ขมาปกป้องสาระวาริจนกระทั่งรอดชีวิตด้วยกัน ทำให้ สาระวาริเห็นความดีของขมา

สาระวาริมีลักษณะนิสัยที่สำคัญ คือ “บุคลิกภาพแข็งแกร่งแต่จิตใจอ่อนไหว” “เกลียดการพนัน” และ “ติดบุหรื”

บุคลิกภาพแข็งแกร่งแต่จิตใจอ่อนไหว

ภูมิหลังของสaraswariคือการพบเจอเรื่องเลวร้ายตั้งแต่เด็ก แม่ป่วยจนเสียชีวิต พ่อเสียชีวิตในบ่อนการพนัน จึงต้องอาศัยกับญาติที่ใจร้าย ชีวิตของสaraswariเหมือนอยู่เพียงลำพังกับสaraswariมาแต่ผู้พี่มาตั้งแต่เด็ก ต้องทำงานเลี้ยงดูตนเอง ชีวิตที่ผ่านเรื่องเลวร้ายมามากมายและความลำบากในการดิ้นรนต่อสู้ เป็นสิ่งที่ทำให้สaraswariต้องสร้างความแข็งแกร่งขึ้นมาปกป้องตนเองและปกปิดความอ่อนแอภายในใจ จากลักษณะนิสัย “บุคลิกภาพแข็งแกร่งแต่จิตใจอ่อนไหว” แสดงให้เห็นว่าแท้จริงแล้วสaraswariอ่อนแอเหมือนผู้หญิงทั่วไป แต่เนื่องจากรู้จุดอ่อนของตัวเองจึง “สร้างเปลือก” ที่เข้มแข็งเพื่อปิดบังความอ่อนแอ “สร้างเกราะ” ที่แข็งแกร่งขึ้นมาป้องกันตัวเอง มีเพียงสaraswariเท่านั้นที่เข้าใจความรู้สึกแท้จริงของสaraswari ดังนี้

ภายใต้ท่าทีกระด้างกร้าวของ ‘เปลือก’ ที่สaraswariสร้างขึ้นมานานนับสิบปี คือ แก่นที่อ่อนไหว เปราะบาง และง่ายต่อการแตกหักเจ็บปวดอย่างที่ไม่มีใครนึกถึง และหลังจากใช้เวลาไม่นาน เรียนรู้ถึงแก่นแท้ของตัวเอง หล่อนก็เพียรพยายามก่อกำแพงแห่งความหยากกร้าวและดุนขึ้น...เพื่อปกป้องตัวเอง!

(มนต์จันทร์. 2553 : 22)

บทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดลักษณะของสaraswariที่บุคลิกภายนอกแข็งแกร่งแต่จิตใจอ่อนไหว เห็นได้จากตอนที่สaraswariคุยกับสaraswariเรื่องของพ่อ แสดงให้เห็นว่าแท้จริงแล้วผู้หญิงที่อ่อนหวานแบบสaraswariกลับเข้มแข็งรับในสิ่งที่พ่อทำได้มากกว่าสaraswari

“สรุปว่าเราสงสัยว่าพ่อไม่รักอยู่คนเดียวจริง”

“ใช่ ไม่อย่างนั้นนายจะยึดติดเรื่องนี้มาตลอดเหอะ เราในฐานะว่านายรักพ่อมาก นายถึงได้เสียใจกับสิ่งที่พ่อทำได้มากกว่าใคร”

“แล้วนายละ นายไม่เสียใจบ้างเหอะ”

“เสียใจสิ แต่เรารักพ่ออย่างที่เป็นเค้า เราอยู่แล้ว ว่าพ่อทำได้แค่นั้น แล้วเราก็ไม่เคยคาดหวังมากไปกว่านั้น เราถึงเสียใจน้อยกว่านายไง”

สaraswariอีก คิดตามที่พี่สาวพูด “นายเป็นอย่างนี้เสมอเลยนะสaraswari นายเข้มแข็งแล้วก็ทำใจรับสิ่งต่างๆได้ดีกว่าเรา มีแต่เราเท่านั้นแหละ ที่อ่อนแอ ยังจมอยู่กับอดีตไม่เลิก” สaraswariพูดพลางถอนใจ

สaraswariยื่นมือมาบีบไหล่ของสาวเบาๆอย่างให้กำลังใจ เธอได้แต่บ่นยืมบางๆคืนพี่สาวไป

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์: ตอนที่ 6)

เกลียดการพนัน

ในนวนิยายปรากฏให้เห็นลักษณะนิสัย “เกลียดการพนัน” ของสาระวารีนั่นคืออคติที่มีต่อการทำกาสิโนของษมา สาระวารีคิดว่าการพนันคือต้นเหตุที่ทำให้ครอบครัวแตกแยก จึงทำให้เกลียดการพนันและเป็นปมด้อยในใจตลอดมา เมื่อพระเอกคือษมาจะเปิดกาสิโน สาระวารีจึงไม่ชอบษมาตั้งแต่ต้น มีอคติกับษมา เพราะสาระวารีมักมองทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการพนันเป็นสิ่งไม่ดี จึงมองว่าษมาเป็นคนไม่ดี ดังนี้

“มีผู้ชายคนหนึ่งชื่อษมาเหมือนนาย แต่สะกดคนละแบบ เขากำลังจะเปิดบ่อน ไม่ใช่สินะ ต้องเรียกให้หุหุราสมฐานะหน่อยว่ากาสิโน ที่เกาะเล็กๆของเขมร ใกล้ตราด บอกออยากให้เราไปทำชาวนี่” บางอย่างในน้ำเสียงนั้นทำให้ผู้เป็นพี่สาวหรือตาลงเล็กน้อย

“ก็แปลกสินะษมา” สาระวารีเอ่ยต่อซ้ำๆ ดวงตาที่เคยเป็นประกายกล้าไม่ยอมใครมีรอยหมองหม่น “เราทำชาวนาไม่รู้กี่ปี ไม่เคยต้องไปตราดสักครั้ง แต่พอมีเรื่องต้องไปก็ประเดิมนี่เรื่องนี้ เขากันว่า...เกลียดสิ่งไหนมากได้สิ่งนั้น ไซ้ไหมษมา?”

(มนต์จันทร์ธา. 2553 : 26)

การแสดงว่าสาระวารี “เกลียดการพนัน” ยังคงปรากฏในบทละครโทรทัศน์อย่างชัดเจนผ่านสาระสะมาซึ่งเป็นห่วงความรู้สึกของสาระวารีที่จะต้องไปทำชาวนบ่อนกาสิโน เพราะลักษณะนิสัยเกลียดการพนันเป็นลักษณะสำคัญของตัวละครสาระวารี มีเพียงสาระสะมาที่รู้ความรู้สึกแท้จริงของสาระวารี แม้ภายนอกสาระวารีเป็นผู้หญิงแข็งแกร่งแต่ภายในใจมีจุดอ่อนเรื่อง “เกลียดการพนัน” เพราะการพนันทำให้ครอบครัวประสบปัญหา สุดท้ายพอกับแม่เสียชีวิต สาระวารีและสาระสะมาต้องโดดเดี่ยว เลี้ยงดูตนเอง ดังนี้

“แล้วนายจะไปทำชาวนอะไรที่ตราดเหอ”

“ชาวนาสินะ มีผู้ชายคนหนึ่งชื่อษมา ชื่อเหมือนนายแหละ แต่สะกดคนละแบบ เขากำลังจะเปิดกาสิโนบนเกาะแถวชายแดน เห็นว่าจะสร้างใหญ่โต หุหุราไม่แพ้ที่มาก้าเลนนะ”

สาระสะมานึกเป็นห่วง “แล้วนายจะทำชาวนได้เหอ ถ้าไม่สบายใจก็ให้บอกส่งคนอื่นไปทำแทนสิ”

สาระวารียิ้มซ้ำๆ “เราไม่ใช่เด็กแล้วนะษมา เราแยกเรื่องส่วนตัวกับเรื่องงานออกนะ มันแปลกสินะ เกลียดอะไรมักจะได้อย่างนั้น”

สาระวารีสายตาแข็งกร้าวแล้วพูดต่อ “เราเกลียดการพนันที่สุด แต่ก็ต้องกลับไปตราดเพื่อทำชาวนบ่อนจนได้” สาระสะมาตบไหล่ของสาวที่ส่ายหน้าไปมาอย่างให้กำลังใจ สาระวารีถอนหายใจ ยกมือขึ้นกอดอก เงยหน้ามองพระจันทร์แก่เงืงไป

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์ธา: ตอนที่ 1)

ติดบุหรื

ในนวนิยายปรากฏว่าสาระวารี “ติดบุหรื” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสาระวารีเป็นนางเอกที่ต่างจากนางเอกทั่วไป เพราะการสูบบุหรืเป็นพฤติกรรมคล้ายกับผู้ชาย แต่การสร้างลักษณะนิสัยให้สาระวารีติดบุหรืนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับเปลือกนอกที่สาระวารีพยายามสร้างขึ้นมาเพื่อปกปิดความอ่อนแอภายในใจ และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าสาระวารีไม่สนใจใคร เห็นได้จากตอนที่สาระวารีสูบบุหรืนั่งรอถ้วยเตี้ยวอยู่คนเดียว ดังนี้

หญิงสาวล้วงบุหรืในกระเป๋ารูขึ้นมาจูด

หล่อนรลองแอบสูบบุหรืตั้งแต่สมัยเรียนมัธยมด้วยความอยากลอง แล้วก็สูบ

มาเรื่อย วันละหลายๆ มวน คิดอยากจะเลิกอยู่เหมือนกันแต่ไม่เคยสำเร็จสักที

นักข่าวสาวอัดควันบุหรืเข้าปอด นิ้วที่ว่างอยู่เคาะโต๊ะอย่างหงุดหงิด

(มนต์จันทร์ธา. 2553: 17)

ลักษณะนิสัย “ติดบุหรื” ของสาระวารีปรากฏในบทละครโทรทัศน์ การสืบทอดนี้แสดงให้เห็นความสำคัญของการคงลักษณะสำคัญของตัวละครสาระวารีที่สืบทอดการสร้างบุคลิกภายนอกให้แข็งแกร่ง เข้มแข็ง เพื่อสอดคล้องกับลักษณะเด่นของตัวละคร “บุคลิกภาพแข็งแกร่ง แต่จิตใจอ่อนไหว” เห็นได้ชัดเจนเมื่อสาระวารีมีเรื่องเครียดหรือหงุดหงิดมักจะสูบบุหรื การสูบบุหรืยังเชื่อมโยงไปสู่การดำเนินเรื่องเพื่อสืบหาสาเหตุการเกิดระเบิดบนเกาะยานกด้วย

เธอถอนใจหนักๆ พยายามระงับอารมณ์ แล้วล้วงมือไปหยิบภักใส่บุหรืและไฟแช็คออกมาจากถุงผ้ามาวางที่โต๊ะ

สมาสีหน้าเครียด สงสัย "คุณสูบบุหรืด้วยอะ"

สาระวารีหน้าหงิก "พยายามจะเลิกอยู่ แต่มีคนทำให้เครียด ก็เลยอดไม่ได้"

สมาแย้งทั้งไฟแช็ค และภักใส่บุหรื มายึดเอาไว้

สาระวารีสีหน้าเอาเรื่องจ้องหน้าสมา

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์ธา: ตอนที่ 2)

1.1.2.3 มีคณา

“มีคณา” ตัวละครเอกฝ่ายหญิงจากเรื่องฟ้ากระจ่างดาว อายุ 28 ปี ภูมิลำเนาเป็นคนภาคเหนือ เมื่อแม่ท้องมีคณา พ่อไม่รับผิดชอบ ป้ามั่นสินพี่สาวของพ่อจึงรับมีคณามาเลี้ยงดูที่กรุงเทพฯ และให้การศึกษาจนกระทั่งจบปริญญาตรี แต่เนื่องจากป้าเป็นครู ไม่มีครอบครัวจึงเลี้ยงดูมีคณาแบบครอบบรมสั่งสอนศิษย์ ไม่ได้ให้ความรักความอบอุ่นเหมือนพ่อแม่ทั่วไป แม่ของมีคณา

แต่งงานใหม่ มีลูกชาย 1 คน และลูกสาวอีก 2 คน พ่อเลี้ยงของมีคณามีนิสัยเห็นแก่ตัวและเอาวัดเอาเปรียบเพศหญิง เห็นลูกสาวเป็นสินค้าและคิดว่าลูกสาวที่ดีควรกตัญญูพ่อแม่ด้วยการขายบริการและส่งเงินมาเลี้ยงดูพ่อแม่ มีคณากลับไปหาแม่ที่ภาคเหนือช่วงที่เริ่มเข้าวัยรุ่น เพราะมีหน้าตาผิวพรรณที่สวยงาม ทำให้มีคณาเกือบโดนพ่อเลี้ยงขายให้กับนายหน้าที่มาซื้อเด็กสาว แต่มีคณาไม่ยอมและแม่ช่วยไว้จึงหนีกลับกรุงเทพฯ หลังจากนั้นมิดณาได้ข่าวว่าพ่อเลี้ยงขายน้องสาว 2 คนให้ไปขายบริการ เพื่อหาเงินเลี้ยงดูพ่อแม่และน้องชายซึ่งไม่ทำงาน รอเงินจากน้องสาว ครอบครัวของมีคณามีปัญหาหนักที่สุด มีคณาจึงเป็นคนพูดน้อย แหวตเศร้า และมีปมเกลียดชังผู้ชายฝังลึกอยู่ในใจ

มีคณาเป็นนักข่าวสายอาชญากรรม เน้นทำข่าวเรื่องโสเภณีและยาเสพติด แม้ตนเองและครอบครัวจะประสบปัญหาเหล่านี้โดยตรง แต่มีคณาก็มีจิตใจเข้มแข็ง มุ่งมั่นที่จะทำข่าวเพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้สังคมสนใจและแก้ไขปัญหาเหล่านี้มากยิ่งขึ้น จนกระทั่งมาพบพิธีณัฏฐ์ สารวัตรหนุ่มทำงานในหน่วยงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ใช้ความดีและความพยายามจนสามารถเอาชนะใจมีคณาได้

นอกจากความ “สวย มีเสน่ห์ และเก่ง” แล้ว มีคณายังมีลักษณะที่สำคัญ คือ “สวมแว่นสายตา” “พูดน้อย” และ “เกลียดผู้ชาย”

สวมแว่นสายตา

ลักษณะภายนอกของมีคณาที่เห็นได้อย่างเด่นชัดคือ “สวมแว่นสายตา” ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีคณาสายตาสั้น และพยายามปิดบังแวตาไม่ให้ผู้อื่นเห็นได้ชัดเจน การสวมแว่นตาแทนที่จะใส่คอนแทคเลนส์นั้น เพื่อปิดบังความสวยของตน เนื่องจากไม่อยากให้ใครเห็นว่าตนสวย เพราะมีคณาคิดเสมอว่าความงามเป็นสิ่งที่น่าภัยมาสู่ตน เนื่องจากในช่วงเริ่มเข้าวัยรุ่น มีคณาเกือบโดนพ่อเลี้ยงขายให้กับนายหน้าที่มารับซื้อผู้หญิงไปค้าประเวณี เพราะมีคณาเป็นคนสวย หลังจากนั้นมิดณาจึงพยายามไม่ทำให้ตัวเองสวยหรือเป็นที่สนใจของคนอื่น โดยปรากฏในนวนิยายดังนี้

ผู้ที่ตามมาหลังมัทนาเป็นหญิงสาวรุ่นเดียวกับสาระวารี มีคณาจัดว่าเป็นสาวงามอีกคนประจำสำนักพิมพ์ แต่หล่อ่นงามแบบอ่อนหวานเรียบร้อย ดวงตาได้กรอบแว่นสีดำกลมโตและหวานสนิท หากแฝงแววเศร้าฉายชัดออกมา

(มนต์จันทร์. 2553: 14)

“การสวมแว่นสายตา” ถือเป็นลักษณะเฉพาะของมีคณา เมื่อนำมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ยังคงปรากฏ เพราะเป็นลักษณะเด่นสำคัญของตัวละครมีคณาที่ใช้แว่นสายตาปกปิดความงามของใบหน้า และปิดบังดวงตากลมโตแต่แฝงความเศร้า ไม่ให้คนอื่นเห็นว่าตนสวย เพราะความสวยทำให้เกิดภัย

มีคณาซ่อมทำเตะหนักแน่นรุนแรงอยู่กับครูฝึก เธอ**ดันแว่น**ให้เข้าที่
 “คุณมีไม่ลองใส่คอนแทคเลนส์ดูละคะ จะได้กระฉับกระเฉงขึ้น” ครูฝึกบอก
 “ไม่เอาหรอกคะ กลัวสวย”
 ครูฝึกข้าบอก “คุณมีนี่ตกลงหน้าตายจริงๆเลยนะคะ”

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 1)

พุดน้อย

“การพุดน้อย” แสดงให้เห็นว่ามีคณาเป็นคนที่ไม่ค่อยแสดงความคิดและความรู้สึกของตนมากนัก มีคณามักจะคิดและเก็บไว้ในใจมากกว่าที่จะพูดออกมา เพราะไม่ยอมให้ผู้อื่นรับรู้ถึงความรู้สึกหรือความคิดของตน ไม่ยอมให้รู้จักตัวตนที่แท้จริงว่าครอบครัวมีปัญหาเกี่ยวกับการค้าประเวณี การปิดบังตนเองจึงเป็นการปิดปมด้อยของตัวเองด้วย ส่วนใหญ่มีคณาจึงเป็นผู้รับฟังมากกว่าที่จะพูดแสดงความคิดเห็นยาวๆ ในนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ปรากฏให้เห็นว่ามีคณาเป็นคน “พุดน้อย” ดังนี้

มีคณาเพียงยิ้มอ่อนๆ เป็นคำตอบ ตามปกติหล่อนเป็นคนที่ย่อมง่ายพุดน้อย
 และเก็บงำความคิดเสมอ

(มนต์จันทร์. 2553 : 15)

เมื่อนำมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ยังสืบทอดให้เห็นว่ามีคณาเป็นคน “พุดน้อย” เห็นได้จากในตอนทีสาระวาริธลือเลียนมีคณาเมื่อมีคณาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องความรักยาวกว่าปกติ เพราะมีคณาเห็นตัวอย่างจากคนในครอบครัว แม้ซึ่งพบผู้ชายที่ไม่ดีสองคนทำให้ชีวิตต้องมีแต่ความทุกข์และชีวิตครอบครัวไม่เป็นสุข ดังนี้

"มัทจะรักใคร่ต้องรักด้วยความเข้าใจ ไม่ใช่เพราะความหลงใหล ถ้าเราไม่แน่ใจ
 ว่ายามีเลียดดีกว่า ถ้าพลาดจะยิ่งกว่าตกนรก ใจเราจะไม่มีวันมีความสุขได้เลยนะมัท"

มีคณาสีหน้าจริงจัง หวังดีกับมัทนา ไม่อยากให้อะไรร้าย

"มัทเห็นด้วยกับพี่ทั้งสองคนค่ะ"

สาระวารียิ้มกระเซ้า

"คบกันมาตั้งนาน เพิ่งจะได้ยินป้าแวนพูดยาวๆ ก็วันนี้เอง นับเป็นบุญหูจริงจิง"

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 1)

เกลียดผู้ชาย

"ความเกลียดชังผู้ชาย" เป็นปมปัญหาสำคัญในใจของมีคณา ทั้งชีวิตของ
 มีคณาพบผู้ชายที่ไม่ดี ทั้งพ่อทั้งต้นและแม่ พ่อเลี้ยงที่มองเห็นลูกสาวเป็นสินค้า น้องชายที่เห็นแก่ตัว
 และเอาเปรียบผู้หญิง อีกทั้งมีคณายังประกอบอาชีพนักข่าวสายอาชญากรรมซึ่งมักจะต้องทำข่าว
 ที่เกี่ยวกับเด็กหรือผู้หญิงที่ถูกผู้ชายทำร้ายร่างกาย หรือถูกหลอกไปขายบริการ จึงตอกย้ำให้
 ความเกลียดชังผู้ชายฝังลึกในใจมีคณายิ่งขึ้น จนกระทั่งได้พบหิรัญย์ ปมในใจในการเกลียดผู้ชายค่อยๆ
 ลดลง ดังตัวอย่างในนวนิยายต่อไปนี้

ว่าไปแล้วมีก็โชคดีนะค่ะ ผู้หญิงมีปมเกลียดผู้ชายอย่างมี...ถ้าเจอคนที่ไม่
 เข้าใจ เขาคงหาว่ามีหยิ่งหรือไม่ก็ผิดปกติ และมีคงรู้สึกแยกับเพศตรงข้ามมากขึ้น แต่พี่รักกลับ
 เข้าใจเป็นอย่างดี เข้าใจเย็น มีอารมณ์ขัน และแสดงชัดว่าเขารักมีอย่างจริงใจ

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 : 434)

บทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอด "ความเกลียดชังผู้ชาย" เนื่องจากเป็นปมปัญหา
 ฝังแน่นในใจมีคณา ถึงแม้มีคณาจะเริ่มรู้สึกหวั่นไหวกับการกระทำและคำพูดของหิรัญย์ที่แสดงออก
 ชัดเจนว่าชอบตน แต่มีคณาก็ยังคงไม่แสดงความรู้สึกเพราะไม่มั่นใจหิรัญย์ ทำให้หิรัญย์ต้องใช้ความ
 พยายามเพื่อทำให้มีคณายอมเปิดใจ ดังนี้

"ฉันอยากจะขอบคุณเรื่องดอกส้มนะค่ะ ที่จริงไม่ต้องส่งมาให้ฉันทุกวันก็ได้
 ฉันเกรงใจ ไม่อยากให้สารวัตรลำบาก"

"คุณชอบรีเปลล่ะ"

"ชอบค่ะ ดอกส้มของสารวัตรหอมจนสาว ๆ แถวนั้นดีใจกันทุกคน"

หิรัญย์คุยมือถือ สีหน้าจริงจัง "สาวอื่นผมไม่สน สนแต่สาวที่ผมกำลังคุยด้วย
 อยู่ตอนนี้ ถ้าคุณชอบ เรื่องหาดอกส้มแค่นี้ ไม่ใช่เรื่องลำบากเลยครับ"

มีคณาธิกาที่วุ่นวายหันไปกับหิรัญย์ ชนิดที่ไม่เคยรู้สึกแบบนี้กับผู้ชายคนไหนมาก่อน แต่ความเกลียดชังเพศตรงข้ามก็ยังเกาะกินใจ มีคณาได้แต่นิ่งมากกว่าจะแสดงความรู้สึกได้ออกมา

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจำจางดาว: ตอนที่ 4)

ตัวละครเอกหญิงทั้ง มัทนา สาระวารี และ มีคณา เป็นคนสวย เก่ง และมีเสน่ห์แตกต่างกัน เนื่องจากทั้งสามคนมีภูมิหลังชีวิตครอบครัวที่ต่างกัน ลักษณะนิสัยสำคัญจึงต่างกัน มัทนาเกิดและเติบโตในครอบครัวที่อบอุ่นทำให้ร่าเริงสดใส ไม่มีปมด้อยในใจ แต่สาระวารีและมีคณาเกิดและเติบโตในครอบครัวที่มีปัญหา ทั้งสองต้องเผชิญกับปัญหา จึง “สร้างกรอบ” ปกป้องตนเอง สาระวารีรู้ว่าตนมีปมในใจเรื่อง “การพนัน” ทำให้เป็นคนอ่อนแอ จึงสร้างเกราะความแข็งแกร่งขึ้นมาปกป้อง ทั้งการสูบบุหรี่ และความห้าวหาญเกินหญิง เพื่อเสริมภาพความแข็งแกร่งให้กับตนเอง ส่วนมีคณาว่าตนมีปมในใจเรื่อง “เกลียดผู้ชาย” จึงพยายามสร้างกรอบขึ้นมาเพื่อกีดกันไม่ให้ผู้ชายเข้ามาในชีวิต ทั้งการสวมแว่นสายตาดำบังความสวย เพื่อไม่ให้ผู้ชายสนใจ และการพูดน้อยที่แสดงให้เห็นถึงการไม่ยินดีที่จะสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับผู้อื่น การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกหญิงยังแสดงถึงความสัมพันธ์กับแนวคิดสำคัญของเรื่องและปัญหาสังคมที่ปรากฏในเรื่อง

1.2 การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกชาย

ตัวละครเอกชาย 3 ตัวในนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว ได้แก่ เขตต์ตะวัน ชมา และ หิรัญย์ มีความสำคัญต่อการช่วยเหลือตัวละครเอกหญิง 3 ตัว และช่วยสนับสนุนให้นวนิยายชุดสามทหารเสือสาวน่าสนใจและดำเนินเรื่องได้สนุกสนาน ผู้วิจัยจะศึกษาการสืบทอดลักษณะตัวละครเอกชาย 2 ประเด็น คือ การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกชายในภาพรวม และการสืบทอดลักษณะเฉพาะของตัวละครเอกชาย ดังนี้

3.1.2.1 การสืบทอดลักษณะตัวละครเอกชายในภาพรวม

ตัวละครเอกชายในนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว มีลักษณะที่สำคัญ คือ “เก่ง” และ “เป็นคนดี” ซึ่งเป็น “ชนบ” ในการสร้างตัวละครเอกชายในวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อแสดงถึงความเหมาะสมคู่ควรกับตัวละครเอกหญิง กล่าวคือบุคลิกภาพภายนอกต้องดูดี สง่างาม มีความสามารถ และลักษณะนิสัยภายในที่ต้องเป็นคนดี

เก่ง

ตัวละครเอกชายในนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว** ทั้ง เขตต์ตะวัน ชมา และ หิรัญย์ ประกอบอาชีพแตกต่างกัน เขตต์ตะวันเป็นนักแสดงและนักธุรกิจเสื้อผ้าที่มีชื่อเสียง ชมาประสบความสำเร็จเป็นนักธุรกิจฐานะร่ำรวย สามารถเปิดกาสิโนในประเทศเขมรได้ และหิรัญย์เป็นตำรวจของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แม้ทั้งสามคนจะประกอบอาชีพแตกต่างกัน แต่สิ่งที่ทั้งสามคนมีเหมือนกันคือ **“ความเก่ง”** ในอาชีพของตน

“เขตต์ตะวัน” เป็นเด็กที่เกิดในสถานขายบริการ และเติบโตในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า แต่ประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งการเป็นนักแสดงที่มีชื่อเสียง และเป็นนักธุรกิจเสื้อผ้าที่บริหารและออกแบบเสื้อผ้าด้วยตนเอง จนทำให้เขตต์ตะวันเป็นนักธุรกิจชั้นนำติดอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศ เสื้อผ้าของ **“ห้องเสื้อตะวัน”** เป็นที่นิยมติดอันดับจนกระทั่งมีผู้คัดลอกแบบไปขาย แสดงให้เห็นว่าเขตต์ตะวันเป็น **“คนเก่ง”** เป็นนักแสดงก็ได้รับความนิยม มีชื่อเสียง เป็นนักธุรกิจที่มีความสามารถ และเป็นนักออกแบบชั้นนำ ประสบความสำเร็จในทุกอาชีพ การที่เด็กกำพร้าเติบโตในสภาพแวดล้อมที่ไม่สมบูรณ์ ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่ ไม่ได้ได้รับความรักความอบอุ่นจากครอบครัว จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้นั้นเป็นเรื่องยาก มีเพียงส่วนน้อยที่จะเลือกเส้นทางชีวิตที่ถูกต้อง ไม่หลงผิดไปกับอบายมุขต่างๆ ดังนี้

เขตต์ตะวัน อดีตพระเอกภาพยนตร์**ชื่อก้องฟ้าเมืองไทย** ซึ่งปัจจุบันก้าวขึ้นมาเป็นนักธุรกิจหนุ่มที่**ประสบความสำเร็จอย่างสูง**ด้านกิจการเสื้อผ้า จน**ติดอันดับ 1 ใน 10** นักธุรกิจดีเด่นแห่งปี

(มายาตะวัน. 2544: 2)

“ความเก่ง” เป็นสิ่งที่ทำให้เขตต์ตะวันประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งเป็นนักแสดงที่มีชื่อเสียง มีคนรักและชื่นชอบจำนวนมาก เห็นได้จากจำนวนคนที่ไปให้กำลังใจในงานเปิดตัวภาพยนตร์เรื่องที่สองของเขตต์ตะวัน และประสบความสำเร็จด้านธุรกิจเสื้อผ้างดังที่มีผู้คัดลอกแบบเสื้อของห้องเสื้อตะวันขาย ดังนี้

“ขอเสียงกรี๊ดต้อนรับให้พระเอกสุดฮอตของเราหน่อยครับ... คุณเขตต์ตะวัน”

เสียงปรบมือและเสียงกรี๊ดร้องต้อนรับดังสนั่น

เขตต์ตะวันเดินหลอพร้อมโปรยยิ้มเจ้าเสน่ห์ออกมาหน้าเวทีพร้อมสายรุ้งที่พุ่งโปรยปรายใส่ เขาโบกมือทักทายแฟนๆ ท่ามกลางเสียงกรี๊ดสนั่น มัทนายัมปลื้มดีใจที่ได้เจอตัวเป็นๆ เธอมองตามเขตต์ตะวันอย่างไม่วางตา เขตต์ตะวันยิ้มแฉ่งส่งจูบเลยมาให้ทางกลุ่มมัทนา เพื่อนและน้องกรี๊ดกันสนั่น มัทนาได้แต่ยิ้มเขินๆ

(บทละครโทรทัศน์มายาตะวัน: ตอนที่ 1)

“ตอนคอลเล็คชั่นดวงตาตัวนั้น ก็หายไปสองชุด แต่ไม่ใช่ชุดปิดโชว์แบบคราวนี้นะ แล้วรู้จะไร้มัย ก่อนวันเปิดโชว์ไม่กี่วัน แบบพวกนั้นถูกผลิตมาวางขายเป็นพันชุดในตลาดขายส่ง”

“แบบเดียวกันเลยหรอคะ”

“ใช่ ต่างที่คุณภาพและราคา ผมกับเอกยังมีดัดแปลงด้าน ว่าใครทรยศเรา คนที่รู้ว่าเราเก็บแบบไว้ที่ไหนมีแค่ไม่กี่คน และทุกคนก็เชื่อใจได้ทั้งนั้น”

(บทละครโทรทัศน์มายาตัววัน: ตอนที่ 12)

“ขมา” เป็นนักธุรกิจที่เก่งและประสบความสำเร็จ สร้างความมั่นคง สร้างฐานะด้วยตนเอง เพราะพ่อแม่เสียชีวิตและที่บ้านยากจนมีหนี้สินมากมาย เริ่มต้นทำงานจากศูนย์ แต่ขมาก็ไม่ย่อท้อ ทำงานหลายด้านโดยเริ่มต้นจากการค้าพลอย เมื่อมีเงินทุนจึงเริ่มทำธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ธุรกิจส่งออก และขยายธุรกิจอีกหลายด้าน จนกระทั่งเปิดบ่อนกาสิโนได้ การเปิดธุรกิจกาสิโนแสดงให้เห็นว่าขมาไม่ใช่ นักธุรกิจธรรมดา แต่ขมาต้องร่ำรวยและมีอิทธิพลมากจึงสามารถเจรจาต่อรองเช่าพื้นที่ในประเทศกัมพูชา เพื่อทำธุรกิจได้ การทำธุรกิจตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ ทำให้ขมารู้จักคนและมีอิทธิพล ความอดทน เพียรพยายามสู้ชีวิตจนร่ำรวย ประสบความสำเร็จด้วยตัวเอง ทำให้ขมาเป็นที่ยอมรับในแวดวงนักธุรกิจ เพราะต้องใช้ทั้งความสามารถและความพยายาม เพื่อฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ขมาจึงเป็นคนที่สู้ชีวิต ประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเองดังนี้

“คุณขมาเป็นนักสู้ ไม่เคยยอมแพ้ปัญหา เท่าที่ได้คบได้ทำงานร่วมกันมา เขาเป็นคนที่มีแต่เดินไปข้างหน้า ไม่เคยก้าวถอยหลัง”

ขมาเริ่มต้นชีวิตจากการเป็นลูกคนเดียวของชาวสวนผลไม้ เขากำพร้าแม่ตั้งแต่วัยเด็ก

ส่วนพ่อตายด้วยอุบัติเหตุเมื่อเขาเรียนมหาวิทยาลัยปีสุดท้าย ชายหนุ่มจึงต้อง

ดิ้นรนต่อสู้ชีวิตด้วยตัวเอง

(มนต์จันทร์. 2553: 48)

บทละครโทรทัศน์เรื่องมนต์จันทร์ยังคงสืบทอดว่าขมาเป็นคนเก่ง โดยแสดงให้เห็นว่าขมาทำงานหลายด้าน เช่น การค้าพลอย การทำธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง การเป็นนายหน้าค้าที่ดิน และประกอบธุรกิจอีกหลายอย่างจนกระทั่งเปิดกาสิโนได้ กาสิโนเป็นธุรกิจที่พ่อกับขมาต้องการทำ นับเป็น “ความฝันร่วมกันของพ่อลูก” การเปิดกาสิโนได้แสดงให้เห็นว่าขมาไม่ใช่ร่ำรวยเพียงอย่างเดียวแต่ยังมีอิทธิพลอีกด้วย ดังที่ไชยวัฒน์เล่าถึงประวัติความเป็นมาของขมาให้สาระวาไรฟัง ดังนี้

"เจ้าของบ่อนเป็นพวกเจ้าพ่อมาเฟียรึไงคะ"

"ก็คงมีอิทธิพลพอตัวแหละ ไม่งั้นคงไม่กล้าเจรจากับเขมร ทุ่มเงินเป็นสิบเป็นร้อยล้านเปิดกาสิโนใหญ่โตแบบนั้น"

"เจ้าพ่อกาสิโนของบอกล่ะนี่ชื่ออะไรหรอคะ"

"เฮมา เดียวสันทัดจะแฟกซ์ประวัติกับข้อมูลบางส่วนมาให้ แต่ผมว่าฝ่ายข้อมูลเราก็น่าจะพอมีประวัติเค้าเก็บอยู่เหมือนกัน เดี่ยวคุณลองไปเช็กดู"

สารวัตรมีสีหน้าตึงเครียด สงสัย "รายนามมีเกาะส่วนตัว แต่ทำไมไม่เคยได้ยินชื่อมาก่อนเลยล่ะคะ บอกละเนี่ยหรอคะว่าคุณจะมาอะไรนี้ ไม่ใช่หุ่นเชิดของใคร"

"ผมแน่ใจ เเท่าที่ผมรู้มา รายนี้จริงจริง ไม่ใช่รวยจากสมบัติบรรพบุรุษด้วย เรียกว่าโตขึ้นมาจากลำแข้งของตัวเองแท้ๆ" ไชยวัฒน์ บอกเล่าถึงเรื่องราวในอดีตของ "เฮมา" จนเห็นเป็นภาพ

เมื่อเริ่มต้นทำงาน เฮมา แต่งตัวธรรมดาและยังไม่มีสิ่งราคาดี กำลังพูดจาวานล้อมขายพลอยสีให้กับลูกค้าสาวใหญ่ที่แต่งขายพลอยของเขา "เค้าเริ่มต้นจากการค้าพลอยชุดพลอย"

เฮมาขับรถกระบะเก่าๆ มาจอดที่หน้าไซต์งานก่อสร้างอาคารพาณิชย์ พอลงจากรถนายช่างก็เดินมายกมือไหว้แล้วพาไปดูหน้างานตรงที่มีปัญหา "แล้วก็หันมาจับธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง"

เวลาต่อมา เฮมาขับรถที่ดูดีมีราคาขึ้น พาลูกค้ามาดูที่สวยๆ ติดลำธาร และตอบคำถามคำถามใจลูกค้าต่างๆ อย่างแคล่วคล่อง "คำที่ เริ่มจากงานนั้นไปงานนี้ ทำหลายด้าน"

เฮมาในชุดสูทหวูดุเนียบ เดินออกมาจากลิฟต์ของโรงแรมหรู เขายิ้มแย้มเข้าเช็คแฮนด์กับนักธุรกิจชาวต่างชาติและชาวไทยหลายคนทีล็อบบี้ของโรงแรมหรูแห่งหนึ่ง

"แล้วก็มือขึ้นซะด้วย จับอะไรก็เป็นเงินเป็นทองไปซะหมด"

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์: ตอนที่ 1)

"หิรัญย์" เป็นตำรวจที่เก่งของหน่วยป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นที่รักของผู้บังคับบัญชาและเป็นความภาคภูมิใจของหน่วยงาน ทำงานเต็มความสามารถโดยไม่ได้นิ่งถึงอันตราย มีฝีมือในการทำงานจนเป็นที่ยอมรับจากผู้บังคับบัญชาไว้ใจให้หิรัญย์เป็นตัวแทนของหน่วยงานไปศึกษาดูงานที่ต่างประเทศและคอยประสานงานกับนักข่าว ดังที่ ผู้บังคับบัญชาแนะนำหิรัญย์และกล่าวชื่นชมฝีมือการทำงานของหิรัญย์ให้มีคณาพิง ดังนี้

"ว่าแต่...นี่รู้จักกับสารวัตรหิรัญย์แล้วใช่ไหมครับคุณมี"

"เพิ่งพบกันค่ะ" มีคณาตอบสั้นๆ

"สารวัตรหิรัญย์ทำงานกับผม ฝีมือของหน่วย" สุ่มเสียงคนพูดมีแววชื่นชมอย่างไม่ปิดบัง

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 : 59)

บทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดความเก่งของหิรัญย์ ดังปรากฏให้เห็นจากการขึ้นชมการทำงาน การมอบหมายงานที่เสี่ยงอันตราย เช่น การล่อซื้อยาเสพติด หิรัญย์ปฏิบัติหน้าที่ทุกอย่างด้วยความเรียบร้อย เป็นสารวัตร “มือดี” ที่ทำให้ผู้บังคับบัญชาไว้วางใจ

“กำลังนี้ก้อยู่เชื่อว่าสยามสารจะส่งใครมาทำข่าว นี่คุณมีรู้จักกับสารวัตรหิรัญย์แล้วใช่ไหม”

มีคณาน้ำนิ่งๆ “เพิ่งพบกันค่ะ”

“อ้าว ก็เคยเจอกันตอนไปล่อซื้อที่นั่นแล้วไม่ใช่หรอ”

มีคณาและหิรัญย์หันมองหน้ากัน อึ้งๆไป ที่แท้ก็คู่กรณีกันเอง พิรุณยิ้มช้า

“บอกไชยวัฒน์นี่รายไม่เบา หลอกสารวัตรผมว่าคุณเป็นสาวประเภทสองชะนี้”

หิรัญย์กลั้นข้าเอาไว้ จนต้องก้มหน้า มีคณารู้สึกอายมาก ที่แท้ก็อึดาคะหนิงที่ตน

พลาดเกือบตายแล้วปากเสียใส่ตนอีก พิรุณตอบว่าหิรัญย์

“สารวัตรหิรัญย์นี่มือดีของหน่วยผม ส่วนคุณนี่เป็นนักข่าวของสยามสาร สมัยผม

ทำงาน ป.ป.ส. ส่งข่าวให้คุณมีประจำ คุณสองคนรู้จักกันไว้ก็ดี”

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระเจ่างดาว: ตอนที่ 1)

ตัวละครเอกชายในนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว** แม้จะประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน แต่ทั้งสามก็มีความสามารถในอาชีพของตน เมื่อนำมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ก็ยังคงสืบทอดลักษณะ “ความเก่ง” ของเชตต์ตะวัน ษมา และหิรัญย์ เอาไว้

เป็นคนดี

เชตต์ตะวัน ษมา และหิรัญย์ เกิดและเติบโตในสภาพแวดล้อมและภูมิหลังของครอบครัวที่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่ตัวละครเอกชายมีเหมือนกันคือ “เป็นคนดี”

เชตต์ตะวันเป็น “คนดี” สำนึกในบุญคุณของผู้ที่เลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนตนจนเติบโตใหญ่ และไม่เคยลืมสถานที่ที่ตนอาศัยและเติบโตมา แม้จะมีชื่อเสียงโด่งดังจากการเป็นนักแสดง หรือเป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ แต่เชตต์ตะวันก็ยังคงมาเยี่ยมผู้ที่เลี้ยงดูในวัยเด็กเสมอ บริจาคเงินทำนุบำรุงสถานที่ที่ตนเคยอาศัยเป็นประจำทุกปี จึงแสดงให้เห็นว่าแท้จริงแล้วเชตต์ตะวันจิตใจดี ซึ่งตรงข้ามกับภาพภายนอก หลวงพ่อจตุรภูมิผู้เลี้ยงดูเชตต์ตะวันตั้งแต่เด็กเล่าถึงการบริจาคเงินของเชตต์ตะวันให้มหาพิงฯ แสดงให้เห็นว่าเชตต์ตะวันจะบริจาคเงินให้วัดสวนป่าทุกปีเพื่อทำนุบำรุงวัด และเป็นเงินค่าอาหารและค่าเล่าเรียนของเด็กกำพร้า เพื่อให้เด็กกำพร้าในวัดมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าเชตต์ตะวันมีความกตัญญูต่อบุคคลที่ ตอบแทนผู้มีพระคุณ และมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นที่ลำบาก ดังนี้

“ความจริงเจ้าวันมันกับบริจาคให้วัดทุกปีละโยม เงินที่ได้มาเอาตากับพวก
กรรมการวัดก็จะมาช่วยกันคิดว่าทำอะไรดี ส่วนหนึ่งนะ...กันไว้สำหรับเป็นค่าอาหารของเด็กๆ
อีกส่วนสำหรับค่าเล่าเรียน... ที่เหลืออยู่บ้างก็เก็บไว้ใช้ด้านอื่นๆ แต่ที่นี้บางปีเจ้าวันมันก็มา
ช่วยในเรื่องพวกทาสีกำแพงส่งคนมาซ่อมแซมกุฏิพระบางหลังที่ทรุดโทรมให้”

(มายาตวัน. 2554 : 57)

“ความดี” ของเขตต์ตวัน ยังสืบทอดในบทละครโทรทัศน์ ตอนที่เขตต์ตวันแสดง
ความรู้สึกรักและห่วงใยหลวงพ่ोजุฑ เมื่อรู้ว่ามีภรรยาของสมภารหลวงพ่ोजุฑทำข่าวเรื่องเขตต์ตวัน
เขตต์ตวันโกรธมากเพราะหลวงพ่ोजุฑเป็นผู้มีพระคุณ เลี้ยงดูอบรมเขตต์ตวันมาตั้งแต่เด็ก เขตต์ตวัน
จึงเป็นห่วงความรู้สึกของผู้มีพระคุณ ไม่อยากให้เกิดดราม่าและวุ่นวายใจ ดังนี้

“เธอไปหาหลวงพ่อกันเถอะ...เร็วที่สุด” เขตต์ตวันพูดเสียงดัง โกรธมากพลงบด
แก้อีกระแทกโต๊ะอาหารโครมใหญ่

บ้านเจียบกริบไปนิดใจ มีทนาแทบหายใจไม่ลงคอยมอง
เขตต์ตวันด้วยสีหน้าและแววตากลัว เขตต์ตวันเสียงแข็งกร้าว

“นักข่าวหน้าไหนมันก็เหมือนกันหมด กระสันต์อยากได้ข่าวจนตัวซีดตัวสั่น
แม้พระสงฆ์องค์เจ้าก็ไปรบกวนท่านไม่เว้น ทำไมมีทนา ทำข่าวความเลวของฉันคนเดียว
มันตอกย้ำไม่พอหรือ ถึงต้องไปดึงหลวงพ่อกันมาเปื้อนไปด้วย”

เขตต์ตวันตรงเข้าจับตัวเธอบีบอย่างแรง มีทนาหน้าถอดสี กลัวจนแทบล้มหายใจ

“ปล่อยเด็กก่อนเถอะปอน”

เขตต์ตวันโกรธจนหูอื้อ ไม่ได้ยินเอกชัยทักท้วง สายตาแข็งกร้าวมากแล้ว

“ฉันยกโทษให้เธอได้ทุกอย่าง ยกเว้นเรื่องหลวงพ่อกับ”

เขตต์ตวันโกรธจนลืมตัวบีบมีทนาจนกล้ามเนื้อแน่น แสบจะยกมีทนาจนตัวลอย

“เธอทำให้ท่านเดือดร้อนไปด้วย ฉันไม่มีวันยกโทษให้เธอ”

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 4)

ษมาเป็นคนดี เป็นที่ยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ลูกน้อง ชาวบ้าน ษมาแสดงให้เห็น
สภาวะสมาเชื่อมั่นว่าจะสามารถดูแลน้องสาวของตนได้ เมื่อสภาวะสมายอมรับในความดีของษมา
จึงต้องการให้น้องสาวเห็นความดีและความรักที่ษมามีให้ และอยากให้น้องสาวอยู่กับคนดี ไม่อยากให้
น้องสาวยึดติดปมอดีตเรื่องการพนัน และเปิดใจรับความรักจากษมา ดังนี้

“คุณหมาคงไม่ยอมให้นายไปจากที่นี้ง่าย ๆ หรือหรือถ้ายอมก็คงตามไป หรือไม่ก็ส่งคนตามไปดูแลนาย...ชนกันไปเอิกเกริกตายเลย”

“ยุ่งจริงๆนายยักษ์นี่” หญิงสาวย่นจมูก “วันก่อนจับได้ว่าเขาแฝกซื้ใบลาออกของเราไปให้บอก เราถึงโกรธไม่หายนะละมา ไม่รู้เขาจะยุ่งกับชีวิตเราไปถึงไหน”

“ที่เขายุ่งนี่ก็เพราะอยากให้นายอยู่ที่นี้ตลอดไปนะสิวารี” สาระสะมาบอกตรงๆ “ไม่ต้องเกรงว่าน้องสาวจะอายเพราะอยู่กันตามลำพัง สองพี่น้องเลยเจรจากันได้อย่างเต็มปากเต็มคำ

“ผู้ชายคนนี้เป็นคนดี เขารักนายมากนะ รักจริงรักจังทีเดียว”

แน่ละ...เรื่องนั้นเห็นได้อย่างชัดเจน ะมาไม่เคยปิดบังความรู้สึกของเขาที่มีต่อหล่อน

สาระวารีได้แต่ถอนใจยาว ขณะที่แผ่ผู้พี่เย้ยต่อว่า

“ทีนี้ก็เหลือแต่นายแล้วละวารีว่าจะเอาอย่างไร”

(มนต์จันทร์. 2553: 482 - 483)

“ความดี” ของษมายังคงสืบทอดในบทละครโทรทัศน์ เห็นได้จากสาระสะมากล่าวเตือนสติสาระวารีให้นึกถึงความดีและความรักที่ษมาทำให้สาระวารี โดยยกเหตุการณ์ต่างๆ ให้สาระวารีทบทวน เช่น การดูแลเอาใจใส่ การช่วยเหลือปกป้องสาระวารีจากอันตรายต่างๆ ขณะสาระวารีทำข่าวที่เกาะยานก การให้อภัยและเข้าใจสาระวารีที่อารมณ์ร้อน พูดไม่ดีกับษมา ดังนี้

สาระสะมากำลังเก็บเสื้อผ้าอยู่ในห้องนอนแขก สาระวารีเดินกลับเข้ามาในห้องเดินมาข้างๆ เตียง สาระสะมาเหลือบตามองน้องสาว “ตกลงเปลี่ยนใจรีเปลา”

สาระวารีส่ายหน้า ดูซีมีๆ

“ผู้ชายคนนี้เป็นคนดี เขารักนายมากนะวารี”

สาระวารีถอนใจบางอย่างออกมา แต่ไม่รู้ตาพี่สาว

“เหตุการณ์ตั้งหลายอย่างที่ผ่านมา มันเป็นเรื่องพิสูจน์คุณษมาได้ดี เราไม่ต้องพูดซ้ำอีกแล้วละ นายน่าจะรู้ดีอยู่แล้ว”

สาระวารีก้มหน้าก้มตา ช่วยพี่สาวพับเสื้อผ้าไป

“ทีนี้ก็เหลือแต่นายคนเดียวแล้วละ วารีว่าจะเอาอย่างไร”

“เราก็คงไม่รู้ละสะมา ใจนี้ก็จะอยากจะทำใจให้เต็มร้อย เหมือนที่เค้าให้ใจกับเรา แต่มันก็มีเรื่องติดๆ อยู่” ในใจ เราก้าวข้ามไม่พ้นซะที”

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์: ตอนที่ 11)

หิรัญย์เป็น “คนดี” ตามความหมายว่า “หิรัญย์ หมายถึง ทองคำ, เงิน” (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. 2556: 1338) ความหมายดังกล่าวสัมพันธ์กับลักษณะนิสัยของหิรัญย์ในนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** หิรัญย์เป็นคนดีอย่างแท้จริงเปรียบเสมือนทองคำแท้ที่บริสุทธิ์

ชีวิตของมีคอนางเอกของเรื่องมีปัญหามากมาย โดยเฉพาะปมปัญหาเรื่องครอบครัว ซึ่งแตกต่างกับชีวิตของหิรัญย์ที่มีครอบครัวอบอุ่น มีฐานะปานกลางทำให้ดูไม่เหมาะสมกับการที่จะมีผู้ชายเข้าใจและยอมรับครอบครัวของมีคอน่าได้ นับเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เนื่องจากในสังคมปัจจุบันมักจะมอง “เปลือก” มากกว่าจิตใจ ฐานะอาชีพการงานของหิรัญย์ที่เป็นสาววัตรมีตำแหน่งในอาชีพสูง อาจถูกนินทาจากสังคมรอบด้าน แต่ความดีของหิรัญย์และการที่เห็นปัญหาต่างๆ เหล่านี้ในขณะที่ทำงาน ทำให้หิรัญย์เข้าใจและยอมรับครอบครัวของมีคอน่าได้ โดยไม่กลัวคำติฉินนินทาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และคอยหาทางช่วยเหลือ ทั้งยังเป็นกำลังใจให้มีคอน่าอีกด้วย ความดีของหิรัญย์จึงเปรียบเสมือนทองคำแท้ที่บริสุทธิ์นั่นเอง เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่สามารถเอาชนะและคลี่คลายปมปัญหาในใจของมีคอน่าที่เกลียดผู้ชายได้ หิรัญย์แสดงให้เห็นว่าไม่ได้รังเกียจและไม่เกรงกลัวอนาคตที่ต้องเผชิญกับปัญหาชีวิตของมีคอน่า ดังนี้

“แน่ใจแล้วหรือคะ สาววัตร คุณก็เห็น...มีไม่มีอะไรเหมาะสมกับคุณสักอย่าง สิ่งที่มีก็ล้วนแต่ปัญหา สาววัตรเคยเห็นหลานชาย แล้ววันนี้ก็น้องสาว นั่นคือครอบครัวของมี สาววัตรไม่รังเกียจผู้หญิงที่มีแต่ปัญหาหรือคะ”

“ถ้าผมรังเกียจผมคงไม่ขอ และตรงข้ามนะคุณมี...ผมไม่เคยรังเกียจคุณเลย ภูมิใจเสียด้วยซ้ำที่คุณเป็นคนแข็งแกร่ง แม้แหวดล้อมด้วยปัญหา คุณกลับยืนตระหง่านอยู่ได้...ผู้หญิงอย่างนี้ผมสมควรรังเกียจหรือ” ...

“มีรู้สึกได้ว่าอนาคตคงต้องเผชิญปัญหาอีกมาก และไม่แน่ใจว่าจะดีหรือเปล่าที่จะให้คุณให้สาววัตรมาเตือนร้อน ถ้าหากไปกับครอบครัวของมีด้วย”

“ผมพร้อมให้จุด ขอเพียงคุณไว้วางใจผม ตอบรับว่า...คะ มีจะแต่งงานกับพี่นั่นเท่านั้น”

หญิงสาวอมยิ้ม เขาจึงพูดต่อ “ผมรู้ว่าผมอาจเร่งรัดคุณเกินไป คุณอาจไม่พร้อม คุณอาจคิดว่าอนาคตคุณอาจเจอผู้ชายที่ดีกว่าผม...”

“ยังจะมีใครดีกว่าสาววัตรอีกหรือคะ”

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 : 404 - 405)

“ความดี” ของหิรัญย์ยังปรากฏในบทละครโทรทัศน์เพื่อเน้นย้ำให้เห็นความดีของหิรัญย์ที่ไม่รังเกียจมีคณา และยอมรับชีวิตครอบครัวที่มีปัญหาของมีคณา ทั้งยังแสดงให้เห็นความกล้าหาญที่จะเผชิญกับความเดือดร้อนใจในอนาคตหากแต่งงานกับมีคณา หิรัญย์พร้อมจะยอมรับเพียงแค่มีคณาไว้ใจ ดังนี้

“สารวัตรแน่ใจแล้วหรือคะ มีไม่มีอะไรเหมาะสมกับคุณซักอย่าง สารวัตรไม่รังเกียจผู้หญิงที่มีแต่ปัญหาหรือคะ”

“ถ้าผมรังเกียจผมคงไม่ขอ ผมภูมิใจซะด้วยซ้ำที่คุณเป็นคนแกร่ง ถึงจะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีปัญหา คุณยังยืนหยัดอยู่ได้อย่างมีอุดมการณ์ ผู้หญิงแบบนี้เธอที่ผมจะรังเกียจได้ลง”

มีคณาสีหน้าลังเล ลำบากใจ

“มีจะไม่พูดให้สารวัตร ต้องลงมาเดือดร้อนกับครอบครัวไปด้วยหรือคะ”

หิรัญย์จึงตามีคณา

“ผมพร้อมให้พูด แค่คุณไว้ใจผม ยอมตอบรับผมว่า ... คะ มีจะแต่งงานกับพี่รันทานั่น”

มีคณาขำเบาๆ

“ผมรู้ว่าผมอาจจะเร่งรัดคุณเกินไป คุณอาจจะยังไม่พร้อม คุณอาจคิดว่าอนาคตคุณอาจจะเจอผู้ชายที่ดีกว่าผม”

มีคณาสวนทันที “ยังจะมีใครดีกว่าสารวัตรอีกหรือคะ”

หิรัญย์ชะงักไปเล็กน้อย แต่ก็แอบปลื้มใจอยู่

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจำจาว : ตอนที่ 8)

เขตต์ตะวัน ชมา และหิรัญย์ ตัวละครเอกชายจากนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว จึงมีลักษณะของตัวละครที่ร่วมกันคือ “เป็นคนเก่ง” และ “เป็นคนดี” เหมาะสมกับตัวละครหญิงที่ “สวย” “มีเสน่ห์” และ “เก่ง”

1.2.2 การสืบทอดลักษณะเฉพาะของตัวละครเอกชาย

เขตต์ตะวัน ชมา และหิรัญย์ มีลักษณะร่วมกันคือเป็นคนเก่งและเป็นคนดี ทั้งสามยังมีลักษณะนิสัยที่สำคัญแตกต่างกัน ซึ่งเป็นส่วน “เติมเต็ม” ตัวละครเอกหญิง ทำให้เห็นถึงความเหมาะสมของตัวละครเอกหญิงกับตัวละครเอกชายในนวนิยายแต่ละเรื่อง ดังนี้

1.2.2.1 เขตต์ตวัน

“เขตต์ตวัน” ตัวละครเอกชายจากเรื่องมายาตวัน เกิดในสถานขายบริการทางเพศ มีแม่เป็นผู้หญิงขายบริการ ไม่รู้จักพ่อที่แท้จริง เติบโตมาในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าวัดสวนป่า จึงได้รับการอบรมสั่งสอนและมีโอกาสได้รับการศึกษาที่ดี

เขตต์ตวันเป็นอดีตนักแสดงชื่อดัง ลาออกจากอาชีพนักแสดงมาเป็นนักธุรกิจ เสื้อผ้าที่ประสบความสำเร็จ เป็นเจ้าของห้องเสื้อตวัน เกลียดนักข่าว เพราะนักข่าวมักเขียนข่าวโจมตีชีวิตส่วนตัวของเขตต์ตวัน ทั้งเรื่องของน้องสาวที่ถูกหลอกไปขายตัว เรื่องของแม่และคนสนิทที่เป็นหญิงขายบริการทางเพศ โดยเขียนข่าวบิดเบือนความจริง ไม่คำนึงถึงจิตใจผู้อื่น เพื่อหวังเพียง “ขายข่าว” เขตต์ตวันจึงสร้างกำแพงปิดกั้นตัวตนที่แท้จริงจากสังคม น้อยคนที่จะรู้จักตัวตนที่แท้จริงของเขตต์ตวัน เขตต์ตวันมีลักษณะนิสัยที่สำคัญ คือ “เกลียดนักข่าว” และ “ปิดกั้นตนเอง”

เกลียดนักข่าว

เขตต์ตวัน “เกลียดนักข่าว” เพราะนักข่าวมักทำข่าวแบบไม่คำนึงถึงจรรยาบรรณ บิดเบือนความจริง ไม่คำนึงจิตใจของผู้ที่ตกเป็นข่าว ตัดสินผู้อื่นตามความคิดของตน และหากผู้ที่เป็นข่าวไม่ให้ความร่วมมือในการทำข่าว ก็จะใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการให้ร้ายโจมตี เขตต์ตวันจึงมักมีปฏิกิริยากับนักข่าวอย่างรุนแรง ทั้งแววตา คำพูดที่ก้าวร้าว ไม่ถนอมน้ำใจ พูดจาขวานผ่าซาก และไม่ไว้วางใจใคร ทำให้นักข่าวไม่ชอบเขตต์ตวัน การที่เขตต์ตวันเกลียดนักข่าว ทำให้มัทนาไปทำข่าวเขตต์ตวันที่ถูกเกลียดมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเขตต์ตวันมีอคติกับนักข่าว จึงมีอคติกับมัทนาไปด้วย เพราะคิดว่ามัทนาเหมือนนักข่าวทั่วไปที่หวังเพียงข่าว ไม่คำนึงถึงจิตใจคนอื่น ดังนี้

“คุณให้ผมมองทะลุกำแพงของผมเพื่อค้นหาตัวตนที่แท้จริงของคุณ มองที่คุณ ไม่ใช่มองภาพรวมของนักข่าว แล้วทำไมละ ทำไมคุณถึงไม่มองผมว่าเป็นนายเขตต์ตวัน เป็นนายปอน เป็นนายแดงนายดำคนธรรมดา ไม่ใช่พระเอกยอดนิยมที่ใครๆ ชื่นชม คุณสร้างกำแพงคอยตัดสินขึ้นมาว่าคนที่เป็นพระเอก...เป็นคนของสาธารณชนต้องเป็นคนดี อุทิศชีวิตทั้งหมดเพื่อสังคม นักแสดงที่ดีต้องเป็นมิตรกับนักข่าว ยอมตกเป็นข่าวไม่ว่าจะกินจะนอนที่ไหน อะไรกับใคร คนเป็นนักแสดงของนักข่าวต้องไม่ด่านักข่าวหรือไล่นักข่าวออกจากบ้าน ใช้ไหมมัทนา พอผมไม่ได้เป็นอย่างที่พวกคุณตีกรอบไว้ ผมก็กลายเป็นหมาหัวเน่า คุณว่าผมสร้างกำแพงมายา ใช้ถูก...ผมสร้าง แต่พวกคุณไม่ได้สร้างมันหรือ ผมเป็นคนธรรมดาคนมัทนา มีดีมีเลวปนกันไป ผมไม่ใช่พระเอก”

น้ำเสียงกระส่ำซำของเขาดูเหนื่อยล้า ปวดร้าว มือเขาสั่นน้อยๆ ตลอดเวลาที่เขาพูด

(มายาตวัน. 2554 : 166 - 167)

ในบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดลักษณะนิสัย “เกลียดนักข่าว” ของ เขตต์ตะวัน โดยแสดงให้เห็นว่าเขตต์ตะวันกระชากคอนักข่าวที่ตั้งคำถามให้ร้ายตน และบิดเบือนความจริง ปฏิบัติที่เขตต์ตะวันมีต่อนักข่าว เป็นปฏิปฏิบัติที่รุนแรง แสดงให้เห็นถึงความเกลียดชังที่อยู่ ในใจของเขตต์ตะวัน

นักข่าวตะโกนถาม “มีกระแสข่าวออกมาว่าผู้ตายเป็นเมียเก็บของคุณตะวัน”

เขตต์ตะวันหยุดก็หันไปมอง

“คุณซ่อมเมียจนตาย คุณจะแก้ข่าวมั๊ยครับ”

เขตต์ตะวันเหลืออดพุ่งไปกระชากคอนักข่าว ช่างภาพรีบระดมกดชัตเตอร์เก็บ

ภาพขายอย่างไม่มียั้งมือ ผู้จัดการส่วนตัวรีบเข้าไปขวาง

“ตะวัน ปล่อย ไปขึ้นรถเดี๋ยวนี้...เชื่อพี่นะตะวัน”

ผู้จัดการส่วนตัวลากเขตต์ตะวันไปจนได้ แต่เขายังหันไปจ้องหน้านักข่าวด้วย

หน้าตาโกรธเอาเรื่อง

ช่างภาพรัวชัตเตอร์ไม่ยั้งจนเขารับรถกลับตัวไป

(บทละครโทรทัศน์มายาตะวัน : ตอนที่ 1)

ปิดกั้นตนเอง

เขตต์ตะวันมีลักษณะนิสัย “ปิดกั้นตนเอง” จึงมักเก็บตัวเงียบ ใช้ชีวิตสันโดษ เพื่อป้องกันไม่ให้ใครเข้ามาวุ่นวายกับชีวิตส่วนตัว แสดงให้เห็นว่าเขตต์ตะวันไม่ชอบสังคม ไม่ชอบ เป็นข่าว แต่เพราะทำงานในวงการบันเทิงจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อเขตต์ตะวันไม่ทำงานในวงการบันเทิง แล้วจึงมักจะเก็บตัวเงียบ ทำให้น้อยคนจะรู้ความเคลื่อนไหวและความเป็นไปของเขตต์ตะวัน การเก็บตัวเงียบยังแสดงถึงการหลีกเลี่ยงสังคมของเขตต์ตะวัน เพราะเมื่อเป็นนักแสดงต้องอยู่ในสังคม มายาที่มองกันแค่ภาพภายนอกที่หวังเพียงผลประโยชน์ ไม่มีความจริงใจแก่กัน เมื่อมาเป็นนักธุรกิจจึง ปิดกั้นตนเองจากสังคมภายนอก

ความมีชื่อเสียงของเขตต์ตะวันเมื่อครั้งเป็นนักแสดงกับภาวะที่ถูกสื่อเผยแพร่ ข่าวเขตต์ตะวันฆ่าคนตาย เป็นช่วงเวลาสั้นๆ ที่ทำให้เขตต์ตะวันต้องลาออกจากอาชีพนักแสดง เขตต์ตะวันได้รับผลกระทบจากการเผยแพร่ข่าวของสื่อ จึงเกิดภาวะ “ปิดกั้นตนเอง” ทำให้มองคนอื่น ในแง่ร้าย และไม่เปิดใจรับใครให้เข้ามาในชีวิต ภาวะดังกล่าวทำให้คนรอบข้างไม่สามารถเข้าถึงจิตใจ ของเขตต์ตะวันได้ มีเพียงเพื่อนสนิทคือเอกชัยและหลวงพ่อจรรยาเขตต์ตะวันอย่างแท้จริง ส่วนมัทนา นางเอกของเรื่องก็ต้องใช้ความพยายามเพื่อพิสูจน์ให้เขตต์ตะวันเห็นถึงความจริงใจของตน จึงสามารถ ทำลายกำแพงในใจเขตต์ตะวันได้สำเร็จ ดังนี้

หล่อนกระแทกเสียง “อย่าว่าแต่ฉันเลย คนอื่นคุณก็ไม่มีทางรู้จักเขาหรอก ถ้ามันแต่ปิดกั้นตัวเองอยู่อย่างนี้ คนอย่างคุณเคยเปิดใจกำแพงมาที่คุณสร้างไว้ออกมาดูคนอื่นเขาบ้างไหม เคยมองคนที่ตัวตนของเขาโดยไม่ผ่านกำแพงของคุณไหม”

(มายาตวัน. 2554 : 149)

ในบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดลักษณะนิสัย “ปิดกั้นตนเอง” ของเชตต์ตวัน เพื่อป้องกันไม่ให้ใครเข้ามาวุ่นวายในชีวิต ดังเช่น ในตอนที่มัทนาไม่พอใจและต่อว่าที่เชตต์ตวันพูดจาประชดประชันเรื่องการเป็นนักข่าว หวังจะหาข้อมูลไปทำข่าวเหมือนกับนักข่าวทั่วไป ดังนี้

“ฉันไม่รู้หรอกว่าคุณเติบโตและมีประสบการณ์ในการไว้เนื้อเชื่อใจคนอื่นแค่ไหน แต่ฉันถูกสอนมาแต่เด็กว่า พูดอะไรแล้วต้องทำให้ได้อย่างที่พูด คนที่ผิดคำพูด หรือ พูดปดๆ ไปให้พ้นตัวก็เหมือนกับคนไม่มีศักดิ์ศรี ไม่เคารพตัวเอง ถ้าทำไม่ได้อย่าพูดเลยจะดีกว่า”

เชตต์ตวันเดินอ้อมมาเผชิญหน้า กอดอกไว้หลวมๆ มองหน้ามัทนา

“ฉันจะเชื่อเธอได้อย่างไร เมื่อฉันไม่เคยรู้จักเธอ เธอจะพูดอย่างไรก็ได้”

มัทนาเสียงแข็ง ไม่พอใจ

“ใช้สิ อย่าว่าแต่ฉันเลย คุณไม่มีทางได้รู้จักใครหรอก ถ้าคุณมันแต่สร้างกำแพงปิดกั้นตัวเอง เอาแต่ตัดสินคนอื่นจากประสบการณ์เลวร้ายในอดีตของคุณ ชาตินี้ทั้งชาติคุณก็ไม่รู้จักฉันหรือใครๆทั้งนั้น”

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 5)

1.2.2.2 ชมา

“ชมา” ตัวละครเอกชายจากเรื่อง **มนต์จันทร์** เป็นหนุ่มรูปหล่อ อายุ 37 ปี กำพร้าแม่ตั้งแต่เด็ก พ่อเสียชีวิตขณะที่ชมากำลังเรียนมหาวิทยาลัย มีหนี้สินมากมาย ทำให้ชมาต้องต่อสู้ ฝ่าฟันอุปสรรคในการทำงานเพื่อสร้างฐานะด้วยตนเอง จนกระทั่งชมาเป็นเจ้าของเกะยานก ได้รับสัมปทานเพื่อเปิดกาสีโนบนเกาะพระฮามในประเทศกัมพูชา มีนิสัยรักสันโดษ ไม่ชอบเป็นข่าว นิ่ง สุขุม ใจเย็น ดังความหมายชื่อของ “ชมา” ที่หมายความว่า “สงบนิ่ง” ดังที่ ปาวิธรร ศาลิคุปต์ (2558: สัมภาษณ์) ผู้แตงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ได้กล่าวไว้ว่า “ความหมายของ ‘ชมา’ คือ ‘สงบนิ่ง’ ขณะที่นางเอกนั้นไม่เคยนิ่ง วุ่นวายตลอด จึงตั้งใจให้มีความหมายตรงข้ามกัน” ด้วยวัยและประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมามากมายทำให้ชมาเป็นคนเก่ง ฉลาดทันคน มีความเป็นผู้ใหญ่ และเข้าใจสิ่งต่างๆ ในชีวิตได้ดี เมื่อพบสาระวารีจึงเป็นคนที่อ่อนโยน อ่อนน้อม เป็นที่พึงให้สาระวารีได้

ลักษณะที่สำคัญของษมาคือ “มีอายุมากกว่านางเอกหลายปี” “รักสันโดษ” และ “นิ่งสุขุม”

มีอายุมากกว่านางเอกหลายปี

ษมามีอายุ 37 ปี ซึ่งแก่กว่าสaraswari นางเอกของเรื่องเกือบ 10 ปี ทำให้ษมา ีความเป็นผู้ใหญ่ เพราะมีประสบการณ์ในชีวิตมาก ทั้งเรื่องการใช้ชีวิต การทำงาน รวมถึงเรื่อง ความรัก ษมาจึงเข้าใจสaraswari สามารถหาวิธีเอาชนะใจสaraswari ยอมทำในสิ่งที่ขัดกับวัยของษมา เพื่อต้องการเอาชนะใจสaraswari เช่น การอัดคลิปวิดีโอเพื่อขอความรักจากสaraswari อีกทั้งษมายังอภัย ในความใจร้อนของสaraswari ได้ ประสบการณ์ที่ผ่านมาในวัยหนุ่ม ทำให้ษมามีมุมมองความรักที่เป็น ผู้ใหญ่ ไม่มองผู้หญิงแค่ความงามภายนอก มักแสดงความในใจให้สaraswari รับรู้อย่างเปิดเผยและ ตรงไปตรงมาเพราะรู้ดีว่าเป็นวิธีที่ทำให้สaraswari มั่นใจและเชื่อใจตน ดังเช่น ตอนที่ษมาเล่าถึง ประสบการณ์ที่ผิดหวังในความรักในวัยเด็กหนุ่มให้สaraswari ฟัง และหากมีความรักอีกครั้งจะไม่มองแค่ ความงามภายนอกเช่นในอดีต ดังนี้

ผมไม่ใช่เด็กหนุ่มคนเก่าอย่างที่คุณว่านะสิ การทำงานหนักทำให้ผมเลิกสนใจ ผู้หญิงเพียงเฉพาะรูปร่างภายนอกมานานแล้ว

ษมามองหน้าร้อนตรงๆ ริมฝีปากยกสูง...อย่างที่ผมลองไม่ชอบใจเลยแม้แต่ นิดเดียว ชายหนุ่มเอ่ยชื่อหล่อนเต็มยศ

สaraswari...ถ้าผมจะเริ่มความสัมพันธ์อย่างจริงจังกับผู้หญิงอีกสักคน คราวนี้ ผมจะไม่ดูเพียงแค่ความสวย ผมต้องการผู้หญิงที่กล้าหาญ ฉลาด ตรงไปตรงมา และที่สำคัญ ไม่ใช่คนอ่านยาก

สายตาเขา...ไม่ใช่คำพูดหรือน้ำเสียงทำให้นักข่าวสาวสันหลังเย็นวาบขึ้นมา โดยอัตโนมัติ หล่อนกระแอม เอ่ยเปลี่ยนเรื่องไปทันที

(มนต์จันทร์ธา. 2553: 174)

ในบทละครโทรทัศน์ยังปรากฏให้เห็นว่าษมา “มีอายุมากกว่านางเอกหลายปี” และมีความเป็นผู้ใหญ่ ษมามีวิธีที่จะทำให้สaraswari รับฟังความจริงจากตนโดยตรง เพื่อไม่ให้สaraswari เข้าใจผิด แสดงถึงการรู้ทันความคิดของนางเอก เนื่องจากมีประสบการณ์ที่มากกว่า และความเป็น ผู้ใหญ่ของษมายังทำให้ษมาจริงจังกับความรัก มักแสดงออกให้สaraswari รับรู้ถึงความในใจเสมอ ดังนี้

"แต่ถึงยังไงผมกับเค้าก็เป็นได้แค่เพื่อน ไม่มีทางกลับไปเป็นเหมือนเดิมได้อีกแล้วนะวารี คนเราเจ็บแล้วต้องจำ"

สาระวารีพยักหน้ารับช้าๆ อย่างเห็นใจ "ก็จริงค่ะ"

ขมาแก้มกระเซ้า "จดท้นมัยละ"

สาระวารีชะงักไป พังเพลินจนลืม ก่อนจะมีสีหน้าใช้ความคิด "ฉันว่าเรื่องที่ คุณเล่า มันเป็นเรื่องส่วนตัวเกินไป แล้วยังเกี่ยวกับคนอื่นด้วยคงเอาไปเขียนลงไม่ได้หรอกค่ะ"

ขมาแอบอมยิ้ม สาระวารีถูกคิดขึ้นแล้วโวยลั่น "คุณหลอกให้ฉันฟังคุณแก้ตัวใช่ไหม"

ขมายิ้มเจ้าเล่ห์ "ก็ผมพยายามจะอธิบายกับคุณดีๆ แต่คุณไม่ยอมฟังเองนี่"

สาระวารีหงุดหงิด "แล้วทำไมฉันต้องฟังด้วยละ ฉันบอกแล้วไง ว่าคุณจะมีใคร มันก็ไม่เกี่ยวอะไรกับฉัน"

"ผมก็บอกคุณแล้วเหมือนกัน ว่าผมไม่อยากจะให้คุณเข้าใจผิด แล้วการได้ฟังจากปากผมเอง มันก็ดีกว่าคุณเที่ยวไปตามเอาจากคนอื่น"

สาระวารีชะงักไป แอบจ้องรู้ได้ไงเนี่ย ขมานำขริมลง มองหน้าวารี

"คุณไม่ใช่แค่คนที่เคยช่วยชีวิตผมเอาไว้เท่านั้นนะวารี แต่คุณคือแรงผลักดันที่ทำให้ผมกลับขึ้นมาใหม่ได้อีกครั้ง"

สาระวารีซ่อนตามอง ขมาสีหน้าจริงจัง ซาบซึ้งใจ

"วันนั้น ผมเห็นเด็กผู้หญิงตัวเล็กๆ คนหนึ่ง กำลังขอเงินไม่กี่บาทจากพ่อไปซื้อข้าวซื้อยาให้แม่ แต่ผมกำลังเอาเงินเป็นแสนๆ จากน้ำพักน้ำแรงของผมมาละลายในบ่อนเพื่อประชาชีวิตให้กับผู้หญิงที่ไม่เคยเห็นค่าในตัวผมเลย ผมถึงได้คิด กลับมาตั้งหลักชีวิตได้ใหม่อีกครั้ง"

สาระวารีแอบปลื้มใจ น้ำตาจะรั้นที่เผลออินคิตยอนตามไปด้วย เธอรีบเบือนหน้าไปทางอื่น

"ผมถือว่าคุณเป็นคนสำคัญในชีวิตของผมนะวารี"

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทรา: ตอนที่ 3)

รักสันโดษ

ขมามีนิสัยรักสันโดษ เก็บตัว ไม่ชอบออกงานสังคม ไม่ชอบเป็นข่าว ไม่เคยให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร ลักษณะนิสัยรักสันโดษจึงเป็นอุปสรรคสำคัญที่สาระวารีจะเข้าถึงตัวขมาเมื่อต้องการจะทำข่าวกาสิโน ลักษณะนิสัยของขมาเป็นที่รู้จักกันดี แม้กระทั่งจินห์วราเพื่อนของสาระวารี ดังนี้

"รายนี้เก็บเนื้อเก็บตัวอยู่บนเกาะยังกะฤาษี ไม่ชอบเป็นข่าว ไม่ชอบออกงานสังคม ร้อยวันพันปีถึงจะเผลอหน้าเข้ามาตัวจังหวัดเสียที แล้วก็มาแบบนับนาทีเดียว"

(มนต์จันทรา. 2553: 9)

ข้อความที่กล่าวว่า “ร้อยวันพันปีถึงจะไหล่น้ำเข้ามาตัวจังหวัดเสียที แล้วก็มาแบบนับนาทีเดียว” แสดงให้เห็นว่านานๆ ครั้งจะมาถึงจะเข้ามาในจังหวัดตราด แต่ครั้งที่เข้ามาก็ใช้เวลาอยู่ไม่นาน ซึ่งปกติชามักอาศัยอยู่บนเกาะยานก แสดงให้เห็นว่าชมาเป็นคนรักสันโดษ ชอบใช้ชีวิตอย่างสงบ ลักษณะนิสัย “รักสันโดษ” ของชมายังคงปรากฏในบทละครโทรทัศน์ โดยแสดงให้เห็นว่าชมาไม่เคยยอมให้สัมภาษณ์กับสื่อใด แต่สาระวารีเป็น “คนพิเศษ” ชมาจึงยอมให้สาระวารีสัมภาษณ์ และเปิดให้สัมภาษณ์ส่วนตัว แสดงถึงความสำคัญของสาระวารี

ภายในห้องทำงานของไชยวัฒน์ เขายังคงพูดคุยอยู่กับสาระวารีเรื่องชมาต่อ

“เสียตายแต่ไม่ชอบออกงานสังคม รักสันโดษเอามากๆ ไม่เคยยอมให้สัมภาษณ์กับหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารฉบับไหนมาก่อน”

“ไม่เคยเลยหรอคะ” สาระวารีถามเพื่อความแน่ใจ

ไชยวัฒน์พยักหน้ารับ “ผมเองก็ยังไม่แน่ใจ ว่าเค้าจะให้เราสัมภาษณ์รึเปล่า”

(บทละครโทรทัศน์ **มนต์จันทร์** : ตอนที่ 3)

นิงสุขุม

ชมาเป็นคนเงียบ ๆ ไม่ค่อยพูด ใจเย็น มีลักษณะนิสัยนิงสุขุม เป็นลักษณะนิสัยสำคัญในการสร้างความน่าเกรงขามและสร้างความนับถือให้กับคนรอบข้าง จึงทำให้คนอื่นมักมองว่าชมาเป็น “เจ้าพ่อ” อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าชมาเป็นคนใจเย็น สามารถนิ่งได้แม้จะอยู่ในสถานการณ์คับขัน และใช้สติในการแก้ไขปัญหา ความนิงสุขุมยังเป็นลักษณะนิสัยสำคัญในการเอาชนะใจสาระวารีนางเอกของเรื่องที่ใจร้อนและช่างโววายได้อีกด้วย

“เขาเป็นคนเงียบๆนะ ไม่ค่อยพูด ท่าทางใจเย็น สุขุม นุ่มนวล จนเหมือนจะดูเป็นคนอ่อนๆ ฉันเคยบอกว่า ผู้ชายคนนี้ไม่เลวหรอก ฉลาดทันคน เรื่องธุรกิจนี่...คมกริบ ประเภทคมในฝักเสียด้วย เห็นเฉยๆอย่างนี้ ถ้าใครคิดเล่นตุกติกด้วยพอพินไม่เลี้ยง นักรุกที่ที่นี่ยกนิ้วให้ทั้งนั้นไม่มีใครกล้าทาบ”

(มนต์จันทร์. 2553: 11)

ในบทละครโทรทัศน์เรื่อง **มนต์จันทร์** ษามามีความนิ่งสุขุมโดยเฉพาะในสถานการณ์ที่คับขันและเหตุการณ์ที่จะต้องเผชิญหน้ากับตัวละครฝ่ายร้ายในเรื่อง ดังตอนที่โคกิแก๊งค์เร้าโคกเล่าความหลังว่าเก็บกำไลที่ษามาเคยมอบให้ตอนรักกันไว้เป็นอย่างดี ทั้งที่ษามารู้แล้วว่าโคกิไม่สนใจ เพราะษมาซื้อกำไลต่อจากคนที่นำไปขาย เพื่อเก็บไว้เตือนสติตัวเอง แต่ษมาก็ยังนั่งนิ่งฟังโคกิเล่าอย่างใจเย็น แล้วจึงหยิบกำไลมาเฉลยความจริง ดังนี้

ภายในห้องทำงานของษมา โคกิพูดทั้งน้ำตา

"ตลอดเวลาที่ผ่านมา โคกิมีแต่กำไลอันนั้น เป็นเครื่องปลอบใจให้หายคิดถึงคุณ...โคกิเรื่องจะพูดแค่นี้ล่ะค่ะ คุณจะเชื่อหรือไม่เชื่อ ก็สุดแล้วแต่คุณ"

โคกิพูดพลางซับน้ำตาแล้วพยายามกลั้นสะอื้น สะกดความรู้สึกเอาไว้ ษมานั่งฟังหน้านิ่งอยู่ที่เดิม ก่อนจะลุกขึ้นยืนแล้วเดินไปที่ตู้โชว์ข้างห้อง โคกิมองตาม สีหน้างงๆ ษมาเปิดลิ้นชักหาของไปมาเปิดลิ้นชักนี้ ปิดแล้วไปเปิดหาอีกลิ้นชัก

"หาอะไรหรรหะ"

"เจอแล้ว" โคกิเดินมาดูใกล้ๆ ด้วยความสงสัย ษมาหยิบของอย่างหนึ่งออกมาจากลิ้นชักแล้วโชว์ให้โคกิดู "กำไลอันนี้ไข่ม้อยที่คุณบอกว่าเก็บมันไว้เป็นที่ระลึก"

โคกิตกใจหน้าซีดเผือด ไม่คิดว่าษมาจะมีกำไลอันนั้นอยู่ในมือ

(บทละครโทรทัศน์ **มนต์จันทร์**: ตอนที่ 3)

ตอนที่สาระวาริได้รับยาเกินขนาดขณะนอนรักษาตัวจากพิษบาดแผลเรื้อรังเปิด แม้จะห่วงสาระวาริซึ่งเป็นคนรักและสำคัญสำหรับษามาก แต่ษมาไม่แสดงความรู้สึกกังวลใจ ร้อนรน กลับนิ่งเฉย จนกระทั่งคนร้ายและความจริงปรากฏ ความนิ่งสุขุมของษมาจึงเป็นผลดีต่อสถานการณ์คับขัน

"คนผิดที่ไหนจะยอมรับผิดชอบง่าย ๆ ล่ะค่ะ แล้วคุณหมอมหาอาจจะกลัวว่าต้องรับผิดชอบไปด้วย เพราะเป็นคนหาพยาบาลคนนี้มาให้ ก็เลยต้องเข้าข้างกันไว้ก่อน" ลำแพงเหยียดปากดูถูก

ษมานิ่ง หันไปมองหน้าสาวใช้ที่มีการตื๊นกลัอีกที

"หนูไม่ได้ทำจริงๆค่ะ คุณแม่บ้านก็เห็น ถ้าหนูทำร้ายคุณวาริจริงๆ ขอให้ตายในสามวันเจ็ดวันเลยค่ะ" สาวใช้พูดพลางยกมือไหว้ท่อมหัว ลำแพงได้แต่ถอนใจ ทำหน้าแข็ง ษมานิ่ง ไล่ไม่จน แต่ก็เริ่มสงสัยลำแพงมากขึ้นทุกที ในขณะที่ลำแพงทำนิ่งๆ ไม่มีพิรุณอะไรให้ผิดสังเกต

(บทละครโทรทัศน์ **มนต์จันทร์**: ตอนที่ 3)

1.2.2.3 หิรัญย์

“หิรัญย์” พระเอกเรื่องฟ้ากระจ่างดาว ชายหนุ่มหน้าตาดี เกิดและเติบโตมาในครอบครัวที่อบอุ่น ฐานะร่ำรวย เป็นคนอารมณ์ดี ไม่มีปมปัญหาในใจ หิรัญย์เป็นตำรวจจากหน่วยงานนอกเครื่องแบบของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) เป็นคนดี การทำงานทำให้พบปัญหาสังคมมากมาย เห็นสังคมหลากหลายมุม จึงทำให้เข้าใจมีคณาและยอมรับครอบครัวของมีคณาได้

ลักษณะที่สำคัญของหิรัญย์คือ “ใบหน้าระดับรอยยิ้มเสมอ” “ท่าทางไม่เหมือนตำรวจ” และ “ใจเย็น”

ยิ้มแย้มแจ่มใส

บุคลิกภาพสำคัญของหิรัญย์คือ “รอยยิ้ม” แสดงให้เห็นว่าหิรัญย์อารมณ์ดี สดใส เป็นมิตร ทำให้คนรอบข้างวางใจ เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้มีคณายอมเปิดใจให้หิรัญย์ แม้กระทั่งมีคณาก็รู้สึกได้ว่าหิรัญย์ยิ้มสดใส และรู้สึกสบายใจเมื่อเห็นรอยยิ้มนั้น รอยยิ้มของหิรัญย์จึงสร้างความสุขให้แก่มีคณา ดังนี้

ชายหนุ่มทำทางๆ อยู่ครู่ก่อนยิ้ม และวูบหนึ่งที่มีคณาเกิดความคิดว่าผู้ชาย
คนนี้อิ้มสวย รอยยิ้มเขาเรียบง่าย สบายตา ดูแล้วไม่มีพิษมีภัยอะไร
(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 : 55)

รอยยิ้มจึงเป็นลักษณะเฉพาะตัวของหิรัญย์ และปรากฏเช่นนี้ในบทละครโทรทัศน์ มีคณาตั้งชื่อรหัสลับให้หิรัญย์จากลักษณะเด่นของหิรัญย์ “ชยันยิ้ม” รอยยิ้มที่ปรากฏบนใบหน้าเสมอแสดงให้เห็นว่าหิรัญย์เป็นคนมีความสุข และส่งความสุขผ่านรอยยิ้มให้มีคณา รอยยิ้มนั้นทำให้มีคณาสบายใจ มีความสุข ไม่หม่นหมอง

“ตกลงว่าหน่วยงานของสารวัตรจะใช้รหัสในการเรียกผู้ต้องสงสัยใช่ไหมคะ”

“ครับ เราจะตั้งชื่อรหัสกัน จะใช้จุดเด่นของผู้ต้องสงสัยแต่ละคนมาคิดชื่อ
แล้วถ้าผมเป็นผู้ต้องสงสัย คุณมีจะตั้งชื่อรหัสผมว่าอะไรดีครับ”

หิรัญย์ยิ้มให้ มีคณาตอบหน้ามึน “ไม่ต้องคิดเลยคะ ชัดมาก”

“โอ้หน้าหนวด แหงๆ” หิรัญย์เฒ่า

“ชัดไปค่ะ”

“แล้วชื่ออะไรดีครับ”

“ชยันยิ้ม”

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว : ตอนที่ 2)

ทำทางไม่เหมือนตำรวจ

นวนิยายฟ้ากระจ่างดาวปรากฏลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของหิรัญย์ คือ “ทำทางไม่เหมือนตำรวจ” อาจเนื่องมาจากหิรัญย์ต้องแฝงตัวเพื่อสืบคดีเกี่ยวกับยาเสพติด จึงไม่สวมชุดเครื่องแบบตำรวจในเวลายางาน เพราะจะต้องปฏิบัติให้เหมือนคนทั่วไปเพื่อทำงานได้ง่าย บุคลิกภาพภายนอกของหิรัญย์จึงดูไม่เหมือนตำรวจ โดยปรากฏผ่านความคิดของมัทนาเมื่อพบ สารวัตรหิรัญย์ครั้งแรก ดังนี้

ถ้าไม่รู้มาก่อนหรือไม่มีคนแนะนำว่าเป็นตำรวจ มัทนาคงเดาไม่ถูกแน่ๆ เพราะ ทำทางเขาเหมือนกับคนที่ทำงานในสำนักงานทั่วไปมากกว่า ผิวขาวจัด แต่งตัวด้วยเสื้อเชิ้ตกับ กางเกง ผ้านีออนสะอาดเอี่ยม

(มายาตะวัน. 2554 : 380)

บุคลิกทำทางที่ไม่เหมือนตำรวจของหิรัญย์เป็นลักษณะสำคัญที่สืบทอดใน บทละครโทรทัศน์ เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพตำรวจนอกเครื่องแบบ ที่ต้องแฝงตัวปฏิบัติหน้าที่ตาม สถานที่ต่างๆ เพื่อให้งานประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น การสืบทอดบุคลิกทำทางที่ไม่เหมือนตำรวจ ทำให้หิรัญย์แสดงออกว่าเป็นคนสบายๆ

"คุณเป็นตำรวจจริงๆหรอ"

เพื่อนตำรวจอีกสองคนยิ้มๆ "จะตรวจบัตรประจำตัวมั๊ยครับ"

ตำรวจชายและหญิงเดินไปบอกไทยมุง "ไม่มีอะไรแล้วนะครับ / เข้าใจ ผิดกัน

นิดหน่อยค่ะ"

ไทยมุงซ้ำๆ หัวเราะๆ กัน มีคนอายุแทบแทรกแผ่นดินหนี

"ฉันขอโทษ เด็กคนนั้นทำทางกลัวมาก"

"กลัวถูกจับนะสิ ในกระเป๋านั้นมียาบ้าไม่รู้กี่เม็ด อาจจะถึงพัน"

มีคนาสีหน้าจ๋อยสนิท เสียงอ่อย "ทำทางเธอยังเด็ก"

"เด็กแค่ตัวนะสิ คราวหน้าคราวหลังถ้าอยากจะได้เล่นบทรูเมนตรีหญิงอีกล่ะก็

กรุณามองตาม้าตาเรือหน่อย"

มีคนาดันแว่นเข้ากระชับตั้ง

"ฉันบอกแล้วไงว่าขอโทษ ขอโทษ...ก็ทำทางคุณไม่เหมือนตำรวจนี่คะ"

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว : ตอนที่ 1)

ใจเย็น

ลักษณะนิสัย “ใจเย็น” ของหิรัญย์ แสดงให้เห็นถึงความอดทนรอจนกว่ามีคณาจะยอมรับความรักของตนอย่างเต็มที่ เพราะไม่ทำให้มีคณารู้สึกอึดอัด และไม่เค่งรัดมีคณา แม้มีคณาไม่พร้อมจะสานสัมพันธ์กับตน หิรัญย์ก็ไม่โกรธ พร้อมเข้าใจและรอมีคณาอย่างใจเย็น ทำให้มีคณาค่อยๆ เปิดใจ หิรัญย์ทำให้มีคณาของผู้ชายดีกว่าเดิม จึงชนะใจมีคณาได้ในที่สุด

“ผมพูดอะไรผิดไปหรือเปล่า หรือผมพูดอะไรออกไปแล้วคุณไม่พอใจ”

“เปล่าค่ะ”

“งั้นก็อย่างเดียว” สารวัตรหิรัญย์ถอนใจยาวมาตามสาย “ผมพูดไม่ผิด แต่คุณยังไม่พร้อมจะรับฟังตอนนี้”

“สารวัตรคะ...” มีคณาพยายามจะเรียบเรียงคำอธิบาย หากปลายสายขัดขึ้นว่า

“ไม่เป็นไรครับ วันนี้คุณยังไม่พร้อม วันหน้าคุณอาจจะพร้อม ผมเป็นคนใจเย็นครับ ผมรอได้” สุ่มเสียงชายหนุ่มยังอารมณ์ดีเช่นเคย

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 : 198)

หิรัญย์มองหญิงสาวตรงหน้า เห็นแววตาหวาดหวั่นของสัตว์ตัวน้อย ชายหนุ่มจึงเอ่ยเสริมอย่างเข้าใจว่า “ผมบอกแล้วไงว่าไม่เร่งรัด ผมจะรออยู่ตรงนี้...อย่างอดทน รอจนกว่าสักวันคุณจะพร้อมรับผม อย่างที่ผมรับคุณเข้ามาเต็มหัวใจ”

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 : 284)

“ความใจเย็น” เป็นสิ่งสำคัญของหิรัญย์ที่ทำให้มีคณาใจอ่อน ในบทละครโทรทัศน์ยังแสดงให้เห็นว่าหิรัญย์เป็นคนใจเย็น เพราะแม้มีคณาจะยังไม่พร้อมรับไมตรีจากหิรัญย์ เพราะปมปัญหาในใจที่เกลียดผู้ชาย แต่หิรัญย์ก็ไม่เร่งรัดและพร้อมที่จะอดทนรอต่อไป

“ผมพูดอะไรผิดไปรีเปล่า หรือว่า ผมพูดอะไรไปแล้วทำให้คุณมีไม่พอใจ”

มีคณานั่งนิ่งๆ คุยมือถือ “เปล่าค่ะ”

หิรัญย์สีหน้าเข้าใจและยอมรับ คุยมือถือ “งั้นก็อย่างเดียว ผมพูดไม่ผิด แต่คุณยังไม่พร้อมจะรับฟังตอนนี้”

มีคณาารู้สึกว่าอุ่นใจเหมือนกัน พยายามเรียบเรียงคำเพื่อรักษาน้ำใจของอีกฝ่าย “สารวัตรคะ”

“ไม่เป็นไรครับ” มีคณาชะงักไปรับฟังอย่างตั้งใจ หิรัญย์คุยมือถือพูดอารมณ์ดี
เข้าใจโลก

"วันนี้คุณยังไม่พร้อม วันข้างหน้าคุณอาจจะพร้อม ผมเป็นคนใจเย็นครับ
ผมรอได้" หิรัญยิ้มแย้มออกมาแม้ปลายสายจะไม่เห็น มีคนได้ยินแบบนี้ค่อยยิ้มออก

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 4)

ตัวละครเอกฝ่ายชายทั้ง เขตต์ตะวัน ชมา และ หิรัญ เป็นคนเก่ง และเป็นคนดี แต่ทั้งสามคนมีประสบการณ์ชีวิต และมาจากครอบครัวที่ต่างกัน ทำให้ลักษณะนิสัยสำคัญแตกต่างกัน เขตต์ตะวันเกิดในสถานขายบริการทางเพศ ไม่รู้จักพ่อที่แท้จริง เติบโตในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า ขาดความอบอุ่น ทำให้มีปมปัญหาในใจ จึง “สร้างกำแพง” ขึ้นมาเพื่อปกป้องความรู้สึกที่แท้จริงของตัวเอง ชมาแม้จะเป็นเด็กกำพร้า แต่ก็เคยได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว ต้องต่อสู้ชีวิต สร้างฐานะมาโดยลำพัง มีประสบการณ์มาก ทำให้เก่ง นิ่ง สุขุม ฉลาดทันคน และหิรัญเกิดในครอบครัวที่อบอุ่น ไม่มีปมด้อยในใจ ทำให้เป็นคนที่มีอารมณ์ดี สดใส ยิ้มแย้มแจ่มใส

ลักษณะของตัวละครเอกชายและตัวละครเอกหญิงในนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** จึงสร้างจากความคิด “คู่ตรงข้าม” ที่ผสมผสานความต่างกันอย่างลงตัว ดังที่เขตต์ตะวันขาดความอบอุ่น ปิดกั้นตนเองจากสังคม คู่กับมัทนาที่เกิดในครอบครัวที่อบอุ่น ร่ำรวยสดใส เพื่อจะทำให้ชีวิตของเขตต์ตะวันมีสีสัน และเติมเต็มความอบอุ่นให้เขตต์ตะวัน สาระวารีนุคลิกภายนอกแข็งแกร่งแต่ข้างในจิตใจอ่อนไหว ใจร้อน มีปมเกลียดการพนัน คู่กับชมาที่นิ่ง สุขุม ความเป็นผู้ใหญ่ เพื่อเข้าใจและให้อภัยสาระวารีได้เสมอ ส่วนมีคณามีปัญหาในชีวิตมากที่สุด ทั้งปัญหาครอบครัว และปมในใจเกลียดผู้ชาย ทำให้ชีวิตเศร้าและหมองหม่น ต้องคู่กับหิรัญที่เกิดในครอบครัวที่อบอุ่น ใจเย็น และยิ้มแย้มแจ่มใส ทั้งยังเข้าใจปัญหาของมีคณา เพื่อให้ชีวิตของมีคณาสดใสมากยิ่งขึ้น การสร้างให้ตัวละครมีลักษณะคู่ตรงข้ามเพื่อที่จะได้เติมเต็มซึ่งกันและกัน ทำให้ชีวิตสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น

2. การสืบทอดจากสำคัญ

“ฉาก” เป็นองค์ประกอบสำคัญในวรรณกรรมเป็นสิ่งที่ใช้บอกเวลา สถานที่ และบรรยากาศที่เกิดขึ้นในเรื่อง เป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านคล้อยตามว่าเหตุการณ์นั้นเป็นจริง (พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย. 2552: 232) ฉากยังเป็นสิ่งที่บอกให้ผู้อ่าน “เข้าใจ” และ “เห็นภาพ” ผ่านประสบการณ์ชีวิต ผู้แต่งต้องสร้างฉากโดยอาศัยพื้นฐานความรู้จากศาสตร์หลายศาสตร์ และสร้างถูกต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อให้ผู้อ่านเห็นความ “สมจริง” ในวรรณกรรม

ฉาก หมายถึง เวลาและสถานที่ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ที่บอกให้ผู้อ่านรู้ว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเมื่อใด ที่ไหน ที่นั้นมีลักษณะอย่างไร ผู้แต่งจึงควรมีความรู้หรือประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สังคมวิทยา ฯลฯ พอสมควร เพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างให้ถูกต้อง สมจริง สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่อง

(สายทิพย์ นุกูลกิจ. 2543: 185)

นอกจากนี้ “ฉาก” ยังมีบทบาทสำคัญช่วยสร้างบรรยากาศภายในเนื้อเรื่อง สร้างอารมณ์ให้กับผู้ชม การสร้างฉากจึงต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง สอดคล้องกับพฤติกรรมและภาวะอารมณ์ของตัวละคร เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้ตัวละครหรือนวนิยายเรื่องนั้นมีเอกภาพหรือมีลักษณะเฉพาะที่เด่นชัด และช่วยสร้างความหมายเชิงสัญลักษณ์ ดังเช่น ในนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ปรางค์จากสำคัญที่ทำให้นวนิยายชุดนี้มีลักษณะโดดเด่นสอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของเรื่อง ได้แก่ ฉากพระอาทิตย์ตกในเรื่อง **มายาตะวัน** ฉากพระจันทร์เต็มดวงในเรื่อง **มนต์จันทร์** และ ฉากท้องฟ้ามีดมิดในคืนเดือนแรมที่พร่างพรวไปด้วยดวงดาวในเรื่อง **ฟ้ากระจ่างดาว**

2.1 ฉาก “พระอาทิตย์ตก”: การสืบทอดฉากสำคัญในเรื่องมายาตะวัน

พระอาทิตย์มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ตะวัน” ซึ่งเป็นคำไทยที่เก่าแก่ที่สุด มีความหมายว่าดวงตาของกลางวัน ดังที่ ส.พลายน้อย (2555:232) อธิบายไว้ดังนี้

ในภาษาไทยปัจจุบันมีคำใช้เรียก “พระอาทิตย์” อยู่มากมายหลายคำ แต่ส่วนมากเป็นคำที่ยืมจากภาษาอื่นมาใช้ คำที่เก่าแก่ที่สุดและเป็นคำไทยๆ เห็นจะได้แก่คำว่า “ตะวัน” “ตะวัน” มาจากคำว่า “ตาวัน” นั่นเอง พูดเรีฯ คำว่า “ตา” ก็หดสั้นเป็น “ตะ” ตาวัน ก็หมายถึงตาของวัน ตามปกติในภาษาไทยเรา สิ่งใดที่มีลักษณะกลมๆ เรามักเรียกว่า ตา ดวงอาทิตย์มีลักษณะกลม เราจึงเรียกว่า “ตาของวัน” ตามความเชื่อของมนุษย์ดึกดำบรรพ์หลายชาติที่เชื่อกันว่าดวงอาทิตย์เป็นดวงตาของมหาเทพ ย่อมส่องแสงดูความประพฤติของมนุษย์ทุกรูปทุกนาม

อาจเปรียบได้ว่า ดวงตะวัน หรือ พระอาทิตย์ เป็นสัญลักษณ์สำคัญของเวลากลางวัน เพราะเป็นธรรมชาติที่ส่องแสงสว่างมายังโลก

ความเชื่อเรื่องดวงตะวันปรากฏทั้งในโลกตะวันออกและโลกตะวันตกโดยมีความเชื่อตรงกันว่าดวงตะวัน หรือ พระอาทิตย์เป็นเทพเจ้าผู้สร้างสรรพ เป็นสัญลักษณ์แทนเพศชาย เป็นตัวแทนแห่งพลังแสงสว่างมหาศาล อำนาจ และความสามารถมากมาย ดวงตะวันหรือพระอาทิตย์จึงเป็นสัญลักษณ์แทนเพศชาย ดังที่ ส.พลายน้อย (2555: 233) อธิบายว่า

ตะวันเป็นสิ่งที่มีมนุษย์เคารพนับถือกันมาตั้งแต่ในสมัยดึกดำบรรพ์ ได้รับการยกย่องเป็นเทพเจ้าของทุกคนแทบทุกชาติทุกภาษา ตะวันเป็นผู้สร้างสรรพสิ่งทั้งปวง เป็นผู้ให้แสงสว่างและชีวิต ชาวคองโกเชื่อว่า ตะวันร้อนแรงก็ควรเป็นชาย เช่นเดียวกับความคิดของจีนที่มีความเชื่อว่า ตะวัน นั้นเดิมมี แขนง ชื่อว่า คัย ฉายาว่า จื่อจิ้น เป็นผู้ชาย

สอดคล้องกับชาวกรีกโรมัน ที่มีความเชื่อว่าพระอาทิตย์เป็นเพศชาย ดังที่ ธนาภิต (2546: 82) ได้อธิบายไว้ดังนี้

“เทพบุตรอะพอลโล” (Apollo) เป็นเทพเจ้าแห่งแสงสว่างหรือดวงอาทิตย์ หน้าที่สำคัญของเทพอะพอลโลซึ่งปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน ได้แก่การขับรถพระอาทิตย์จากปากมหาสมุทร ยามรุ่งอรุณโคจรไปตามสุริยวิถี ผ่านปากฟ้าไปโดยไม่จอดพักจนกว่าจะถึงเรือทองที่จอดคอยอยู่ ณ ขอบฟ้าทิศตะวันตก เป็นบุตรของเทพเจ้าซุส (Zeus) เป็นเทพเจ้าคู่แฝดกับ อาร์ทีมิส (Artemis) เทพีแห่งแสงจันทร์และการล่าสัตว์

นอกจากนี้ชาวอียิปต์โบราณก็เชื่อว่า พระอาทิตย์เป็นเพศชายเช่นเดียวกันกับความเชื่อของชาติอื่นๆ ดังที่ บรรยงค์ บุญฤทธิ์ (2541: 16-18) ได้กล่าวไว้ดังนี้

“เทพเจ้ารา” คือสุริยาเทพผู้ยิ่งใหญ่แห่งเอลิโอโพลิส นครสุริยะ ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นพระบิดาและพระราชาแห่งเทพยดาทั้งปวง และยังได้รับการยกย่องอีกว่าเป็นบิดาของมนุษย์และสัตว์รวมทั้งสิ่งมีชีวิตทั้งมวล

“มายาตะวัน” ชื่อนวนิยายที่มีความสัมพันธ์กับฉากสำคัญในเรื่อง “มายา หมายถึง มารยา, การลง, การแสวงหา, เล่ห์กล” (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554, 2556: 904) ดังนั้น “มายาตะวัน” จึงหมายถึง การลงหรือการทำให้เข้าใจผิดของดวงอาทิตย์ที่สอดคล้องกับฉากสำคัญในเรื่องคือ ฉากที่ดวงตะวันกำลังตกลงสู่ผืนน้ำซึ่งเปรียบเสมือนภาพลงตาของพระอาทิตย์ที่ทำให้คนที่พบเห็นเข้าใจผิดคิดว่าพระอาทิตย์กำลังจะตกลงไปในน้ำแต่แท้จริงแล้วไม่ได้เป็นดังภาพที่เห็น

ฉากดวงตะวันตกสู่ผืนน้ำ หรือเรียกว่า ช่วงเวลามายาแห่งตะวัน เป็นฉากสำคัญในนวนิยายเรื่องมายาตะวัน เนื่องจากเป็นฉากที่สัมพันธ์กับแนวคิดสำคัญของเรื่องและสัมพันธ์กับตัวละครเอกชาย ปรากฏฉากพระอาทิตย์ตกน้ำในนวนิยาย 4 ครั้ง ได้แก่ เมื่อมัทนาพบเซตต์ตะวันครั้งแรกที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อเซตต์ตะวันเล่าถึงความรู้สึกของตนที่มีต่อทะเลให้มัทนาฟัง

เมื่อหลวงพ่ोजุญเฝ้าถึงที่มาของชื่อเซตต์วัน และเมื่อเซตต์วันพาภรรยาไปดูพระอาทิตย์ตกดินที่แหลมพรหมเทพ ดังนี้

การพบกันครั้งแรกของมัทนากับเซตต์วัน ที่ผ่านมามัทนารู้จักเซตต์วันผ่านภาพยนตร์และสื่อต่างๆ ซึ่งเป็นการรู้จักผ่านภาพ “มายา” การพบกันครั้งนี้ ความงามของธรรมชาติช่วยเสริมให้รูปลักษณ์ของเซตต์วันงามเด่นชัดยิ่งขึ้น จากเดิมที่มัทนาชอบเซตต์วันและเห็นเสน่ห์ของเซตต์วันผ่านภาพมายา แต่เมื่อมาพบภาพจริงของเซตต์วันครั้งแรกจึงทำให้มัทนาประทับใจเซตต์วันมาก

ลมทะเลหยอกล้อกับผมสีน้ำตาลอ่อนสลวยของเขาจนบัดเป่ไม่เข้ารูปทรง ในขณะที่แสงยามพระอาทิตย์ลับเหลี่ยมโลกจางไปหน้าที่ได้รูปเป็นสีส้มอมทองอร่าม

มัทนาคิดเลือนๆ ว่า สีสนียามอัสดง คงจะโปรดปรานชายหนุ่ม เพราะมักช่วยเสริมให้เขาดูมีเสน่ห์อย่างประหลาดเสมอ...เซตต์วัน!

(มายาวัน. 2554 : 30)

เซตต์วันเล่าถึงความรู้สึกของตนที่มีต่อทะเลให้มัทนาฟัง คำบอกเล่านี้แสดงให้เห็นถึงภาพมายาของดวงตะวันในช่วงเวลาใกล้ค่ำทำให้เห็นเป็นแสงที่สวยงามเสมอ มัทนาจึงเข้าใจความรู้สึกของเซตต์วันว่าภาพของเซตต์วันที่เห็นในวงการมายนั้นเป็นภาพที่สร้างขึ้นมาเพื่อให้เห็นเพียงด้านเดียวคือความสวยงามของเซตต์วัน เป็นเพียงภาพ “มายา” ไม่ใช่ภาพที่แท้จริง

“ผมรักทะเล...โดยเฉพาะตอนใกล้พลบ พระอาทิตย์กำลังจะจมสู่มือน้ำ ทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนไป ทะเลที่อ้างว้างดูอบอุ่นขึ้น จากเงาสะท้อนของแสงล่าสุดท้าย คุณรู้ไหมช่วงนั้นตะวันจะสร้างภาพลวงตาที่สวยงามขึ้นมา ไม่ว่ามันจะอัปลักษณ์หรือเลวร้ายเพียงใด ขอแต่ยืนอยู่ระหว่างผืนน้ำกับผืนทรายเงาที่ทอดยาวลงบนทรายสวยงามเสมอ”

“เงาบนหาดทรายยามอัสดงหรือคะ?” หล่อนพึมพำเบาๆ

“อัสดง ? เพราะดีเหมือนกัน แต่ผมชอบเรียกช่วงเวลานั้นว่ามายาวันมากกว่า...

ภาพลวงตาของตะวัน”

(มายาวัน. 2554: 183 - 184)

เซตต์วันชอบดูพระอาทิตย์เวลากลางคืน และแสดงออกด้วยการวิ่งหรือกระโดดคนเดียวท่ามกลางพระอาทิตย์ตกดิน การแสดงออกข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเซตต์วันหลงใหลความงามของ “มายา” ตะวัน นิยชอบดูพระอาทิตย์ตกดินจึงเป็นที่มาของชื่อเซตต์วัน

“แล้วเซตต์วันนี้ หลวงพ่อเป็นคนตั้งให้หรือเปล่าคะ?”

“ฮือ โตขึ้นสักหน่อยมันชอบดูตะวันตกดิน บางทีก็วิ่งกระโดดคนเดียวตอนที่เขาเรียกว่า...
ผีตากผ้าอ้อมนะโยม อาตมาเลยตั้งชื่อให้ว่าเซตต์วัน”

(มายาตวัน. 2554 : 210)

การเน้นย้ำจากตะวันตกด้วยภาพพระอาทิตย์ตกที่เหมือนตกลงน้ำแท้จริงคือ
ภาพลวงตา เหมือนกับชีวิตของเซตต์วันที่ผ่านมาเป็นเพียงภาพลวงตา แต่เมื่อได้พบกับมัทนา
ทำให้เซตต์วันรู้สึกวามัทนาเป็นความจริง ไม่ใช่เพียง “ภาพมายา” ดังตอนที่เซตต์วันพามัทนาไปดู
พระอาทิตย์ตกที่แหลมพรหมเทพ

ดวงอาทิตย์กลมโตค่อยๆ เลื่อนตัวลงสู่ผิวน้ำ ลำแสงสุดท้ายทอดผ่านผิวน้ำลัวเป็นประกาย
ระยิบระยับ...หญิงสาวดื่มด่ำภาพตรงหน้าเงียบๆ ไม่ต่างจากคนที่นั่งเคียงข้าง จนในที่สุดตะวัน
ดวงโตก็ถูกกลืนหายไป

(มายาตวัน. 2554 : 216)

จากพระอาทิตย์ตกยังคงสืบทอดในบทละครโทรทัศน์ทั้ง 4 ครั้ง ครั้งที่ 1 เมื่อมัทนาพบ
เซตต์วันครั้งแรกที่จังหวัดภูเก็ต โดยแสดงให้เห็นว่าจากตะวันตกดินเป็นสิ่งที่ช่วยแสดงความรู้สึกในใจ
ของตัวละครเซตต์วัน คือเป็นคนที่มีไหวพริบ แสดงให้เห็นว่าแม้ชีวิตของเซตต์วันจะประสบความสำเร็จ
มีหน้าที่การงานที่ดี มีฐานะร่ำรวย แต่เซตต์วันกลับไม่มีความสุข อาจเพราะมีเรื่องทุกข์ใจ
มีปัญหานี้

เวลาเย็นพระอาทิตย์ใกล้จะลับขอบฟ้า มัทนาเดินเล่นพร้อมชะเง้อมองไปทางบ้านหลังใหญ่
สุดชายหาด โดยไม่คาดคิดสายตาเธอพลันเหลือบไปเห็นชายหนุ่มสวมแว่นดำนั่งเหม่อมองท้อง
ทะเลออกไป ชายคนนั้นคือเซตต์วัน

มัทนาตกใจมากตั้งตัวไม่ทัน ไม่คาดฝันเจอแหล่งข่าวง่ายและเร็วเกินคาด เซตต์วันหันมอง
มา มัทนารีบย่องตัวลงนั่งทำเป็นเก็บเปลือกหอยอะไรไป เซตต์วันหันกลับไป มัทนารีบวิ่งเดินกึ่ง
วิ่งไปหลบด้านหลังเก้าอี้พลาสติกริมชายหาดเพื่อตั้งหลักทำสติก่อน

เซตต์วันยกแว่นตาดำขึ้นค้างไว้เหนือหน้าผาก ทอดสายตาตามองไกลออกไปที่ชายทะเล
สีน้ำแสดดูริ้วและเศร้า

มัทนาสูดหายใจลึกแอบชะโงกหน้ามองกลับไปเซตต์วัน เห็นเขาทอดสายตาเศร้า
มองไกลออกไปทางทะเล “พี่ดูเศร้าจังเลย” มัทนาพูดกับตัวเอง

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 1)

ฉากครั้งที่ 2 เมื่อเชตต์ตวันเล่าถึงความรู้สึกของตนที่มีต่อทะเลให้มัทนาฟังเป็นการสืบทอดความสำคัญของฉากตะวันตกเหมือนในนวนิยายผ่านคำพูดของเชตต์ตวันเพื่อแสดงให้เห็นถึงภพมายาของดวงอาทิตย์ขณะที่กำลังจะตกน้ำที่สามารถเปลี่ยนสิ่งที่ไม่ดีให้ดูสวยงามได้ เช่นเดียวกับวงการมายาที่สามารถสร้างภาพของคนให้ดูสวยงามได้แม้จะมีภูมิหลังที่ไม่ดี ดังเช่นเชตต์ตวันที่ภพมายาส่งให้ดูดี เป็นพระเอกในใจประชาชน แต่ความจริงแล้วเชตต์ตวันคือมนุษย์ธรรมดาที่มีสองด้าน

“ผมรักทะเลโดยเฉพาะช่วงเวลาที่พระอาทิตย์กำลังจะจมน้ำ”

มัทนาเหลือบตามองเชตต์ตวันเล็กน้อย เขายิ้มบาง

“ที่ผมเคยกลัวว่าทะเลกว้าง มันก็จะดูอบอุ่นขึ้น”

เขาประคองมัทนานั่งลงที่ชายหาด เธอยิ้มสบายใจขึ้น

“ฉันดีใจที่คุณรู้สึกแบบนี้ได้นะคะ”

“รู้มั๊ยสาวน้อย เงาสะท้อนของแสงล่าสุดท้ายจะสร้างภาพลวงตาที่สวยงามมากนะ”

มัทนามองหน้าเขาด้วยสีหน้าสงสัยอยากรู้ เชตต์ตวันทอดสายตามองไกลออกไป

“ขอแค่เราได้ยืนอยู่ระหว่างผืนน้ำกับผืนทราย ไม่ว่าจะอุปสรรคหรือเลวร้ายแค่ไหน
เงาที่ทอดบนพื้นทรายจะสวยงามเสมอ” มัทนาสีหน้ายังงงๆ เชตต์ตวันพูดพร้อมรอยยิ้ม

“ฉันชอบเรียกช่วงเวลานั้นว่ามายาตวัน มันเป็นภาพลวงตาของตะวัน”

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 5)

ในบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดฉากตะวันตก ปรากฏครั้งที่ 3 ในตอนที่หลวงพ่อจรรยาเล่าถึงที่มาของชื่อเชตต์ตวัน แสดงให้เห็นว่าชีวิตของเชตต์ตวันมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับดวงตะวัน เพื่อบ่งชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างฉากกับตัวละคร ดังนี้

“พอเจ้าตวันปรับเนื้อปรับตัวกับที่นี่ได้ มันก็ชอบดูตะวันตกดินมาก ช่วงที่เค้าเรียกว่า
ผีตากผ้าอ้อมนะโยม บางทีก็วิ่งมาระโดดโลดเต้นอยู่คนเดียว ไม่รู้มันชอบอะไรกันหนา”

ในอดีต เชตต์ตวันวัย 5-6 ขวบวิ่งมาสุดเขตสวนของวัดเพื่อดูตะวันตกดิน เขากระโดด
โลดเต้นชอบใจอยู่คนเดียวหน้าแสงสีส้มอ่อนก่อนพระอาทิตย์จะตกดิน หลวงพ่อจรรยาเดิน
ตามหลังตวันมา

“ได้ดูตะวันตกดินแล้วมีความสุขมากเหอตวัน”

เชตต์ตวันหันมามียิ้มแย้ม ก่อนหันไปยืนมองพระอาทิตย์ตกดินต่อ “ครับหลวงพ่”

หลวงพ่อดำเนินเข้ามาหยุดยืนข้างๆ วางมือบนหัวหรือบนไหล่ของเด็กตวันเอาไว้ “หลวงพ่จะ
ตั้งชื่อจริงให้เราใหม่เอมัย” เชตต์ตวันเหลือบตามองหลวงพ่อย่างดีใจ “เอาครับหลวงพ่”

หลวงพ่อก้มลงมองด้วยสายตาเอ็นดูบนสงสาร “หลวงพ่จะตั้งชื่อให้เราใหม่ว่า เชตต์ตวัน”

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 6)

และครั้งที่ 4 แสดงความสำคัญของฉากตะวันตกวันที่สัมพันธ์กับแนวคิดสำคัญของเรื่อง โดยเน้นให้เห็นว่าภาพมายาของดวงตะวันมีลักษณะเหมือนกับภาพมายาของเซตต์ตะวัน คือภาพที่เห็น กับความจริงเป็นสิ่งที่ต่างกัน ดังที่เซตต์ตะวันพามัทนาไปดูพระอาทิตย์ตกที่แหลมพรหมเทพ

มัทนาทอดสายตามองพระอาทิตย์กำลังตกดินที่ขอบน้ำทะเล ด้วยสายตาปลาลบลืม
เซตต์ตะวันและเอกรัยนั่งขนานมัทนาคนละข้าง มัทนายิ้มแยมหันพูดกับเซตต์ตะวัน
“มายาตะวันของคุณ”
เขายิ้มทอดสายตามองพระอาทิตย์ตกดินไปอย่างชื่นชม “ครับ”

(บทละครโทรทัศน์มายาตะวัน : ตอนที่ 6)

การสืบทอดฉากสำคัญจากนวนิยายมายาตะวันสู่บทละครโทรทัศน์ทั้ง 4 ครั้ง คือเมื่อมัทนาพบเซตต์ตะวันครั้งแรกที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อเซตต์ตะวันเล่าถึงความรู้สึกที่มีต่อทะเลให้มัทนาฟัง เมื่อหลวงพ่อบุญเหลือถึงที่มาของชื่อเซตต์ตะวัน และเมื่อเซตต์ตะวันพามัทนาไปดูพระอาทิตย์ตกที่แหลมพรหมเทพ การสืบทอดฉากพระอาทิตย์ตกทั้ง 4 ครั้งนี้ช่วยเน้นย้ำให้เห็นแนวคิดสำคัญของเรื่อง ที่แสดง “มายา” ผ่านภาพพระอาทิตย์ตกดิน ในบทละครโทรทัศน์เพิ่มการเน้นย้ำความชอบพระอาทิตย์ตกดินของเซตต์ตะวัน เช่น การที่หลวงพ่อบุญเล่าเรื่องย้อนอดีตวัยเด็กของเซตต์ตะวันว่าชอบพระอาทิตย์ตกดิน เป็นต้น

ในบทละครโทรทัศน์เรื่องมายาตะวัน นอกจากจะสืบทอดฉากสำคัญคือฉากพระอาทิตย์ตกไว้อย่างครบถ้วนแล้ว ยังคงปรากฏให้เห็นว่าฉากนี้มีความสัมพันธ์กับตัวละครเซตต์ตะวัน ในเรื่องมายาตะวันปรากฏฉากพระอาทิตย์หลายครั้ง สามารถตีความได้ว่าเป็นสัญลักษณ์แทนตัวละคร “เซตต์ตะวัน” เพราะแท้จริงแล้วพระอาทิตย์เป็นสัญลักษณ์ของความอบอุ่น แต่ในช่วงเวลาพลบค่ำหรือที่เรียกว่าช่วงมายาแห่งตะวัน พระอาทิตย์ดูเหมือนจะไม่สามารถให้ความอบอุ่นแก่โลกได้ เพราะกำลังใกล้จะลับขอบฟ้า แสงสว่างกำลังจะหายไป และมีความมืดเข้ามาปกคลุมท้องฟ้าแทนที่ เป็นภาพมายาของพระอาทิตย์ ทำให้คนที่พบเห็นเข้าใจผิด ซึ่งตรงกับบุคลิกของเซตต์ตะวันที่คนส่วนใหญ่ มักมองเห็นภาพภายนอกที่เซตต์ตะวันสร้างขึ้นมาปกปิดตัวตนที่แท้จริง คือเป็นคนเย็นชา ไม่มีความอบอุ่น เหมือนกับพระอาทิตย์ในช่วงที่กำลังจะตก แต่แท้จริงแล้วพระอาทิตย์ก็ยังคงเป็นสิ่งที่ให้ความอบอุ่นแก่โลกเสมอ เซตต์ตะวันก็เช่นกัน แท้ที่จริงเป็นคนอบอุ่น ไม่ได้เย็นชา แข็งกระด้างแบบภาพมายาที่แสดงออกมา

ฉากพระอาทิตย์กำลังตกเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า “ดวงตะวัน” กำลังตกอยู่ในห้วงดำของท้องฟ้าที่กำลังจะเปลี่ยนเป็นเวลากลางคืน เปรียบได้กับชีวิตของ “เซตต์ตะวัน” ที่จมอยู่กับอดีตที่

เจ็บปวด ยึดติดอยู่กับความมืดมนของชีวิต จึงต้องสร้างภาพภายนอกขึ้นมาปกปิดตัวตนที่แท้จริง เป็นกำแพงที่ปิดกั้นตัวตนจากสิ่งรอบข้าง

นอกจากนี้ “พระอาทิตย์” ยังเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความรุ่งโรจน์ ชีวิตของ เขตต์ตัวนั้นก็เช่นกัน แม้จะเกิดมาต่ำต้อย มีมารดาเป็นหญิงขายบริการทางเพศ เกิดในสถานที่ขาย บริการทางเพศ ซึ่งเป็นโลกีย์สถาน เติบโตขึ้นได้ด้วยอาศัยวัดเป็นที่พักพิง เป็นเด็กวัด แต่สุดท้าย ก็ประสบความสำเร็จในชีวิต ได้เป็นทั้งนักแสดงชื่อดัง และเจ้าของธุรกิจเสื้อผ้าที่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นแม้เขตต์ตัวนั้นจะเกิดมาจากสถานที่ต่ำต้อยและมีดมนเพียงใด แต่เขตต์ตัวนั้นก็สร้างชีวิต ตัวเองให้รุ่งโรจน์ดังเช่นแสงของดวงตะวันได้

การเน้นย้ำภาพฉากดวงตะวันกำลังจะตกปรากฏหลายครั้งในนวนิยายและ บทละครโทรทัศน์ จึงถือได้ว่าเป็นฉากที่มีนัยสำคัญในเรื่องมายาตัววัน เนื่องจากเป็นฉากที่เน้นลักษณะ บุคลิกของเขตต์ตัววันชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นฉากที่มีบรรยากาศสอดคล้องกับความรู้สึกและสภาวะภายในใจ ของตัวละคร “ฉากมีบทบาทในการสื่อสภาวะอารมณ์ของตัวละคร ฉากมีส่วนช่วยในการแสดง บรรยากาศที่สอดคล้องกับความรู้สึก หรือสภาวะภายในใจของตัวละคร” (พจนานุกรมศัพท์ วรรณกรรมไทย. 2552: 201) เช่นเดียวกับฉากและบรรยากาศของท้องฟ้ายามที่พระอาทิตย์กำลัง จะลับไปในนวนิยายเรื่องมายาตัววัน ที่แสดงให้เห็นถึงความเหงาภายในใจของตัวละครเขตต์ตัววัน ท้องฟ้าที่ความมืดกำลังจะเข้ามาปกคลุม ก็เปรียบเสมือนสภาวะในจิตใจของเขตต์ตัววันที่มีความ หม่นหมอง ความมืดมาครอบคลุม ไม่ได้สว่างสดใสดังเช่นแสงของดวงตะวันทั่วไป

2.2 ฉาก “พระจันทร์” : การสืบทอดฉากสำคัญในเรื่องมนต์จันทร์

“พระจันทร์” หมายถึงวงกลมๆ ที่มีแสงสว่างบนท้องฟ้าในเวลากลางคืนอาจเรียก “ดวงเดือน” ดวงจันทร์เป็นสัญลักษณ์สำคัญของเวลากลางคืน คอยให้แสงสว่างยามท้องฟ้ามืดมิด ส.พลายน้อย (2543:11) อธิบายความหมายไว้ดังนี้

แรกเริ่มเดิมทีไทยไม่รู้จักดวงจันทร์ ถ้าใครชี้ให้ดูวงกลมๆ ที่มีแสงสว่างบนท้องฟ้าในเวลา กลางคืน คนโบราณสมัยนั้นมาแล้วก็จะเรียกดวงกลมๆ นั้นว่า ดวงเดือน ครั้นเมื่อภาษาบาลีและสันสกฤตแพร่เข้ามา คำว่า ดวงเดือน ก็เลือนหายไป ใครๆ ก็พากันไป เรียกดวงเดือนว่า ดวงจันทร์ หรือยกย่องให้เป็นพระจันทร์ตามชื่อเทวดา

“พระจันทร์เต็มดวง” หรือ “เดือนเพ็ญ” เป็นฉากสำคัญของเรื่องมนต์จันทร์ ซึ่งสัมพันธ์ กับแนวคิดสำคัญของเรื่องและสัมพันธ์กับตัวละคร ในนวนิยายปรากฏฉากพระจันทร์เต็มดวง 3 ครั้ง ได้แก่ สารวารีขอพรจากพระจันทร์ในคืนที่แม่เสียชีวิตและเป็นคืนเดียวกับที่พบขมาครั้งแรก

เมื่อสวระวารีนั่งดูพระจันทร์พร้อมกับสวระสะมาก่อนเดินทางไปทำข่าวที่ตราด และมาขอสวระวารีแต่งงาน ปรากฏในนวนิยายดังนี้

จากพระจันทร์เต็มดวงในตอนสวระวารีขอพรจากพระจันทร์ในคืนที่แม่เสียชีวิตและเป็นคืนเดียวกันที่พบสมาครั้งแรก แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์ครั้งสำคัญที่เป็นสาเหตุทำให้สวระวารีไม่เชื่อเรื่องของพระจันทร์ เพราะแม่เป็นผู้สร้างความเชื่อเรื่องขอพรจากพระจันทร์ผ่านเพลงกล่อมเด็ก “จันทร์เอ๋ยจันทร์เจ้า” ที่ใช้กล่อมสวระวารีเป็นประจำ เมื่อพบเหตุการณ์ที่ทุกข์ใจที่สุดในชีวิตเพราะแม่ป่วยหนัก ความหวังสุดท้ายคือพรจากพระจันทร์ทำให้แม่หายป่วย แต่พระจันทร์ไม่ฟังคำขอของตน ความเชื่อที่มีต่อพระจันทร์จึงสูญสิ้นไปพร้อมกับความตายของแม่

คืนที่แม่ของสวระวารีเสียชีวิต เป็นคืนเดียวกับที่สวระวารีได้พบสมาครั้งแรก และได้ช่วยชีวิตสมาไว้ สมาจึงคิดว่าสวระวารีคือแสงสว่างในชีวิตที่กำลังมืดมน ทำให้ชีวิตมีความหวังขึ้นอีกครั้ง ดังเช่นแสงของพระจันทร์วันเพ็ญที่ส่องสว่างในเวลากลางคืน แสดงให้เห็นว่าในขณะที่ชีวิตของสวระวารีสิ้นหวัง แต่ในขณะเดียวกันสวระวารีก็คือผู้ที่สร้างความหวังให้กับสมา จากพระจันทร์เต็มดวงในครั้งนี้นี้จึงมีนัยที่แสดงความสิ้นหวัง และการสร้างความหวังของตัวละครเอก เปรียบดังเช่นพระจันทร์ที่มีทั้งด้านมืดและด้านสว่าง ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน

เด็กหญิงคิดแล้วถอนใจยาว แหงนหน้าดูท้องฟ้า คืนเดือนหงาย แสงจันทร์ส่องสว่างไปทั่ว ยิ่งค่าดวงจันทร์เต็มดวงยิ่งกระจ่างสวย เด็กหญิงแหงนมองท้องฟ้า นึกเล่นๆ ถึงกลอนที่แม่เคยสอนให้ท่องยามมองพระจันทร์ ...

หล่อนยิ้มเศร้า ในชีวิต...ไม่เคยต้องการแหวน ไม่ต้องการช้างม้า ไม่ต้องการคนเลี้ยง ขอเพียงจันทร์เจ้าจะดลบันดาลให้แม่หายป่วย ให้พ่อเลิกการพนันได้ ชีวิตของสวระสะมากับสวระวารีคงจะเป็นสุขพอแล้ว

จันทร์เจ้าขา...ถ้าข้าจะขอ ท่านจะให้ได้ไหม ?

(มนต์จันทร์. 2553 : 158)

ตอนสวระวารีพูดคุยเรื่องการดูพระจันทร์กับสวระสะมาก่อนเดินทางไปทำข่าวที่จังหวัดตราด แสดงให้เห็นว่าสวระวารีมองไม่เห็นถึงความงดงามของพระจันทร์ เนื่องจากปมปัญหาในวัยเด็กทำให้ไม่ศรัทธาพระจันทร์ จากนั้นยังมีนัยสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงจุดเปลี่ยนสำคัญในชีวิตของสวระวารี เพราะการตัดสินใจไปทำข่าวในเรื่องที่ตนเองเกลียด คือ “การพนัน” และต้องกลับไปยังจังหวัดตราด สถานที่ที่มีแต่ความทรงจำที่ปวดร้าว เป็นสิ่งที่จะทำให้ชีวิตและทัศนคติของสวระวารีเปลี่ยนแปลง การตัดสินใจครั้งนี้ทำให้สวระวารีได้พบสมา ผู้ที่จะทำให้ปมที่มีต่อการพนันเปลี่ยนไป และเป็นผู้สร้างความทรงจำครั้งใหม่ให้สวระวารี

“ตึกแล้ว มานั่งมีดๆ อยู่ทำไมล่ะละมา พู้งนี้เรามีไฟท์บินแต่เข้าไม่ใช่หรือ?”

“เรารอนาย” สารະສະมาตอบเรียบๆ

“ตอนแรกตั้งใจว่าจะลงมาดูทีวี แต่ไม่มีรายการอะไรน่าสนใจ พอตีเราเปิดม่านเห็น พระจันทร์วันนี้สวยดี เลยนั่งเฝ้าดูพระจันทร์ดีกว่าดูทีวี เย็นตาดี”

“โธแมนติกตามเคย” สารະວារีส่ายหน้าอย่างไม่เข้าใจ “ทำไมน้ำ เราสองคนเป็นฝาแฝดกันแท้ๆ แต่นิสัยไม่เหมือนกันเลย นี่ขึ้นให้เรามา นั่งเฝ้าดูพระจันทร์ ถ้าไม่กลายเป็นมนุษย์หมาป่าก็ คงคลั่งใจตายเสียก่อนแน่”

สารະສະมายิ้มเย็นๆ เป็นคำตอบ “ยังไม่ทันได้ลองเลย...นายก็ตีโพยตีพายไปก่อนแล้วว่า ไม่ชอบ ทำไม่ได้เสียแล้ว นี่ถ้านายลองมานั่งเฝ้าดูพระจันทร์ทรงกลดสักครั้ง นายอาจจะชอบก็ได้ล่ะ”

“ไม่มีทาง” หญิงสาวเบ้าปากทันที

(มนต์จันทร์รา. 2553: 19-20)

ตอนที่ษมาขอสารະວារีแต่งงานริมทะเลในคืนพระจันทร์เต็มดวง แสดงให้เห็นว่าษมาอยากคลายความทุกข์ ความเชื่อเรื่องพรของพระจันทร์ของสารະວារีให้กลับดังเดิม ทั้งเรื่องทัศนคติที่มีต่อพระจันทร์และเรื่องการพนัน การที่สารະວារีตกลงแต่งงานกับษมาเจ้าของบ่อนกาสิโน แสดงว่าสารະວារีสามารถเอาชนะใจตนเองได้

“พระจันทร์วันนี้ท่านอาจจะไม่ฟังคำขอของคุณก็จริง แต่วันนี้ท่านคงจะขอแก้ตัวกับคุณ ผมมีอะไรจะให้...”

มืออีกข้างของเขาล้วงกระเป๋าทะยิบบอกกล่าวมะหยีสีแดงสดมาวางตรงหน้า ชายหนุ่มใช้นิ้วโป้งดันฝากล่องเปิดออก ภายในกล่องคือแหวนเพชรเม็ดเดี่ยวน้ำสุกใสเป็นประกาย...แม้จะอยู่ใต้แสงที่ไม่เจิดจ้าของนวลจันทร์

เสียงทุ้มทุ้มท่องกลอนที่สารະວារีจำได้อย่างขึ้นใจเบาๆ ข้างหูว่า

“จันทร์เอ๋ยจันทร์เจ้า ขอข้าวขอแกง ขอแหวนทองแดงผูกมือน้องข้า...” ษมาสอดแหวนเข้านิ้วนางของสารະວារี พรายแสงสะท้อนของมันหยอกล้อแสงจันทร์และหยาดน้ำคลอในดวงตาของหญิงสาว...พราวพราว

“ขอช้างขอม้าให้น้องข้าซี ขอแก้วใ้ให้น้องข้านี้ ขอเตียงตั้งให้น้องข้านอน ขอหัวใจน้องให้พี่เถิด พี่จะเทิดรักเจ้า...จนวันตาย”

(มนต์จันทร์รา. 2553 : 489)

บทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดจากพระจันทร์ 3 ครั้ง ได้แก่ สาระวารีนั่งดูพระจันทร์ พร้อมกับสาระสะมาก่อนเดินทางไปทำข่าวที่จังหวัดตราด เมื่อสาระวารีขอพรจากพระจันทร์ในคืนที่แม่เสียชีวิตและเป็นคืนที่พบปะครั้งแรก และขอสาระวารีแต่งงาน การปรากฏจากพระจันทร์นี้ช่วยเน้นย้ำความสำคัญของจากพระจันทร์ที่มีความสัมพันธ์กับแนวคิดสำคัญของเรื่องและชีวิตของสาระวารี

ครั้งที่ 1 ปรากฏการสืบทอดจากพระจันทร์เต็มดวงเมื่อสาระวารีขอพรจากพระจันทร์ในคืนที่แม่เสียชีวิตและเป็นคืนเดียวกันที่พบปะครั้งแรก เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในชีวิตสาระวารี ทำให้เกลียดชังการพนัน มีอคติต่อพระจันทร์ ทั้งยังเป็นคืนแรกที่พบปะผู้ที่จะเข้ามาเปลี่ยนความคิดของสาระวารี ในบทละครโทรทัศน์จึงยังคงปรากฏดังนี้

ในอดีตเมื่อ 17 ปีก่อน เวลาตอนกลางคืน ในคืนพระจันทร์เต็มดวง สุกสกวบนท้องฟ้า
อ่อนนุชในสภาพป่วยหนัก ใบหน้าซีดเซียว กิ่งนั่งกึ่งนอนร้องเพลงกล่อมลูกฝาแฝดในวัย
10 ขวบคนเดียว แม่ของเด็กสาวสองคนร้องไปก็ไอโซลกๆ แทรกตลอดเวลา

"จันทร์เอ๋ยจันทร์เจ้า ขอข่าวขอแกลง...ขอแหวนทองแดงผูกมือน้องข้า... ขอช้างขอม้า"

สาระวารีพูดสวนขึ้น "แล้วขอพระจันทร์ให้แม่หายป่วย แล้วให้พ่อเลิกเล่นพนันได้มั๊ยจ๊ะ"

อ่อนนุชก้มมองหน้าสาระวารี สงสารลูกจับใจ

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์ธา: ตอนที่ 2)

ครั้งที่ 2 ในบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดจากพระจันทร์เต็มดวงในตอนที่สาระวารีพูดคุยเรื่องการดูพระจันทร์กับสาระสะมาก่อนเดินทางไปทำข่าวที่จังหวัดตราด เพราะเป็นฉากสำคัญที่สาระวารีตัดสินใจทำข่าวเรื่องการพนัน ซึ่งเป็นสิ่งที่สาระวารีเกลียด การตัดสินใจครั้งนี้จึงแสดงให้เห็นถึงความกล้าเผชิญกับความอ่อนแอในใจ เพื่อพิสูจน์ให้เห็นถึงความเข้มแข็งในจิตใจว่าสามารถทำข่าวเรื่องที่ตนเองเกลียดได้ และต้องการเอาชนะใจตนเองโดยการทำข่าวให้สังคมรับรู้ว่าการพนันเป็นสิ่งที่ไม่ดี

เธอจะเดินเข้าบ้านก็เหลือบตาเห็นแฝดผู้พี่ "สาระสะมา" นั่งเอนตัวสบายอยู่ที่ม้าสนามที่เป็น
สวนหย่อมเล็กๆ ข้างบ้าน พี่สาวเธอกิ่งนั่งกึ่งนอนดูพระจันทร์รับลมอย่างสบายใจอยู่ สาระวารี
เดินไปหาและนั่งลงข้างๆ พี่สาว

"ดึกแล้ว ยังไม่นอนอีกหรือสะมา"

สาระสะมายิ้มบางๆ "เรารอนาย พอได้เห็นพระจันทร์วันนี้สวยดี ก็เลยออกมานั่งดูเล่นๆ"

สาระวารีเบะปาก "โธ่แมนติกอีกตามเคย นี่ขึ้นให้เรามา นั่งเฉยๆดูพระจันทร์ ถ้าไม่กลายร่าง
เป็นมนุษย์หมาป่า ก็คงคลั่งตายซะก่อน"

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์ธา: ตอนที่ 1)

ตอนที่เข้ามาขอสาระวารีแต่งงานเป็นการปรากฏจากพระจันทร์เต็มดวงครั้งที่ 3 ซึ่งเป็นคืนที่สำคัญที่สุดในชีวิตของสาระวารี เป็นคืนที่คลี่คลายปม เป็นคืนที่สาระวารีกระจ่างรู้จริง ทั้งเรื่องการสมหวังในการขอพรจากพระจันทร์ การชนะใจตนเองที่สามารถก้าวผ่านความเกลียดชัง การพนันที่เป็นปมลึกอยู่ในจิตใจได้ และเข้ามาขอสาระวารีแต่งงาน ในบทธะครโทรทัศน์จึงยังสืบทอดฉากนี้ไว้ ดังนี้

"ตอนเด็กๆ แม่ชอบร้องเพลงจันทร์เอยจันทร์เจ้า กล่อมเราสองคนพี่น้องนอนทุกคืนเป็นประจำ...ฉันก็เคยขอพรเหมือนกันนะ ไม่ได้อยากได้อะไรเลยนอกจากให้แม่หายป่วย แต่จันทร์ก็ไม่ได้ให้ตามที่ฉันขอ แม่ตายในคืนที่ขอนั่นแหละ" สาระวารีหน้าซีมไปเล็กน้อย

สมาขำเลื่องมอหน้าสาระวารี "เพลงนี้มีเนื้อว่ายังไงเหอครับ"

สาระวารีแปลกใจ "ไม่เคยได้ยินจริงๆ เหอคะ เพลงจันทร์เอยจันทร์เจ้า ใครก็รู้จัก"

สมาสายหน้า สาระวารีพูดน้อยไป "จันทร์เอยจันทร์เจ้า ขอข้าวขอแกง...จำได้รึยัง"

สมายังคงสายหน้า สาระวารีหน้าเคือง แหวะ "คนไทยรีบล่า"

"เริ่มคูนๆและ แล้วไงต่อ"

"ขอแหวนทองแดงผูกมือน้องข้า คูนรึยังคะ"

สมายื่นแหวนเพชร ชนิดโคตรเพชร ขึ้นมาตรงหน้าสาระวารี สาระวารีร้องไปเล็กน้อย

"วันนี้คุณขอพรสำเร็จ... แต่งงานกับผมนะครับ ก่อนที่ผมจะเดินไม่ไหวซะก่อน"

สาระวารีขำๆออกมา ก่อนจะนิ่งๆไป มองดูแหวนเพชรในมือสมา อยากรู้อยากเห็นแต่ก็อดเงินตัวเองไม่ได้ "ฉันขอแหวนทองแดงตะหาก ไม่ใช่แหวนเพชรซะหน่อย"

สาระวารีจะเดินหนี สมารีบล็อกแขนจับตัวเอาไว้ "โอ๊ย เจ็บนะ"

สมาพูดพร้อมยัดแหวนใส่นิ้ว "สาวนักบู๊อย่างคุณ ขอแต่งงานนุ่มนวลไม่ได้หรอก ต้องโหดๆ ถึงจะสำเร็จ" สมาล็อกแขน ยัดแหวนใส่นิ้วนางจนสำเร็จ

"น่าจะทำยั้งตั้งนานแล้ว เสียเวลาถ่ายคลิบเซ็กซี่" สาระวารีย่นจมูกได้

สมาหัวเราะออกมา นึกไม่ถึงว่าสาระวารีจะยังมุกนี้ สาระวารีจ้องหน้าสมา น้ำตาเริ่มๆเคลือบตา "ขอบคุณที่ยังรักฉันนะคะ"

สาระวารีเป็นฝ่ายเข้าไปหอมแก้มสมาก่อน สมายิ้มดีใจสวมกอดเธอเอาไว้แน่นกลางชายหาดโดยมีพระจันทร์ดวงโตเป็นสักขีพยาน

(บทธะครโทรทัศน์มนต์จันทร์: ตอนที่ 13)

เมื่อนำนวนิยายเรื่องมนต์จันทร์มาดัดแปลงเป็นบทธะครโทรทัศน์ ยังคงสืบทอดจากพระจันทร์เต็มดวงไว้อย่างครบถ้วน เนื่องจากฉาก "พระจันทร์" ส่งผลต่อพฤติกรรม ความคิดความเชื่อของตัวละคร และยังส่งผลต่อการดำเนินเรื่องในเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ในชีวิตสาระวารี พระจันทร์จึงมีความสัมพันธ์กับสาระวารี

ดวงจันทร์ หรือ พระจันทร์ เป็นเพศหญิง จึงถือได้ว่าดวงจันทร์เป็นสัญลักษณ์แทนผู้หญิง ซึ่งตรงกับในเรื่อง **มนต์จันทรา** ที่ปรากฏจากพระจันทร์หลายครั้ง สามารถตีความได้ว่าเป็นสัญลักษณ์แทนตัวละคร “สาระวารี” “พระจันทร์” หรือ “ดวงจันทร์” เป็นตัวแทนของเพศหญิง ตามความเชื่อในอดีต ดังที่ ส.พลายน้อย (2555: 233) ได้กล่าวถึงว่า

พระจันทร์แสงนวลเย็นตาก็ควรเป็นหญิง เช่นเดียวกับความคิดของจีนที่มีความเชื่อว่า พระจันทร์นั้น แซ่ถึง ชื่อ ปี่ ฉายาวา เพี้ยนเพี้ยน เป็นผู้หญิง

สอดคล้องกับความเชื่อของชาวกรีกโรมัน ที่เชื่อว่าพระจันทร์เป็นเพศหญิง ดังที่ ธนาภิต (2546: 82) ได้อธิบายไว้ดังนี้

เทพิตาอาร์ทีมิส (Artemis) ในภาษากรีก หรือ ไดแอนา (Diana) ในภาษาโรมันทรงเป็นเทพีแห่งแสงจันทร์และการล่าสัตว์
อาร์ทีมิสเป็นเทพิตาแสนสวยดุจดวงจันทร์ ซึ่งให้แสงสว่างนวลในยามราตรี

“สาระวารี-สาระสะมา” เป็นพี่น้องฝาแฝดผู้หญิงที่มีนิสัยแตกต่างกัน สาระสะมาใจเย็น นิ่ง นุ่มนวล แต่สาระวารีใจร้อน ข้างไว้วาย แข็งกระด้าง ดังนี้

เพื่อนสมัยมัธยมคนหนึ่งเคยนิยามวิธีดูความแตกต่างของคู่แฝดไว้ว่า
‘ไอคนที่ทำทางแข็งๆ พูดจาโง่งมางอะอะตึงตึง แถมตาขวางๆ เหมือนจะไปต่อยตีกับคนเขาไปทั่ว นั่นวารี ถ้าเป็นสะมา...รายนั่นเจี๊ยบๆ เจียวๆ ทำทางนุ่มนวล จะโกรธจะเกลียด จะเสียใจอย่างไรรู้ยาก น้ำเสียงเขาเรีบบๆ เรื่อยๆ ไม่เคยเปลี่ยน เก็บความรู้สึกเก่งนัก ผิดกับวารี...รายนั่นมีอะไรก็ระเบิดออกมาหมด เห็นเป็นฝาแฝดเหมือนกันอย่างนี้เถืออะ นิสัยใจคอไม่ได้คล้ายกันเลย’

(มนต์จันทรา. 2553: 19)

การสร้างให้ตัวละครฝาแฝดมีลักษณะนิสัยที่ตรงข้ามกันนั้นสอดคล้องกับการโคจรของดวงจันทร์รอบโลกที่ทำให้เกิด “ข้างขึ้นข้างแรม” บางคืนพระจันทร์ส่องแสงนวลสว่างเย็นตา แต่บางคืนพระจันทร์กลับมืดมิดไม่ปรากฏแสงให้เห็น ซึ่งตรงกับความเชื่อของชาวบาบิโลเนียสมัยโบราณที่มีความเชื่อว่าพระจันทร์มีซีกขาวและดำ “พวกบาบิโลเนียสมัยโบราณมีความเชื่อว่าพระจันทร์มีสองซีก คือซีกหนึ่งสีดำ อีกซีกหนึ่งสีขาว” ส.พลายน้อย (2543:60) การนำ “ข้างขึ้นข้างแรม” ของพระจันทร์มาเปรียบเทียบให้เห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกล้วนมีสองด้าน ทั้งด้านที่ดีและด้านที่ไม่ดีขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคนว่าจะเลือกมองด้านใด

พระจันทร์เต็มดวงจึงมีนัยสำคัญที่สัมพันธ์กับตัวละครเอกในเรื่อง **มนต์จันทร์** เนื่องจากในคืนพระจันทร์เต็มดวงมีความเชื่อว่า แสงจันทร์ในคืนเดือนเพ็ญเปรียบเสมือนแสงแห่งพระธรรมที่คอยส่องแสงช่วยเหลือผู้อับจนปัญญา ช่วยคลายความเดือดร้อนของผู้ที่มีความทุกข์ ดังที่ สุภัก มหาวรรการ (2554: 123) ได้กล่าวไว้ว่า

ในยามค่ำคืนพระจันทร์ปรากฏในท้องฟ้า ทอแสงสว่างส่องไปทั่วทิศที่มีมืดมิด ภาพพระจันทร์เต็มดวง ทอแสงกระจ่างตา เป็นภาพที่งดงาม มีผืนฟ้ามืดมิดเป็นพื้นหลัง ทำให้พระจันทร์เหมือนลอยอยู่บนพื้นน้ำ ความเย็นและความสว่างไสวของพระจันทร์ยามค่ำคืนจึงเปรียบได้กับแสงแห่งพระธรรม หรือปัญญาของพระพุทธเจ้า พระโสดาวัตร หรือพระสงฆ์ซึ่งส่องแสงคือช่วยเหลือผู้ที่อับจนปัญญา ช่วยคลายความเดือดร้อนของผู้ที่มีความทุกข์

“พระจันทร์เต็มดวง” ที่ปรากฏในเรื่อง **มนต์จันทร์** จึงมักปรากฏในคืนที่สาระวารีมีเรื่องทุกข์ใจ ต้องคิดใคร่ครวญหาทางออก ต้องพบเจอกับเหตุการณ์ที่เป็นจุดเปลี่ยนของชีวิต เช่น เป็นคืนที่แม่เสียชีวิต คืนที่พบขมาครั้งแรก คืนที่สาระวารีตัดสินใจที่จะไปทำข่าวกาสิโนที่จังหวัดตราด ที่มีแต่ความทรงจำที่ไม่ดี คืนที่ทบทวนเรื่องราวความรักระหว่างตนเองกับขมา และคืนที่ขมาขอสาระวารีแต่งงาน จะเห็นได้ว่ามีทั้งเรื่องราวที่น่ายินดีและน่าเสียใจ ซึ่งตรงกับลักษณะของพระจันทร์ที่มีทั้งด้านมืดและด้านสว่าง แต่สาระวารีมักมองพระจันทร์ในด้านมืด เนื่องจากเคยขอพรจากพระจันทร์ให้แม่หายป่วย แต่ท้ายที่สุดแม่ก็ต้องมาเสียชีวิต สาระวารีจึงไม่ชอบมองพระจันทร์ แต่สุดท้ายขมาก็ทำให้สาระวารีกลับมามองพระจันทร์ดังเดิม

“พระจันทร์เต็มดวง” จึงเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของความ “รู้จริง” เอาชนะความไม่รู้ ฉากพระจันทร์เต็มดวงจึงถือได้ว่าเป็นฉากสำคัญในเรื่อง **มนต์จันทร์**

2.3 ฉาก “ดวงดาว”: การสืบทอดจากสำคัญในเรื่องฟ้ากระจ่างดาว

“ดาว หมายถึง สิ่งที่เห็นเป็นดวงเล็กๆ มีแสงในท้องฟ้าเวลามืด” (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. 2556:546) ดวงดาวจึงช่วยให้แสงสว่างกับท้องฟ้าในคืนเดือนแรม และหากดวงดาวหลายดวงรวมกันก็จะยิ่งช่วยให้ท้องฟ้าที่มีมืดมิดสว่างไสวได้ นวนิยายเรื่อง **ฟ้ากระจ่างดาว** ปรากฏฉากท้องฟ้ามืดมิดที่มีดวงดาว 3 ครั้ง ซึ่งสัมพันธ์กับความรู้สึกของตัวละคร “มีคณา” ได้แก่ เมื่อมีคณาหนีออกมาจากบ้านทางภาคเหนือเพื่อกลับมาหาป้าที่กรุงเทพฯ เมื่อมีคณาปลอมตัวเป็นเด็กสาวถูกหลอกไปค้าประเวณี และเมื่อหิรัญย์ขอมีคณาแต่งงาน ดังนี้

ตอนที่มิดน้าหนีออกมาจากบ้านทางภาคเหนือเพื่อกลับมาหาป้าที่กรุงเทพฯ แสดงให้เห็นว่าท้องฟ้ามีดาวแต่แสงดาวไม่สว่างมากนัก เพราะฟ้าหม่นหมอง เป็นฉากสำคัญที่แสดงถึงจิตใจของมิดน้าที่มีดมนเพราะเกือบโดนพ่อเลี้ยงขายให้นายหน้าเพื่อไปค้าประเวณี ทำให้เกิดความกลัวเศร้าหมอง มองโลกไม่สดใสเหมือนเดิม และเป็นเหตุการณ์สำคัญที่สร้างปม “เกลียดผู้ชาย” ขึ้นในใจของมิดน้า

มิดน้าออกจากบ้านตั้งแต่ฟ้าไม่สว่าง เดินฝ่าความมืดในคืนที่ไร้เดือน แม้ดวงดาวจะพร่างพรายเต็มฟ้า หากมัวหมองเหลือเกิน ไปอีกหมู่บ้านเพื่อขึ้นรถไฟลงอำเภอ แล้วต่อรถไฟกลับกรุงเทพฯ

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 : 369)

ฉากท้องฟ้ามีดมิดที่มีดวงดาวในขณะที่มิดน้าปลอมตัวเป็นเด็กสาวถูกหลอกไปค้าประเวณี ซึ่งเป็นคืนที่มีดมิดกลัวและคิดถึงหิรัญย์ เพราะกลัวว่าจะไม่ได้พบหิรัญย์อีก การปรากฏให้เห็นดวงดาวบนท้องฟ้าส่องแสง แต่ก็ยังไม่สว่างพอที่จะทำให้ท้องฟ้าสว่าง เปรียบเสมือนจิตใจของมิดน้าที่เริ่ม “เข้าใจ” และ “รับรู้” มีความกระจ่างสว่างในชีวิตมากขึ้นกว่าในตอนแรก แสดงให้เห็นว่ามิดน้าเริ่มยอมรับในความรักและความรักของหิรัญย์มากขึ้น ทำให้ความมืดมนในใจเริ่มคลี่คลาย

คืนนี้เดือนมืด...คงจะสักแรมสิบสามหรือสิบสี่ค่ำ พระจันทร์ทอแสงชมพูขมัวราวจะสิ้นเรี่ยวแรง ดวงดาวน้อยใหญ่ออกมาทอแสง แต่ก็ไม่สุกสว่างพอจะทำให้พื้นดินสว่าง...

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 : 369)

ฉากดวงดาวส่องแสงสว่างกระจ่างเต็มท้องฟ้า จนท้องฟ้าที่มีดมิดสว่างไสวเป็นตอนที่หิรัญย์ขอมิดน้าแต่งงาน ทำให้เห็นว่ามิดน้าสามารถเอาชนะใจตนเอง ไม่ติดอยู่กับความมืดมนในชีวิต ทุกปัญหาในชีวิตคลี่คลาย ได้แก่ หลานชายคือสันติเป็นเด็กดี และสามารถปรับตัวเข้าหากันได้ น้องสาวคือธิดากำลังจะกลับบ้านและเลิกอาชีพขายบริการทางเพศ และความรักของตนสมหวัง กำลังจะแต่งงานกับผู้ชายที่ดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากำลังจะมีสิ่งดีๆ เกิดขึ้นในชีวิต ดังนี้

“หนาวหรือเปล่าคุณมี” ชายหนุ่มถาม

“ไม่ค่ะ อากาศกำลังสบาย ดาวก็สวย มีไม่เคยเห็นดาวสวยอย่างนี้มาหลายปีแล้ว”

นายตำรวจหนุ่มหยุดเดิน นักข่าวสาวจึงหยุดตาม เขาหันหน้ามาหาแล้วถามอย่างไม่มีปรีชญาว่า

“แต่งงานกันเถอะคุณมี ขอให้ผมได้รักคุณ ดูแลคุณ...ปกป้องคุณตลอดไป”

หญิงสาวมองหน้าเขาตรงๆ ท่ามกลางแสงไฟอ่อนๆ จากเสาไฟฟ้า และดวงดาวที่กระจ่างเต็มท้องฟ้า

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 : 404)

ในบทละครโทรทัศน์ยังปรากฏฉากท้องฟ้ามีดมิดที่มีดวงดาว เนื่องจากเป็นฉากที่มีความสัมพันธ์กับแนวคิดสำคัญเรื่องและสัมพันธ์กับอารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของตัวละครที่ส่งผลต่อการดำเนินเรื่อง ปรากฏ 3 ครั้งดังเช่นในนวนิยาย

ฉากท้องฟ้ามีดมิดที่มีดวงดาวปรากฏครั้งที่ 1 ในตอนมีคณาหนีออกมาจากบ้านทางภาคเหนือเพื่อกลับมาหาป้าที่กรุงเทพฯ เพราะไม่อยากถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ ฉากนี้เป็นฉากสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงต้นเหตุที่ทำให้จิตใจของมีคณาจมอยู่กับความทุกข์ มองทุกอย่างในด้านลบ มองความรักเป็นสิ่งที่เลวร้าย ในบทละครโทรทัศน์จึงยังคงสืบทอดฉากนี้เอาไว้

ในเวลาเด็ก ท้องฟ้าที่ขมุกขมัวทำให้เห็นแสงดาวไม่ชัดเจน ... มีคณาตัดสินใจสะพายกระเป๋า แอบย่องหนีมาที่โถงกลางเมื่อตอนตี 4 อารมณ์เหวอเหวอนอยู่กลางบ้าน เธอค่อยๆ ย่องไปทางประตู ขณะที่กำลังจะเปิดประตู

"เดี๋ยวมี" มีคณาสะดุ้งเฮือก บานเข้าหน้าหนึ่งเดินเข้ามาหา พร้อมยื่นซองหนึ่งให้มีคณารับไว้
"ครูสินคิดไว้แล้วว่า อาจเกิดเรื่องยั้งี้ แกล้งฝากเงินไว้กับแม่ เอาไปนะลูก กลับไปอยู่กับป้าเค้าเถอะ อยู่ๆ อยู่ที่นี่เลย"

มีคณาน้ำตาท่วมสวมกอดแม่ ร้องไห้ออกมา บานเข้าสวมกอดลูกสาวลูบหลังให้กำลังใจ

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 1)

ครั้งที่ 2 ปรากฏการสืบทอดฉากท้องฟ้ามีดที่มีดวงดาวในตอนมีคณาปลอมตัวเป็นเด็กสาวที่ถูกหลอกไปค้าประเวณี และเกิดความกลัวทำให้คิดถึงիրննเป็นคนแรก แสดงให้เห็นว่าคนที่คิดถึงในขณะที่กำลังเผชิญอยู่กับอันตรายคือคนที่รักที่สุด สอดคล้องกับฉากท้องฟ้ามีดมิดที่เริ่มมองเห็นแสงดาว ทำให้เห็นว่าจิตใจของมีคณาเริ่มจะมีแสงสว่าง เพราะสามารถเปิดใจยอมรับիրնն ในบทละครโทรทัศน์จึงยังคงปรากฏฉากนี้

เรือพายค่อยๆ พายข้ามคลองไปอย่างช้าๆ ฝ่าความมืดออกไป ท้องฟ้ามีดมน แสงดาวน้อยนิดไม่ช่วยให้แสงสว่างมากนัก แสงไฟจากคบไฟที่ฝั่งตรงข้ามบอกเป้าหมายที่เรือจะไปจอดเทียบท่า วิชัยและแว่นสอดสายตามองไปรอบอย่างระแวดระวัง เธอจับตามองตามเรือที่พายไป กลืนน้ำลายแทบไม่ลงคอ ความกลัวเริ่มคืบคลานเข้ามาในใจมากขึ้นเรื่อยๆ

ชั้นนั่งคุมเชิงมีคณาและเอ๋อยู่ที่ด้านหลัง ทั้งคู่ยืนถือกระเป๋าสัมภาระยืนคู่กันที่ท่าหน้า ทั้งคู่ต่างเงยกริบ ในใจเต้นระรัว ความกลัวแล่นเข้าจับใจจนคิดจะหนี

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 7)

ฉากท้องฟ้าที่มีดมิดที่มีดวงดาวปรากฏครั้งที่ 3 ตอนที่หิรัญย์ขอมีคณาแต่งงานดังเช่นในนวนิยาย เพราะเป็นฉากสำคัญที่สัมพันธ์กับจิตใจของมีคณา แสดงให้เห็นว่าสามารถผ่านปัญหาต่างๆ ภายในใจตนเอง ทำให้ชีวิตสดใสเพราะสามารถคลี่คลายปมในใจ

มีคณาพูดตอทั้งน้ำตารื้นๆ ขึ้นมา สารภาพความในใจ “ช่วงที่มีมาทำข่าวชิ้นนี้ มีนึกถึงสารวัตรอยู่ตลอดเวลา... ตอนที่ถูบบังคับให้นั่งเรือข้ามฟาก นอกจากจะกลัวจับใจแล้ว มียังคิดว่าสิ่งที่ทำลงไปมันโง่สินดี ถ้าโชคร้ายไม่ได้กลับออกไป”

มีคณาเสียงเริ่มสั่น ขาดๆ หายๆ มองหน้าหิรัญย์ น้ำตาท่วม “มีจะไม่มีโอกาสได้เห็นหน้าพี่นอีก”

หิรัญย์จับมือทั้งสองของมีคณามากุมเอาไว้ น้ำตารื้นๆ อ่อนวอน

“รับปากแต่งงานกับผมเถอะนะ”

“คะ มีจะแต่งงานกับพี่นเท่านั้น”

หิรัญย์ดีใจมากสวมกอดมีคณาเอาไว้แน่น เรือกอดเขาทั้งตัวทั้งใจ เปิดใจเต็มที่สำหรับผู้ชายคนนี้ ไม่เหลือข้อแม้ใดๆ ในใจอีก มีคณาได้แต่ร้องไห้สะอึกสะอื้นสวมกอดหิรัญย์เอาไว้ไม่ยอมปล่อย ในคืนที่ฟ้ากระจ่างเห็นดวงดาวชัดเจนที่สุดในชีวิตของมีคณา

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 8)

การนำเสนอฉากดวงดาวในตอนที่มีคณาหนีออกจากบ้านทางภาคเหนือ และตอนมีคณาปลอมตัวเป็นเด็กสาวที่ถูกหลอกไปค้าประเวณี ปรากฏให้เห็นว่าท้องฟ้ามีดวงดาว แต่ไม่ส่องแสงสว่าง เนื่องจากมีเมฆมาบดบัง เปรียบเสมือนจิตใจของมีคณาที่ยังคงมืดมนไปด้วยอคติ ทำให้มองเห็นสิ่งต่างๆ ไม่ชัดเจน แต่การปรากฏของ “ดวงดาว” ในตอนหิรัญย์ขอมีคณาแต่งงาน แสดงให้เห็นว่ามีคณาเห็นดวงดาวที่กระจ่างส่องแสงสว่างเต็มท้องฟ้าอย่างชัดเจนเพียงแค่นั้นเดียว เพื่อนเน้นย้ำสำคัญว่า เป็นคืนที่มีคณาเอาชนะใจตนเองได้ สามารถก้าวผ่านความมืดมิดภายในจิตใจ ทำให้เห็นแสงสว่างจากความคิดของหิรัญย์ จิตใจของมีคณาจึงสว่างสดใสขึ้น เหมือนท้องฟ้าที่ปราศจากเมฆมาบดบังทำให้แสงดาวส่องกระจ่างจนทำให้ฟ้าที่มีดมิดดูสว่างใส

ดงภาพที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ ดังนี้

ภาพประกอบ 6 ภาพฉากดวงดาวพรางพรายเต็มท้องฟ้า ตอนหิรัญย์ขอมีคณาแต่งงาน

จากการสืบทอดจาก “พระอาทิตย์” “พระจันทร์” และ “ดวงดาว” จากนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ผู้ประพันธ์ได้แสดงให้เห็นว่าในบทละครโทรทัศน์ไม่ได้สืบทอดจากเหล่านี้เพื่อความงดงามเท่านั้น แต่ยังคงสืบทอดนัยสำคัญได้อย่างครบถ้วน

3. การสืบทอดปัญหาสังคมภายในเรื่อง

วรรณกรรมกับสังคมย่อมมีความสัมพันธ์กัน อาจกล่าวได้ว่าสังคมมีอิทธิพลต่อผู้สร้างงานวรรณกรรม โดยที่ผู้สร้างมักนำเรื่องราวประสบการณ์ที่พบในสังคม ทั้งประสบการณ์ตรงและเรื่องราวที่เกิดขึ้นรอบตัวมานำเสนอในงานวรรณกรรม ทั้งเหตุการณ์ แนวคิด ตลอดจนสภาพปัญหาสังคมที่ปรากฏในขณะนั้น เพื่อถ่ายทอดให้ผู้อ่านได้รับรู้ ดังที่ อิงอร สุพันธุ์วิช (2558: 1-2) ได้กล่าวไว้ว่า

เรื่องราวในนวนิยายล้วนมาจากสังคมทั้งสิ้น ตัวละครในนวนิยายก็มีส่วนในการเสนอแนวคิดต่างๆ ภาพที่ได้จากการอ่านนวนิยายจึงเป็นภาพที่เกิดจากความประทับใจหรือความสะเทือนใจของนักเขียนที่ต้องการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาให้ผู้อ่านรับรู้ ปัจจุบันภาพสะท้อนสังคมที่ได้จากการอ่านนวนิยายมีหลากหลายมุมมอง ทั้งแง่มุมเล็กๆ ระดับครอบครัว ไปสู่วงสังคมระดับกว้าง หรือภาพสะท้อนปัญหาในระดับชาติ อาจเป็นเรื่องกว้างๆ หรือเฉพาะเจาะจงเป็นยุคเป็นสมัย นวนิยายจะทำหน้าที่ถ่ายทอดแง่มุมและปัญหาต่างๆ ในสังคมให้ผู้อ่านรับรู้และปรับเปลี่ยนไปตามกระแสสังคมในแต่ละยุค

สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของปาริฉัตร ศาลิคุปต์ หรือ “กิงฉัตร” (2557: สัมภาษณ์) กล่าวถึงที่มาและแรงบันดาลใจในการเขียนนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ว่านำเรื่องราวและประสบการณ์เมื่อครั้งเป็นนักข่าวมานำเสนอในนวนิยาย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอปัญหาเหล่านี้ให้สังคมรับรู้ ดังนี้

ตัวเองค่อนข้างโชคดีที่ได้ทำงานข่าว และตระเวนออกภาคสนามทำให้เห็นปัญหาต่าง ๆ มากมาย และอยากจะนำปัญหาหรือเรื่องราวนั้น ๆ มานำเสนอให้คนอ่านในรูปแบบนิยายที่ไม่ใช่เป็นการเขียนข่าวโดยตรง ปัญหาที่นำมาเขียนล้วนแต่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคมค่ะ แต่เรายอมรับบ้างไม่ยอมรับบ้าง หรือบางทีก็ไม่รู้บ้าง การเป็นนักเขียน การที่ได้เสนอปัญหาเรื่องราวเหล่านี้ให้สังคมรับรู้ ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตที่เคยทำมาในงานเขียนค่ะ โดยเฉพาะเมื่อได้รับการตอบรับหรือได้ช่วยคนอ่านไว้ คนเขียนก็มีความสุขแล้วค่ะ

เนื่องจากความตั้งใจของผู้แต่งที่ต้องการนำเสนอปัญหาต่างๆ ในสังคมให้ผู้อ่านได้รับรู้ ในนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**จึงปรากฏปัญหาสังคมที่หลากหลาย ซึ่งยังคงปรากฏให้เห็นในบทละครโทรทัศน์ชุด**สามทหารเสือสาว** เพราะปัญหาสังคมดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของตัวละคร แสดงให้เห็นถึงปมปัญหาขัดแย้งของตัวละคร ได้แก่ การสืบทอดปัญหาเด็กกำพร้า ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้าประเวณี และปัญหาการพนัน

3.1 ปัญหาเด็กกำพร้า

“กำพร้า” มีความหมายโดยกว้างดังที่ **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2556: 124)** อธิบายความหมายไว้ว่า “กำพร้า หมายถึง ไร้บิดาหรือมารดาเลี้ยงดูแต่เด็ก” ใน**พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (2546)** อธิบายว่า “เด็กกำพร้า หมายความว่า เด็กที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต เด็กที่ไม่ปรากฏบิดามารดาหรือไม่สามารถสืบหาบิดามารดาได้”

เด็กกำพร้าจึงหมายถึงเด็กที่ไม่ได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดา อาจเพราะบิดามารดาเสียชีวิต หรือบิดามารดาทอดทิ้ง ไม่เลี้ยงดู ปัญหาเรื่องเด็กกำพร้าเป็นปัญหาหนึ่งที่กึ่งจัดรนำเสนอผ่านตัวละครในนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**อย่างเด่นชัด ตัวละครในนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ที่พบปัญหานี้มี 6 ตัว ได้แก่ เขตต์ตะวัน สาระวารี-สาระสะมา มีคณา สันติ และ เซน ครอบ ตัวละครเหล่านี้มีปมปัญหาในชีวิตคือเป็นเด็กกำพร้า เขตต์ตะวันต้องอาศัยและเติบโตในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า สาระวารี-สาระสะมาพ่อแม่เสียชีวิตจึงต้องอาศัยอยู่กับญาติ มีคณาย้ายไปอยู่กับป้าเพราะแม่แต่งงานใหม่ สันติอาศัยอยู่กับมีคณาซึ่งเป็นป้าเพราะพ่อพิการและแม่ไปขายบริการทางเพศในต่างประเทศ เช่น ครอบมีชาวต่างชาติรับอุปการะเป็นบุตรบุญธรรม ปัญหา “กำพร้า” ทำให้ตัวละครดังกล่าวเติบโตในภาวะ “บกพร่อง” ด้านจิตใจ กล่าวคือตัวละครทั้ง 6 ตัวต่างมีปมด้อยซึ่งอยู่ในระดับจิตใต้สำนึก ทั้งยังมีวิถีชีวิต ทักษะคิดและมุมมองต่อสิ่งรอบข้างในแง่ลบ เกิดผลกระทบต่อตนเองและบุคคลรอบข้าง

3.1.1 เด็กกำพร้าที่อาศัยในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า

การสืบทอดปัญหาเด็กกำพร้าในบทละครโทรทัศน์เรื่อง**มายาตะวัน** ผู้เขียนนำเสนอให้เห็นว่าเขตต์ตะวันอาศัยและเติบโตในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าผ่านฉาก “วัดสวนป่า” เป็นหลัก โดยมีหลวงพ่อจรรยา เจ้าอาวาสวัดสวนป่าเป็นผู้ดูแล ผู้อ่านนวนิยายทราบถึงความเป็นอยู่ของเด็กกำพร้าที่มาอาศัยอยู่ที่วัดว่าจะได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในเรื่องของความประพฤติ และได้รับโอกาสในการเรียนหนังสือ ผ่านการสัมภาษณ์หลวงพ่อจรรยาที่แสดงให้เห็นว่าเดิมก่อนที่เขตต์ตะวันจะมาอาศัยที่วัด เขตต์ตะวันเป็นเด็กกำพร้า พุดจาหยาบคายเนื่องจากเดิมอยู่ในสถานะแวดล้อมที่ไม่ดี แต่เมื่อมาอยู่ที่วัด

ได้รับการศึกษาและการอบรมสั่งสอนที่ดี ทำให้เขตต์ตะวันมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น สถานเลี้ยงเด็กกำพร้าจึงเป็นสถานที่ดี เพราะจะทำให้เด็กมีที่อยู่อาศัย ได้รับการศึกษา ต้องเป็นเด็กเร่ร่อนที่อาจก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา เช่น ปัญหายาเสพติด การค้าประเวณี เป็นต้น

ในอดีต นายติงลากเขตต์ตะวันในวัย 5-6 ขวบเข้ามายังบริเวณวัด เขาสะพายเป้ใส่เสื้อผ้าของใช้วันติดมาด้วย เขาร้องให้ดินรนขัดขึ้น กระซอกตัวจะออกไปจากวัด ตะวันร้องให้ โวยวาย

หลวงพ่อบุญเดินออกมาดู “มีอะไรกัน เสียงดังลั่นวัดไปหมด”

ติงกระซอกตัวให้นั่งลง ชูตัว “นั่งนิ่งๆ นะมิ่ง ฝึบไปหักคอกูไม่รู้ด้วย”

เขตต์ตะวันชะงักไป ความที่เป็นเด็กก็เลยกลัว หลวงพ่อส่ายหน้าไม่เห็นด้วยที่ชูเด็กแบบนี้ แต่เดี๋ยวค่อยสอนกันทีหลัง

“ให้หลวงพ่อบุญ” เขตต์ตะวันเหลือบตามองหลวงพ่อบุญแล้วยกมือไหว้หลวงพ่อบุญอย่างเกรงๆ ท่าทางดูกลัวๆ ติงพนมมือไหว้พร้อมพูด “กระผมชื่อติงครีบหลวงพ่อบุญ เป็นคนครี้อยู่ในช่อง”

หลวงพ่อบุญถอนใจเดินไปนั่งฟัง ติงเหลือบตามองเขตต์ตะวัน

“ผมเห็นเจ้านี่มาแต่เล็กแต่น้อย ยิ่งโตก็ยิ่งทโมน แม้มันก็ไม่ค่อยสนใจ ผมเลยอยากมาฝากหลวงพ่อบุญ กลัวมันจะโตเป็นแมงดาคุมช่องไปซะ”

“กูไม่อยู่ที่นี่” ติงตบกลางกบาลเขตต์ตะวันที่พูดสวนขึ้นมา

“ไม่ยอมเรียนหนังสือให้อ่านออกเขียนได้รึไง”

เขตต์ตะวันหันมองหลวงพ่อบุญ “อยาก”

“พูดจาให้มีหางเสียงหน่อยสิเอ็ง พูดกับพระกับเจ้านะโว้ย”

“ไม่เป็นไร ค่อยสอนค่อยฝึกกัน”

หลวงพ่อบุญยิ้มเมตตา

(บทละครโทรทัศน์มายาตะวัน: ตอนที่ 6)

ผู้แตงนำเสนอให้เห็นถึงข้อเสียด้านสภาพจิตใจของเด็กกำพร้าที่อาศัยอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าที่อาจมีปมปัญหาในใจ เนื่องจากในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้ามีเด็กจำนวนมาก อาจทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง เด็กได้รับความรักความสนใจที่ไม่เท่าเทียมกัน จึงทำให้เด็กรู้สึกอิจฉากัน ดังเช่นความในใจของเซน ครอส ที่รู้สึกอิจฉาเขตต์ตะวัน ทั้งที่เป็นเพื่อนอาศัยและเติบโตมาด้วยกัน ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าวัดสวนป่า เพราะเขตต์ตะวันได้รับความรักจากหลวงพ่อบุญและเพื่อนๆ มากกว่าตน เซน ครอสจึงเกิดปมปัญหาในใจ ทำให้โกรธและเกลียดชังจนต้องการให้เขตต์ตะวันตาย ดังนี้

“มึงมันตัวมารถทำลายชีวิตทุกอย่าง เพราะมึงถึงต้องไปอยู่กับไอ้ผัวเมียฝรั่งสารเลวนั่น”
 “แกเป็นคนอยากไปเอง ใครห้ามก็ไม่ฟัง”
 “มึงไม่ต้องมาพูดดี มึงรู้ว่าพวกมันไม่ใช่คนดี มึงถึงไม่ยอมไป แต่มึงไม่บอกกู”
 “ฉันก็อยู่กับแกที่วัด เจอเค้าพร้อมกับแก ฉันจะปฎิเสธยังไงว่าเค้าเป็นคนดีหรือคนไม่ดี”
 “มึงไม่ต้องมาต่อแกล้งปอน มึงอิจฉาญ อยากเป็นคนโปรดหลวงพ่อกันเดียว มึงถึงหาทางเลือกไล่ให้กูไปพันๆ วัด”
 “เมื่อแกต้องการจะยึดความเลวให้ฉันทั้งหมด ฉันก็ไม่มีอะไรจะพูด”
 “นั่นมึงก็หุบปากไปเลย...” เซนระเบิดเสียงอย่างกตัญญูมาก

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน: ตอนที่ 13)

3.1.2 เด็กกำพร้าที่อาศัยอยู่กับญาติ

ชีวิตของเด็กกำพร้าที่ต้องอาศัยอยู่กับญาติพี่น้องเหมือนจะดีกว่าอาศัยอยู่ตามสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า เนื่องจากได้รับการดูแลจากพี่น้องสายเลือดเดียวกัน และไม่ต้องแบ่งปันความรักกับเด็กคนอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก แต่ผู้แต่งได้แสดงให้เห็นปัญหาที่เด็กกำพร้าต้องอาศัยอยู่กับญาติในบทละครโทรทัศน์เรื่อง **มนต์จันทร์** คือ บางครั้งเด็กกำพร้าเหล่านี้อาจจะพบครอบครัวญาติที่ใจร้าย เพราะคิดว่าเป็นภาระ ไม่สนใจดูแล และถูกเอารัดเอาเปรียบ เนื่องจากไม่ใช่ลูกของตน ซึ่งตรงกับสำนวนไทยที่ว่า “เอาลูกเขามาเลี้ยง เอาเมียเขามาอม” อาจส่งผลกระทบต่ออนาคตของเด็กทั้งในเรื่องของชีวิตความเป็นอยู่ การได้รับโอกาสทางการศึกษา ดังที่ปรากฏผ่านภูมิหลังของตัวละครสาระวารีและสาระสะมา เด็กสาวฝาแฝดที่ต้องอาศัยอยู่กับครอบครัวของน้ำ หลังจากที่พ่อแม่และยายเสียชีวิต ทั้งสองคนถูกน้ำเอารัดเอาเปรียบ ไม่สนใจดูแล และคอยดูด่าด้วยถ้อยคำที่รุนแรง จนทำให้เกิดปัญหาภายในใจสาระวารี ดังนี้

ในเวลาต่อมา รินรดี กำลังวินไล่ สรัล ผู้เป็นสามีที่เอาหลานสาวสองคนคือสาระวารี และสาระสะมาเลี้ยง หลังจากพี่สาวตาย

“แค่ลำพังเงินเดือนคุณก็จะไม่พอกินกันอยู่แล้ว หาเรื่องไล่ตัว เอาอีคู่แฝดนี้มาเลี้ยงอีก”

สรัลหน้าจ๋อยอย่างกลัวเมีย “โอ้คุณ แล้วจะให้ผมทำยังไงล่ะ พี่สาวผมก็ตายไปแล้ว ถ้าทิ้งหลานโน่นไว้ให้อยู่ตามยถากรรม ใครรู้เข้า ผมจะเอาหน้าไปไว้ที่ไหน”

รินรดีกอดอกหงุดหงิด ค้อนไล่สามี “คราวนี้จะหน้าบางขึ้นมาเชียวล่ะ”

“คุณแม่ท่านก็รับปากจะจ่ายค่าเล่าเรียนให้เด็กสองคนให้เอง ไม่กระเทือนถึงเราหรอหน้า”

รินรดีตวาดเว็ด “ไม่กระเทือนเรื่องเงินก็ต้องกระเทือนเรื่องอื่นอยู่ดี”

“แม่อีกหนีตามผู้ชาย พ่อก็เป็นผีพนัน เลือดชั่วๆ อย่างงี้มันจะโตขึ้นมาดีไปได้ยังไง”

วินรดีเบะปากดูถูก ชายหางตามองคู่แข่งที่ก้มหน้าก้มตา สาระสะมาเสียใจปนกลัว ส่วนสาระวารีกัดฟัน เข้มปากแน่นอย่างไม่พอใจ วินรดีมองด้วยสีหน้าเหยียดหยาม "ต่อไปคงไม่แคล้วหาความเดือดร้อนมาให้ไม่จบไม่สิ้น"

สาระวาริทนไม่ไหวจะลุกขึ้นแต่สาระสะมาจับมือน้องสาวบีบเอาไว้ เธอมองหน้าพี่สาวที่ปรามด้วยสายตาที่สื่อสารเข้าใจกันได้ดี เด็กหญิงแผ่ผู้น้องยอมเชื่อ นั่งก้มหน้างุด แต่กำมือแน่นจิกเล็บเข้าเนื้อด้วยความเจ็บใจ

ภาพจำในอดีตจางจากมโนนึกสองแผ่ไปแล้ว สาระสะมากำลังมองดูน้องสาวด้วยความสงสารเห็นใจ เพราะไม่ว่าเวลาผ่านไปนานแค่ไหน บาดแผลทางใจก็ไม่เคยจางหายไปเลย สาระสะมาสงสารน้องจับใจ "เรื่องมันตั้งนานแล้ว นายยังไม่ลืมอีกเหรอ"

สาระวาริเจ็บใจสุดๆ ขบกรามแน่น "สีหน้าท่าทางของน้ารดีตอนนั้นต่อให้เราตาย เราก็ไม่มีวันลืมหรอก ทำเหมือนกับเราเป็นตัวเสียด ถ้าไม่ใช่เพราะคุณยายทิ้งพันธบัตรไว้ให้พวกเรา ป่านนี้อาย่าว่าแต่บ้านเลย จะมีเงินเรียนรีเปลา ก็ยังไม่มีรู้ ทุกอย่างมันเป็นเพราะพ่อ ถ้าพ่อไม่ติดพนัน แม้ก็คงไม่ต้องตาย เราสองคนก็คงไม่ต้องไปเป็นหนี้บุญคุณใคร ให้มันมาด่าเอาได้ว่าเป็นเด็กเลือดชั่วอย่างงี้หรอก"

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์: ตอนที่ 1)

นวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือ** ยังนำเสนอให้เห็นว่า หากเด็กกำพร้าได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากญาติที่ดี ก็จะเป็นคนดีได้ ดังเช่น มีคณาที่ต้องอาศัยอยู่กับป้าเนื่องจากแม่แต่งงานใหม่ เพราะป้าเป็นครู ไม่มีครอบครัว ไม่มีลูก จึงเลี้ยงดูมีคณาแบบครูอบรมสั่งสอนศิษย์ แม้ไม่ได้ให้ความรักความอบอุ่นมากนัก แต่ได้อบรมสั่งสอนให้มีคณาเป็นคนดี และสนับสนุนให้มีคณาได้รับการศึกษาและประกอบอาชีพที่ดี เพื่อช่วยเหลือสังคม หากมีคณาต้องการให้ปัญหาการค้าประเวณีหมดไปก็ควรแก้ปัญหาที่ต้นเหตุคือปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้กับคนในสังคม ทำให้ทุกคนรู้ว่าผู้หญิงไม่ใช่สินค้า และสอนให้ผู้หญิงเห็นคุณค่าในตัวเอง มีคณาจดจำคำสอนของป้า จึงเลือกประกอบอาชีพนักข่าว เพื่อนำเสนอปัญหาสังคมให้ผู้คนในสังคมรับรู้และช่วยกันหาทางแก้ไขดังนี้

"ถ้ามืออยากจะช่วยจริงๆ ต้องล้างความเชื่อเก่าๆ ให้ได้ ให้ชาวบ้านในหมู่บ้านมีคำรู้ว่าลูกสาวไม่ใช่สินค้าไม่ใช่วัตถุที่ซื้อขายเพื่อความสะดวกสบาย แล้วก็ต้องสอนให้เด็กผู้หญิงรู้จักคุณค่าของตัวเอง รู้จักทำมาหากินอย่างอื่นที่ไม่ต้องขายร่างกายขายศักดิ์ศรีตัวเอง"

มีคณาสีหน้าตัดสินใจ มุ่งมั่น

"มีจะเป็นครูเหมือนป้าค่ะ มีจะปลูกฝังความคิดที่ดีให้กับเด็กๆ"

"มีคิดก็ถูก นั่นเป็นการแก้ไขที่ยั่งยืนและตรงจุดที่สุด แต่กว่าจะเห็นผล มันต้องใช้เวลานานมากนะ แล้วการเป็นครูก็สอนได้แต่เฉพาะเด็ก สอนพ่อแม่เด็กไม่ได้หรอก"

มีคณานิ่งไปอย่างคิดตาม

“ถ้ามีอยากจะทำเปลี่ยนสังคม มีต้องทำงานที่ทำให้คนทั้งเด็กและผู้ใหญ่รับรู้ข้อเท็จจริง
ความดีความเลว ดีแพ้ให้เค้าเห็นว่าสิ่งที่เค้ากำลังทำกับลูกหลานคือความเลวร้าย”

มีคณาจดจำคำสั่งสอนของป้ามาประมวลความคิดหาวิชาชีพอให้กับตัวเอง

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระเจ่างดาว: ตอนที่ 1)

การที่เด็กกำพร้าอาศัยอยู่กับญาติที่ดีก็ทำให้ชีวิตของเด็กดีขึ้น เพราะได้รับการเลี้ยงดูที่ดี ดูแลเอาใจใส่และอบรมให้เป็นคนดี ยังปรากฏชัดเจนผ่าน “สันติ” หลานชายของมีคณา จากเดิมเป็นเด็กไม่ดี มีนิสัยก้าวร้าว หยาบคาย ดูถูกเพศหญิงเพราะถูกปลูกฝังความคิดที่ไม่ดีมาจาก พ่อและปู่ แต่เมื่อมาอยู่กับมีคณาซึ่งเป็นคนดี และหิรัญย์ที่เป็นคนดีคอยช่วยเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอน ปรับเปลี่ยนความคิดที่ไม่ดีของสันติ เรื่องการดูถูกผู้หญิง สอนให้สันติรู้ว่าผู้หญิงกับผู้ชายเท่าเทียมกัน สุดท้ายสันติก็สามารถปรับตัว ยอมรับ และเป็นเด็กดีได้ ดังนี้

หิรัญย์สะบัดเสื้อยืดใส่เล่นของสันติก่อนเอาไปตากที่ราวตากผ้าพร้อมคุยกับสันติ
ที่ราวตากผ้าหน้าบ้าน สันติยืนตากผ้าคุยด้วยอยู่ข้างๆ

"อาวันเค้าเป็นลูกคนเล็ก พ่อลุงโง่มาก ไม่ต้องทำอะไรหรอก"

สันติแปลกใจ "แต่เค้าเป็นผู้หญิงนะ"

"เป็นผู้หญิงนั่นแหละ พ่อแม่ถึงต้องย่งถนอม" สันติอึ้งปอง หิรัญย์หยุดตากผ้าหันมา
พูดสอนสันติ "แต่ละบ้านไม่เหมือนกันหรอกดิ สังคมบ้านนี้อาจจะคิดว่าผู้หญิงต้องทำทุกอย่างเพื่อ
ครอบครัว แต่ในสังคมใหญ่ที่กว้างกว่าบ้านดีมาก ผู้หญิงผู้ชายเท่าเทียมกันหมด ไม่มีการเกี่ยงว่า
เธอต้องทำนั่นทำนี่เพราะเป็นผู้หญิงหรอก"

มีคณาเดินตามหาทั้งคู่ออกมา แล้วหลบมุมฟัง

"ดิเองมาอยู่กับป้าเค้าตั้งนานก็น่าจะดูป้าเค้าเป็นตัวอย่างนะ ป้าเราเค้าเก่ง งานชว
ยากๆ ป้าเราก็อทำได้ ทำได้ดีกว่าผู้ชายซะอีก ยิ่งจี้ติจะมาเกี่ยงว่า งานนี้ผู้หญิงทำ งานนั้นผู้ชายทำ
ไม่ได้หรอก"

หิรัญย์หันไปหยิบผ้ามาตากต่อ สันติเงยไปอย่างคิดตามแล้วหยิบผ้ามาตากต่อไป
มีคณาอดที่จะยิ้มออกมาไม่ได้ รู้สึกอบอุ่นใจอย่างบอกไม่ถูก

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระเจ่างดาว: ตอนที่ 5)

3.1.3 เด็กกำพร้าที่มีผู้อุปการะไปเป็นบุตรบุญธรรม

ปัญหาเด็กกำพร้าที่มีผู้อุปการะไปเป็นบุตรบุญธรรมสะท้อนให้เห็นความเชื่อที่ว่า การที่มีคนมาอุปการะเลี้ยงดูเด็กกำพร้าไปเป็นบุตรบุญธรรมนั้นชีวิตของเด็กอาจจะมีอนาคตในด้านของความเป็นอยู่ การศึกษา และอาชีพที่ดี ผู้แต่งได้เสนอมุมมองปัญหาการรับอุปการะเลี้ยงดูเด็กกำพร้าในบทละครโทรทัศน์เรื่อง **มายาตะวัน** ว่าเด็กบางคนโชคดีได้พบผู้อุปการะที่ดี อาศัยกับครอบครัวที่ดี มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี แต่เด็กบางคนอาจพบผู้อุปการะที่ไม่ดี ใช้เป็นเครื่องมือในการทำธุรกิจ ผิดกฎหมาย ซึ่งทำให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆ การแสดงปัญหาหรือมุมมองด้านนี้ อาจเพื่อเตือนให้สังคมตระหนักและรับรู้ถึงปัญหาที่เด็กกำพร้าอาจตกเป็น “เหยื่อ” ของครอบครัวบุญธรรมโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ดังเช่น เช่น ครอส คาดหวังว่าชีวิตของตนดีจะขึ้นหลังได้รับการอุปการะจากพ่อแม่บุญธรรมชาวต่างชาติ แต่กลับต้องพบสภาพชีวิตที่เลวร้ายกว่าตอนที่อาศัยอยู่ที่สถานเลี้ยงเด็กกำพร้า เพราะถูกทารุณกรรมทางเพศจากพ่อแม่บุญธรรมชาวต่างชาติ และบังคับให้ใช้ยาเสพติด ดังนี้

เซนถูกซ้อมจนน่วมหน้าตายบึงหนีด้วยความหวาดกลัวไปซุกอยู่มุมห้องนอนที่มีดๆ
สลัวๆ พ่อฝรั่งเดินตรงเข้าไปหาเซน เซาร้องไห้สะอื้น ตัวสั่นกลัว พ่อฝรั่งเดินเข้าหาเซนย่อตัวลง
นั่งข้างๆ เซนสึ้นหน้าหวาดผวามาก

(บทละครโทรทัศน์ **มายาตะวัน** : ตอนที่ 13)

การนำเสนอปัญหาเด็กกำพร้าทั้ง 3 ลักษณะ คือ เด็กกำพร้าที่อาศัยในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า เด็กกำพร้าที่อาศัยอยู่กับญาติ และเด็กกำพร้าที่ได้รับการอุปการะไปเป็นบุตรบุญธรรมผ่านตัวละคร 6 ตัว ได้แก่ เขตต์ตะวัน สารวารี-สาระสะมา มีคณา สันติ และเซน ครอส ทำให้เห็นว่าผู้เลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนมีอิทธิพลต่อความคิดและชีวิตของตัวละคร เช่น มีคณา แม้จะมีปัญหาครอบครัว แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการสั่งสอนจากคนดี จึงทำให้มีคณาเป็นดี มีความคิดที่ดีต่อสังคม เขตต์ตะวันและสันติที่เดิมเป็นเด็กไม่ดี ก้าวร้าว แต่เมื่อได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากคนดีทำให้เปลี่ยนเป็นคนดีได้ ส่วนเซน ครอสได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากคนไม่ดีนำชีวิตของตนไปสู่ทางที่ไม่ดี สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ “ใจตนเอง” จะเป็นสิ่งที่เลือกแนวทางชีวิตของตน เห็นได้จากเขตต์ตะวันและสารวารี-สาระสะมา มีความคิดดี ต้องการไฝหาความรู้ แม้พบความลำบากแต่เพียรพยายามศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้อาชีพช่วยทำให้ตนเองมีอนาคตที่ดี แต่ในขณะที่เซน ครอสมีความคิดที่ไม่ดี รักความสบายหวังพึ่งพ่อแม่บุญธรรม กลับทำให้พบชีวิตที่เลวร้าย ทั้งยังโทษว่าเป็นความผิดของผู้อื่น โดยมองไม่เห็นความผิดของตน

ปัญหาเด็กกำพร้าจึงเป็นปัญหาสำคัญของสังคม เด็กกำพร้าเหล่านี้อาจเป็นสาเหตุของปัญหาสังคมอื่น เช่น ยาเสพติด การลักขโมย การค้าประเวณี เป็นต้น เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต หากเด็กมีความคิดไม่ดีจะทำให้เป็นคนไม่ดีในสังคม ใช้ชีวิตไปในทางที่ผิด แต่หากเด็กเป็นคนที่มีความคิดดีก็จะทำให้เป็นคนดีของสังคม

3.2 ปัญหายาเสพติด

“ยาเสพติด” เป็นปัญหาที่ร้ายแรงและแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ควบคุมยาก ดังที่คณะกรรมการการวิสามัญศึกษาปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (2545) ได้แถลงในรายงานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 27 สมัยสามัญทั่วไป ว่า

ด้วยสถานการณ์ปัญหายาเสพติดของประเทศในปัจจุบันจัดได้ว่าอยู่ในขั้นวิกฤต โดยสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะมีการผลิตยาเสพติดทั้งภายในประเทศและมีการลักลอบนำเข้ามาจากต่างประเทศมากมายหลายชนิด เช่น เฮโรอีน ยาบ้า ยาไอซ์ เป็นต้น ถึงแม้เจ้าหน้าที่จะได้ปราบปรามจับกุมการค้ายาเสพติดอย่างเข้มงวดและจริงจัง แต่ก็ไม่ทำให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลงเลย แต่กลับทำให้ผู้ผลิตได้พัฒนยาเสพติดให้ออกฤทธิ์ได้แรงขึ้นและการตรวจพบสารเสพติดในตัวผู้เสพได้ยากขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่จับกุมได้ยากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดยังมีเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนไม่น้อยเข้าไปมีผลประโยชน์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดเสียเอง ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไม่สัมฤทธิ์ผล

จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาร้ายแรงและควบคุมยาก เพราะแพร่กระจายรวดเร็ว มีแหล่งผลิตทั้งในประเทศและมีการลักลอบนำเข้ามาจากต่างประเทศ ทั้งยังมีเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวข้องในการค้ายาเสพติด จึงทำให้ปัญหายาเสพติดยังคงมีอยู่ในสังคมไทยเรื่อยมา

ในนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** นำเสนอปัญหายาเสพติดผ่าน การสร้างตัวละคร “หิรัญย์” ในเรื่อง **ฟ้ากระจ่างดาว** เป็นหลัก หิรัญย์เป็นตำรวจในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การทำงานของหิรัญย์เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ายาเสพติด ได้แก่ การล่อซื้อยาเสพติด การวางแผนจับกุมผู้ค้ายาเสพติด เป็นต้น ปัญหายาเสพติดที่นำเสนอในบทละครโทรทัศน์เรื่องนี้ยังกล่าวถึงวิธีการขายยาเสพติด และโทษของยาเสพติดที่ร้ายแรงจนถึงขั้นเสียชีวิต โดยแสดงให้เห็นถึงวิธีการขายยาเสพติดที่มีหลายรูปแบบ ทำให้มองเห็นปัญหายาเสพติดที่กระจายเป็นวงกว้างและครอบคลุมหลายกลุ่ม ไม่จำกัดเพศและวัย เช่น

การใช้ยาเสพติดปรากฏทั้งในกลุ่ม “ผู้หญิง” ซึ่งเป็นเพศที่อ่อนโยน และ “เด็ก” ซึ่งเป็นวัยที่ไร้เดียงสา โดยใช้ทั้งความเป็นผู้หญิง และความอ่อนเยาว์ของเด็กเป็นสื่อกลางเพื่อที่จะทำความผิดได้ง่ายขึ้น เพราะคิดว่าเด็กกับผู้หญิงเป็นเพศและวัยที่ไม่น่าจะยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและสามารถกระทำความผิดได้ ดังนี้

"ฉันขอโทษ เด็กคนนั้นทำทางกลั้วมาก"

"กลั้วถูกจับนะสิ ในกระเป๋านั่นมียาบ้าไม่รู้กี่เม็ด อาจจะถึงพัน"

มีคนาสีหน้าจ๋อยสนิท เสียงอ่อย "ทำทางเธอยังเด็ก"

"เด็กแค่ตัวนะสิ คราวหน้าคราวหลังถ้าอยากจะเล่นบทรูมนตรียุ้งอีกล่ะก็

กรุณามองตาม้าตาเรือหน่อย"

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 1)

นอกจากนี้ยังนำเสนอให้เห็นถึงการวางแผนการล่อซื้อยาเสพติดและการวางแผนจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้เขียนเขียนได้อย่างสมจริง ทำให้เห็นภาพชัดเจน ทั้งการใช้รหัสลับในการล่อซื้อยาเสพติด แสดงถึงวิธีการขายยาที่มีความหลากหลาย และความระมัดระวังของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดที่คิดวิธีป้องกันการจับกุมของตำรวจ

เวลากลางคืน ชายหนุ่มคนหนึ่งยืนหันหลังลับๆ ล่อๆ อยู่ท้ายซอยเปลี่ยว เหมือนรอการมาของใครอยู่ เด็กหนุ่มขับมอเตอร์ไซด์ตรงเข้ามาจอดเทียบ แล้วดับไฟหน้ารถทันที ชายหนุ่มที่ยืนรออยู่ ค่อยๆ หันมา เขาคือ พ.ต.ต. หิรัญย์ สารวัตรหนุ่มหล่อจาก ป.ป.ส.

เด็กหนุ่มส่งรหัสกับสารวัตร "4 4 3"

หิรัญย์คิดก่อนถอดรหัสกลับ "8 7 6"

เด็กหนุ่มส่งรหัส เช็คอีกรอบ "3 2 7"

หิรัญย์คิดก่อนถอดรหัสกลับ "5 9 8"

เด็กหนุ่มจึงแน่ใจยอมลงจากมอเตอร์ไซด์ตรงเข้าไปหา เด็กหนุ่มเช็คอีกที "7 1 2"

หิรัญย์ชักராකු "จะเช็คไปถึงไหน ส่งของมาเร็วๆ เลย จะเอาเงินไม่เอา"

"ยื่นหมูยื่นแมว" เด็กหนุ่มบอก สารวัตรหิรัญย์หยิบเงินปึกหนึ่งออกมา

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 1)

ในบทละครโทรทัศน์เรื่องฟ้ากระจ่างดาวยังคงสืบทอดให้เห็นว่าถึงแม้เจ้าหน้าที่ตำรวจพยายามปราบปรามมากเพียงใด แต่ก็ยังมีปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นในสังคมแทบทุกวัน ดังตัวอย่างในตอนหิรัญย์และมีคนาไปดักจับผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ที่เชียงใหม่ ผู้เขียนกล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้

ปัญหาเหล่านี้ไม่หมดสิ้นคือ บางครั้งผู้พิทักษ์สันติราษฎร์กลับเป็นผู้กระทำผิดเสียเอง ซึ่งไม่แตกต่างจากความเป็นจริงในสังคมมากนัก ดังนี้

"แต่พุงนี้เราก็จะขึ้นเหนือไปจับแกะดำกันแล้ว"

เธอสีหน้างุนๆถาม

"แกะดำอะไรคะ"

"เป็นชื่อรหัสนะครับ ปกติเวลาเรียกผู้ต้องสงสัยเราจะไม่ใช่ชื่อจริง"

"ทำไมล่ะคะ"

"เพราะบางครั้งเราต้องใช้เครื่องมือสื่อสารติดต่อกัน กลัวพลาดหลุดรอดไปเข้าหูคนร้าย เลยต้องเรียกกันเป็นโค้ด" หิรัญญ์อธิบาย

มีคณา หิบบเครื่องอัดเสียงจากกระเป๋าทิ้งออกมา "เดี๋ยวค่ะสารวัตร ขออัดเสียงไว้ด้วยนะคะ มีแต่ข้อมูลน่าสนใจทั้งนั้นเลย" เธอตั้งเครื่องอัดเสียงให้เรียบร้อย ก่อนยิงคำถามเกริ่น

"ตกลงว่าหน่วยงานของสารวัตรจะใช้รหัสในการเรียกผู้ต้องสงสัยใช่ไหมคะ"

"ครับ เราจะตั้งชื่อรหัสกัน จะใช้จุดเด่นของผู้ต้องสงสัยแต่ละคนมาคิดชื่อ..."

"อย่างแกะดำนี้ผู้การเป็นคนตั้ง เหตุผลเพราะผู้ต้องสงสัยเป็นตำรวจ"

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 2)

3.3 ปัญหาการค้าประเวณี

"ค้าประเวณี หมายถึง ยอมรับการกระทำชำเราหรือยอมรับการกระทำอื่นใด หรือกระทำการอื่นใด เพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวหรือคนละเพศ" (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. 2556: 253-254)

ปัญหาการค้าประเวณีที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** จึงตรงตามความหมายของคำว่าค้าประเวณีที่ว่า "ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวหรือคนละเพศ" ในนวนิยายและบทละครโทรทัศน์จึงปรากฏให้เห็นปัญหาการค้าประเวณีทั้งในเพศหญิงและเพศชาย ทั้งกระบวนการซื้อ กระบวนการขาย และค่านิยมของผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ทั้งที่เต็มใจและผู้ที่ถูกล่อลวง โดยสะท้อนค่านิยมการขายบริการทางเพศของ "สาวเหนือ" ผ่านภูมิหลังของตัวละคร "มีคณา" นางเอกในเรื่อง **ฟ้ากระจ่างดาว** เป็นหลัก

ครอบครัวของมีคณา ทั้งน้องสาวต่างพ่อ ภรรยาของน้องชาย และหญิงสาวในหมู่บ้าน ล้วนประกอบอาชีพขายบริการทางเพศ เนื่องจากค่านิยมที่ถูกปลูกฝังแบบผิดๆ ของคนในชุมชนว่าลูกผู้หญิงที่ตกต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัวให้อยู่สุขสบาย และงานที่สบายและรายได้ดีคือการขายบริการทางเพศ ผู้เขียนทำให้เห็นภาพของหมู่บ้านทางภาคเหนือ ที่มีนายหน้าไปหาซื้อหญิงสาว

วัยรุ่นจากพ่อแม่ซึ่งเต็มใจขายลูกสาว เพียงเพื่อตอบสนองความต้องการทางวัตถุ ดังที่พ่อแม่เลี้ยงของ
มีคณาบังคับให้ขายบริการทางเพศ ดังนี้

มีคณาเสียงแข็ง "แม่ มีไม่ไปไหนนะคะ มีจะอยู่กับแม่"
บุญสมและอภารณ์ขวับมาจ้องหน้าเธออย่างไม่พอใจ
"ไปกับป้าเถอะจะหนู ป้าเลี้ยงดินะ กินอยู่สบาย งานก็สบาย"
"ฉันไม่ไป งานสบายบ้าบออะไร ป้าบอกว่างานสกปรก"
"เอ๊ะ นังนี้ ป้าแกมันสาวโสดหาผัวไม่ได้ จะไปรู้อะไร" บุญสมว่า
"พี่สม ถ้ามีมันไม่ยากทำก็ปล่อยมันเถอะ ครูสินบอกว่ามีเรียนเก่งให้มันเรียนสูงๆ จบ
แล้วทำงานส่งเงินมาให้เราก็ได้ ตอนนี้นังก็ยังพอหาเงินได้ไม่เดือดร้อนอะไร"
"มีไม่เดือดร้อนแต่อยู่กับลูกเดือดร้อน ดูลูกสาวบ้านอื่นสิ เค้กตัณญ์ ไปทำงานหาเงิน
ส่งบ้านเป็นกอบเป็นกำ แต่ลูกมีนี่กลับทำยักทำ"
อภารณ์เสริม ทำหน้าตาทวนประสาทใส่พี่สาวต่างพ่อ "ใช้พ่อ ไม่สวดยแล้วยังเรื่องมากอีก"
"ผู้หญิงจะเรียนไปทำไมวะ เสียเวลา สู้ไปทำงานตั้งแต่เด็กไม่ได้ พอมีสิบสี่สิบห้าก็เลิก
กลับบ้านทองหยองเต็มตัว ทางบ้านก็ลืมตาอ้าปากได้ ถึงตอนนั้นมึงค่อยหาผัว"
มีคณาเสียงดังจะร้องไห้ "มีไม่ไป มีไม่ทำ"
"เอ๊ะอีนี่ พูดยังไม่รู้เรื่อง มีเป็นพี่สาวคนโต ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้น้องๆ หน่อยสิวะ
อีกหน่อยมันจะได้เคารพนับถือว่าพี่ตัณญ์ มันก็จะได้กตัญญูตามมี"
มีคณาโกรธจนเหลืออด "ความคิดทุเรศ ไปขายตัวเนี่ยะกตัญญู อยากมีบ้านมีรถ
ทำไมน้ำสมไม่ออกไปหางานทำล่ะ วันๆ เอาแต่กินเหล้า งานการไม่ทำ นอนสบายอยู่บ้านคอย
แต่เกาะแม่ฉันกิน"

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระเจ่างดาว: ตอนที่ 1)

ผู้เขียนยังสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการล่อลวงหญิงสาวไปค้าประเวณีโดยชี้ให้เห็นว่า
หลายคนที่ยังเชื่อเป็นเพราะส่วนใหญ่ผู้ที่ชักชวนคือคนที่เคยเห็นกันมานานจนสนิทใจ ในบทละคร
โทรทัศน์คือป้านายหน้าหาเด็กสาว แฝงตัวด้วยการเปิดร้านอาหารแล้วชักชวนนักศึกษาที่รู้จักไปทำงาน
ที่ประเทศมาเลเซียเพื่อมีรายได้ดีมาจนเจ็ครอบครัว การพูดจาทำทางดีทำให้หลงเชื่อและสุดท้ายก็ถูก
หลอกไปขาย กิ่งฉัตรพยายามชี้ให้เห็นว่าคนส่วนใหญ่ที่ถูกหลอกเพราะเชื่อใจคนรู้จัก และคนที่พูดจา
ทำทางดี ดังนี้

เวลาเย็น มีคนมากกลับมาคุยกับสุนันทาและทัพขันที่โรงบ้านพักครู
 “พวกนายหน้าตกเขี้ยวนี้ลักษณะเหมือนกันหมดเลยนะคะ เวลาเข้ามาหาเรานี้
 หวานนุ่มมาเลย ทำเป็นเห็นใจ เอาเงินเข้าหว่าน พุดจาดีแต่ส่งเด็กไปลงนรก ผู้หญิงด้วยกันแท้ๆ
 ทำไมทำกันลงได้ก็ไมู้”

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 7)

ในปัจจุบันจากข่าวก็เห็นปัญหาเหล่านี้มากมาย ทั้งโจรที่มาใน “คราบผู้ดี” หรือ
 คนโกธจริตที่ไว้วางใจ ผู้แต่งพยายามเตือนคนในสังคมให้รับรู้ว่าย่ำไว้อื่นๆ เพราะบางคน
 รู้จักหน้าแต่อาจจะไม่รู้จัก และอย่าเชื่อว่าจะมีงานสบายที่ได้ค่าตอบแทนสูง เพราะในโลกนี้ไม่มีสิ่งใด
 ที่ได้มาอย่างง่ายดาย ทั้งยังชี้ให้เห็นอีกว่าปัญหาการค้าประเวณีในสังคมปัจจุบันมีความซับซ้อนมาก
 ยิ่งขึ้น ไม่ได้เป็นปัญหาเฉพาะแค่เรื่องของผู้หญิง แต่ยังเป็นปัญหาที่เกิดในเพศชายและวัยเด็กด้วย
 แต่คนในสังคมจะให้ความสำคัญกับการค้าประเวณีในเพศหญิงมากกว่า ผู้แต่งจึงต้องการเน้นให้สังคม
 เห็นถึงปัญหาการค้าประเวณีที่มีความหลากหลาย เพื่อให้สังคมตระหนักและหาทางแก้ไข

ปัญหาการค้าประเวณีเกิดจากกลุ่มคนที่แฝงตัวอยู่ในสังคม ถ้าคนทั่วไปมองผ่านอาจจะ
 ไม่เห็นหรือไม่รู้สึก เพราะคนส่วนใหญ่มักมองเรื่องการขายบริการทางเพศเป็นเรื่องของผู้หญิง ปัญหานี้
 เห็นได้จากกรณีที่สันติหนีออกจากบ้านและเข้าร่วมกลุ่มกับเด็กผู้ชายที่ขายบริการทางเพศเพื่อแลกเงิน
 มาเลี้ยงชีพ มีคณาและหิรัญช่วยกันออกตามหา จึงทำให้เห็นว่าปัญหาเหล่านี้ในสังคม ดังนี้

ไม่คาดคิด เด็กชายวัยรุ่นอายุราว 11 - 15 ปี หลายคนออกมาจากชุมชนพุ่มไม้ตรงมา
 ที่รถ มีคนตกใจมาก
 “อะไรกันคะเนี่ย”
 วัฒนสังข์มีคณา “ทำท่าปกติไว้ ยิ้มได้ก็ยิ้ม”
 วัฒนและมิกนาค่อยยัดตัวนั่งตรงเป็นปกติ เด็กส่วนใหญ่มาถึงรถ ส่งยิ้มให้หิรัญ
 พร้อมเคาะกระจกหน้าต่าง พยายามดึงดูดความสนใจมาที่ตนให้มากที่สุด
 มีคณามองเด็กด้วยความรู้สึกสลดใจ หิรัญไปรยยิ้มออกไปให้ก่อนสบตากับวัฒนที่
 กระจกสองหลัง..

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 5)

ปัญหาการค้าประเวณีสะท้อนให้เห็นสังคมได้อย่างชัดเจนว่า “เงิน” คือสิ่งที่ทุกคนดิ้นรน
 ไขว่คว้า พยายามที่จะหามาด้วยทางใดทางหนึ่ง ยิ่งเป็นทางที่ง่ายและสบายก็ยิ่งต้องการ จนทำให้
 ศีลธรรมในใจของคนในสังคมเสื่อมโทรม สามารถค้าขายเพื่อนมนุษย์ด้วยกันได้ ปัญหาการค้าประเวณี
 จึงไม่เคยหมดสิ้นและเป็นปัญหาที่แก้ไขยาก ปัญหาเหล่านี้จึงวนเวียนอยู่ในสังคมไทย

3.4 ปัญหาการพนัน

“การพนัน” เป็นปัญหาที่มีมาอย่างยาวนานในสังคมไทย ทั้งการพนันที่ถูกกฎหมาย เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล และการพนันที่ผิดกฎหมาย เช่น การชนไก่ การพนันม้า บ่อนการพนัน หวยใต้ดิน เป็นต้น ด้วยนิสัยของคนไทยที่ชอบเสี่ยงโชค จากเดิมเล่นเพื่อความสนุกสนาน แต่เมื่อเพิ่มมากขึ้นแสดงให้เห็นว่า “เงิน” คือปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนสนใจที่จะเสี่ยงโชคจากการพนัน เพราะต้องการได้เงินจำนวนมากในเวลารวดเร็ว สะท้อนให้เห็นถึงความโลภของคนในสังคม ปัญหาการพนันจึงยังคงอยู่ในสังคมไทย ผู้เขียนนำเสนอปัญหาการพนันที่เกิดขึ้นในสังคมไทยผ่านบทละครโทรทัศน์เรื่อง **มนต์จันทร์** โดยนำเสนอปัญหาผ่านภูมิหลังของครอบครัวสาระวารี และเหตุการณ์การสร้างกาลิโนของษมา

ครอบครัวของสาระวารีต้องแตกแยกเพราะพ่อเล่นการพนัน ทำให้เกิดปัญหาครอบครัว สาระวารีและสาระสะมาเป็นเด็กกำพร้าต้องอาศัยอยู่กับญาติ “การพนัน” คือสิ่งสำคัญที่นำชีวิตไปสู่หายนะ เพราะเมื่อความโลภเข้าครอบงำจิตใจ ก็ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ ทำให้เสียงาน และนำไปสู่ความเดือดร้อนอื่นๆ การพนันจึงเป็นปัญหาสำคัญที่เชื่อมโยงไปสู่ปัญหาอื่น การนำเสนอให้เห็นถึงโทษของการเล่นพนันแบบขาดสตินั้นจะส่งผลร้ายแรงต่อชีวิตและครอบครัว เป็นการสอนคนในสังคมแบบทางอ้อม ทำให้คนในสังคมรับรู้ถึงผลเสียและโทษของการเล่นพนัน ดังนี้

สารถึงกับช็อกเมื่อเห็นภาพลูกสาวทั้งสองกอดศพอ่อนนุชร้องไห้อยู่ สาระวารีกำลังเสียใจ โกรธแค้นอย่างหนัก เลยเผลอเข้าไปหาพ่อ เธอร้องไห้ฟูมฟาย เขย่าตัวสารที่ยืนช็อกอยู่อย่างสุดแรง และโกรธพ่อที่ติดการพนันจนแม่ตาย

“หนูเกลียดพ่อ พ่อทำให้แม่ตาย พ่อฆ่าแม่ หนูเกลียดพ่อ”

(บทละครโทรทัศน์ **มนต์จันทร์**: ตอนที่ 2)

การนำเสนอปัญหาการพนันผ่านเหตุการณ์การสร้างกาลิโนของษมา ทำให้เห็นถึงความคิดเห็นของคนในสังคมที่มีต่อกาลิโน ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ทั้งที่จริงแล้วในสังคมไทยมีการพนันมากมายกระจายไปทั่วประเทศ สามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย ทั้งสลากกินแบ่งรัฐบาล หวยใต้ดิน การพนันม้า การพนันมวย แต่เมื่อจะมีการเปิดกาลิโนกลับมีคนในสังคมคัดค้าน เพราะคิดว่าผิดศีลธรรม แสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งระหว่างความคิดและการกระทำของคนในสังคม ผู้เขียนจึงต้องการนำเสนอให้เห็นว่าแท้จริงแล้ว การพนันไม่ได้เป็นปัญหาหลักในการทำลายชีวิตแต่กลับเป็นความโลภในใจของคนที่ทำลายชีวิตตัวเอง ดังนี้

"คุณขมาเป็นคนเก่งครับ อย่างน้อยก็ผมคนหนึ่งละ ที่ชื่นชมในความคิดและการบริหารธุรกิจ"

"แม้แต่การเปิดบ่อนคาสิโนนะเหรอคะ"

"ถ้าเปิดที่เมืองไทยมันก็ผิดกฎหมายนะครับ แต่ที่คุณขมาเปิดที่ประเทศเพื่อนบ้าน ทำตามกฎหมายของเค้าทุกอย่าง ก็ไม่น่าจะเสียหายอะไรไม่ใช่เหรอครับ"

"แล้วในแง่ศีลธรรมล่ะคะ การเปิดคาสิโนจะไม่ทำให้คนมัวเมาในอบายมุขมากขึ้นเหรอคะ"

"ถ้ามองในมุมที่คุณว่ามันก็ไม่สมควร แต่ผมถามหน่อยนะครับ ว่าแข่งม้าเอย ล็อตเตอรี่เอย มวยอีก มันก็มีการพนันขันต่อ ผิดศีลทั้งนั้นละ แถมยังมอมเมาคนแทบทุกระดับทั่วประเทศด้วยซ้ำไป แต่คาสิโนเปิดเฉพาะที่แล้วยังช่วยให้คนมีงานทำเพิ่มขึ้น การท่องเที่ยว ตลาดจะบูมขึ้นด้วย คุณว่าจริงมั๊ยละ"

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทรา: ตอนที่ 1)

"เธอรู้มั๊ยว่า การพนันเป็นสิ่งไม่ดี ไฟไหม้ยังเหลือที่ดิน แต่เสียพนันเราจะไม่เหลืออะไร แม้แต่ที่ซุกหัวนอน ตอนนี้ เจ้านายเธอกำลังทำสิ่งที่ทำร้ายสังคมอยู่"

หญิงคนนั้นทำสีหน้างงๆ

"แต่คุณขมาก็ไม่ได้บังคับให้ใครมาเล่นนี่คะ แล้วคนที่จะมาเล่นที่นี่ ก็ต้องรวยเท่านั้นถึงจะมาเล่นได้ อย่างพวกหนูไม่มีปัญญาเข้าไปเล่นหรอกคะ"

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทรา: ตอนที่ 4)

การนำนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**มาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์แม้จะมีระยะเวลาในการสร้างที่ห่างกันประมาณยี่สิบปี แต่ปัญหาสังคมเหล่านี้ยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน ผู้สร้างบทละครโทรทัศน์จึงยังคงสืบทอดการนำเสนอปัญหาสังคมตามที่ปรากฏในนวนิยายได้อย่างครบถ้วนทั้ง “ปัญหาเด็กกำพร้า” “ปัญหายาเสพติด” “ปัญหาการค้าประเวณี” และ “ปัญหาการพนัน” การสืบทอดปัญหาสังคมในนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ไปสู่บทละครโทรทัศน์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สัมพันธ์กับภูมิหลังของตัวละคร เพราะทำให้เกิดปมปัญหาในใจของตัวละคร และเพื่อที่จะให้นวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด**สามทหารเสือสาว**เป็นอีกทางหนึ่งที่บอกกล่าวให้สังคมได้รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องการให้สังคมตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้และสนใจแก้ไขปัญหเหล่านี้

4. การสืบทอดความสัมพันธ์ในลักษณะนวนิยายชุด

นวนิยายชุดหรือนวนิยายซีรีส์ (Series) มีลักษณะเด่นในการร้อยเรียงเรื่องราวของนวนิยายภายในชุดเข้าด้วยกัน โดยมีตัวละครและเหตุการณ์ทำหน้าที่เชื่อมโยงและร้อยเรียงเรื่องราวของนวนิยายชุดทั้งหมด นวนิยายชุดจึงมีโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญของเรื่องเหมือนกัน

ความนิยมนวนิยายชุดทำให้ผู้สร้างละครโทรทัศน์นำนวนิยายชุดไปสร้างเป็น “ละครชุด” หรือที่เรียกอีกชื่อว่า “ละครเถา” และได้รับความนิยมจากผู้ชม เนื่องจากละครชุดให้คุณค่าทางด้านอารมณ์ มีเนื้อหาหลากหลาย แต่ละตอนจะมีแนวเรื่องที่แตกต่างกันออกไป มีตัวละครมากมายร้อยเรียงนวนิยายแต่ละเรื่องเข้าด้วยกัน แต่สิ่งสำคัญคือยังคงมีโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญของเรื่องเหมือนกัน ผู้วิจัยจึงศึกษาการสืบทอดความสัมพันธ์ในลักษณะนวนิยายชุด 2 ประเด็นคือ การสืบทอดโครงเรื่อง และการสืบทอดแนวคิดสำคัญของเรื่อง

4.1 การสืบทอดโครงเรื่อง

“โครงเรื่อง” หมายถึง การลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง ดังที่ พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย (2552: 232) ได้กล่าวไว้ว่า

โครงเรื่อง คือการจัดลำดับเหตุการณ์ในการเดินเรื่องอย่างระมัดระวัง เพื่อให้บรรลุตามความต้องการของผู้เขียน โครงเรื่องที่ดีย่อมมีความขัดแย้ง ซึ่งอาจจะเป็นความขัดแย้งของความรู้สึกภายในของตัวละคร ความขัดแย้งของตัวละครกับตัวละครฝ่ายตรงข้าม กับสังคม หรือกับธรรมชาติ เป็นต้น

โครงเรื่องจึงเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นถึงภาพรวมของนวนิยายทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับที่ บุญยงค์ เกศเทศ (2536: 31) ได้กล่าวถึงโครงเรื่องว่าเป็นการลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง โดยมีการเปิดเรื่อง การผูกปมของเรื่อง และบทสรุปของเรื่อง ดังนี้

โครงเรื่อง หมายถึง การลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง เหตุการณ์เหล่านั้นต้องมีความหมายต่อเนื่องรวมถึงบทบาททั้งหมดของตัวละครที่แสดงออกในเรื่อง

โครงเรื่องมีตัวละครบวกกับเหตุการณ์ โครงเรื่องจะต้องมีตอนต้น ตอนกลาง และบทส่งท้าย ตอนต้นของโครงเรื่องคือการเปิดเรื่อง ตอนกลางประกอบด้วยการผูกปม บทส่งท้ายก็คือผลหรือคำตอบของเรื่องนั้น หรือขึ้นคลี่คลายปม

โครงเรื่องจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในวรรณกรรมที่ใช้ลำดับเรื่องราวภายในเรื่อง การศึกษาการสืบทอดโครงเรื่องครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาการสืบทอดโครงเรื่องของนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** และการสืบทอดโครงเรื่องของนวนิยายแต่ละเรื่องภายในชุด ได้แก่ **มายาตัววัน มนต์จันทร์** และ **ฟ้ากระจ่างดาว**

4.1.1 การสืบทอดโครงเรื่องของนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว

นวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**นำเสนอเรื่องราวของผู้หญิงสามคนที่เป็นเพื่อนกัน ทั้งสามคนมีอาชีพนักข่าวเหมือนกัน โครงเรื่องนวนิยายชุดนี้กล่าวถึงตัวละครเอกหญิงสามคนต้องเดินทางไปทำข่าวตามที่บรรณาธิการมอบหมาย ได้พบตัวละครเอกชาย ประสบปัญหาระหว่างการปฏิบัติงาน ทั้งเรื่องการทำงานและเรื่องความรัก แต่สุดท้ายตัวละครเอกก็สามารถฝ่าฟันอุปสรรค และครองคู่กันอย่างมีความสุข สรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 4 ตารางแสดงโครงเรื่องนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุดสามทหารเสือสาว

โครงเรื่องนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุดสามทหารเสือสาว	
เปิดเรื่อง	ตัวละครเอกหญิง 3 ตัว ได้รับมอบหมายให้แยกย้ายกันไปทำข่าว ทำให้ได้พบตัวละครเอกชาย 3 ตัว
ดำเนินเรื่อง	ตัวละครเอกหญิงพบอุปสรรคระหว่างการปฏิบัติงาน ตัวละครเอกหญิงและตัวละครเอกชายมีปมขัดแย้งกัน
จบเรื่อง	ตัวละครเอกหญิงและตัวละครเอกชายเข้าใจกัน และได้ครองคู่กัน

สิ่งที่แสดงให้เห็นว่านวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**มีโครงเรื่องเดียวกัน คือ การปรากฏเหตุการณ์ที่ซ้ำกันทั้งตอนต้นเรื่อง ตอนกลางเรื่อง และตอนจบของเรื่อง ในนวนิยายทั้ง 3 เรื่อง ดังนี้

ตอนต้นเรื่อง หลังจากที่ตัวละครเอกหญิงทั้งสามตัวได้รับมอบหมายหน้าที่ในการทำงาน ได้รวมตัวกันก่อนจะแยกย้ายกันไปทำข่าวเพื่อพูดคุยถึงข่าวที่จะไปทำ มัทนาต้องไปทำข่าวที่จังหวัดภูเก็ต สาราวรีต้องไปทำข่าวที่จังหวัดตราด และมีคณาต้องไปทำข่าวแพ้นการกุศลของคณะสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งจากนี้ปรากฏให้เห็นในนวนิยายทั้งสามเรื่อง ตัวอย่างข้อความดังนี้

“ใครจะไปรู้ การที่มีไปงานเลี้ยงที่ไม่ชอบ มันอาจจะเป็นเรื่องดีก็ได้”

“นั่นสิคะ บางทีพอมั้พบกับพี่วารีกลับมาจากต่างจังหวัด พี่อาจจะมီးอะไรดีๆเล่าให้เราฟัง ก็เป็นได้”

“ไม่แน่อีกนั่นแหละ” รอยยิ้มพรายปรากฏบนใบหน้าคมขำของสรวารี หล่อนดับนุหรี ในมือทั้งพร้อมที่จะจัดการกับอาหารตรงหน้า

“เราสามคนอาจมีเรื่องสนุกๆ มาผลัดกันเล่าให้ฟังก็ได้ จริงไหม?”

(มายาตวัน. 2554:16)

(มนต์จันทร. 2553:18)

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554:10)

ตอนกลางเรื่อง หลังจากที่ทุกคนกลับมาจากทำข้าว กลุ่มตัวละครเอกหญิงได้รวมตัวเพื่อเล่าประสบการณ์และปัญหาต่างๆ ระหว่างไปทำข้าว รวมทั้งปมขัดแย้งในใจระหว่างตนเองกับตัวละครเอกชายให้เพื่อนฟัง ซึ่งปรากฏในนวนิยายทั้งสามเรื่อง ดังนี้

สรวารีเรียกมือเท้าคาง สบตา กับมีคณาแวบหนึ่ง

“จันหรือ ลิบกว่าวันนี้ก็นานเหมือนกันนะ” หล่อนเปรยไม่ได้เจาะจงว่าเอ่ยถึงใคร หญิงสาวถอนใจ “ในที่สุดก็ไม่มีเรื่องสนุกๆ มาเล่าสู่กันฟังเลยสักเรื่องหรือว่าไง?”

หญิงสาวทั้งสามสบตากันไปมา แล้วต่างคนต่างเบือนหน้าหลบ เสมอชามก้วยเดี่ยว บ้าง มองไปนอกบ้านบ้าง เจียบกันไปพักใหญ่

ผลสุดท้าย สรวารีก็เลื่อนชามเปล่าออกไป หล่อนพยายามทำเสียงให้สดขึ้น

“เออละ เราสามคน...” กระแอมนิดหนึ่ง “...ต่างคนก็ต่างเล่านิทานหลอกตัวเองมาพอแล้ว ทีนี้มาพูดเรื่องจริงกันดีกว่า เอาความรู้สึกล้วนๆเลย ตกลงไหม?”

แล้วสรวารีก็เริ่มก่อน

(มายาตวัน. 2554:289)

(มนต์จันทร. 2553:261)

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554:145)

ตอนจบเรื่อง ตอนที่ไชยวัฒน์ได้รับบัตรเชิญร่วมงานแต่งงานของมัทนา สรวารีและมีคณา พร้อมทั้งการจัดปาร์ตี้สละโสดให้กับตัวละครสามตัว ซึ่งเป็นบทส่งท้ายปรากฏอยู่ในนวนิยายทั้งสามเรื่อง แสดงให้เห็นว่าสุดท้ายตัวละครเอกหญิงทั้งสามต่างแต่งงานกับคนที่ตนรัก ดังนี้

ภายในออฟฟิศเปลี่ยนไปหมด แต่ต้องยอมยกให้วันหนึ่ง เพราะงานปีใหม่เชื่อว่าจะจัดกัน
ได้ทุกอาทิตย์ แต่โดยเฉพาะปีนี้เป็นวันพิเศษใหญ่ เนื่องจากรวมเอางานเลี้ยงอำลาความโศกของ
สามทหารเสือสาวแห่งสยามสารเข้าไปด้วย

สามทหารเสือสาว! ไชยวัฒน์ยิ้มกว้างด้วยความชื่นชม

(มายาตวัน. 2554:497)

(มนต์จันทรา. 2553:490)

(ฟ้ากระจ่างดาว. 255:439)

เมื่อนำมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดโครงเรื่องตามแบบนวนิยาย
คือ ตอนต้นเรื่อง ตัวละครเอกหญิงแยกย้ายกันไปทำข่าว ตอนกลางเรื่อง ตัวละครเอกหญิงทั้งสามตัว
กลับมาจากทำข่าวและได้เล่าประสบการณ์ ปัญหา และปมขัดแย้งของตนเองกับตัวละครเอกชาย
และตอนจบของเรื่องตัวละครเอกครองคู่กันอย่างมีความสุข

ตอนต้นเรื่อง หลังจากที่มีัทนา สาระวาริ และมีคณาได้รับมอบหมายงาน และก่อนที่
ทั้งสามคนจะแยกย้ายกันไปทำข่าว ก็ได้รวมตัวเพื่อเล่าเรื่องราวการทำงาน ดังนี้

“บอกเค้าให้มัทไปทำข่าวเขตต์วันประเด็นอะไรหรือจ๊ะ” มีคณาถาม

“ประเด็นนะพี่มี มีแหล่งข่าวโทรมาบอกข้อมูลใหม่ มัทต้องลงไปภูเก็ตพุงนี้เลย อยากได้
อะไรกันมั้งคะ”

“อ้าว นี่มัทต้องไปภูเก็ตหรือ พี่ก็ต้องไปตรวดเร็วๆ นี่เหมือนกัน” สาระวาริบอก

“มัทได้ยินแว่วๆว่าพี่วารีต้องไปเกาะช้างใช่ไหมคะ”

“ไม่ใช่ เกาะยานก เกือบติดชายแดนเขมรโน่นแน่ะ”

มีคณาถามสาระวาริอย่างสงสัย “มีประเด็นข่าวอะไรน่าสนใจหรือวารี”

“กาสิโน มีข่าวว่าเจ้าของเกาะทำเรื่องขอเปิดกาสิโนถูกกฎหมายที่โน่น และมีความ
เป็นไปได้สูงว่าจะได้รับอนุญาต”

“ช่วงหัวเลี้ยวหัวต่ออย่างนี้ มีว่าไม่น่ายอมให้สัมภาษณ์ง่ายๆหรอก”

สาระวาริยกไหล่ “ก็ทำทายดี” สาระวาริชักโมโหหัว บ่น แคลวกลั่นใส่เครื่องทำไม่ซ้ำจ้ง
เธอตะโกนไปหน้าร้าน “จะกินกันเองแล้วเจ๊ ได้ยัง”

มีัทนาซำๆ ขอบใจหันมองไปทางเจ๊ขายก๋วยเตี๋ยว สาระวาริเหล่มองมีัทนา

“อารมณ์ดีไว้เยอะๆ นะน้อง เตี่ยจะขำไม่ออก งานเราก็ไม่หุเลยนะมัท นายตวันนี่
เขี่ยกับนักข่าวยังกะอะไรดี เค้าขยาดกันทั้งนั้นแหละ”

มีัทน่ายิ้มๆ “ก็ทำทายดีเหมือนกันละคะพี่วารี คุ่มที่จะเสี่ยง เพราะมัทจะได้ย้ายไปโต๊ะ
การเมืองซะที” มีัทนาพูดกระหยิ่มยิ้มย่อง มีคณาถอนใจยาวออกมา

“น่าอิจฉาจังเลย มีแต่งงานทำทายทำกันทั้งนั้น ช่วงนี้พี่ก็มีแต่ข่าวโศกณิเด็ก ตามปราบ
ไม่หมดไม่สิ้นชะที” มีคนนามีสีหน้าเหนื่อยใจ

“ก็มีงานแพ้นการกุศลที่บอกจะให้พี่ไปแทนมัทใจคะ”

มีคนนามีปากอย่างแข็งๆ “พี่ไม่ชอบนี่นา”

(บทละครโทรทัศน์มายาตัววัน: ตอนที่ 1)

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์: ตอนที่ 1)

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 1)

ตอนกลางเรื่อง หลังจากที่มัทนา สาระวารี มีคนมา ไปทำข่าวที่ได้รับมอบหมาย
เรียบร้อย ทั้งสามจึงรวมตัวกันที่ร้านก๋วยเตี๋ยวเพื่อเล่าประสบการณ์ต่างๆ ทั้งอุปสรรคในการทำงานและ
ปมปัญหาเรื่องความรักในระหว่างที่แยกย้ายไปทำข่าว ดังนี้

สาระวารีวางตะเกียบ กินก๋วยเตี๋ยวไม่ลงแล้ว ยกมือขึ้นทำคางพุดเปรยขึ้น

“สิบกว่าวันนี้กินนานเหมือนกันนะ”

ทั้งมัทนาและมิดนิตต่างชะงัก คิดตาม สาระวารีถอนใจยาวออกมา เหลือบตามอง
เพื่อนๆ

“ในที่สุดก็ไม่มีเรื่องอะไรสนุกๆ มาเล่าให้กันฟังเลยว่ะมัย”

สามสาวสบตากันไปมา แล้วต่างรีบหลบสายตา กลัวเพื่อนจะจับพิรุณได้..จิบน้ำ

เข็ดปาก รวนซ้อ นหาอะไรทำไปเรื่อยดีกว่าสบตาเพื่อน...

สาระวารีสูดหายใจลึกๆรวมความกล้า ก่อนพูด “เฮลละ เราสามคน เราเล่านิทานหลอก
ตัวเองกันมาพอแล้วละ ทีนี้มาพูดเรื่องจริงกันดีกว่า เอาความรู้สึกที่มีกับแหล่งข่าวลัวนๆ เลย
ตกลงมัย”

มิดนิตและมัทนาต่างหลบตาสาระวารีมาประสานตากันเองพอดี แล้วต่างรีบหลบ
สายตาไปอีกทางทันที สาระวารีนั่งยัด ตัวตรง “ฉันจะเริ่มก่อน ใครไม่กล้าพูดความจริงไม่ใช่
ทหารเสือสาวออกจากกลุ่มไปเลย”

มิดนิตและมัทนาจ๋อยปนแหงๆ หงอๆ สาระวารีก็น้ำลายอีกใหญ่ เชนเหมือนกันที่
ต้องมาสารภาพว่าแอบชอบแหล่งข่าว เธอยกมือขึ้นปาดเหงื่อที่หน้าผากไปมาเล็กน้อย

(บทละครโทรทัศน์มายาตัววัน: ตอนที่ 7)

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์: ตอนที่ 3)

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 5)

ตอนจบเรื่อง ตัวละครเอกได้ครองคู่กันอย่างมีความสุข ปรากฏในตอนงานเลี้ยงอำลาความโสดของกลุ่มสามทหารเสือสาว ดังนี้

ผ่านเวลาถึงเย็นวันหนึ่ง กองบ.ก.กำลังจัดงานปาร์ตี้สละโสดให้ 3 สาวอยู่...มีการจัดสายรุ้งห้อยประดับประดา สร้างบรรยากาศให้ดูรื่นเริงสนุกสนาน
มีป้ายโฟมแปะผนังแบบง่าย ๆ มีอสมัครเล่นทำกันเองในกองบรรณาธิการว่า
“ปาร์ตี้สละโสด สามทหารเสือสาว”

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 8)

การปรากฏซ้ำของเหตุการณ์ในนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุดสามทหารเสือสาวช่วยเน้นย้ำความเป็นนวนิยายชุด ทำให้ผู้อ่านเห็นว่านวนิยายทั้งสามเรื่องเป็นนวนิยายที่ร้อยเรียงจากโครงเรื่องเดียวกัน ทั้งยังเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้อ่านทราบถึงช่วงเวลาที่เกิดของเหตุการณ์นั้นๆ และเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นเรื่อง กลางเรื่อง และตอนจบของเรื่องภายในนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวทั้งหมด แสดงให้เห็นว่านวนิยายเรื่องมายาตวัน มนต์จันทร์ และฟ้ากระจ่างดาวมีการเริ่มเรื่อง และดำเนินเรื่องในช่วงเวลาเดียวกัน นวนิยายทั้งสามเรื่องเดินเรื่องไปพร้อมๆ กัน แต่การจบเรื่องปรากฏเฉพาะในบทละครโทรทัศน์เรื่องฟ้ากระจ่างดาว เพราะเป็นละครเรื่องสุดท้ายที่ออกอากาศ และเป็นการสรุปเรื่องราวของนวนิยายชุดนี้

4.1.2 การสืบทอดโครงเรื่องของนวนิยายแต่ละเรื่อง

การศึกษาการสืบทอดโครงเรื่องของนวนิยายแต่ละเรื่องภายในชุดสามทหารเสือสาว ได้แก่ นวนิยายเรื่อง มายาตวัน มนต์จันทร์ และฟ้ากระจ่างดาว ผู้วิจัยพบว่าในบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดโครงเรื่องไว้ดังเช่นในนวนิยาย ดังนี้

มายาตวัน โครงเรื่องคือ ตัวละครเอกหญิงไปทำข่าวตัวละครเอกชายซึ่งเป็นอดีตนักแสดง มีปมในใจเกลียดนักข่าว ทำให้ตัวละครเอกทั้งสองฝ่ายมีปมขัดแย้งกัน จากนั้นตัวละครเอกหญิงทำให้ตัวละครเอกชายคลายปมปัญหาในใจได้ มีตัวละครฝ่ายร้ายเข้ามาสร้างอุปสรรค ตัวละครเอกหญิงชายช่วยกันแก้ปัญห ปมปัญหาในใจตัวละครเอกชายคลี่คลาย ตัวละครเอกทั้งสองฝ่ายเข้าใจซึ่งกันและกันและได้แต่งงาน สรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 5 ตารางแสดงโครงเรื่องมายาตวัน

โครงเรื่องนวนิยายและบทละครโทรทัศน์เรื่องมายาตวัน	
เปิดเรื่อง	ตัวละครเอกหญิงไปทำข่าวตัวละครเอกชาย ซึ่งมีปมในใจเกลียดนักข่าว
ดำเนินเรื่อง	- ตัวละครเอกสองฝ่ายมีปมขัดแย้งกัน - ตัวละครเอกหญิงพยายามคลี่คลายปมปัญหาในใจตัวละครเอกชาย - ตัวละครเอกชายเริ่มเปิดใจ - ตัวละครฝ่ายร้ายเข้ามาสร้างอุปสรรค - ตัวละครเอกหญิงชายช่วยกันแก้ปัญหได้สำเร็จ
จบเรื่อง	ปัญหาคคลี่คลาย ตัวละครเอกเข้าใจกันและได้ครองคู่กัน

มนต์จันทร์ โครงเรื่องคือ ตัวละครเอกหญิงมีปมในใจเกลียดการพนันแต่ต้องทำข่าวเปิดกาสีโนของตัวละครเอกชาย ทำให้ตัวละครเอกสองฝ่ายมีปมขัดแย้งกัน ตัวละครเอกชายพยายามคลี่คลายปมปัญหาในใจตัวละครเอกหญิง มีตัวละครฝ่ายร้ายเข้ามาสร้างอุปสรรค ตัวละครเอกหญิงชายช่วยกันแก้ปัญหจนกระทั่งผ่านอุปสรรค ปมปัญหาในใจตัวละครเอกหญิงคลี่คลาย ตัวละครเอกสองฝ่ายเข้าใจกันและแต่งงานกัน สรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 6 ตารางแสดงโครงเรื่องมนต์จันทร

โครงเรื่องนวนิยายและบทละครโทรทัศน์เรื่องมนต์จันทร	
เปิดเรื่อง	ตัวละครเอกหญิงมีปมในใจเกลียดการพนัน แต่ต้องไปทำข่าวการเปิดกาสิโนของตัวละครเอกชาย
ดำเนินเรื่อง	- ตัวละครเอกสองฝ่ายมีปมขัดแย้งกัน - ตัวละครเอกชายพยายามคลี่คลายปมปัญหาการเกลียดการพนันของตัวละครเอกหญิง - ตัวละครเอกหญิงเกิดความขัดแย้งในใจ - ตัวละครฝ่ายร้ายเข้ามาสร้างอุปสรรค - ตัวละครเอกสองฝ่ายช่วยกันแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ
จบเรื่อง	ปัญหาในใจตัวละครเอกหญิงคลี่คลาย ตัวละครเอกหญิงชายเข้าใจกัน และได้ครองคู่กัน

ฟ้ากระจ่างดาว โครงเรื่องคือ ตัวละครเอกหญิงทำงานสายข่าวอาชญากรรม พบกับตัวละครเอกชายที่เป็นตำรวจหน่วยป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตัวละครเอกหญิงมีปมในใจเกลียดผู้ชาย ตัวละครเอกชายพยายามคลี่คลายปมปัญหาในใจ เกิดอุปสรรคในการทำงานของตัวละครเอกหญิง ตัวละครเอกสองฝ่ายช่วยกันแก้ไขปัญหาจนกระทั่งผ่านอุปสรรค ปมปัญหาในใจของตัวละครเอกหญิงคลี่คลาย ตัวละครเอกสองฝ่ายเข้าใจกันและแต่งงานกัน สรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 7 ตารางแสดงโครงเรื่องฟ้ากระจ่างดาว

โครงเรื่องนวนิยายและบทละครโทรทัศน์เรื่องฟ้ากระจ่างดาว	
เปิดเรื่อง	ตัวละครเอกหญิงต้องไปทำข่าวแพ้น้ำมันโซลาร์การ์ดของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทำให้พบตัวละครเอกชายซึ่งเป็นตำรวจ
ดำเนินเรื่อง	- ตัวละครเอกชายพยายามสานสัมพันธ์กับตัวละครเอกหญิง - ตัวละครเอกหญิงมีปมในใจเกลียดผู้ชาย ปิดกั้นตนเอง - ตัวละครเอกชายพยายามคลี่คลายปมปัญหาในใจตัวละครเอกหญิง - เกิดความขัดแย้งในใจตัวละครเอกหญิง - มีอุปสรรคในการทำงานของตัวละครเอกหญิง - ตัวละครเอกช่วยกันแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ
จบเรื่อง	ปัญหาในใจตัวละครเอกหญิงคลี่คลาย ตัวละครเอกสองฝ่ายเข้าใจกัน และได้ครองคู่กัน

จากการศึกษาลักษณะการสืบทอดโครงเรื่อง ทั้งโครงเรื่องรวมของนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** และโครงเรื่องของนวนิยายแต่ละเรื่องภายในชุด ได้แก่ เรื่อง **มายาตะวัน มนต์จันทร์** และ **ฟ้ากระจ่างดาว** แสดงให้เห็นว่าในบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดโครงเรื่องไว้ดังเช่นในนวนิยาย เนื่องจากโครงเรื่องเป็นสิ่งสำคัญที่เชื่อมโยงนวนิยายแต่ละเรื่องเข้าด้วยกัน แสดงความเป็นลักษณะนวนิยายชุด ในบทละครโทรทัศน์จึงยังคงสืบทอดความเป็นชุดเดียวกันของบทละครโทรทัศน์ทั้งสามเรื่องเอาไว้ โครงเรื่องจึงยังคงเหมือนเดิม ซึ่งส่งผลต่อการลำดับเนื้อเรื่อง หากโครงเรื่องเปลี่ยนไปอาจทำให้ลำดับการดำเนินเรื่องและเนื้อหาไม่ตรงตามตัวบทเดิม และอาจไม่ตรงตามจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการจะนำเสนอให้ผู้อ่านรับรู้

4.2 การสืบทอดแนวคิดสำคัญของเรื่อง

“แนวคิด คือ ความคิดที่เป็นแนวที่จะดำเนินต่อไป” (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. 2556:645) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ บุญยงค์ เกศเทศ (2536: 30) ที่กล่าวว่าแนวคิดเป็นความคิดที่สำคัญที่สุดของเรื่องและผู้เขียนใช้กำหนดแนวทางของหนังสือ โดยแสดงแนวคิดผ่านตัวละคร ฉาก และบทสนทนาระหว่างตัวละคร ดังนี้

แนวคิด หมายถึง ความคิดที่สำคัญที่สุดของเรื่องที่นักประพันธ์ต้องการแสดงในหนังสือ
นั้นๆ ความคิดนี้เป็นเสมือนแนวในการดำเนินเรื่องของนักประพันธ์ด้วย นักประพันธ์จะแสดง
แนวคิดของเขาได้โดยอาศัยตัวละคร นอกจากนี้ยังอาศัยบทสนทาระหว่างตัวละคร และ
นักประพันธ์ก็จัดเหตุการณ์ สถานการณ์ในเรื่อง เพื่อย้ำแนวคิดนั้นๆ ด้วย แนวคิดมักมองเห็นง่าย
ถ้าปรากฏในเรื่องที่มีทำนองแต่งเป็นเชิงสั่งสอน หรือในเรื่องที่แฝงไว้ด้วยข้อธรรมะและการสั่งสอน
ผู้อ่านจะเห็นแนวคิดได้ไม่ยากนัก

“แนวคิดสำคัญ” จึงเป็นความคิดที่สำคัญที่สุดในวรรณกรรม ที่ใช้กำหนดเรื่องราวภายใน
เรื่อง ในการศึกษาการสืบทอดแนวคิดสำคัญของเรื่อง ผู้วิจัยจึงจะศึกษาการสืบทอดแนวคิดสำคัญ
ของนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาวสู่บถละครโทรทัศน์**

แนวคิดที่สำคัญคือ “การมีอคติจะทำให้ตัดสินสิ่งต่างๆ ตามที่ใจคิด”
ปรากฏผ่านตัวละครเอก คือ เขตต์ตวันมองมัทนาแบบมีอคติต่อนักข่าว ทำให้คิดว่ามัทนาเป็นเหมือน
นักข่าวทั่วไปที่ตนเกลียด ซึ่งมัทนาเองก็มองเขตต์ตวันแบบมีอคติเช่นกันทำให้ตัดสินว่าเขตต์ตวัน
จะต้องดีสมบูรณ์แบบดังเช่นพระเอกในภาพยนตร์ โดยไม่ได้มองให้ลึกลงไปในตัวคนที่แท้จริงว่า
เขตต์ตวันคือคนธรรมดาที่จะต้องมีทั้งด้านดีและไม่ดี สาระวารมีอคติเรื่องการพนันทำให้มองขมา
เจ้าของบ่อนกาสิโนว่าเป็นคนไม่ดี และมีคณามืออคติเกลียดผู้ชายจึงตัดสินว่าผู้ชายทุกคนที่เข้ามา
ในชีวิตไม่ดี ทำให้มองข้ามความดีของիրոն

มายาตวัน

นวนิยายและบทละครโทรทัศน์นำเสนอแนวคิดเรื่อง “การมีอคติจะทำให้ตัดสิน
สิ่งต่างๆ ตามที่ใจคิด” ผ่านตัวละครเอกชายและหญิงที่ต่างคนต่างมองเห็นกันผ่านมุมมองความคิด
ของตน คือ ตอนแรกเขตต์ตวันมองมัทนาแค่ภาพภายนอกที่เป็นนักข่าว ซึ่งเป็นอาชีพที่เขตต์ตวันเกลียด
ทำให้ตัดสินว่ามัทนาเป็นคนไม่ดี มัทนาก็เช่นกันเดิมมองเห็นเขตต์ตวันผ่านสื่อต่างๆ ที่มักนำเสนอให้
เห็นว่าเขตต์ตวันเป็นคนไม่ดี เช่นการแสดงอารมณ์เกรี้ยวกราดใส่ นักข่าวผิดกับภาพลักษณ์ของพระเอก
ภาพยนตร์ ทำให้มัทนามองเขตต์ตวันไม่ดี เป็นเพราะใช้อคติที่มีตัดสิน แต่เมื่อทั้งคู่ได้รู้จักตัวคนที่
แท้จริง ทำให้อคติในใจหายไป ทำให้ต่างคนต่างมองเห็นถึงความดีของกันและกัน ดังนี้

ตาราง 8 ตารางแสดงแนวคิดสำคัญในเรื่องมายาวัน

นวนิยาย	บทละครโทรทัศน์
“ผู้คนเห็นผมในสิ่งที่เขารู้จักจากภาพยนตร์ ไม่ใช่ชายเซตต์วันที่แท้จริงคนนี้ชีวิตผมเหมือนอยู่ใต้เงาของมายา...” เขายิ้มเครียด ตาเป็นประกายวับ “อย่างที่ คุณว่า แหละนะ มัทนา ผมสร้างกำแพงมายาไว้รอบตัว แต่ไม่ใช่ผมคนเดียวหรอกนะที่สร้างมัน คนอื่นๆ ก็สร้างกำแพงนี้ให้ผมเหมือนกัน รวมทั้งคุณด้วย”... “ฉันขอโทษค่ะที่พูดออกไปอย่างนั้น แล้วก็ขอโทษที่มองคุณจากความคิดฉันด้านเดียว ไม่ได้คำนึงถึงจิตใจคุณบ้าง” (มายาวัน. 2554 : 166)	“พอฉันไม่ได้เป็นอย่างที่พวกเขาตีกรอบเอาไว้ ฉันก็กลายเป็นหมาหัวเน่า ฉันเป็นคนธรรมดาเหมือนเธอ นะมัทนา มีดีมีเลวปนกัน ฉันไม่ใช่พระเอก” เซตต์วันเดินไปทิ้งตัวลงนั่งเสยผมขึ้นไป พยายามสะกดอารมณ์ที่อินกับความรู้สึกเก่าๆเกินไปออกให้ได้เร็วที่สุด มัทนามองด้วยสีหน้าแววตาเข้าใจและเห็นใจ “ฉันขอโทษที่เคยพูดไปยั้งนั้น แล้ว ก็ขอโทษที่มองคุณจากความคิดของฉันด้านเดียว ไม่ได้คำนึงถึงจิตใจคุณเลย” (บทละครโทรทัศน์มายาวัน : ตอนที่ 5)

มนต์จันทราร

“การมีอคติจะทำให้ตัดสินสิ่งต่างๆ ตามที่ใจคิด” ในนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ผ่านตัวละครสาระวาริที่อคติต่อการพนันและอคติที่มีต่อพระจันทร์ “มนต์ หมายถึง คำศักดิ์สิทธิ์” (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. 2556: 891) ดังนั้น “มนต์จันทราร” จึงอาจหมายถึง คำศักดิ์สิทธิ์ของพระจันทร์ซึ่งสอดคล้องกับ “การขอพร” จากพระจันทร์และสอดคล้องกับฉากสำคัญภายในเรื่องคือฉากพระจันทร์เต็มดวง

“จันทร์เอยจันทร์เจ้า” เพลงร้องเล่นของเด็ก และเป็นเพลงที่ใช้สำหรับกล่อมเด็กปรากฏในเรื่องมนต์จันทราร ในคืนที่สาระวาริขอพรจากพระจันทร์ให้แม่หายป่วย และในคืนที่ษมาขอสาระวาริแต่งงาน บทกลอน “จันทร์เอยจันทร์เจ้า” ที่ปรากฏในตอนที่สาระวาริขอพรให้แม่หายป่วยดังนี้

ตาราง 9 ตารางแสดงบทกลอนจันทร์เอยจันทร์เจ้าตอนสาระสารีขอพรให้แม่ในเรื่องมนต์จันทร์

นวนิยาย	บทละครโทรทัศน์
จันทร์เอยจันทร์เจ้า...ขอข้าวขอแกง ขอแหวนทองแดงผูกมือน้องข้า ขอช้างขอม้าให้น้องข้า ขอเก้าอี้ให้น้องข้า นั่ง ขอเตียงตั้งให้น้องข้านอน ขอยายวอนเลี้ยงน้องข้าเถิด ขอยายเถิดเลี้ยงตัวข้าเอง หล่อนยืมเศร้า ในชีวิต...ไม่เคยต้องการแหวน ไม่ต้องการช้างม้า ไม่ต้องการคนเลี้ยง ขอเพียงจันทร์ จะบันดาลให้แม่หายป่วย ให้พ่อเลิกเล่นการพนันได้ ชีวิตของสาระสารีกับสาระวารีคงจะเป็นสุขพอแล้ว จันทร์เจ้าข้า...ถ้าข้าขอ ท่านจะให้ไหม? (มนต์จันทร์. 2553 : 158)	"จันทร์เอยจันทร์เจ้า ขอข้าวขอแกง... ขอแหวนทองแดงผูกมือน้องข้า... ขอช้างขอม้า" สาระวารีพูดสวนขึ้น "แล้วขอพระจันทร์ให้แม่หายป่วย แล้วให้พ่อเลิก เล่นพนันได้มั๊ยจ๊ะ" (บทละครโทรทัศน์มายาตัววัน : ตอนที่ 2)

สาระวารีขอพรกับพระจันทร์ให้แม่หายป่วยและพ่อเลิกเล่นการพนัน เพื่อที่จะทำให้ชีวิตของตนกลับมามีความสุขดังเดิม แต่สุดท้ายก็ไม่เป็นดังคำขอ สาระวารีจึงไม่มีความเชื่อเรื่องการขอพรจากพระจันทร์ ทำให้มีอคติมองพระจันทร์ในแง่ลบ จนกระทั่งพบสมา ความคิดเกี่ยวกับการมองพระจันทร์ก็เปลี่ยนไป ดังที่ปรากฏบทกลอน “จันทร์เอยจันทร์เจ้า” ในตอนที่สมาขอสาระวารีแต่งงาน ดังนี้

ตาราง 10 ตารางแสดงแนวคิดสำคัญในเรื่องมนต์จันทร์

นวนิยาย	บทละครโทรทัศน์
“พระจันทร์วันนั้นท่านอาจจะไม่ฟังคำขอของ คุณก็จริง แต่วันนี้ท่านคงจะขอแก้ตัวกับคุณ ผมมี อะไรจะให้...จันทร์เอยจันทร์เจ้า ขอข้าวขอแกง ขอแหวนทองแดงผูกมือน้องข้า... สมาสออดแหวน เข้านางของสาระวารี พรายแสงสะท้อนของมัน หยอกล้อแสงจันทร์และหยาดน้ำคลอคลอใน ดวงตาของหญิงสาว...พรางพราย “ขอช้างขอม้าให้น้องข้า ขอเก้าอี้ให้น้องข้า นั่ง ขอเตียงตั้งให้น้องข้านอน ขอหัวใจน้องให้ พี่เถิด พี่จะเทิดรักเจ้า...จนวันตาย” (มนต์จันทร์. 2553 : 489)	"ขอแหวนทองแดงผูกมือน้องข้า คุณรียังคะ" สมายื่นแหวนเพชร ชนิดโคตรเพชร ขึ้นมา ตรงหน้าสาระวารี สาระวารีร้องไปเล็กน้อย "วันนี้คุณขอพรสำเร็จ... แต่งงานกับผมนะครับ ก่อนที่ผมจะเดินไม่ไหวซะก่อน" สาระวารีข้าๆออกมา ก่อนจะนั่งๆไป มองดู แหวนเพชรในมือสมา (บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์: ตอนที่ 13)

แท้จริงแล้วพระจันทร์ได้ให้ “พร” ตั้งแต่ครั้งแรกที่สaraswariขอ แต่สaraswariกลับมองข้ามเนื่องจากในคืนที่สaraswariขอพรจากพระจันทร์ครั้งแรก เป็นคืนที่แม่เสียชีวิต แต่ในคืนเดียวกันนั้นเป็นคืนที่สaraswariได้พบขมาครั้งแรก แต่เพราะแม่เสียชีวิตสaraswariจึงมีอคติต่อพระจันทร์เสมอมา โดยไม่ได้มองอีกมุมว่าได้พบคนสำคัญในชีวิตคือ “ขมา” จึงเปรียบเสมือนแนวคิดสำคัญของเรื่องที่ว่า “การมีอคติจะทำให้ตัดสินสิ่งต่างๆ ตามที่ใจคิด” ดังเช่นที่สaraswariเดิมมีอคติทั้งเรื่องพระจันทร์และเรื่องการพนัน “ขมา” จึงเปรียบเสมือนพรจากพระจันทร์ที่ส่งลงมาให้ตามคำขอของสaraswari เพื่อช่วยสaraswariให้มีชีวิตที่ดีขึ้น ลบล้างอคติในใจ ทั้งเรื่องของการพนันและความศรัทธาในพระจันทร์ ทำให้สaraswariรู้ว่าแท้จริงแล้วพระจันทร์ฟังคำขอของตนตั้งแต่แรก

ฟ้ากระจ่างดาว

การปรากฏของฉากดวงดาวและท้องฟ้าในคืนเดือนแรมนั้น เป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับแนวคิดสำคัญของเรื่อง คือ “การมีอคติจะทำให้ตัดสินสิ่งต่างๆ ตามที่ใจคิด” เนื่องจากอคติในใจทำให้ชีวิตของมีคณามีคณาไม่ต่างกับสีของท้องฟ้าในคืนเดือนแรมที่มีเมฆมาบดบัง ทำให้คิดว่าหิรัญย์ก็คงไม่ดีเหมือนกับผู้ชายคนอื่นที่เคยพบ ทั้ง พ่อ พ่อเลี้ยง และน้องชาย จึงทำให้มองไม่เห็นความดีและความรักของหิรัญย์ แต่หิรัญย์ใช้ความพยายามที่จะลบอคติในใจมีคณา โดยการพยายามทำความดีและใช้เวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ให้มีคณาเห็น จนท้ายที่สุดมีคณาก็มองเห็นความดีและยอมรับความรักของหิรัญย์ ชีวิตของมีคณาจึงสดใสขึ้น หิรัญย์จึงเปรียบดังดวงดาวที่เข้ามาส่องแสงเป็นประกายทำให้ใจของมีคณากระจ่าง ปราศจากอคติ เปรียบดังเช่นท้องฟ้าในคืนเดือนแรมที่ไม่มีเมฆมาบดบัง ทำให้เห็นแสงของดวงดาวได้อย่างแจ่มชัด

ตาราง 11 ตารางแสดงแนวคิดสำคัญในเรื่องฟ้ากระจ่างดาว

นวนิยาย	บทละครโทรทัศน์
มีคณาหัวเราะโล่ง...เหมือนคนที่ก้าวข้ามประตู เดินออกจากโลกที่มีแต่สีเทา มีเงามืดสลัวและปีศาจความขมขื่นเกลียดชังแห่งอดีตคอยหลอกหลอน หลอนก้าวเข้าสู่โลกใหม่ที่สว่างสดใส ทุกอย่างสวยงามภายใต้ท้องฟ้ากว้างใหญ่และดวงดาวที่พรายพร่างเกลื่อนตา	“รับปากแต่งงานกับผมเถอะนะ” “ค่ะ มีจะแต่งงานกับพี่ฉันเท่านั้น” หิรัญย์ดีใจมากสวมกอดมีคณาเอาไว้แน่น เขากอดเขาทั้งตัวทั้งใจ เปิดใจเต็มที่สำหรับผู้ชายคนนี้ ไม่เหลือข้อแม้ใดๆ ในใจอีก มีคณาได้แต่ร้องไห้สะอึกสะอื้นสวมกอดหิรัญย์เอาไว้ไม่ยอมปล่อย ในคืนที่ฟ้ากระจ่างเห็นดวงดาวชัดเจนที่สุดในชีวิต
(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 :369)	(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 8)

ฉากดวงดาวที่พร่างพรายเต็มท้องฟ้า ทำให้เห็นว่ามีคนสามารถเอาชนะอคติในใจได้ เห็นความดีของหิรัญย์

“แนวคิดสำคัญของเรื่อง” จึงเป็นสิ่งสำคัญในวรรณกรรม เพราะเป็นความคิดที่ใช้กำหนดแนวเรื่อง การลำดับเรื่อง ตัวละคร ตลอดจนเหตุการณ์ต่างๆ เมื่อมีการนำนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** มาดัดแปลงให้อยู่ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์จึงไม่สามารถดัดแปลงแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ เพราะจะทำให้สิ่งสำคัญที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารให้อ่านเปลี่ยนไป จึงยังคงสืบทอดไว้ดังเช่นในนวนิยาย

จากการศึกษาการดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** สู่บทละครโทรทัศน์พบว่า ในบทละครโทรทัศน์ปรากฏลักษณะการสืบทอดความสำคัญจากตัวบทเดิมไว้มาก โดยมีการสืบทอดตัวละครเอก การสืบทอดฉากสำคัญ การสืบทอดปัญหาสังคมภายในเรื่องและการสืบทอดโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญของเรื่องที่แสดงให้เห็นถึง ความสัมพันธ์ในลักษณะนวนิยายชุด การสืบทอดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสิ่งเหล่านี้คือ “หัวใจ” สำคัญของตัวบทนวนิยาย ส่งผลต่อการดำเนินเรื่อง มีความสัมพันธ์กับลักษณะของตัวละคร และเป็นนัยสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิดสำคัญของเรื่องตรงตามจุดประสงค์ของผู้แต่งที่ต้องการจะบอกให้อ่านและสังคมรับรู้

บทที่ 4

การดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว กับความสัมพันธ์ทางสังคม

การนำวรรณกรรมมาสร้างในสื่อรูปแบบใหม่จำเป็นต้องศึกษา “การสืบทอด” “หัวใจ” สำคัญของบทประพันธ์เพราะแสดงถึงแนวคิดสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ ขณะเดียวกันก็ต้องศึกษา “การดัดแปลง” ซึ่งแสดงถึงลักษณะเฉพาะของสื่อรูปแบบใหม่ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่นำเสนอ มักสัมพันธ์กับบริบทสังคมขณะนั้น ในงานวิจัยนี้อธิบายความหมายของการดัดแปลงไว้ว่า “การนำตัวบทเดิมจากนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวมาผลิตซ้ำในรูปแบบใหม่ คือในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ โดยมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาให้เหมาะสมกับสื่อละครโทรทัศน์” “การดัดแปลง” จึงเป็นการนำเสนอวรรณกรรมให้อยู่ในรูปแบบใหม่ ตามความสนใจของยุคสมัย เพื่อดำรงคุณค่าของวรรณกรรมให้ไม่สูญหายไปจากสังคม ดังนี้ “การนำเสนอรูปแบบวรรณกรรมที่ต่างไปจากเดิมจึงเป็นการ “ดัดแปลง” วรรณคดีให้เปลี่ยนไปตามกาลสมัย เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้ศึกษาวรรณคดีที่มีคุณค่า” (สุภัค มหาวรรณ, 2555: 4)

การดัดแปลงวรรณกรรมต้องคำนึงถึงรูปแบบของสื่อเป็นสำคัญ เพราะสื่อแต่ละชนิดมีธรรมชาติ และข้อจำกัดแตกต่างกัน การสร้างสรรค์ “ตัวบท” ให้เหมาะสมกับสื่อ ทำให้การนำเสนอเรื่องราวน่าสนใจ ดังที่จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา (2544:161 -162) ได้กล่าวว่า ตัวบทของการแสดงแต่ละรูปแบบ มีเงื่อนไขการสร้างที่ต่างกัน ผู้สร้างจึงควรเลือกวิธีการนำเสนอเรื่องราวให้เหมาะสม เพื่อให้เนื้อเรื่องน่าสนใจยิ่งขึ้น

“ตัวบท” ของการแสดงแต่ละประเภทมีเงื่อนไขในการสร้างแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะวิธีการนำเสนอ และเวลาของการแสดงแต่ละประเภท “ละครก็คือละคร หนึ่งก็คือหนึ่ง” ดังนั้น “รูปแบบที่เหมาะสมที่สุด” จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ผู้จัดทำจะต้องรู้จักใช้ วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจ “เลือก” ให้ถูกและเหมาะสม เพราะ “แม้เนื้อหาจะสมบูรณ์ แต่ถ้าเลือกกลวิธีการนำเสนอที่ผิดพลาดก็จะส่งผลให้เรื่องราวน่าเบื่อได้เช่นกัน”

นอกจากรูปแบบของสื่อจะส่งผลต่อการดัดแปลงวรรณกรรมแล้ว สังคมยังมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์วรรณกรรม เพราะวรรณกรรมมี “ความสัมพันธ์กับสังคม” สังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ “ตัวบท” เปลี่ยนแปลง ผู้สร้างได้แสดงความคิด ปรัชญา ตลอดจนนำเสนอความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมให้ผู้อ่านรับรู้ สังคมจึงเป็นแหล่งข้อมูลของวรรณกรรม ดังที่ เจตนา นาควัชระ (2542: 16) ได้กล่าวว่า

วรรณกรรมเป็นสิ่งผูกพันกับสังคม และเป็นสมบัติร่วมของทุกยุคทุกสมัยทุกถิ่น การศึกษาวรรณกรรมจึงต้องควบคู่กับสังคม ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของวรรณกรรม ผู้ประพันธ์ได้แสดงความคิด ปรัชญา ตลอดจนความจริงในสังคมด้วยความสนใจและความรับผิดชอบ วรรณกรรมจึงมีอิทธิพลต่อสังคม รวมทั้งพลังในสังคมมนุษย์ด้วย

ในบทที่ 4 ผู้วิจัยจะศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการดัดแปลงนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว** โดยศึกษาเฉพาะที่มีการสร้างสรรค์เพิ่มจากในนวนิยาย 2 ประเด็น คือ

1. การดัดแปลงนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ที่สัมพันธ์กับรูปแบบบทละครโทรทัศน์
2. การดัดแปลงนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ที่สัมพันธ์กับสังคม

1. การดัดแปลงนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ที่สัมพันธ์กับรูปแบบบทละครโทรทัศน์

“สื่อ” แต่ละชนิดมีธรรมชาติที่ต่างกัน สื่อสิ่งพิมพ์สื่อสารผ่าน “ตัวอักษร” ผู้แต่งจะต้องบรรยายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างชัดเจน แต่สื่อโทรทัศน์สื่อสารผ่าน “ภาพ” เป็นหลัก สื่อแต่ละชนิดจึงมีมุมมองการเล่าเรื่องแตกต่างกัน ในการนำวรรณกรรมมาดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์จึงควรรู้จักธรรมชาติของสื่อแต่ละชนิด เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดัดแปลง ทั้งกระบวนการผลิต การสื่อความหมาย และอิทธิพลในการสร้างผลกระทบ ดังที่ กาญจนา แก้วเทพ (2552: 10) กล่าวว่า

ธรรมชาติของสื่อและเอกลักษณ์ของสื่อแต่ละชนิด หมายความว่าตั้งแต่การรู้จักตัวแก่นแท้ของความเป็นสื่อ (Media) แต่ละชนิด เช่น หนังสือพิมพ์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ตัวอักษรและภาพหนึ่งวิญญูเป็นสื่อเสียง และโทรทัศน์เป็นสื่อภาพที่เคลื่อนไหวผสมกับเสียง ฯลฯ เพียงแค่ธรรมชาติพื้นฐานเท่านั้น ก็สร้างความแตกต่างอย่างมหาศาลแล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกระบวนการผลิต ศักยภาพในการสื่อความหมาย อิทธิพลในการสร้างผลกระทบ ฯลฯ

ละครโทรทัศน์เป็นสื่อ “ปรั่งสำเร็จ” ผ่านการตีความของผู้สร้าง ผู้ชมไม่จำเป็นต้องสร้างจินตนาการและตีความด้วยตนเอง สามารถรับชมความบันเทิงผ่านภาพเคลื่อนไหวและเสียงมีภาพสมจริง จึงเป็นที่นิยมของประชาชน เพราะรับสารได้ง่าย ส่วนนวนิยายจำเป็นต้องอาศัยจินตนาการและการตีความของผู้อ่าน ซึ่งอาจจะตีความไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน ละครโทรทัศน์และนวนิยายจึงมีมุมมองในการเล่าเรื่องที่แตกต่างกัน

ละครโทรทัศน์อาศัยการ “ตีความ” จากผู้เขียนบทละครเป็นหลัก โดยตีความตัวอักษรมา นำเสนอใหม่เป็นภาพปรากฏให้ผู้ชมดู จึงต้องมีการดัดแปลงเพื่อความเหมาะสมในการผลิต ดังคำกล่าวของ องอาจ สิงห์ลำพอง (2557: 123) กล่าวไว้ดังนี้

การนำนวนิยาย เรื่องสั้น เรียงความหรืองานเขียนประเภทอื่นมาสร้างเป็นบทละครโทรทัศน์ ซึ่งการผลิตบทละครโทรทัศน์ประเภทนี้แม้จะมีข้อดีหลายประการในแง่โครงเรื่องที่มีความสมบูรณ์ และเป็นที่ยอมรับจากผู้อ่านบทประพันธ์มาก่อนแล้ว หากผลงานชิ้นนั้นมีชื่อเสียงหรือได้รับความนิยมมากเท่าไร การผลิตละครโทรทัศน์ให้ปรากฏภาพตามบทประพันธ์ดั้งเดิมที่มีจะยากมากขึ้น เนื่องจากความแตกต่างระหว่างธรรมชาติของสื่อทั้งสองชนิด และเงื่อนไขข้อจำกัดรวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการผลิต ส่งผลให้ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์จำเป็นต้องมีการดัดแปลง หรือแปรรูปแบบบทประพันธ์เพื่อความเหมาะสมในการผลิต

ข้อจำกัดของสื่อแต่ละชนิดจึงต้องมีการดัดแปลง “ตัวบทต้นทาง” ให้เข้ากับธรรมชาติของสื่อ รูปแบบใหม่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังที่ รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2538: 24) ได้กล่าวถึงการนำนวนิยาย ไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์ว่า การนำตัวบทเดิมซึ่งอยู่ในรูปแบบนวนิยายมาสร้างใหม่ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์จำเป็นต้องมีการดัดแปลงของเดิมบ้าง เพื่อให้เหมาะสมกับธรรมชาติของสื่อแต่ละชนิด โดยไม่ทำให้ใจความสำคัญของเรื่องเปลี่ยนไป แต่ดัดแปลงเพื่อช่วยเติมเต็มเนื้อเรื่องให้สมบูรณ์มากขึ้น ดังนี้

การนำนวนิยายไปสร้างเป็นบทละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ จำต้องมีการดัดแปลงไปจากต้นฉบับที่เป็นบทประพันธ์บ้าง เพราะแม้นวนิยายและละครจะเป็นงานศิลปะเหมือนกัน แต่ก็มีศาสตร์เฉพาะตัวต่างกัน นวนิยายใช้วรรณศิลป์สร้างจินตนาการ ในขณะที่ละครหรือภาพยนตร์ใช้ทัศนศิลป์ แต่กระนั้นก็ตามละครที่สร้างจากบทประพันธ์ควรจะใช้สื่อศิลปะอีกแขนงหนึ่งเพื่อเสริมส่วนที่พร่องไปจากวรรณกรรม มากกว่าการเบี่ยงเบนจุดประสงค์สำคัญของงานประพันธ์นั้น เท่าที่เป็นมาก็คงจะไม่ได้เป็นอย่างนี้เสียทั้งหมด จึงมีข้ออภิปรายว่าละครโทรทัศน์ทำลายวรรณกรรมหรือส่งเสริมวรรณกรรมกันแน่

นวนิยายและละครโทรทัศน์เป็นงานศิลปะที่มีศาสตร์เฉพาะตัวต่างกัน นวนิยายสื่อสารผ่านตัวอักษร ผู้แต่งจะต้องบรรยายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างชัดเจน แต่ละครโทรทัศน์สื่อสารผ่านภาพเคลื่อนไหวและเสียง โดยผ่านการตีความของผู้สร้าง จึงทำให้นวนิยายกับละครโทรทัศน์มีมุมมองในการเล่าเรื่องต่างกัน นวนิยายอาจเล่าเรื่องผ่านการบรรยายของผู้แต่งหรือการคิดคำนึงของตัวละคร แต่ละครโทรทัศน์อาจเปลี่ยนให้ตัวละครกล่าวแสดงความรู้สึกนั้น เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจสิ่งที่ผู้แต่งต้องการ

การนำนวนิยายมาสร้างใหม่เป็นละครโทรทัศน์จึงต้องผ่านการดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ก่อน เพื่อให้เหมาะสมกับธรรมชาติของสื่อแต่ละชนิด ผู้วิจัยจะศึกษาวิเคราะห์การดัดแปลงลักษณะสำคัญของนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ใน 2 ประเด็น คือ การดัดแปลงลักษณะตัวละคร และการดัดแปลงฉากสำคัญ

1.1 การดัดแปลงลักษณะตัวละครในบทละครโทรทัศน์

การศึกษาการดัดแปลงลักษณะตัวละครจากนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว** สู่บทละครโทรทัศน์ ผู้วิจัยพบว่าตัวละคร 2 ตัวมีลักษณะแตกต่างไปจากนวนิยาย ได้แก่ มัทนา และ เซตต์ตวัน ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องในมุมมองของสื่อโทรทัศน์

มัทนา

เมื่อนำนวนิยายเรื่อง**มายาตวัน**มาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ พบว่ามีการเพิ่มให้มัทนาเป็นคน “เจ้าแผนการ” แผนการของมัทนาไม่ได้ทำร้ายผู้อื่น แต่ทำเพื่อให้สามารถทำข่าวเซตต์ตวันได้ ลักษณะการเป็น “คนเจ้าแผนการ” ช่วยเสริมให้เห็นลักษณะนิสัยสำคัญของมัทนาคือ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ดังเช่นในบทละครโทรทัศน์ที่มัทนาคิดแผนการใกล้ชิดเซตต์ตวัน โดยใช้โอกาสที่เซตต์ตวันทำให้ตนได้รับบาดเจ็บเป็นเงื่อนไขต่อรองเพื่อให้ตนได้เข้าไปทำงานที่บ้านของเซตต์ตวัน ดังนี้

เขามองหน้าผากเธอ

“หน้าผากมีรอยข้ำนะ แต่ไม่เป็นแผล สบายใจได้”

มัทนาแหวดตาเจ้าเล่ห์ แอบมีแผนเล็กน้อย ยกมือขึ้นจับรอยข้ำ ร้องโอดโอย

ออกมาด้วยความเจ็บ “โอย...” มัทนาทำเป็นโวยไ้

“คุณคิดจะฆ่าหนูรึไง ทำไมไม่รู้จักระวังบ้าง ทะเลไม่ใช่อะไรของคุณคนเดียวนะ โย้ย”

(บทละครโทรทัศน์**มายาตวัน** : ตอนที่ 2)

ภาพประกอบ 7 ภาพแสดงลักษณะนิสัย “เจ้าแผนการ” ของมัทนาในละคร**มายาตวัน**

และเพิ่มลักษณะ “การมีลูกล่อลูกชน” เพื่อรับมือกับปัญหาเฉพาะหน้า สามารถพลิกแพลงสถานการณ์ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองได้ เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมให้ตัวละครมีมัทนาคล่องแคล่วเหมาะกับอาชีพนักข่าว แสดงถึงสติปัญญาและความสามารถของมัทนาชัดเจนขึ้น

“ฉันไม่ค่อยไว้ใจเด็กคนนี้เลย ท่าทางเจ้าเล่ห์ ลูกล่อลูกชนแพรวพราว”

“ทันคนแบบนี้ ฉันกลับชอบนะ”

เซตต์วันเหล่มองเพื่อนเล็กน้อยอย่างไม่พอใจ เอกชัยยิ้มเจื่อนไปเล็กน้อย

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 2)

การเพิ่มเติมลักษณะนิสัยเจ้าแผนการของมัทนาจึงเป็นการเล่าเรื่องในมุมมองของสื่อโทรทัศน์ เพื่อให้ผู้ชมได้เห็นภาพอย่างชัดเจน ว่ามัทนาฉลาดทันคน มีไหวพริบ และมุ่งมั่นในการทำงาน ผ่านการแสดงของ “อริสยา สเปนอร์บันด์” ที่มีบุคลิกภาพร่าเริงแจ่มใส คล่องแคล่ว และฉลาดทันคน

เซตต์วัน

นวนิยายเรื่องมายาตวันปรากฏบุคลิกภาพภายนอกของเซตต์วัน คือ เซตต์วันไม่ใช่คนรูปหล่อแต่ดูดี แต่เมื่อนำมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ ได้เน้นย้ำให้เห็นถึงความ “หล่อ” ของเซตต์วัน ซึ่งในบทละครโทรทัศน์ต้องมีความชัดเจน กระชับ เพื่อเอื้อต่อการคัดเลือกนักแสดงที่มารับบทนี้

พระเอกแบบฉบับในวรรณกรรมไทยมักต้องเพียบพร้อมไปด้วยรูปสมบัติ ดังที่ ธเนศ เวศร์ภาดา (2549: 117) วิเคราะห์ลักษณะพระเอกนางเอกในนวนิยายเรื่อง **ทวิภาพ** ไว้ว่า ถึงแม้เหตุการณ์รอบข้างตัวละครจะมีสีสันแตกต่างจากเรื่องอื่นแต่สิ่งหนึ่งที่ยังคงเหมือนเดิมคือการสร้างพระเอกนางเอกตามแบบฉบับที่จะต้องมียุบโฉมงดงาม ดังนี้

เหตุการณ์ที่แวดล้อมตัวละครทั้งสองแม้จะมี “สีสัน” แปลกไปจากเรื่องอื่น แต่ก็ยังเป็นเพียง “เหล้าเก่าในขวดใหม่” เพราะตัวละครทั้งสองถูกกำหนดขึ้นตามแบบฉบับของพระเอกนางเอก ไม่ว่าจะเป็นรูปโฉมอันงาม หรือความสามารถสติปัญญาอันฉลาด

วรรณกรรมไทยแม้จะมีเนื้อเรื่อง ตัวละครที่แปลกใหม่ แต่สิ่งหนึ่งที่ยังคงเหมือนเดิม คือ การสร้างตัวพระเอกนางเอกที่จะต้องมียุบโฉมงดงามตามขนบในวรรณกรรม ดังนั้นจึงมีการดัดแปลงบุคลิกภาพของตัวละครเซตต์วันจากแค่ “ดูดี” เป็นคนที่ “หล่อ” ในบทละครโทรทัศน์จึงแสดงให้เห็นถึงความหล่อของเซตต์วันผ่านนักแสดงที่รับบทนี้ คือ อธิชาติ ชุมนานนท์ และจากความสัมพันธ์

ของม้าที่ชื่นชอบเซตต์วันตั้งแต่เป็นนักศึกษาและประชาชนที่คลั่งไคล้เซตต์วัน ดังที่แสดงให้เห็นว่าประชาชนจำนวนมากไปให้กำลังใจเซตต์วันในงานเปิดตัวภาพยนตร์เรื่องใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้หญิงและกลุ่มชายรักชาย ดังนี้

ในช่วงหัวค่ำที่หน้าโรงภาพยนตร์ มัธนายืนถือป้ายไฟเชียร์เซตต์วันอยู่ในกลุ่มแฟนคลับที่มีป้ายไฟหลากหลายรูปแบบ วาสิวฐีและเพื่อนยืนขนานข้างมัธนา

พิธีกรกำลังสัมภาษณ์ผู้กำกับอยู่บนเวทีมีชื่อหนังเรื่องใหม่ของเซตต์วัน เรื่อง “ถามี่ฉันคนเดียวในโลก”

“ผู้กำกับก็ตอบให้หายข้องใจกันไปแล้วนะครับ ว่าทำไมชื่อเรื่องมันถึงได้เศร้าบาดใจขนาดนี้ เป็นดรามามาของคนโสดว่าเงอะ งั้นเรามาถามพระเอกของเรื่องกันดีกว่าว่า หนังเรื่องนี้มันเศร้าน้ำตาหยดตังๆ จริงมั๊ย”

เท่านั้นแหละ เสียงกรี๊ดสนั่นจากแฟนคลับก็ดังลั่นในบริเวณสถานที่จัดงาน...มัธนา กับเพื่อนและน้องคูตั้นเดิน วาสิวฐีเตรียมกล้องถ่ายรูป ส่วนเพื่อนมัธนาเตรียมกล้องถ่ายวิดีโอ

“ขอเสียงกรี๊ดต้อนรับให้พระเอกสุดฮ็อตของเราหน่อยครับ... คุณเซตต์วัน”

เสียงปรบมือและเสียงกรี๊ดร้องต้อนรับดังสนั่น

เซตต์วันเดินหล่อพร้อมโปรยยิ้มเจ้าเสน่ห์ออกมาหน้าเวทีพร้อมสายรุ้งที่พุ่งโปรยปรายใส่ เขาโบกมือทักทายแฟนๆ ท่ามกลางเสียงกรี๊ดสนั่น มัธนายิ้มปลื้มดีใจที่ได้เจอตัวเป็นๆ เธอมองตามเซตต์วันอย่างไม่วางตา เซตต์วันยิ้มแยมส่งจูบเลยมาให้ทางกลุ่มมัธนา เพื่อนและน้องกรี๊ดกันสนั่น มัธนาได้แต่ยิ้มเจินๆ

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 1)

ภาพประกอบ 8 ภาพมัธนาและประชาชนจำนวนมากมาให้กำลังใจเซตต์วันในงานเปิดตัวภาพยนตร์

นอกจากนี้ยังแสดงว่าเซตต์วันได้รับความนิยมจากประชาชนเห็นได้จากการถ่ายแบบปกนิตยสาร โฆษณา และการได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนรณรงค์การทิ้งขยะลงถัง การที่เซตต์วันมีงานในวงการบันเทิงที่หลากหลาย แสดงให้เห็นว่าเป็นที่ชื่นชอบของคนในสังคม เนื่องจากการโฆษณาและการเป็นตัวแทนในการรณรงค์เรื่องต่างๆ จำเป็นต้องเลือกผู้ที่มีอิทธิพลต่อจิตใจ สามารถชักจูงใจให้สนใจสินค้า และให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความหล่อของเซตต์วันเป็นสิ่งที่สำคัญทำให้ประชาชนหลงรัก ดังนี้

“นักศึกษาสาวคนหนึ่งในมือถือแมกกาซีนหน้าปกเซตต์วันยิ้มอย่างหล่อเหลา เธอเดินลงบันไดสะพานลอยมาเห็นถังขยะที่ตีนสะพานมีป้ายรูปเซตต์วันยิ้มหล่อ ทำท่าชี้ให้ถังขยะลงถัง ตั้งไว้เด่นหราอีกต่างหาก”

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 1)

ภาพประกอบ 9 ภาพผลงานในวงการบันเทิงที่หลากหลายของเซตต์วัน

จากการศึกษาการดัดแปลงลักษณะตัวละครในบทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** แสดงให้เห็นว่า การดัดแปลงตัวละครเอกหญิงและชาย คือ มัทนา กับ เซตต์วัน มีเพื่อเสริมให้บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของตัวละครเด่นชัด เป็นการถ่ายทอดผ่านภาพในละครโทรทัศน์ผ่านการศึกษาของผู้ผลิตโทรทัศน์ทำให้ผู้ชมเห็นลักษณะของตัวละครชัดเจนยิ่งขึ้น

1.2 การดัดแปลงจากสำคัญในบทละครโทรทัศน์

การศึกษการดัดแปลงลักษณะจากสำคัญจากนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** สู่บทละครโทรทัศน์ ผู้วิจัยพบการดัดแปลงจากที่แตกต่างไปจากในนวนิยาย 2 จาก เพื่อเน้นย้ำให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น ได้แก่ ฉากพระอาทิตย์ในเรื่อง **มายาตวัน** และฉากพระจันทร์ในเรื่อง **มนต์จันทร์**

1.2.1 การดัดแปลงจาก “พระอาทิตย์” ในเรื่องมายาตวัน

การดัดแปลงนวนิยายเรื่องมายาตวันสู่บทละครโทรทัศน์เรื่องมายาตวัน นอกจากจะสืบทอดจากครบถ้วนตามแบบในนวนิยายแล้ว ยังปรากฏฉากพระอาทิตย์กำลังจะตกเพิ่มจากในนวนิยาย โดยสร้างสรรค์เพิ่มเติม 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่มัทนากลับไปจังหวัดภูเก็ตเพื่อปรับความเข้าใจกับเขตต์ตวันแต่คลาดกันจึงไปดูพระอาทิตย์ตกที่แหลมพรหมเทพ และตอนเขตต์ตวันขอมัทนาแต่งงาน

ตอนที่มัทนากลับไปภูเก็ตเพื่อปรับความเข้าใจกับเขตต์ตวันแต่คลาดกันจึงไปดูพระอาทิตย์ตกที่แหลมพรหมเทพ เพราะ “แหลมพรหมเทพ” เป็นสถานที่ที่เขตต์ตวันและมัทนาเคยมาดูพระอาทิตย์ตกด้วยกัน รู้สึกดีต่อกัน และยังเป็นสถานที่ที่ทำให้เห็น “มายาของดวงตะวัน” ชัดเจนที่สุด แหลมพรหมเทพจึงเป็นเสมือนสถานที่แห่งความทรงจำที่ดีระหว่างมัทนา กับเขตต์ตวัน เมื่อเขตต์ตวันเข้าใจมัทนาผิด มัทนาจึงเลือกมาดูพระอาทิตย์ตกในสถานที่ที่เป็นสัญลักษณ์แทนตัวเขตต์ตวัน เพื่อนึกถึงวันที่ดี ทำให้คลายความทุกข์ในใจ ดังนี้

“แล้วนี่เธอจะเอาอย่างไร จะไปภูเก็ตอีกหรือ ปอนมันอยู่กรุงเทพแล้วนะ ไปก็เสียเที่ยวเปล่า ไม่เจอใคร”

มัทนาถอนใจ “แล้วคุณเอยคิดว่ามันจะไปเจอใครหรือคะ มันจะไปกราบหลวงพ่อ”

เอกชัยจ้องหน้า “เธอ...จะให้ฉันเชื่อมั๊ย”

มัทนาถอนใจ ไม่สู้ตา สีหน้าหงายๆ จ้องๆ

“บอกตรงๆ มันยังข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้นอยู่”

“ฉันเข้าใจ” เอกชัยมีสีหน้าเห็นใจ

มัทนา น้ำตา รื้นๆ ขึ้นมาอย่างกลั้นไม่อยู่ “เหมือนมันนั่งชมวิวยาวๆ บนเขาอยู่ดีๆ แก้อีกก็หักโค่นลง มาเลย จิตใจมันอ่อนแอ ยังไงบอกไม่ถูก”

เอกชัยมองมัทนา ด้วยสีหน้าสงสารเห็นใจ ถอนใจยาวออกมา

“มันขอกลับไปเก็บความรู้สึกดีๆ ที่ยังพอเหลืออยู่ ที่ภูเก็ตมาเพิ่มพลังให้กับตัวเองหน่อยดีกว่า”

.....

พระอาทิตย์กำลังตกดินที่แหลมพรหมเทพ มัทนา นั่งมองดูพระอาทิตย์ตก สีหน้าเศร้าๆ

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 8-9)

ภาพประกอบ 10 ฉากพระอาทิตย์ตก ตอนมันกลับมาไปภูเก็เพื่อที่จะปรับความเข้าใจกับเซตต์วัน

มีการสร้างสรรค์ฉากพระอาทิตย์ตกเพิ่มเติมในตอนจบของเรื่องเพื่อให้สัมพันธ์กับฉากต้นเรื่องที่มันหาพบเซตต์วันครั้งแรก โดยให้เซตต์วันขอมัณฑาแต่งงานที่ริมทะเลในช่วงเวลาที่พระอาทิตย์กำลังตก เนื่องจากตอนนั้นมันมองเซตต์วันผ่านภาพมายา มองผ่านอคติในใจของตน แต่สุดท้ายอคติในใจมันคลี่คลาย มองเซตต์วันตามภาพความจริง และรู้จักตัวตนที่แท้จริงของเซตต์วันซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ฉากเพิ่มเติมเพื่อให้ละครมีเอกภาพ สอดคล้องกลมกลืนกันตั้งแต่ต้นเรื่องจนกระทั่งจบเรื่อง และเพื่อเน้นให้ว่า “ฉากพระอาทิตย์” เป็นฉากลักษณะเด่นที่สัมพันธ์กับเซตต์วัน

หลายวันต่อมา ในช่วงเวลาตอนเย็นใกล้ค่ำ ณ หาดหินริมทะเล ข้างหน้าเป็นผืนน้ำทะเลกว้าง เซตต์วันกำลังยืนคุยอยู่กับมัน เซตต์วันยังมีผ้าปิดแผลที่หน้าอยู่

....

“ของรับขวัญสำหรับคุณครับ”

“ขอบคุณค่ะ แต่ไม่เห็นจำเป็นเลย”

“ใครว่าละ จำเป็นมากที่สุดเลยละ แกะดูสิครับ”

มันแกะของขวัญออกดู เห็นเป็นผ้าบาติกสีส้มที่ช่วยชีวิตพับวางอยู่ด้านบน มันรีบหยิบออกมาอดเนบอ “ขอบคุณมากค่ะที่เก็บมาให้มัน ไม่น่าเชื่อเลยนะค่ะว่าผ้าบาติกที่คุณซื้อให้มัน จะช่วยชีวิตมันเอาไว้”

เซตต์วันยิ้มปลื้ม “ของขวัญไม่ได้มีอย่างเดียวครับ”

มันนางๆเล็กน้อย กลับไปดูที่กล่องของขวัญ มีกระดาษลายสวยวางปิดบางอย่างอยู่ เธอเปิดกระดาษสวยออก พบชุดแต่งงานสีขาวแบบสวยเหมาะกับมันมาก มันหยิบชุดขึ้นมาดูเล็กน้อย จนแน่ใจว่าใช่ “ชุดแต่งงาน”

(บทละครโทรทัศน์มายาตัววัน : ตอนที่ 13)

บทละครโทรทัศน์เรื่อง **มายาตวัน** ไม่สามารถบรรยายรายละเอียดของฉาก พระอาทิตย์ตกจึงเน้นการสื่อจากภาพมากกว่าตัวอักษรเพื่อให้ภาพนำเสนอผู้ชม บทละครโทรทัศน์จึง “ฉายภาพ” ให้เห็นว่าสถานการณ์เกิดขึ้นที่ไหน ช่วงเวลาใด ใครอยู่ในเหตุการณ์ แต่ไม่ได้บรรยายถึงความงามของฉากละเอียดมากนัก เพื่อให้ผู้ชมรับชมความงามจากภาพที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของการดัดแปลงจากสำคัญมาเป็นละครโทรทัศน์ ดังตัวอย่างภาพตอนที่ เขตต์ตวันขอมัทนาแต่งงานที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ ดังนี้

ภาพประกอบ 11 ภาพฉากพระอาทิตย์ตกน้ำ ตอนเขตต์ตวันขอมัทนาแต่งงาน

1.2.1 การดัดแปลงฉาก “พระจันทร์” ในเรื่องมนต์จันทร์

บทละครโทรทัศน์เรื่อง **มนต์จันทร์** สร้างสรรค์ฉากพระจันทร์เต็มดวงเพิ่ม 1 ตอน คือ เมื่อสาระวารีและษมาคิดทบทวนเรื่องความรักของทั้งคู่ การสร้างสรรค์ฉากนี้เป็นการเน้นย้ำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของพระจันทร์กับชีวิตของตัวละครสาระวารีและษมา โดยปรากฏให้เห็นว่าทั้งสาระวารีและษมาได้มองพระจันทร์ดวงเดียวกันแต่คนละสถานที่ สาระวารีมองพระจันทร์เพื่อหาคำตอบให้กับชีวิต เนื่องจากจะต้องตัดสินใจเลือกทางชีวิต 2 ทาง ทางแรกสาระวารีต้องลบปมขัดแย้งในใจเรื่องการพนัน ยอมรับความรักของษมา และทางที่สองยังคงเก็บปมปัญหาเรื่องการพนันและหายไปจากชีวิตของษมา แต่สุดท้ายสาระวารีตัดสินใจเลือกทางแรก การตัดสินใจครั้งนี้จึงเป็นครั้งสำคัญในชีวิตของสาระวารี ฉากพระจันทร์เต็มดวงในคืนนี้แสดงให้เห็นว่าอคติของสาระวารีกำลังจะเปลี่ยนไป ทั้งเรื่องของพระจันทร์และการพนัน เดิมไม่ชอบมองพระจันทร์ แต่ก็ตัดสินใจมานั่งมองพระจันทร์เพื่อคิดทบทวนใจตนเอง และเดิมเกลียดการพนันแต่กำลังจะตัดสินใจรับความรักจากเจ้าของกาสิโน ส่วนษมาเป็นผู้ใหญ่ มองเรื่องการขอพรจากพระจันทร์เป็นเรื่องไร้สาระ แต่ก็ลองขอพรจากพระจันทร์ เพราะต้องการให้สาระวารียอมรับความรักของตน แสดงให้เห็นว่าผู้ใหญ่อย่างษมาสามารถยอมรับความเป็นเด็กในตัวตนของสาระวารีที่ใจร้อน โผงผาง ช่างโอวยวายได้ และพร้อมจะปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสาระวารี เหมือนกับที่ยอมรับเรื่องขอพรจากพระจันทร์ทั้งที่เห็นว่าเป็นเรื่องไร้สาระ

จากพระจันทร์เต็มดวงยังแสดงให้เห็นถึงมุมมองของตัวละคร 3 ตัวที่มองพระจันทร์
พร้อมกัน ทั้งสาระวารี สาระสะมา และษมา เดิมทั้งสามมีมุมมองในการมองพระจันทร์ที่ต่างกัน
สาระวารีมีอคติในใจไม่เชื่อพรของพระจันทร์จึงไม่ขอพร ษมามีความเชื่อเพียงครั้งเดียวจึงลองขอพร
ตามคำแนะนำของสาระสะมา ส่วนสาระสะมามีความเชื่อในพรของพระจันทร์ แต่ในคืนนี้ทั้งสามมอง
พระจันทร์ในมุมเดียวกันคือ พระจันทร์เปรียบเสมือน “ความหวัง” ของทั้งสามคน สาระวารีหวังว่าตน
จะเอาชนะอคติในใจได้ ษมาหวังว่าตนจะเอาชนะใจสาระวารีได้ ส่วนสาระสะมาหวังให้น้องสาวที่ตน
รักสมหวังกับผู้ชายที่ดี พระจันทร์เต็มดวงในคืนนี้ทำให้สาระวารี สาระสะมา และษมาสมหวัง

“วารีทำอะไรอยู่เหรอครับ”

สาระสะมาถอนใจออกมา ก่อนตอบกลับไป

“นอนดูพระจันทร์...ทั้งที่เธอไม่เคยชอบเลยนะคะ ฉันชวนที่รักบอกว่าคุณกลัวแปลงร่างเป็น
มนุษย์หมาป่า คุณทำให้น้องสาวฉันเปลี่ยนไปมาก คุณต้องรับผิดชอบนะคะคุณษมา”
สาระสะมาพูดซ้ำๆ

ษมาน้ำจ่อยๆตอบกลับไป “ผมก็พร้อมรับผิดชอบอยู่แล้ว แต่วารีเค้าไม่ยอมนะสิครับ
คุณสะมาพอมีทางช่วยอะไรผมได้มั๊ยครับ”

“ไม่มีเหมือนกันค่ะ”

ษมาน้ำเสียงดูหมดหวัง “อ้าว”

“ฉันตั้งใจโทรมาให้กำลังใจ ว่าอย่าเพิ่งยอมแพ้แค่นี้คะ ฉันคิดว่าอีกแค่จิตใจเดียว
คุณจะช่วยพาวารีให้ผ่านความฝืดใจ ที่มันเกาะกินใจเธอมาตลอดชีวิตได้แล้ว อย่าทิ้งวารีให้จม
กลับไปอยู่ที่เดิมอีกเลยนะคะ”

“ผมก็จนปัญญาครับไม่รู้จะต้องทำยังไงถึงจะเอาชนะใจวารีได้ซะที”

“อาจจะต้องใช้เวลา ความอดทนและปาฏิหาริย์มั้งคะ”

ษมาถอนใจออกมา สาระสะมายิ้มๆ เล่าให้ษมาฟัง

“ช่วงที่ยังคิดหาวิธีไม่ออกก็ลองขอพรจากพระจันทร์ดูสิคะ ตอนนั้นวารีก็นั่งมองอยู่
พระจันทร์ดวงเดียวกัน อาจจะมีปาฏิหาริย์ก็ได้คะ”

“คุณนี่ตลกดีนะครับ ผมอายุปุนนี้แล้ว จะให้ไปขอพรจากดวงจันทร์ได้ยังไง
ยังงี้ก็ขอบคุนสำหรับกำลังใจนะครับ”

สาระสะมายิ้มเจื่อนๆ “ไม่เป็นไรคะ อย่าเพิ่งถอดใจนะคะ ฉันเอาไว้ช่วยคุณอยู่ สวัสดิ์ค่ะ”

สาระสะมาดัดนิสัย ถอนใจออกมาก่อนเดินออกไปที่หน้าระเบียงบ้านมองน้องสาว
สาระวารียังคงนั่งเล่นทอดอารมณ์เฝ้ามองท้องฟ้าไป “ไม่มีใครเชื่อ ขอเองก็ได้”

สาระสะมาเงยหน้าขึ้นมองท้องฟ้า

คนละมุมบ้าน พี่น้องฝาแฝดสองคน ต่างมองดวงจันทร์ดวงเดียวกัน ขณะเดียวกันเข้ามา กำลังนั่งเล่นที่เก้าอี้ที่หน้าระเบียงบ้านเกาะยานก เขาเงยหน้ามองพระจันทร์บนฟ้าไปเงียบบๆ เหมือนแอบอธิษฐานอะไรซักอย่างในใจ

(บทละครโทรทัศน์ **มนต์จันทร์**: ตอนที่ 11)

ภาพประกอบ 12 ภาพฉากพระจันทร์เต็มดวง ตอนสารวารีกับษมาคิดทบทวนเรื่องความรักของทั้งคู่

การเพิ่มเติมฉากพระจันทร์เต็มดวงตอนตอนสารวารีกับษมาคิดทบทวนเรื่องความรักของทั้งคู่ เป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่าพระจันทร์เป็นสัญลักษณ์ของ “ปัญญา” ที่ทำให้ “รู้จริง” เนื่องจากการมองพระจันทร์จะทำให้หนึ่ง เกิดสมาธิ จึงทำให้กระจ่าง ลบอคติในใจได้

การดัดแปลงฉากสำคัญในบทละครโทรทัศน์เรื่อง **มายาตะวัน** และ **มนต์จันทร์** โดยสร้างสรรค์ฉากพระอาทิตย์และพระจันทร์เพิ่มจากนวนิยายทั้งสองเรื่อง ทำให้เห็นถึงความสำคัญของฉากเหล่านี้ผ่านบทละครโทรทัศน์ได้ชัดเจนขึ้น การนำเสนอภาพในบทละครโทรทัศน์ช่วยเน้นย้ำการปรากฏภาพฉากพระอาทิตย์และพระจันทร์ อันสื่อัยสำคัญเชื่อมโยงฉากไปถึงผู้ชม โดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างฉาก ตัวละคร และแนวคิดสำคัญของเรื่อง การสร้างสรรค์ฉากดังกล่าวยังทำให้ละครโทรทัศน์มีเอกภาพ สอดคล้องกลมกลืนกันตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง และเพื่อเน้นให้ว่า “ฉากพระอาทิตย์” และ “ฉากพระจันทร์” เป็นฉากเด่นของเรื่อง **มายาตะวัน** และ **มนต์จันทร์** สื่อให้เห็นความสวยงามตามภาพที่ปรากฏทั้งดงามสมจริงผ่านภาพเคลื่อนไหว

ธรรมชาติของสื่อละครโทรทัศน์คือการนำเสนอผ่านภาพและมีข้อจำกัดด้านเวลาในการออกอากาศ บทละครโทรทัศน์จึงมีการดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบของสื่อ คือจะต้องสามารถนำเสนอภาพได้อย่างชัดเจน กระชับ ทำให้ผู้ชมเข้าใจง่าย การดัดแปลงตัวละครและฉากจึงไม่ได้ทำให้จุดประสงค์ของตัวบทเดิมเปลี่ยนไปแต่ยังเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมให้เนื้อเรื่องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. การดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวที่สัมพันธ์กับสังคม

“สังคม” เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดัดแปลงวรรณกรรม การดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** สืบตระกูลโทรทัศน์มีลักษณะของ “ความสัมพันธ์ทางสังคม” เนื่องจากนวนิยายชุดนี้ตีพิมพ์ในระยะเวลาห่างกัน กล่าวคือ **มายาตะวัน** ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ.2536 **มนต์จันทร์** ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2541 และ **ฟ้ากระจ่างดาว** ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ.2547 และนำมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ในปี พ.ศ.2556 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ห่างจากปีที่นวนิยายได้รับการตีพิมพ์ประมาณยี่สิบปี ดังนั้นจึงพบว่าสภาพสังคมของตัวบททั้ง 2 ประเภทมีการเปลี่ยนแปลง และลักษณะดังกล่าวมีปรากฏในสื่อละครโทรทัศน์ เพราะเมื่อสังคม “เปลี่ยน” ย่อมทำให้รายละเอียดในบทละครโทรทัศน์เปลี่ยนแปลงไป เช่น ค่านิยม เทคโนโลยี เหตุการณ์ในสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับสังคมในแต่ละยุคสมัย

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อการดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ โดยศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 การนำเสนอปัญหาสังคม
- 2.2 ความนิยมของคนในสังคม
- 2.3 การใช้เทคโนโลยี
- 2.4 การนำเสนอภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน
- 2.5 การควบคุมทางสังคม

2.1 การนำเสนอปัญหาสังคม

ในบทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** นอกจากจะสืบทอดปัญหาสังคมดังในนวนิยาย ได้แก่ ปัญหาเด็กกำพร้า ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้าประเวณี และปัญหาการพนัน ยังปรากฏการเพิ่มเติมปัญหาสังคม ได้แก่ ปัญหาการทารุณกรรมทางเพศในเพศชาย

ในบทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** ได้นำเสนอปัญหาการทารุณกรรมทางเพศ คือ การกระทำทางเพศที่โหดร้ายและรุนแรงในเพศชาย ผ่านภูมิหลังของตัวละคร “เชน ครอส” ตัวละครเด็กกำพร้าที่มีชาวต่างชาติรับไปอุปการะเลี้ยงดูเป็นบุตรบุญธรรม แต่ชีวิตของ ชেন ครอส กลับมีสภาพที่เลวร้ายยิ่งกว่าตอนอยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า เพราะพบครอบครัวบุญธรรมไม่ดี บังคับให้ขายยาเสพติด และถูกพ่อบุญธรรมชาวต่างชาติทารุณกรรมทางเพศ การถูกพ่อบุญธรรมทารุณกรรมทางเพศสร้างความอับอาย และความเจ็บปวดกระทบจิตใจเชน ครอส ซึ่งเชน ครอส กล่าวโทษเชตต์ตะวัน เพราะพ่อบุญธรรมต้องการอุปการะเชตต์ตะวัน แต่เชตต์ตะวันปฏิเสธ ชেন ครอส จึงอ่อนน้อมให้รับตนไป

เป็นบุตรบุญธรรมแทน เช่น ครอส จึงคิดว่าตนต้องมารับผลกระทบแทนเซตต์ตัน ทำให้เกลียดเซตต์ตัน จนสามารถฆ่าเซตต์ตันได้ ดังนี้

“มึงรู้มั๊ย ไอ้ฝรั่งชั่วมันทำอะไรกับกูมั่ง”

เช่น ตาแดงกล้า น้ำตาท่วมตา เจ็บปวดกดดัน เจ็บซ้ำและอับอายมาก

ในอดีต ประตูห้องน้ำถูกเปิดเข้าไปซ้ำๆ พ่อบุญธรรมชาวฝรั่งผู้ชายตัวใหญ่ใส่ผ้าขนหนู ผืนเดียวยืนอยู่หน้าประตูห้องน้ำ เห็นมีคนอาบน้ำฝักบัวดั่งมานพลาสติกปิดอยู่ ฝรั่งคนนั้นเอื้อมมือไปกดสวิทช์ดับไฟห้องน้ำ

เช่นร้อง “เฮ้ย” ตกใจที่ไฟดับ

ฝรั่งคนนั้นเข้าไปในห้องน้ำที่มีดสลับ กระชากมานพลาสติกเปิดออก เช่นร้องออกมาด้วยความตกใจ “พ่อเข้ามาทำไมครับ”

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน : ตอนที่ 13)

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์นำเสนอให้เห็นปัญหาการทารุณกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคมไทย แต่ไม่ได้นำเสนอภาพการถูกทารุณกรรมทางเพศชัดเจน แต่เสนอผ่านนัยยะของฉาก คือ “การปิดไฟห้องน้ำ” “การกระชากมาน” “ความตกใจ” และ “การที่ผ้าขนหนูของฝรั่งตกลงที่พื้นห้องน้ำ” เพื่อให้ผู้ชมจินตนาการเองว่าเหตุการณ์จะดำเนินต่อไปอย่างไร เนื่องจากการควบคุมจากสังคมที่ทำให้ไม่สามารถนำเสนอภาพความรุนแรงได้ ที่สำคัญคือสื่อละครโทรทัศน์เผยแพร่ได้แพร่หลาย จึงไม่เหมาะสมหากปรากฏภาพดังกล่าว ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ต้องการนำเสนอปัญหาการทารุณกรรมทางเพศให้สังคมรับรู้ ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ไม่จำกัดเพศและวัย อันแสดงให้เห็นปัญหาการทารุณกรรมทางเพศในปัจจุบันที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น ดังปรากฏในข่าวในสื่อหนังสือพิมพ์ เช่น ข่าวชายวัย 56 ปี ที่ติดเชื้อ HIV ได้ทารุณกรรมทางเพศเด็กชาย 2 คน อายุ 5 ปี และ 6 ปี โดยล้วงละเมิดทางเพศเด็กชายจนบาดเจ็บสาหัส ญาติจึงเข้าแจ้งความดำเนินคดีกับคนร้าย ดังนี้

เมื่อวันที่ 28 ม.ค.59 เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.หินลาด ได้รับแจ้งจาก นายหอม อายุ 59 ปี และ นายเฉลียว อายุ 56 ปี ว่า เมื่อวันที่ 26 ม.ค.59 เวลาประมาณ 17.30 น.ที่ผ่านมา ด.ช.แดง (นามสมมติ) อายุ 6 ปี หลานของนายหอม และ ด.ช.ดำ (นามสมมติ) อายุ 5 ปี บุตรของนายเฉลียว ได้ถูกนายทวีปซึ่งเป็นคนในหมู่บ้านเดียวกันชักชวนให้ไปเที่ยวเล่นที่บ้านของตน ว่ามีอะไรดีๆ จะให้ดู เด็กชายทั้ง 2 หลงเชื่อตามนายทวีปไปที่บ้าน โดยนายหอมกล่าวว่าเด็กชายทั้ง 2 คนเล่าให้ฟังว่า หลังจากไปถึงบ้านนายทวีปให้เด็กทั้ง 2 เข้าไปเล่นบนเตียงนอนในห้องนอน จากนั้นนายทวีปได้ให้เด็กทั้ง 2 คนดูหนังโป๊ที่โหลดไว้ในเครื่องโทรศัพท์ ก่อนจะล้วงละเมิดทางทวารหนัก เป็นเหตุให้ทวารหนักของเด็กทั้ง 2 คนฉีกขาด จึงได้เข้าแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้เอาผิดกับนายทวีป

เจ้าหน้าที่จึงส่ง ด.ช.แดง และ ด.ช.ดำ ไปให้แพทย์ตรวจสอร่างกาย จากนั้นได้ขอ
 ออกหมายจับ และสามารถจับกุมตัวได้ที่บ้านของนายทวีปเองเนื่องจากคิดว่าเด็กทั้ง 2 คนคงอายุ
 ไม่กล้าพูดให้ใครฟังอย่างแน่นอน โดยนายทวีปให้การรับสารภาพตามข้อกล่าวหา พร้อมรับว่า
 ตนติดเชื้อ HIV และอยู่ในระหว่างรักษาตัวอยู่

Spring News (2559, 3 กุมภาพันธ์)

ผู้เขียนสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาการทารุณกรรมทางเพศเป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อ
 ร้ายแรงต่อจิตใจ สร้างความอับอายและความเจ็บปวดให้กับผู้ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ รวมถึงบุคคล
 ใกล้ชิดผู้ถูกกระทำ และอาจทำให้ส่งผลร้ายอื่นตามมา ซึ่งผู้เขียนต้องการจะให้สังคมได้ตระหนักถึง
 ปัญหานี้ และแสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันมี “เพศวิถี” ที่หลากหลาย จึงทำให้เกิดปัญหาสังคมที่ซับซ้อน
 ขึ้น โดยแสดงผ่านสื่อละครโทรทัศน์อย่างชัดเจน

2.2 ความนิยมของคนในสังคม

“นิยม หมายถึง ชมชอบ, ยอมรับ, นับถือ, ชื่นชมยินดี” (พจนานุกรมฉบับ
 ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. 2556: 636) ความนิยมของคนในสังคมจึงหมายถึงสิ่งที่คนในสังคม
 ชมชอบหรือยอมรับ ซึ่งในแต่ละยุคสมัยก็จะมีค่านิยมชมชอบที่แตกต่างกัน

ยุคสมัยที่เปลี่ยนไปทำให้ค่านิยมของคนในสังคมแตกต่างกัน ในบทละครโทรทัศน์ที่
 สร้างขึ้นในสังคมปัจจุบันเป็นยุคที่ผู้คนนิยม “ซีรีส์เกาหลี” เห็นได้จากประเทศไทยได้ซื้อลิขสิทธิ์ซีรีส์
 เกาหลีจำนวนมากมาเผยแพร่ทางโทรทัศน์ เกิดกระแสความนิยมซีรีส์เกาหลีแพร่หลาย ทำให้ชื่นชอบ
 ทั้งด้านเนื้อเรื่อง นักแสดงเกาหลี และสถานที่การถ่ายทำจนทำให้เกิดการท่องเที่ยวตามรอยละครซีรีส์
 เกาหลี เพื่อไปเยี่ยมชมฉาก ซิมอาหารที่พระเอกนางเอกชื่นชอบ แต่งกายตามเสื้อผ้าที่ตัวละครสวมใส่
 เป็นต้น ดังที่ วไลลักษณ์ น้อยพยัคฆ์ (2552: 2) ผู้อำนวยการสำนักงานกรุงโซล การท่องเที่ยว
 แห่งประเทศไทย กล่าวถึง ซีรีส์คือสื่อที่มีอิทธิพลต่อความชื่นชมเกาหลี ในบทความ “กระแสเกาหลี”
 ดังนี้

คลื่นกระแสเกาหลีที่โหมใส่เอเชียลูกต่อมา และสามารถรุกเข้ามาสู่ประเทศไทยได้
 คือ ภาพยนตร์ทางโทรทัศน์ หรือที่คนไทยรู้จักกันเป็นอย่างดีในชื่อ ซีรีส์เกาหลี นับแต่ละครเกาหลี
 เรื่องแรก Wish Upon a star หรือ ลิขิตแห่งดวงดาว, รักนี้ ชั่ววันรันดร์ หรือ Autumn in my heart,
 เพลงรักในสายลมหนาว Winter Love Song, แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง มาจนถึง Full
 House สะดุดรัก ที่ปักใจ และ Princess Hours เจ้าหญิงวนวยกับเจ้าชายเย็นชา กลายเป็นจุด
 ที่สร้างอิทธิพลต่อความชื่นชมกระแสเกาหลี ทั้งในเนื้อเรื่อง วิถีทัศน์ และตัวพระเอก-นางเอกที่
 เป็นคนเกาหลีได้มากกว่าสื่ออื่นๆ ทั่วทั้งทวีปเอเชีย

กระแสความนิยมเกาหลีในปัจจุบันไม่ได้จำกัดแค่การเผยแพร่ภาพทางโทรทัศน์ หรือ ภาพยนตร์เท่านั้น แต่ยังได้รับความนิยมทางโลกออนไลน์เป็นอย่างมาก ดังที่ ASTV ผู้จัดการออนไลน์ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า

โลกออนไลน์และระบบปฏิบัติการทางโทรศัพท์ต่างก็เพิ่มคอนเทนต์เกาหลีเข้าไปมากยิ่งขึ้น โดยความนิยมของซีรีส์ทั้งสองเรื่องอย่าง The Heirs และ You Who Came From The Stars ต่างก็ได้รับความนิยมจากประชาชนผ่านทางอินเทอร์เน็ตและโมบายล์ชาแนล ไม่ใช่ การออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ แสดงให้เห็นถึงความนิยมทางโลกอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างมาก

จะเห็นได้ว่าในสังคมปัจจุบันนิยม “ซีรีส์เกาหลี” ในบทยะโทรทัศน์จึงสอดแทรกความนิยม เหล่านี้เช่นกัน เห็นได้จากตอนที่แม่ค้าก๊วยเตี้ยวเจ้าประจำพูดหยอกเข้าเรื่องความรักของพระนางใน นวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ว่าคล้ายกับซีรีส์เกาหลี พร้อมมีการตั้งชื่อให้กับความรักของพระนาง แต่ละคู่คล้ายกับชื่อซีรีส์เกาหลีอีกด้วย แสดงให้เห็นว่าซีรีส์เกาหลีแพร่กระจายทั่วไปในสังคมไทย เข้าถึงผู้คนทุกระดับ แม้แต่แม่ค้าที่ต้องทำงานตั้งแต่เช้าจนค่ำยังรู้จักและชื่นชอบซีรีส์เกาหลี

"อ้อ...มีข่าวลือว่า เขตต์ตัวนี้เป็นคนลึงเก็บหมู่ม้าเพราะเอาข้าวเค็มมาแฉ จริวิเปล่า"

"เป็นไปไม่ได้หรอกเจ้ เค้าสวิตกันจะตายว่ามัยมี"

"อืม..ห่วงใยกันยังกะอะไร" มีคนบอก

"เอ... แล้วคุณไปแอบปิ้งปิ้งกันตอนไหนจะ เหมือนในหนังเกาหลีเลยเนอะ **ดาราจอมฉาว**

กับนักข่าวจอมชน" เจนิตตื่นเต้นหัวเราะคิกคัก ชอบใจ

มีคนมากระเช้าเพื่อน **"นักข่าวช่างจอกกับเจ้าพ่อที่รัก"** ก็สวิตไม่แพ้กันนะเจ้ อยากฟังเปล่า"

สาระวารีชี้น้ำมีคณา เจนิตแฉวหน้าตายสวนทันที

"แต่เจียอยากฟังเรื่อง **สายลับหน้าขาวกับนักข่าวหน้าแฉว**มากกว่าอะ"

สาระวารีก็รู้สึกสองมือตบโต๊ะรัว ก่อนจะยกสองมือไปแปะกับเจนิตหัวเราะชอบใจถูกคอกัน

มีคณาเงินสุดูๆ โดนแฉวกลับชะไปไม่ถูก ได้แต่ขยับแฉวกระซิบตั้งไปมา

(บทละครโทรทัศน์ **ฟ้ากระจำดวงดาว**: ตอนที่ 5)

ซีรีส์เกาหลีที่นำมาฉายในประเทศไทย มักตั้งชื่อซีรีส์เป็นภาษาไทย โดยนำลักษณะเด่น ของตัวละครมาตั้งชื่อเรื่อง และให้มีสัมผัสคล้องจองกัน เช่น เจ้าหญิงวุ่นวายกับเจ้าชายเย็นชา, ยัยตัวร้ายกับนายเจ็มเจ็ม เป็นต้น การตั้งชื่อเลียนแบบซีรีส์เกาหลีในบทยะโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** ก็เช่นกัน ได้นำลักษณะเด่นของตัวละครแต่ละตัวมาตั้ง ได้แก่ คู่ของเขตต์ตัวกับมัทนา เป็น **"ดาราจอมฉาวกับนักข่าวจอมชน"** **"ดาราจอมฉาว"** เป็นลักษณะเด่น

ของเชตต์ตวัน พระเอกชื่อดังที่มักมีข่าวที่ไม่ดีผ่านสื่อ เช่น อารมณ์ร้ายใส่นักข่าว และโดนกล่าวหาว่าเป็นฆาตกร “นักข่าวจอมชน” แสดงลักษณะนิสัยสำคัญของมันนาว่า เป็นนักข่าวที่มีความเป็นเด็ก อยู่ในตัว แก่นแก้ว ร่ำรวย คู่ของสาระวารีกับขมา เป็น “นักข่าวช่างจ้อกับเจ้าพ่อที่รัก” “นักข่าวช่างจ้อ” แสดงถึงลักษณะสำคัญของสาระวารีที่เป็นนักข่าวพูดมาก พูดแสดงความคิดเห็นทุกอย่างตามที่ใจคิด “เจ้าพ่อที่รัก” ในสายตาคนอื่นมักมองว่าขมาเป็นเจ้าพ่อ เพราะนี่ สุชุม มีอิทธิพลสามารถเจรจากับ กัมพูชาให้บ่อนกาสิโนได้ และคู่ของหิรัญย์กับมีคณา เป็น “สายลับหน้าขาวกับนักข่าวหน้าแวน” “สายลับหน้าขาว” คือหิรัญย์ซึ่งเป็นตำรวจนอกเครื่องแบบ มักแฝงตัวเป็นสายลับเพื่อล่อจับผู้ร้ายเสมอ หิรัญย์จึงเปรียบเสมือนสายลับ “นักข่าวหน้าแวน” ตรงกับบุคลิกสำคัญของมีคณาซึ่งเป็นนักข่าวที่สวม แวนสายตาอยู่เสมอ

การเปรียบเทียบความรักของพระนางในนวนิยายชุด**สามทหารเสือ**สาวกับซีรีส์เกาหลีที่ปรากฏในบทละครโทรทัศน์เท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลความนิยมซีรีส์เกาหลีที่มีในสังคมปัจจุบัน ดังที่ นพดล อินทร์จันทร์ (2555 : 134) ได้กล่าวถึงกระแสความนิยมความเป็นเกาหลีในประเทศไทยที่ได้รับอิทธิพลมาจากซีรีส์เกาหลี ดังนี้

ในประเทศไทยรูปแบบการรับสื่อภาพยนตร์จากประเทศเกาหลีส่งผลอย่างชัดเจน ในลักษณะภาพยนตร์ซีรีส์ตอนยาว โดยนำเสนอผ่านผู้ชมในรูปแบบละครโทรทัศน์ จนทำให้เกิดกระบวนการ “กลายเป็นเกาหลี” กระแส “Hallyu” ได้นำพาวัฒนธรรมเกาหลีเข้ามายึดครองวิถีการดำเนินชีวิตคนไทย โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงาน กระแสคลื่นวัฒนธรรมนี้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติ สุนทรียภาพ และความนิยมชมชอบ โดยอาจแสดงออกในบุคลิกลักษณะ การรับประทานอาหาร การแต่งตัว ทรงผม หรือแม้แต่การพูดจา

กระแสเกาหลีกระจายอยู่ทั่วไปในสังคมไทย ทั้งทัศนคติ ความนิยม การแต่งกาย ทรงผม และอาหาร เป็นต้น เมื่อนวนิยายชุด**สามทหารเสือ**สาวมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์จึงได้มีการเพิ่มเติมกระแสความนิยมซีรีส์เกาหลีของคนในสังคมเข้าไปในบทละครโทรทัศน์

2.3 การใช้เทคโนโลยี

“เทคโนโลยี หมายถึง วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาทำให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ อุดสาหกรรม เป็นต้น” (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. 2556: 580) ซึ่งสอดคล้องกับที่กิดานันท์ มลิทอง (2540: 3) ได้ให้ความหมายของคำว่า “เทคโนโลยี” ไว้ดังนี้

เทคโนโลยี (Technology) เป็นคำที่มาจากภาษากรีกว่า Techne หมายถึง ศิลปะ วิทยาศาสตร์ หรือ ทักษะ (art, science or skill) และจากภาษาละตินว่า Texere หมายถึง การสานหรือการสร้าง (to weave or to construct)

“เทคโนโลยี” จึงหมายถึงสิ่งที่เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสมัยใหม่ เครื่องยนต์กลไก หรืออุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ที่มีระบบการทำงานยุ่งยากซับซ้อน และมีราคาแพง

ดังนั้น “เทคโนโลยี” จึงหมายถึงการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์สร้างเครื่องยนต์กลไก หรืออุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ โดยใช้เทคนิควิธีการสมัยใหม่ เทคโนโลยีมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละยุคสมัย เห็นได้ชัดเจนจากเทคโนโลยีทางการสื่อสาร เช่น จากเดิมติดต่อสื่อสารกันผ่านโทรศัพท์บ้าน ต่อมาพัฒนาเป็นโทรศัพท์มือถือ ปัจจุบันพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน (Smart Phone) เป็นต้น

เทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและไม่หยุดยั้ง ดังนั้นการนำนวนิยายที่สร้างขึ้นในสังคมที่ห่างจากปัจจุบันมากกว่าสี่สิบปีมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ ย่อมทำให้เทคโนโลยีที่ปรากฏในนวนิยายเดิมเปลี่ยนแปลงไป ในบทละครโทรทัศน์จึงต้องนำเสนอเทคโนโลยีให้สมจริงกับบริบทของสังคม โดยปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน คือเทคโนโลยีการสื่อสาร และ เทคโนโลยีการถ่ายภาพ

2.3.1 เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร

“เทคโนโลยีทางการสื่อสาร” คือการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสื่อสาร ปัจจุบันเทคโนโลยีทางการสื่อสารมีความสะดวกรวดเร็ว มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นเครือข่ายที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทั่วโลก ดังที่ ธวัชชัย พานิชยากรณ์ (2539: 2-3) ได้กล่าวถึง เทคโนโลยีการสื่อสาร ไว้ดังนี้

เทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication Technology) คือเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) ประเภทหนึ่ง ซึ่งได้พัฒนาตัวเพื่อเอื้อต่อการจัดการ “การสื่อสาร (Communication)” หรือ “การขนส่งข่าวสาร(Transfer of Information)” เทคโนโลยีการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นทางด้านภาพ (Image) เสียง (Voice) หรือทางด้านข้อมูล (Data) ได้รับการพัฒนาจนมนุษย์สามารถเชื่อมโยงติดต่อกันได้อย่างสะดวกสบาย และเป็นเครือข่ายที่ติดต่อสื่อสารกันได้ทั่วโลก

จากการศึกษาการดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวสู่บทละครโทรทัศน์ ปรากฏเทคโนโลยีทางการสื่อสาร 2 แบบ ได้แก่ การติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ และ การติดต่อสื่อสารทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network)

2.3.1.1 การติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์

เทคโนโลยีทางการสื่อสารที่ปรากฏในตวับทนวนิยายเป็นเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่นิยมในยุคสมัยนั้น ได้แก่ “โทรศัพท์บ้าน” และ “เพจเจอร์” โดยปรากฏหลายตอน ในยุคสมัยนั้นคือการใช้โทรศัพท์ซึ่งติดตั้งที่บ้านหรือในอาคารสถานที่ต่างๆ ค่าโทรศัพท์ในยุคนั้นราคาค่อนข้างสูง และคิดราคาตามระยะทาง หากพื้นที่ที่ห่างไกลกันก็จะมีราคาที่สูงขึ้นตามระยะทาง จึงมักใช้โทรศัพท์เฉพาะเรื่องเร่งด่วนหรือเรื่องที่จำเป็น ดังตอนมัทนาต้องโทรศัพท์ไปหา มารดา โดยใช้โทรศัพท์บ้าน ทำให้เห็นว่าการโทรศัพท์ติดต่อสื่อสารไม่ได้สะดวกดังเช่นในปัจจุบัน เพราะข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายในการโทรศัพท์

หญิงสาวโทรศัพท์ทางไกลกลับบ้าน มันเป็นธรรมเนียมที่หล่อนจะต้องโทร.ไปรายงานตัวกับมารดาทุกครั้งที่ต้องออกไปทำงานต่างจังหวัดโดยการนอนค้างคืน ถ้าเป็นค่าโทรศัพท์ที่ไกลๆ ค่าโทรศัพท์ไม่แพงมากนักอาจจะต้องโทร.ทุกคืน หรือวันคืน แต่ถ้าจังหวัดนั้นอยู่สุดโต่ง แม้โทร. หลังสี่ทุ่มแล้วยังแพงหูฉี่ มัทนาอาจจะโทร.กลับบ้านเพียงสองครั้ง คือเมื่อมาถึงแล้วกับก่อนที่จะกลับ

(มายาดวัน. 2554 : 39 - 40)

สันติแอบใช้โทรศัพท์บ้านติดต่อกับย่าที่ต่างจังหวัด ทำให้มีคณาตุเรื่องค่าโทรศัพท์ทางไกลที่มีราคาแพง การใช้โทรศัพท์ติดต่อสื่อสารต้องเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นเท่านั้น ดังนี้

“โทร.ไปบ้านละสิถึงต้องรีบวาง ตี...รู้ไหมว่าค่าโทรศัพท์ทางไกลตอนนี้อย่างไร”
หญิงสาวปราดไปจับหูโทรศัพท์ มันอุ่นจัดทีเดียว “แล้วนี่โทร.นานแค่ไหน สิบนาที สิบห้านาที หรือครึ่งชั่วโมง”

“ไม่นานหรอก”

“ไม่นานอะไร หูโทรศัพท์ร้อนอย่างนี้ ทำไม...ทำไมถึงได้สู้ยิบตาขนาดนี้นะ โทรศัพท์นะ มีไว้เฉพาะโทร.เรื่องเร่งด่วน...ขึ้นโทร.ขนาดนี้ ป้าจะเอาเงินที่ไหนจ่ายค่าโทรศัพท์กัน ที่หลังไม่เอาแล้วนะ ห้ามโทร.ไปบ้านอีก...”

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 : 208)

นอกจากจะปรากฏเทคโนโลยีทางการสื่อสาร “โทรศัพท์บ้าน” ในนวนิยายยังปรากฏการใช้ “เพจเจอร์” (Pager) ในการติดต่อสื่อสาร ดังตอนที่ไชยวัฒน์ให้เพจเจอร์กับมีคณาเพื่อความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร เพราะโทรศัพท์บ้านของมีคณาเสีย และการประกอบอาชีพนักข่าวจำเป็นต้องใช้เครื่องมือสื่อสารตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ต่างๆ จึงต้องมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ดังนี้

“ตอนนี้บ้านมีโทรศัพท์เสียนะคะ อาจเสียสักสองสามวัน...” ก็จนกว่าหล่อนจะมีเวลาไปซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่มาแทนเครื่องเก่าที่สันติห่มพังไปนั้นแหละ

“อ้าว แล้วถ้าเกิดเหตุฉุกเฉินจะติดต่อกันยังไง เอาจ้ะ คุณเอาเพจนี้ไปแล้วกัน” เขาเปิดลิ้นชักที่รกด้วยเศษกระดาษและของใช้นานาชนิด ความหาอยู่ครู่ ก่อนส่งเพจเจอร์เครื่องเล็กให้ “ติดตัวไว้แล้วกัน มีอะไรด่วนคนอื่นจะได้ติดต่อได้”

(ฟ้ากระจ่างดาว. 2554 : 208)

เมื่อนำนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ในยุคสังคมปัจจุบัน เทคโนโลยีทางการสื่อสารต่างๆ จึงมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยตามบริบททางสังคม เช่น เดิมใช้โทรศัพท์บ้าน แต่ปัจจุบันนิยมใช้โทรศัพท์มือถือ และเพจเจอร์ที่เคยเป็นที่นิยมในสมัยก่อน แต่ในสังคมปัจจุบันไม่ใช้งานแล้ว ในบทละครโทรทัศน์จึงไม่ปรากฏการใช้ “เพจเจอร์” ในการติดต่อสื่อสาร ทั้งยังได้เปลี่ยนแปลงการติดต่อสื่อสารของตัวละครเป็นการใช้ “โทรศัพท์มือถือ” แทนการใช้โทรศัพท์บ้านและเพจเจอร์ โดยผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นตารางเปรียบเทียบการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ระหว่างตัวบทนวนิยายกับบทละครโทรทัศน์ ดังตัวอย่างตอนมีคณาโทรศัพท์หาหมั่นนาเนื่องจากเป็นห่วงความปลอดภัยของหมั่นนา ดังนี้

ตาราง 12 ตารางแสดงการเปรียบเทียบการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ในนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุดสามทหารเสือสาว

นวนิยาย	บทละครโทรทัศน์
เสียงโทรศัพท์ดังแว่วๆ จากชั้นล่าง พอคนทั้งสามลงมาถึง เพื่อนสาวของวาสิฏฐีคนหนึ่งก็รายงานเสียงแจ้วว่า	มีคอนกำลังคุยโทรศัพท์มือถือกับมัทนาอยู่
“โทรศัพท์ถึงพี่มัทนาคะ”	“มัท นี่พี่มีเองนะ”
เชนลากหญิงสาวตรงไปที่โต๊ะโทรศัพท์	“พี่มีหรือคะ”
....	“จ๊ะ เดียวนะ”
หญิงสาวกลั่นใจกรอกเสียงตามสาย “มัทนาคะ”	มีคอนส่งโทรศัพท์ให้เชตต์วัน
“มัทหรือ นี่พี่เองนะ” น้ำเสียงกระวนกระวาย	“มัทอยู่ที่บ้านจริงๆ ด้วยคะ” มีคอนบอก
จากอีกฝ่ายมีแววคล้ายโล่งใจ	เชตต์วัน หน้า เครียด เป็น ห่วง
“พี่มีหรือคะ?”	รับโทรศัพท์มือถือไปคุยต่อ
“จ๊ะ เดียวนะ..” สายถูกเปลี่ยนมือ หล่อนได้ยินเสียงมีคอนแว่วๆ ว่า “มัทอยู่ที่บ้านจริงๆ ด้วยคะ”	(บทละครโทรทัศน์มาายตวัน: ตอนที่ 13)
(มายตวัน. 2554 : 419 - 420)	

จากตารางจะเห็นได้ว่าในนวนิยายมีคอนใช้โทรศัพท์บ้านติดต่อสื่อสาร แต่บทละครโทรทัศน์เปลี่ยนแปลงให้มีคอนใช้โทรศัพท์มือถือติดต่อหามัทนาแทน เพื่อให้สมจริงตามบริบททางสังคม

การติดต่อสื่อสารในปัจจุบันสะดวก และมีค่าโทรศัพท์ราคาถูกกว่าสมัยก่อน จึงทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ง่ายขึ้น จากการศึกษาการดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว ไปสู่บทละครโทรทัศน์ จึงปรากฏให้เห็นว่าในบทละครโทรทัศน์มีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างตัวละครเพิ่มมากขึ้นจากในนวนิยาย โดยการใช้โทรศัพท์มือถือ ดังตอนที่มัทนาโทรศัพท์หาสาระวารี และ มีคอน เพื่อเล่าเรื่องราวในระหว่างการทำข่าวที่ภูเก็ตให้ทั้งสองฟัง

เวลาผ่านไป ภายในกองบรรณาธิการสยามสาร สาระวารีส่งเสียงกรี๊ดกร๊าดออกมา
เล็กน้อยจากโต๊ะทำงานของมีคณา จนมีคณาตีแขนเพื่อนเบาๆ ก่อนมองไปรอบๆ กองบ.ก.

“เบาๆ สีวารี”

มัทนาโทรมาแล้วเหตุการณ์ให้เพื่อนรุ่นพี่ฟัง...ทั้งสองคนกดสปีคเกอร์โฟนคุย
สาระวารีคุยกลับไปยังตักตัวเอง ก่อนถามต่อด้วยความอยากรู้

“พี่ไปทำข่าวไม่เห็นเคยเจอขงมั้งเลย...แล้วมัทนาจะไปดินเนอร์กับเค้ามัย”

ภายในห้องพักมัทนาในโรงแรม เธอคุยโทรศัพท์มือถืออยู่นั่งโต๊ะเครื่องแป้ง

“แต่งตัวเสร็จจានแล้ว”

(บทละครโทรทัศน์มายาตะวัน: ตอนที่ 1)

ตอนที่มิคณาและสาระวารีคุยโทรศัพท์เพื่อผลัดกันเล่าเรื่องราวในชีวิตในขณะที่
ต่างคนต่างออกไปทำข่าว ดังนี้

เวลากลางวันต่อเนื่องมา สาระวารีทิ้งอุปกรณ์หากินลงบนเตียงพร้อมคุย
โทรศัพท์มือถือไปด้วย “ยุ่งอยู่รีเปล่า”

มีคณากำลังเดินคุยโทรศัพท์มือถืออยู่ที่ตึกสยามสาร เธอกำลังจะไปโต๊ะทำงาน ทั้ง
คู่คุยโทรศัพท์ไปมา “เพิ่งมาถึงออฟฟิศ ไปรับแม่กับหลานที่หัวลำโพงไปส่งบ้าน แล้วก็รีบมา
ทำงานเลย”

“ฉันดวงช่วยจริงๆเลยแก” สาระวารีบอกพลางเสยผมอย่างเซ็งๆ

มีคณาสีหน้าเซ็งบอก “ฉันก็ช่วยเหมือนกัน..แกเล่าก่อน” ...

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 1)

ดังภาพที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ชุดสามทหารเสือสาว ดังนี้

ภาพประกอบ 13 ภาพการใช้โทรศัพท์มือถือในละครชุดสามทหารเสือสาว

จากตัวอย่างข้างต้นปรากฏให้เห็นว่าในบทละครโทรทัศน์ ตัวละครมีการติดต่อสื่อสารกันบ่อยขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่สะดวกและรวดเร็ว และค่าโทรศัพท์ไม่แพง ทำให้ในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารกันทางโทรศัพท์ที่ไม่จำเป็นจะต้องเป็นแค่เรื่องเร่งด่วนหรือเรื่องสำคัญเหมือนในนวนิยายเท่านั้น แต่สามารถใช้พูดคุยเล่าเรื่องราวความเป็นไปในชีวิตของแต่ละคนได้ ซึ่งการติดต่อสื่อสารกันระหว่างตัวละครที่บ่อยขึ้นนั้นยังทำให้ผู้ชมละครโทรทัศน์รับรู้ความเป็นไปและรับรู้เรื่องราวของตัวละครเอกหญิงทั้งสามตัว ได้แก่ มัทนา สาราวารี และมีคณา ในขณะที่ทั้งสามแยกย้ายกันไปทำข่าวต่างสถานที่ เพื่อแสดงให้เห็นถึงช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ในขณะนั้นในแต่ละเรื่องได้อย่างชัดเจนขึ้น

2.3.1.2 การติดต่อสื่อสารทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network)

ปัจจุบันโทรศัพท์มือถือไม่ได้ใช้งานเฉพาะการโทรเพื่อสื่อสารกันเท่านั้น แต่ใช้งานได้หลากหลาย ทั้งถ่ายรูป ถ่ายภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งมีโปรแกรมพูดคุยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยไม่จำเป็นต้องโทรศัพท์สื่อสารกัน เช่น โปรแกรมไลน์ (Line), เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นต้น

โปรแกรมไลน์ (Line) และเฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมากในประเทศไทย เห็นได้จากการสำรวจของบริษัทสำรวจวิจัยการตลาด “นิลเสน” (ข่าวสด: 2559) ได้จัดอันดับ 10 แอปพลิเคชันยอดนิยมบนสมาร์ทโฟนในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผลปรากฏว่าในประเทศไทยนิยมใช้โปรแกรมไลน์ (Line) อันดับที่ 1 และเฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นอันดับที่ 2 ดังนี้

บริษัทสำรวจวิจัยการตลาด “นิลเสน” ได้จัดอันดับ 10 แอปพลิเคชันยอดนิยมของสมาร์ทโฟน โดยได้สำรวจผู้ใช้สมาร์ทโฟน ในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย และระบบปฏิบัติการของแอนดรอยด์ แบล็คเบอร์รี่ และซิมเบียน พบว่า ไทยเป็นประเทศเดียวที่ “ไลน์” แซงหน้าเฟซบุ๊กครองอันดับ 1 ในขณะที่ตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เฟซบุ๊ก ยังรักษาแชมป์ไว้ได้

เมื่อบทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือ** สร้างขึ้นในยุคปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีการสื่อสารทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ผู้คนในสังคมนิยมใช้จริงเพื่อให้ละครทันสมัย สัมพันธ์กับสภาพสังคมปัจจุบัน ปรากฏในบทละครโทรทัศน์หลายตอนที่ตัวละครติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ดังนี้

ตอนที่เขตต์วันสนทนาผ่านโปรแกรมไลน์ (Line) กับมัทนาก่อนนอน ดังนี้

ภายในห้องนอน เขตต์วันอยู่ในชุดนอนกำลังนั่งลงบนเตียงสบายๆ จะล้มตัวลงนอน เสียงข้อความส่งเข้ามาถือดังขึ้น เขตต์วันหยิบโทรศัพท์มือถือขึ้นมาดู เป็นข้อความส่งมาจาก Line เป็นรูปหน้ายิ้มฉีกฟันเต็มปาก เขามีสีหน้างงๆ พิมพ์ถามกลับไป “ใคร”

ในห้องพักแขก มัทนา ยิ้มๆ พิมพ์กลับไป “มีเองค่ะ”

ข้อความตอบกลับมาถามว่า “ได้เบอร์มาจากไหน”

“นกแก้ว” ตามด้วยการ์ตูนรูปนก

เขตต์วันยิ้มส่ายหน้า พิมพ์ตอบกลับไป “นี่แล้ว...ไปนอนได้แล้วสาวน้อย”

ข้อความพิมพ์ตอบกลับมาว่า “ไนท์คะหนุ่มใหญ่”

เขตต์วันยิ้มๆ เลื่อนตัวลงนอน เสียงข้อความดังมาอีก เขายกมือถือขึ้นดู เป็นรูปการ์ตูน หน้ายิ้มทะเล้นแลบลิ้นหิวตา เขาส่ายหน้าอย่างเอ็นดูก่อนเลื่อนตัวลงนอน

(บทละครโทรทัศน์มายาตัววัน: ตอนที่ 7)

ตอนที่มัทนา สาระวารี มีคนมานั่งกินก๋วยเตี๋ยวด้วยกัน แต่มัทนากับมีคณา มีท่าทางเหมือนกำลังรอโทรศัพท์หรือข้อความอยู่ สาระวารีจึงส่งข้อความไปยังกลุ่มสามทหารเสือสาวที่อยู่โปรแกรมไลน์ (Line) สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของคนในสังคมปัจจุบันที่ว่าเป็น “สังคมก้มหน้า” เพราะสื่อสารกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ มากกว่าการพูดคุยกันจริงๆ ดังภาพที่ปรากฏในละครชุด **สามทหารเสือสาว** ดังนี้

เสียงส่งข้อความผ่าน Line ดังขึ้น ทั้ง 3 คนต่างรีบหยิบสมาร์ทโฟนมาดูพร้อมๆ กัน แต่เป็นข้อความส่งถึงสาระวารี ๗ เธอกดตอบไป แต่ก็แอบเหล่มองมัทนาและมีคณาที่ต่างวางโทรศัพท์มือถือลง ด้วยสีหน้าแอบผิดหวังเล็กน้อย

สาระวารีมีสีหน้าใช้ความคิดบางอย่าง แล้วก็พิมพ์ข้อความส่งไป เสียงส่งข้อความผ่าน Line ดังขึ้นอีก คราวนี้ดังพร้อมกันทั้ง 2 เครื่อง

มัทนาและมีคณาหยิบโทรศัพท์มาเปิดดู

สมาร์ทโฟนเครื่องมัทนา เป็นกลุ่มสามทหารเสือสาว มีรูปโปรไฟล์ 3 สาวทำเสื้อดูที่ถ่ายหน้าลิฟท์ พร้อมข้อความ “เป็นอะไรกันยะ” ตามด้วยรูปการ์ตูนหน้าบึ้ง ถูกส่งมาโดยสาระวารี

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 3)

ภาพประกอบ 14 ภาพการติดต่อสื่อสารผ่านโปรแกรมไลน์(Line) ในละครชุดสามทหารเสือสาว

ตอนที่หิรัญย์ใช้เฟซบุ๊กประกาศหาตัวสันติ หลานชายของมีคณาที่หนีออกจากบ้าน แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันสื่อมีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพ ไม่ได้ใช้สื่อเฉพาะอาชีพทางสื่อสารมวลชนเท่านั้น สื่อจึงมีประโยชน์ทุกอาชีพ ดังปรากฏในบทละครโทรทัศน์เรื่องฟ้ากระจ่างดาว ดังนี้

หิรัญย์กำลังใช้โทรศัพท์มือถือถ่ายรูปติดบัตรของสันติอยู่ที่โต๊ะกลางโซฟา มีคณานั่งมองอยู่ข้างๆ

"เรียบบร้อย ชัดปะะ พรอคพวกผมในเฟซบุ๊กเยอะ ไม่ต้องห่วง เดี่ยวก็ได้เบาะแส"

หิรัญย์ยิ้มแยมให้มีคณา

หิรัญย์เข้าเฟซบุ๊กในมือถือ ขณะพิมพ์ไปก็คุยไป

"ไซเซี่ยลเน็ตเวิร์ก ถ้าใช้ให้เป็นก็มีประโยชน์"

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว: ตอนที่ 5)

ภาพประกอบ 15 ภาพการใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) ในละครชุดสามทหารเสือสาว

การเพิ่มการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้น ปรากฏแค่ในบทละครโทรทัศน์ชุด**สามทหารเสือสาว** ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีทางการสื่อสารในยุคปัจจุบันไม่ได้จำกัดแค่เฉพาะโทรศัพท์เท่านั้น แต่ยังสามารถติดต่อสื่อสารกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่สามารถสื่อสารผ่านตัวอักษร ข้อความ และรูปภาพได้ แสดงให้เห็นถึงการติดต่อสื่อสารในสังคมปัจจุบันที่มีหลากหลายช่องทาง มีความสะดวก และมีประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารมากกว่าในอดีต ทั้งนี้ยังแสดงให้เห็นประโยชน์จากการใช้การติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อีกด้วย ดังนั้นเมื่อบริบททางสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย จึงย่อมทำให้วรรณกรรมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย สังคมจึงถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างสรรค์งานวรรณกรรมเพื่อให้เข้ากับยุคสมัย

2.3.2 เทคโนโลยีการถ่ายภาพ

ปัจจุบันการถ่ายภาพได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง มีเทคโนโลยีที่พัฒนาก้าวหน้ารวดเร็ว กล้องถ่ายภาพจึงมีความหลากหลาย แต่ละรุ่นมีเครื่องอำนวยความสะดวก ระบบการทำงาน ระบบอัตโนมัติในการใช้งานที่แตกต่างกันไป การพัฒนาเทคโนโลยีการถ่ายภาพทำให้กล้องถ่ายภาพในปัจจุบันมีความสะดวกในการใช้งานมากกว่าในอดีต จากเดิมใช้กล้องถ่ายภาพแบบใช้ฟิล์มในการถ่ายภาพ แต่ปัจจุบันนิยมใช้กล้องถ่ายภาพแบบดิจิทัล เนื่องจากใช้งานสะดวกกว่า สามารถตรวจสอบความสวยงามของภาพได้ทันทีหลังจากถ่ายภาพเสร็จ ถ่ายภาพได้เป็นจำนวนมาก เมื่อภาพไม่สวย ไม่ถูกใจก็ลบทิ้งได้เพราะจัดเก็บภาพในเมมโมรี่การ์ด (Memory Card)

ในบทละครโทรทัศน์ชุด**สามทหารเสือสาว** ได้สร้างสรรค์เรื่องเทคโนโลยีการถ่ายภาพให้สอดคล้องกับค่านิยมของคนในสังคมปัจจุบัน เนื่องจากตัวละครเอกหญิงทั้งสามตัวเป็นนักข่าว จึงต้องปรากฏการใช้กล้องถ่ายภาพ โดยดัดแปลงการใช้กล้องถ่ายภาพแบบใช้ฟิล์มเป็นกล้องถ่ายภาพแบบดิจิทัล ดังตอนที่เขตต์วันจับได้ว่ามัทนาป็นต้นไม้เพื่อถ่ายภาพบ้านพักริมทะเลของตน เดิมนวนิยายเรื่อง**มายาตัวน้มน้**มัทนาใช้กล้องถ่ายภาพแบบใช้ฟิล์ม บทละครโทรทัศน์ดัดแปลงเป็นการใช้กล้องถ่ายภาพแบบดิจิทัล ดังตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตาราง 13 ตารางแสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการถ่ายภาพจากนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวสู่บทละครโทรทัศน์

นวนิยาย	บทละครโทรทัศน์
มัทนาหนาวเยือกไปทั้งร่าง ทำอะไรไม่ถูกจนเขาก้มตัวลงมาดิ่งกล้องอย่างไม่เบานักออกจากคอหล่อนโดยที่หญิงสาวได้แต่มอง... นักข่าวสาวโผนเข้ายึดกล้องในมือเซตต์วันไว้นั่น “อย่านะ อย่าทุบมันทิ้งนะ มันสำคัญกับฉันมาก รู้ไหมต้องเก็บเงินอยู่หลายปีกว่าจะซื้อมันได้ คุณไม่สงสารบ้างหรือ ฉันต้องอดกินช็อกโกแลตอยู่ตั้ง 4 ปีเชียวนะ ส่วนค่าซุ้มนี่ก็ต้องดไอศกรีมเหมือนกัน” “ยังเฝ้ากล้องฉันคืนก่อนนะคะ” หล่อนรีบยิ้มประจบประแจง... “ได้ แต่ฟิล์มนี้ผมขอ” (มายตวัน. 2554 : 84-88)	เซตต์วันก้าวไปก้มเก็บกล้องถ่ายรูป มัทนาตาเบิกโพลงรวมแรงเหวี่ยงสุดท้ายพุ่งไปกระชากกล้องคืนแต่เขาไวกว่าแย่งไปได้ มัทนาถลาไปกระแทกพื้น เจ็บจุ๊กจ๊วเข้าไปอีก มัทนาคุกเข่าอ่อนวอนเมื่อเห็นตัวแยกกล้องขึ้นสูง “อย่าทุบมันทิ้งนะ มันสำคัญกับฉันมาก รู้มั๊ยฉันต้องเก็บเงินอยู่ตั้งหลายปีกว่าจะซื้อมันได้” มัทนาใจหายวูบ ล้มเจ็บ รีบลุกขึ้นยืนพุดอ่อนวอนให้เซตต์วันเห็นใจ “มันต้องอดกินช็อกโกแลตอยู่ตั้ง 4 ปี” เซตต์วันไม่แคร์ เปิดกล้องเอาเมมโมรี่การ์ดออกมา มัทนาตกใจมาก ชี้ไปที่เมมโมรี่การ์ด “อันนั้นกว่าจะได้ก็ต้องอดกินไอติมตั้งนานเหมือนกัน” (บทละครโทรทัศน์มายตวัน: ตอนที่ 4)

จากตารางในนวนิยายเซตต์วันดูกล้องถ่ายภาพ และยึดม้วนฟิล์มไว้เพื่อไม่ให้มัทนาได้ภาพที่ถ่ายไป ส่วนในบทละครโทรทัศน์ดัดแปลงให้มัทนาใช้กล้องถ่ายภาพแบบดิจิทัลแทน เซตต์วันจึงยึดเมมโมรี่การ์ด (Memory Card) ที่ใช้จัดเก็บภาพแทน นอกจากนี้ในบทละครโทรทัศน์ยังปรากฏให้เห็นการใช้กล้องถ่ายภาพแบบดิจิทัลถ่ายภาพอีกหลายตอน เช่น ตอนที่เซตต์วันพามัทนาไปชมพระอาทิตย์ตกดินที่แหลมพรหมเทพ จังหวัดภูเก็ต และทั้งสองได้ถ่ายภาพเก็บเอาไว้ ดังภาพและบทละครโทรทัศน์ ดังนี้

เซตต์วันชัยบามองที่จอภาพดิจิทัลของกล้องมัทนา
 เอกชัยแหล่มองทั้งคู่รู้สึกว่าเป็นส่วนเกินขอบกล...จึงได้แต่อมยิ้มบางๆ แล้วค่อยๆ
 ขยับตัวออกไปนั่งห่างออกมา
 ทั้งสองคนก็ไม่ได้สังเกตเห็น เซตต์วันชัยชวนให้มัทนาถ่ายรูปไปอีกมุม
 มัทนาก็ขยับตัวไปถ่ายรูป เซตต์วันชัยขยับตัวมาดูมุมภาพจากจอภาพทั้งคู่ใกล้ชิดกันมาก
 รวากับคู่รักอย่างไม่ได้ตั้งใจ

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน: ตอนที่ 6)

ภาพประกอบ 16 ภาพการใช้กล้องถ่ายภาพแบบดิจิทัล(Digital) ในละครชุดสามทหารเสือสาว

การศึกษาการดัดแปลงนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**สู่บทละครโทรทัศน์สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีการถ่ายภาพในระยะเวลาประมาณ 20 ปี แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว บางสิ่งที่เกิดขึ้นและได้รับความนิยมในยุคสมัยหนึ่ง อาจไม่เป็นที่นิยมและหายไปจากสังคมในอีกยุคสมัยหนึ่ง ด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร พบการดัดแปลงจากโทรศัพท์บ้าน และเพจเจอร์ เป็น “โทรศัพท์มือถือ” โดยการโทรศัพท์พูดคุยติดต่อสื่อสารกัน จนกระทั่งสามารถใช้โทรศัพท์สื่อสารผ่าน “เครือข่ายสังคมออนไลน์” คือสื่อสารผ่านตัวอักษร ข้อความ และรูปภาพได้ การสื่อสารในยุคปัจจุบันจึงมีความหลากหลายและสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ด้านเทคโนโลยีการถ่ายภาพ จากเดิมใช้กล้องถ่ายรูปแบบกล้องถ่ายภาพแบบใช้ฟิล์ม ต่อมามีการพัฒนาจนกระทั่งในปัจจุบันนิยมใช้กล้องถ่ายภาพแบบดิจิทัล เพราะสะดวก ใช้งานง่าย และสามารถถ่ายภาพได้จำนวนมากโดยเก็บไว้ในเมมโมรี่การ์ด (Memory Card)

เทคโนโลยียังเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพด้านสื่อสารมวลชน ตัวละครเอกหญิงในนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ประกอบอาชีพนักข่าว เทคโนโลยีต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการประกอบอาชีพ เพราะอาชีพนักข่าวต้องทำงานแข่งกับเวลา ดังนั้นการนำเสนอเทคโนโลยีทางการสื่อสารและเทคโนโลยีทางการถ่ายภาพในบทละครโทรทัศน์ที่ตัวละครเอกหญิงใช้จึงสะท้อนให้เห็นถึงความทันสมัยของเทคโนโลยีของสื่อในแต่ละยุค จากเดิมโทรศัพท์บ้าน เพจเจอร์ และ

กล้องฟิล์มคือเทคโนโลยีที่ทันสมัยเมื่อ 10 กว่าปีก่อนแต่ในปัจจุบันโทรศัพท์มือถือ เครื่องถ่ายภาพสังคมออนไลน์ และกล้องดิจิทัล คือเทคโนโลยีที่ทันสมัยในยุคปัจจุบัน

การนำนวนิยายที่สร้างขึ้นในอดีตมาผลิตซ้ำใหม่ในบริบทสังคมปัจจุบัน “เทคโนโลยี” ส่งผลต่อการดัดแปลงตัวบท เนื่องจากยุคสมัยต่างกัน ก็จะทำให้เทคโนโลยีต่างๆ มีความแตกต่างกัน เมื่อนำนวนิยายชุด**สามทหารเสือ**มาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ เทคโนโลยีต่างๆ ที่ปรากฏในนวนิยาย จึงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย เพื่อให้สมจริงและสอดคล้องกับบริบทสังคมปัจจุบัน

2.4 การนำเสนอภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน

บริบททางสังคมที่เปลี่ยนไปตามกาลสมัยทำให้แต่ละช่วงปีมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น นวนิยายและบทละครโทรทัศน์มักนำเสนอเหตุการณ์สำคัญในช่วงเวลานั้นเพื่อให้เห็นภาพเหตุการณ์ และเป็นส่วนหนึ่งในการบันทึกเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคมขณะนั้น เช่น เมื่อปี พ.ศ. 2554 เกิดวิกฤตการณ์มหาอุทกภัยในเขตกรุงเทพมหานครและอีกหลายจังหวัด ซึ่งเป็นน้ำท่วมครั้งใหญ่ใน 70 ปี ประชาชนเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเป็นระยะเวลาหลายเดือน มีการเผยแพร่ภาพเหตุการณ์ในสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ เครื่องถ่ายภาพสังคมออนไลน์ และหนังสือพิมพ์ ดังตัวอย่างในหนังสือพิมพ์**ไทยรัฐ** (2557) ได้กล่าวถึงเหตุการณ์นี้ไว้ว่า

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้เริ่มมาตั้งแต่ปลายเดือนกรกฎาคม 2554 เป็นต้นมา จนถึงสุดลงเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2555 นับเป็นสถานการณ์น้ำท่วมที่หนักที่สุดเป็นประวัติศาสตร์ในรอบ 70 ปี

พิษ “**น้ำ**” ส่งผลรุนแรงทำให้ราษฎรต้องอพยพเข้าสู่ศูนย์พักพิงชั่วคราวเป็นจำนวนมาก เป็นประวัติการณ์ โดยมีประชากรได้รับผลกระทบประมาณ 12.8 ล้านคน อีกทั้งยังได้คร่าชีวิตผู้คนไปกว่า 800 คน ด้านธนาคารโลก ได้ประเมินมูลค่าความเสียหายของภัยธรรมชาติครั้งนี้สูงถึง 1.44 ล้านล้านบาท

เหตุการณ์น้ำท่วมในปี พ.ศ. 2554 จึงถือไว้ว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญและส่งผลกระทบต่อประชาชนในประเทศเป็นอย่างมาก มีการเผยแพร่เหตุการณ์นี้ในสื่อต่างประเทศอีกด้วย ย่อมแสดงว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญและได้รับความสนใจ ดังนั้นผู้สร้างบทละครโทรทัศน์จึงเพิ่มเติมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมปัจจุบันลงไปละครโทรทัศน์ ปรากฏตอนที่เซตต์วันกล่าวกับชลบุษย์เลขาของตนถึงการขวยโอกาสของนักธุรกิจ หลังจากผ่านวิกฤตการณ์น้ำท่วม ดังนี้

“ทำไมค่าเช่าร้านถึงขึ้นขนาดนี้ละบุษย์”

ชลบุษย์จัดแต่งเสื้อชุดนอนให้ดูเซ็กซี่ๆ ขึ้นก่อนตอบ

“เค้าอ้างกับบุษย์ว่าทำเลเค้าดีไม่มีปัญหาน้ำท่วม มีแต่คนแย่งกันขอเช่า”

เขตต์ตวันเงยหน้ามอง“ฉวยโอกาส เราลูกค้าเก่าแก่ล่ะ”
 “แต่สัญญาหมดพอดินะคะคุณปอน ถ้าเราไม่เอา คำก็จะให้คนอื่นเช่าต่อ”
 เขตต์ตวันถอนใจ“บุษย์คุยกับเค้าว่าเราจะต่อสัญญาใหม่แค่ 3 เดือน แล้วบุษย์ไปหาที่
 เช่าใหม่ ผมจะไม่ทนให้ใครมาฉวยโอกาสกับผมได้ง่ายๆ อีกแล้ว”
 เขตต์ตวันสีหน้าซึ่งซึ้งอย่างมีความหลังฝังใจ

(บทละครโทรทัศน์มายาตวัน, ตอนที่ 2)

จากบทสนทนาข้างต้นปรากฏอยู่ในบทละครโทรทัศน์เรื่องมายาตวัน แต่ไม่พบในนวนิยายเรื่องมายาตวัน เนื่องจากผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ได้เพิ่มเติมเหตุการณ์โดยอิงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมปัจจุบัน เพราะปี พ.ศ.2554 เกิดมหาอุทกภัย มีน้ำท่วมขังในหลายพื้นที่เป็นเวลานาน รวมทั้งบางเขตในกรุงเทพมหานครด้วย และเมื่อวิกฤติผ่านพ้นไป บริเวณพื้นที่ที่รอดพ้นจากมหาอุทกภัยก็มักจะฉวยโอกาสขึ้นราคาพื้นที่ ทั้งบ้าน คอนโดมีเนียม และห้องเช่าต่างๆ เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ปลอดภัย ไม่มีปัญหาเรื่องน้ำท่วม ผู้สร้างละครโทรทัศน์จึงนำเสนอเหตุการณ์นี้ในบทละครโทรทัศน์ด้วย

อีกเหตุการณ์หนึ่งที่ไม่ปรากฏในนวนิยายแต่พบในบทละครโทรทัศน์ คือ สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเปิดใช้งานเต็มรูปแบบอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากที่นวนิยายตีพิมพ์ไปแล้ว ในปีที่ยังจัดเขียนนวนิยายเรื่องนี้ประเทศไทยมีสนามบิน 1 แห่ง คือ “สนามบินดอนเมือง” ดังนั้นเมื่อนำมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ในปี พ.ศ. 2556 จึงใช้ “สนามบินสุวรรณภูมิ” แทนสนามบินดอนเมือง เนื่องจากเป็นสนามบินใหญ่ที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก ดังรางวัลที่สายการบินสุวรรณภูมิได้รับ

ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิได้รับการจัดอันดับให้เป็นท่าอากาศยานดีเด่นอันดับ 6 ของโลก ประจำปี 2555 ในประเภทกลุ่มท่าอากาศยานขนาดใหญ่ที่มีผู้โดยสารใช้บริการต่อปีมากกว่า 40 ล้านคน

SKYTRAX ประกาศให้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเป็นท่าอากาศยานดีเด่นอันดับ 10 ของโลก ประจำปี 2555 ในกลุ่มท่าอากาศยานที่มีผู้โดยสารใช้บริการระหว่าง 30-50 ล้านคนต่อปี จากการโหวตของผู้ใช้บริการสนามบินทั่วโลกกว่า 12 ล้านคน

“ท่าอากาศยานดีเด่นประจำปี 2553” รางวัล CAPA Aviation Awards for Excellence ของสถาบัน Centre for Asia Pacific Aviation (CAPA)

(ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ : ออนไลน์)

ปัจจุบันสนามบินสุวรรณภูมิเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากกว่าสนามบินดอนเมือง ต่างจากในอดีตที่สนามบินดอนเมืองเป็นสนามบินหลักของประเทศไทย แต่ในปัจจุบันสายการบินภายในประเทศและระหว่างประเทศแทบทั้งหมดอยู่ที่สนามบินสุวรรณภูมิ สายการบินที่ใช้งานสนามบินดอนเมืองมีเพียงส่วนน้อย คือสายการบินต้นทุนต่ำ (Low Cost) เท่านั้น เมื่อบทธศครทศทศนนำมาสร้างในสังคคปัจจุบันจึงปรากฏการใช้สนามบินสุวรรณภูมิต่างจากในดวบทนวนนยายโดยปรากฏในบทธศครทศทศนดังนี้

ตอนที่มัทนาเดินทางไปจังหวัดภูเก็ตเพื่อปรับความเข้าใจกับเชตต์ดวัน แต่เชตต์ดวันกลับมาที่กรุงเทพในวันเดียวกัน ทำให้ทั้งคู่สวนทางกันที่สนามบินสุวรรณภูมิ

สนามบินสุวรรณภูมิ มัทนากำลังตอควเชคอินไปภูเก็ตอยู่ ใกล้จะถึงคิวแล้ว

เอกชัยและลลิสาเชนรทใส่กระเป๋าดินทางคนละคันเดินคู่กันออกมาจากทางออกผู้โดยสารเชตต์ดวันเดินสวมหมวกและแว่นดำเดินปนๆ มากับกลุ่มคน ทั้งระยะห่างจากเอกชัยและลลิสาล็กน้อย

มัทนาเดินออกมาจากเคาท์เตอร์เชคอิน หยุดเดินส้นหน้าใช้ความคิด

เอกชัย ลลิสา และเชตต์ดวันเดินพันประตูทางออกผู้โดยสาร จะไปทางลานจอดรถ ทันใดนั้นโทรศัพท์มือถือของเอกชัยก็ดังชัดขึ้น เอกชัยหยิบมือถือออกมาดู ก็แปลกใจปนดีใจ

มัทนาคุยโทรศัพท์มือถือ "คุณเอก มัทเอง...มัทกำลังจะไปภูเก็ตนะคะ"

เอกชัยมีสีหน้าตกใจ "จะไปทำไมอีก ตอนนีจันกับปอนอยู่กรุงเทพนะ"

(บทธศครทศทศนมายาดวัน: ตอนทที่ 8)

ตอนที่มิดคณาและหิรณย์ไปปรับมันสิน ป้าของมิดคณาที่เดินทางกลับมาจากประเทศอังกฤษที่สนามบินสุวรรณภูมิ

หัวค่ำวันหนึ่ง มิดคณาอรับการเดินทางกลับมาของมันสินที่**สนามบินสุวรรณภูมิ** มิดคณาดูประหม่า กังวลๆ จนปบมือตัวเองแน่นระหว่างมองหาผู้โดยสารที่เดินทางเข้ามา หิรณย์เห็นท่าทางแพนสาวเลยกระซิบถาม "ตื่นเต้นมากใช้มัย"

"คะ มีไม่ได้เจอบ้านนานมากแล้ว ไม่นึกว่าท่านจะยอมกลับมาเพื่อมิดด้วย"

มิดคณาน้ำตาเร้นๆ หิรณย์เอามือวางบนหัวมิดคณาด้วยความเอ็นดู เธอเบียงตัวหลบล็กน้อยแล้วว่ "คุณป้ามาแล้ว"

หิรณย์หันมองไปทางผู้โดยสารที่เชนรทใส่กระเป๋าดินทางออกมาจากช่องทางออกผู้โดยสาร มันสินหยุดเชนรทจ้องมองมาทางมิดคณานึงๆ มิดคณาดูประหม่ายกมือไหว้ มันสินยิ้มบางๆ พร้อมรับไหว้ หิรณย์รีบเดินนำเข้าไปหาพร้อมยกมือไหว้ มิดคณาค่อยๆ เดินตามไปช้าๆ

(บทธศครทศทศนฟ้ากระจ่างดาว: ตอนทที่ 8)

ตอนที่มิคณาและหิรัญย์อยู่ที่สนามบิน ทั้งสองกำลังจะเดินทางไปฮันนีมูนที่ประเทศอังกฤษ ตามคำเชิญชวนของป้ามันสิน ดังนี้

หัวค่ำวันหนึ่ง หิรัญย์ขึ้นรถไฟกระเป๋าดินทางเข้ามาในสนามบินสุวรรณภูมิ มีคนเดินโอบเอบมาด้วย ทั้งคู่ยิ้มแย้มแจ่มใส มีคนเล่าเรื่อง "เรากำลังจะไปฮันนีมูนกันคะ คุณป้าชวนก๊ง ออกคำสั่งหน่อยๆว่าให้ไปหาที่อังกฤษ เราก็ก๊งไม่กล้าขัดใจ"

หิรัญย์ขำเลิ่ลมองมิคณาก่อนเล่าเรื่องต่อ "ตั้งใจจะพาหลานกลับมาฝากพ่อกับแม่ด้วย กำลังคิดอยู่ว่าจะให้ชื่อลอนดอน หรือ บิ๊กเบน ดี" หิรัญย์ยิ้มเจ้าเล่ห์ก่อนขึ้นรถไฟต่อคิวเช็คอิน

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระเจ่างดาว: ตอนที่ 8)

ดังภาพที่ปรากฏในบทละครโทรทัศน์ ดังนี้

ภาพประกอบ 17 ภาพสนามบินสุวรรณภูมิในละครชุดสามทหารเสือสาว

การนำเสนอภาพเหตุการณ์ปัจจุบันในบทละครโทรทัศน์ ได้แก่ การเกิดอุทกภัยและสนามบินสุวรรณภูมิ จึงเป็นการบันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ทำให้เห็นว่าสังคมมีส่วนสัมพันธ์กับการสร้างวรรณกรรม

2.5 การควบคุมทางสังคม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2556: 240) ให้ความหมาย “การควบคุม” ไว้ว่า “ควบคุม หมายถึง กวดขันให้เป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้” “การควบคุมทางสังคม” จึงหมายถึง ระเบียบหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมตั้งเอาไว้ เพื่อกวดขันให้เป็นไปตามระเบียบ การสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่คอยควบคุมการผลิตละคร เช่น นโยบายของสถานี การควบคุมการแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์ เป็นต้น เพื่อควบคุมให้ละครมีคุณภาพและเป็นไปตามกฎระเบียบก่อนจะแพร่ภาพออกอากาศ

“นวนิยาย” เป็นสื่ออักษรและข้อความ ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจสิ่งที่ผู้แต่งบรรยาย ทั้งจาก พฤติกรรมตัวละคร อารมณ์ของตัวละคร เนื้อเรื่อง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นผ่านตัวอักษรที่ผู้เขียนแต่งขึ้น โดยไม่จำกัดจินตนาการและการตีความของผู้อ่าน ทั้งยังไม่จำกัดขอบเขตการมองเห็นของ

ผู้อ่าน ไม่จำกัดขอบเขตเวลาในการบรรยายเหตุการณ์ต่างๆ ไม่มีเวลาเป็นตัวกำหนด ต่างจากละครโทรทัศน์ที่มีข้อจำกัดหลายด้าน ทั้งเรื่องเวลาที่ออกอากาศ และข้อบังคับในการออกอากาศ เพราะสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงผู้ชมได้ง่ายและกว้างขวาง จำกัดอายุของผู้ชมไม่ได้ และมีอำนาจมากในสังคม ดังที่ กาญจนา แก้วเทพ (2545: 73-74) กล่าวไว้ว่า

ในบรรดารูปแบบผลงานสื่อทั้งหลาย คงเป็นที่ยอมรับกันได้ว่า ละครโทรทัศน์นั้นเป็นสุดยอดของความบันเทิงทั้งหลาย เนื่องจากปริมาณของผู้ชมที่มหาศาล ปริมาณละครที่เพิ่มขึ้นทุกที และความยืนยงคงกระพันที่น่าเสนอนอย่างต่อเนื่อง ละครโทรทัศน์มีอิทธิพลอย่างมหาศาลในโลกแห่งความจริง

ภาพที่ปรากฏในละครโทรทัศน์จึงจำเป็นต้องเป็นภาพที่เหมาะสมกับผู้คนทุกเพศทุกวัย เหมาะสมกับบริบททางสังคม และวัฒนธรรมของสังคม จึงต้องควบคุมการเผยแพร่ภาพออกอากาศ เพื่อความเหมาะสมของเนื้อหาและภาพที่จะปรากฏในโทรทัศน์ ดังที่ สมสุข หินวิมาน (2554: 64) ได้กล่าวไว้ว่า “วิทยุและโทรทัศน์ในสังคมหนึ่งๆ ก็มักจะถูกกำหนดวิธีการทำงานหรือการสื่อสารเอาไว้บนเงื่อนไขปัจจัยทางสังคม / วัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ” เงื่อนไขหรือการควบคุมทางสังคมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาจากนวนิยายไปสู่บทละครโทรทัศน์ ทั้งการควบคุมการเผยแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์ และนโยบายของสถานี

2.5.1 การควบคุมการแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์

โทรทัศน์นับเป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากในสังคม เพราะสามารถเข้าถึงประชาชนได้หลากหลายและกว้างขวาง รายการต่างๆ ในโทรทัศน์จึงมีผลกระทบต่อสังคม ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์จำเป็นต้องมีกฎควบคุมการแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการผลิต การจัดหา และการเผยแพร่รายการขององค์กร จริยธรรมด้านวิชาชีพผู้ประกอบกิจการการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ที่สำคัญคือ มีความรับผิดชอบต่อสาธารณชน เคารพความเป็นส่วนตัว และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล รายการต่างๆ จะต้องไม่แสดงออกถึงความรุนแรง ภาษาหยาบคาย การกระทำที่ผิดกฎหมาย และควรอยู่ในกรอบของศีลธรรม เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ชมรายการโทรทัศน์ ดังที่พระราชบัญญัติการประกอบกิจการการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 (2557: 236) ได้กล่าวถึงข้อบังคับด้านจริยธรรมของวิชาชีพ (มาตรา 42) ดังนี้

ข้อบังคับด้านจริยธรรมของวิชาชีพตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องครอบคลุมเนื้อหาสาระในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) ความเที่ยงตรง ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม
 - (2) ความเป็นอิสระของวิชาชีพ และ**ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน**
 - (3) การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเป็นส่วนตัว และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล
 - (4) **การคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากรายการที่แสดงออกถึงความรุนแรง การกระทำอันผิดกฎหมายหรือศีลธรรม อายุมข และภาษาอันหยาบคาย**
 - (5) การปฏิบัติต่อเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายและผู้ที่อยู่ในภาวะเศร้าโศก
 - (6) การจ่ายเงินแก่แหล่งข่าว การรับรางวัลหรือผลประโยชน์ตอบแทนเพื่อให้เสนอข่าวหรือส่วนร่วมในการกระทำใดอันกระทำให้ขาดความเป็นธรรมและความเป็นอิสระของวิชาชีพ
 - (7) การปกป้องและปฏิบัติต่อแหล่งข่าวอย่างเป็นธรรม
- ให้คณะกรรมการนโยบายเผยแพร่ข้อบังคับด้านจริยธรรมที่จัดทำขึ้นตามวรรคหนึ่งต่อสาธารณชน

องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนจึงมีหน้าที่กำกับดูแลการผลิตรายการโทรทัศน์ให้ได้มาตรฐาน มีความเหมาะสม ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ชมเกิดการเลียนแบบพฤติกรรม เพราะโทรทัศน์เป็น “สื่อ” ที่แพร่หลายสู่สังคมได้อย่างรวดเร็ว และมีอิทธิพลต่อคนในสังคม ดังที่ อรุณนิประภา หอมเศรษฐี (2554: 130) กล่าวไว้ว่า

โทรทัศน์ ถือว่าเป็นสื่อที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อสังคมในปัจจุบัน เพราะรายการโทรทัศน์สามารถเข้าถึงประชาชนได้ในเวลาเดียวกัน โดยใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย การครอบงำและการลอกเลียนแบบจากสื่อโทรทัศน์ รวมถึงการผลิตรายการที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจเป็นผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสังคม จึงเป็นสิ่งที่จับตามองอย่างยิ่งจากทุกภาคส่วนในสังคม มีความพยายามหลายด้านที่จะเข้ามากำกับควบคุมดูแลการผลิตรายการโทรทัศน์ โดยเฉพาะจากภาครัฐ และผู้ประกอบการ

จะเห็นได้ว่าทั้งภาครัฐและผู้ประกอบการต่างๆ จะต้องช่วยกันควบคุมการผลิตรายการโทรทัศน์ให้มีเนื้อหาที่เหมาะสมและไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม หรือเรียกได้ว่าต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับคำกล่าวของ ประวิทย์ มาลีนนท์ (2555) กรรมการผู้จัดการของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ที่ได้กล่าวในงานแถลงข่าว “เปิดวิกบิก 3” ว่าจะพัฒนาโดยผลิตละครและการดูแลสังคมไปพร้อมกัน ดังนี้ “สำหรับครอบครัวละครตั้งแต่นี้ต่อไป เราจะเน้นให้มีความสุข

แก้ท่านผู้ชม ลดความรุนแรงและระมัดระวังการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นตัวอย่างไม่ดี สำหรับผู้ชมที่เป็นเด็ก และเยาวชน” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบของผู้สร้างที่มีต่อสังคม และการทำงานสนองนโยบายของรัฐ ความรับผิดชอบต่อสังคมจึงต้องปรากฏในบทละครโทรทัศน์ก่อนนำไป “ฉาย” เป็นละครโทรทัศน์ และเผยแพร่ให้คนในสังคมได้ชม

กฎหมาย และการควบคุมการเผยแพร่การออกอากาศจึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดัดแปลงบทละครโทรทัศน์ชุด**สามทหารเสือสาว** ข้อกฎหมายการควบคุมการเผยแพร่ภาพโทรทัศน์ดังกล่าวเห็นได้จาก “พฤติกรรมการสูบบุหรี่” ของตัวละครสาระวารี ตัวละครเอกหญิงในเรื่อง**มนต์จันทร์** ตัวละครสาระวารีติดบุหรี่และสูบบุหรี่จัดมาก จนเรียกว่า “อึด” บุหรี่ทุกครั้งเมื่อเกิดความเครียด ดังที่ปรากฏในตัวอย่างทวนฉาย ดังนี้

หญิงสาว**ล้วงบุหรี่**ในกระเป๋าขึ้นมาจุด

หล่อนรลอมแอบสูบบุหรี่ตั้งแต่สมัยเรียนมัธยมด้วยความอยากลอง แล้วก็สูบมาเรื่อย

วันละหลายนิกวน คิดอยากจะเลิกอยู่เหมือนกันแต่ไม่เคยสำเร็จสักที

นักข่าวสาว**อัดควันบุหรี่เข้าปอด** นิ้วที่ว่างอยู่เคาะโต๊ะอย่างหงุดหงิด

(มนต์จันทร์, 2553 : 17)

“บุหรี่” เป็นสิ่งเสพติดชนิดหนึ่งที่แพร่หลายในสังคม ถึงแม้จะมีหน่วยงานต่างๆ ช่วยกันรณรงค์ให้งดสูบบุหรี่ ทั้งการกำหนดสถานที่ปลอดบุหรี่ เช่น ในสถานศึกษา หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท แต่การสูบบุหรี่ก็ยังคงเพิ่มมากขึ้นในสังคม ดังที่ กระทรวงสาธารณสุข (2555) ได้กล่าวไว้ว่า “บุหรี่เป็นสิ่งเสพติดชนิดหนึ่งที่มีอยู่อย่างแพร่หลายซึ่งหลายๆ ฝ่ายมีความวิตกกังวลว่ามีแนวโน้มจะมีผู้ใช้สารเสพติดเพิ่มมากขึ้นแม้จะมีการรณรงค์ไม่สูบบุหรี่กันอย่างแพร่หลายก็ตามที”

ในบทละครโทรทัศน์ชุด**มนต์จันทร์**ไม่สามารถนำเสนอภาพตัวละครเอกหญิงสูบบุหรี่เพราะบุหรี่เป็นสิ่งเสพติด อาจทำให้เยาวชนเกิดพฤติกรรมการลอกเลียนแบบได้ จึงดัดแปลงโดยไม่เสนอภาพตัวละครสาระวารีสูบบุหรี่ แต่ให้ตัวละครรอบข้างทั้งเพื่อน ครอบครัว และคนรักห้ามปรามไม่ให้สูบบุหรี่ และเน้นย้ำให้ตระหนักถึงโทษของบุหรี่ ทำให้ละครโทรทัศน์ชุดนี้เหมาะสมกับ “ทุกเพศทุกวัย” ตามการจัดระดับความเหมาะสมของรายการ ดังปรากฏ ตอนที่มัทนาแนะนำวิธีการเลิกบุหรี่กับสาระวารีโดยให้เคี้ยวหมากฝรั่งเลิกบุหรี่ เพื่อลดความต้องการสูบบุหรี่ ทำให้เลิกสูบบุหรี่ได้ ดังนี้

สาระวาริเดินหน้าเคียดมาที่สวนหย่อมของตึก หยิบกล้วยใส่บุหรี่ปูแบบเก่าๆ ออกมา กำลังจะเปิดหีบบุหรี่ปู มัทนาก็ปาดมาแย่งกล้วยใส่บุหรี่ปูทันที

สาระวาริหน้าหงิกหันขวับจ้องหน้า จะอ้าปากด่าก็ลดระดับเหลือแค่ต่อว่า "มัท พี่เคียดมาก เข้าใจพี่บ้าง"

ไม่คาดคิดจึงหว่าสาระวาริขยับพุดอ้าปาก มัทนาปาดมือยัดหมากฝรั่งใส่เข้าปาก สาระวาริทันที "หมากฝรั่งเลิกบุหรี่ปูละ เคี้ยวเสร็จแล้วเข้าประชุมต่อเนะคะ"

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทรา: ตอนที่ 2)

ตอนที่มัทนาและมิคนาพยายามให้สาระวาริดูผลร้ายที่เกิดจากการสูบบุหรี่ปู เพื่อให้สาระวาริเกิดความกลัว และเพื่อนำเสนอภาพที่น่ากลัวจากการสูบบุหรี่ปูให้ผู้ชมได้เห็น และกลัวโทษของบุหรี่ปูด้วยเช่นกัน ดังนี้

ในที่สุดสาระวาริก็ต้องเล่าเรื่องในอดีตให้มาฟัง เวลากลางวันวันหนึ่ง สาระวาริถูกมัทนา กดตัวจากด้านหลังเอาไว้ให้นั่งดูข้อมูลหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่โต๊ะทำงานมีคณา ซึ่งมีคณา กำลังหาข้อมูลจากกูเกิ้ลให้สาระวาริดูผลร้ายของการสูบบุหรี่ปู

"เห็นกับตาแล้วใช่มั้ยว่าเธอสูบบุหรี่ปูแล้วจะเป็นยังไง"

"ฉันรู้แล้วนา"

"แล้วทำไมไม่เลิก"

สาระวาริน้ำเสียงออกรำคาญเล็กๆ "ก็กำลังเลิกอยู่"

"ให้ดูแบบมีภาพประกอบเลยพี่มี" มัทนาบอก

"แหะวะ ไม่ดูแล้ว" สาระวาริรับลูกหนี มัทนาเซถอยหลังไปเล็กน้อยด้วยความแรงของ

สาระวาริ

"ฉันกำลังเลิกอยู่ ของยังงี้มันต้องใช้เวลา"

"ใส่ใจมากกว่า" มัทนาบอก

"คมบาดมากเลย...ฉันสัญญาว่าจะเลิกก็ต้องเลิก โอเคปะ"

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทรา: ตอนที่ 2)

ตอนที่มาพยายามพูดให้เห็นถึงผลเสียของบุหรี่ปูที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมากในแต่ละปี เนื่องจาก "ความตาย" เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนกลัว การนำเสนอให้เห็นว่าการสูบบุหรี่ปูแล้วทำให้เสียชีวิตนั้น เพื่อทำให้คนในสังคมกลัวและเลิกสูบบุหรี่ปู ดังภาพและบทละครโทรทัศน์ ดังนี้

สาระวาริถอนใจกดตัดสายไป ขณะเธอกำลังจะเอื้อมมือไปเก็บกลั๊กนุหรีที่ตกอยู่ ะมาก็
ยื่นมือมาเป็นคนหยิบกลั๊กนุหรีให้ เขามองกลั๊กนุหรีในมืออย่างไม่สบายใจ

“ยังไม่เลิกสูบอีกเหรวาริ”

สาระวาริไม่ตอบ แต่ดึงกลั๊กนุหรีมาเก็บใส่กระเป๋า

“ผมซีเรียสนะ รู้มั้ยว่าป๊า นี่มีคนตายเพราะบุหรีเท่าไร พยายามหน่อยสิวาริ”

“ลืมตาตื่นขึ้นมาก็คะ เหนื่อยนะคะ ขี้บ่นซะจริง”

(บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์ธา: ตอนที่ 8)

ภาพประกอบ 18 ภาพแสดงให้เห็นโทษของบุหรีในละครชุดสามทหารเสือสาว

จากการเพิ่มให้เห็นถึงโทษของบุหรีในบทละครโทรทัศน์ เพื่อเตือนสติคนในสังคม และนำเสนอให้เยาวชนรู้จักโทษของบุหรีมากขึ้น อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงจรรยาบรรณของผู้สร้าง ละครโทรทัศน์ที่ประกอบกิจการตามกฎหมายการควบคุมการแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์ ที่กำหนดให้ ผู้ประกอบการโทรทัศน์จะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม

การนำนวนิยายมาดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรายละเอียด เพื่อให้ภาพที่ปรากฏเหมาะสม ไม่นำเสนอภาพที่รุนแรงซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสังคมได้ ตัวอย่างที่เห็น ได้เด่นชัดคือ การกล่าวถึงการค้าประเวณีของเด็กผู้ชายผ่านพฤติกรรมของสันติ ในนวนิยายเรื่อง **ฟ้ากระจ่างดาว** สันติเป็นเด็กชายอายุ 10 ขวบที่หนีออกจากบ้าน และถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ โดยปรากฏหลังจากมีคณาตามหาสันติและพากลับบ้าน แต่ต้องพาสันติไปตรวจเลือดเพื่อตรวจสอบ การติดเชื้อ ดังนี้

“จะผู้หญิงหรือผู้ชายก็ได้เหมือนกันหมด โรคภัยนั้นไม่เลือกที่รักมักที่ชังหรอกนะดิ”

“แต่...” เด็กชายก้มหน้า ผิวก่ำม คาง รวมทั้งหน้าผากออกจะแดง “แค่สองครั้งเท่านั้น
พี่เขาให้ทำ ถ้าไม่ทำก็ไม่มีเงินกินข้าว...”

แม้เตรียมใจไว้แล้วตั้งแต่แรก หากเมื่อฟัง ใจหญิงสาวอดเจ็บเหมือนถูกบีบเข้าเต็มแรงไม่ได้

(ฟ้ากระจ่างดาว, 2554: 264)

ในนวนิยายปรากฏให้เห็นว่าสันติถูกล่วงละเมิดทางเพศแล้วก่อนที่มีคณาและหิรัญย์จะมาช่วย แต่ในบทละครโทรทัศน์ปรับเปลี่ยนให้สันติขัดขึ้น มีคณาและหิรัญย์ตามไปช่วยสันติไว้ทัน ดังนี้

"ค่อยๆ พุดก็ได้ ไม่เห็นต้องไววายอะไรเลย ป้าเป็นห่วงติ ตรวจสุขภาพเอาไว้มิเสียหลาย
หรือก ไม่ติดโรคอะไรมาก็ดี"

สันติไม่พอใจ เสียงดัง น้ำตาคลอ ตั้งท่าจะไววาย

"**ติไม่ได้ทำ ติไม่ยอมมัน** ป้าไม่เชื่อติอีกแล้วใช่ไหม... ติว่าแล้ว ยังไงป้า"

มีคณานั่งนิ่ง สอนไปทันที "ป้าเชื่อที่ติพูด หยุดไววายได้รึยัง"

(บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระเจ่างดาว, ตอนที่ 5)

บทละครโทรทัศน์ยังคงนำเสนอให้เห็นถึงปัญหาการค้าประเวณีในเด็กผู้ชาย แต่ดัดแปลงให้สันติไม่ถูกล่วงละเมิดทางเพศต่างจากในนวนิยาย เนื่องจากละครโทรทัศน์เป็นการเผยแพร่ในสื่อสาธารณะ มีการควบคุมตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 (มาตรา 42) ข้อ 4 คือ "การคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากรายการที่แสดงออกถึงความรุนแรง การกระทำอันผิดกฎหมายหรือศีลธรรม อายุมุข และภาษาอันหยาบคาย" ละครโทรทัศน์จึงไม่สามารถนำเสนอภาพที่รุนแรงและส่งผลกระทบต่อสังคมได้ การนำเสนอภาพปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กชาย ซึ่งเป็นเรื่อง "เปราะบาง" และไม่ "ยอมรับ" ในสังคม ดังนั้นจึงปรับเปลี่ยนบทเพื่อให้สังคมและผู้ชม "รับได้"

2.5.2 นโยบายของสถานี

การสร้างสรรค์ละครโทรทัศน์มีปัจจัยสำคัญต่างๆ หลายประการ ได้แก่ บริบททางสังคม ความนิยมของคนในสังคม การควบคุมการแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์ ปัจจัยสำคัญอีกสิ่งหนึ่งคือการดำเนินตามนโยบายของสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศ สถานีโทรทัศน์แต่ละช่องจะมีนโยบายในการผลิตรายการหรือผลิตละครโทรทัศน์ที่แตกต่างกัน สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 มีนโยบายการผลิตละครโทรทัศน์ คือ ผลิตละครชุดหรือซีรีส์เพื่อเป็นการสร้างเอกลักษณ์ให้กับช่อง ดังเช่นความสำเร็จในละครชุดแรก "สี่หัวใจแห่งขุนเขา" จากนั้นสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ก็มีนโยบายที่จะผลิตละครชุดต่อเนื่องเรื่อยมา เพื่อเป็นการสร้างเอกลักษณ์ของละครช่องให้โดดเด่น ดังที่ปรากฏใน **ประชาชาติธุรกิจ** (2556) ดังนี้

ขณะเดียวกันก็พยายามพัฒนาและหากลยุทธ์ใหม่ ๆ เพื่อสู้ศึกวิหฆมอชิต ด้วยการทดลองละครหลายต่อหลายแนว จนมา "จุดติด" กับซีรีส์ "4 หัวใจแห่งขุนเขา" ในโอกาสฉลองครบรอบ 40 ปีเมื่อ 2 ปีก่อนซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของช่อง 3 ก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นเรตติ้ง กระแส รวมถึงสามารถแจ้งเกิดนักแสดงหน้าใหม่อีกคับคั่ง โดยเฉพาะสร้างคู่ขวัญ "ณเดชน์-ญาญา" ขึ้นมาประดับวงการ สร้างปรากฏการณ์ให้แก่วงการละครไทย และถือเป็นความแปลกใหม่ที่ผู้บริโภคไม่เคยสัมผัส

ประวิทย์ มาลีนนท์ กล่าวไว้อย่างน่าสนใจกับกลยุทธ์ละครซีรีส์ว่า เวลาสร้างละครหนึ่งเรื่อง ก็ต้องโปรโมตหนึ่งครั้ง พอจบหนึ่งเรื่องก็โปรโมตเรื่องใหม่อีก แล้วจะอย่างไรให้การโปรโมตละครต่อเนื่องกันได้

ถึงวันนี้ช่อง 3 เดินหน้าต่อยอดกลยุทธ์ดังกล่าวอย่างเข้มข้นกับ "สุภาพบุรุษจุฑาเทพ" และ "3 ทหารเสือสาว" ที่ออกอากาศพร้อม ๆ กันขณะนี้ เป็นการสร้างเอกลักษณ์ละครของช่องให้เด่นชัดขึ้น

ธุรกิจละครโทรทัศน์มีการแข่งขันที่สูง โดยเฉพาะสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่แข่งขันกันมายาวนาน แต่ละครของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มักได้รับความนิยมมากกว่าเสมอ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 จึงทดลองหากลยุทธ์แบบใหม่ในการนำเสนอละคร จนกระทั่งประสบความสำเร็จจากการทำ "ละครชุด"

ละครชุดแรกคือ "สี่หัวใจแห่งขุนเขา" ดัดแปลงมาจากนวนิยายชุดบ้านไร่ปลายฝัน ประกอบด้วยเรื่องธาราหิมาลัย ดวงใจอัคนี ปฐพีเล่ห์รัก และวายุภักคมนตรี ซึ่งออกอากาศในปี พ.ศ.2554 ละครชุดนี้ประสบความสำเร็จมาก สามารถสร้างชื่อเสียงให้นักแสดงรุ่นใหม่มากมาย จนทำให้เกิดคู่ขวัญทางการแสดงหลายคู่ คือ "ณเดชน์-ญาญา" "มาร์กี้-บอย ปรกรณ์" และ "หมาก ปริชญ์-คิมเบอร์ลี่" ปัจจุบันนักแสดงเหล่านี้ล้วนมีชื่อเสียงและเป็นที่ชื่นชอบของประชาชน เห็นได้จากการมีงานที่หลากหลายในวงการบันเทิงทั้งละคร โฆษณา ถ่ายแบบนิตยสาร เดินแบบ ฯลฯ นักแสดงเหล่านี้จึงถือได้ว่ามีชื่อเสียงโด่งดังเพราะละครชุดสี่หัวใจแห่งขุนเขา

หลังจากที่ละครชุดแรกประสบความสำเร็จจึงทำให้สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ได้รับความนิยมและกระแสตอบรับที่ดีจากประชาชนมากยิ่งขึ้น สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 จึงมีนโยบายผลิตละครชุดเรื่อยมา เช่น ละครชุดสุภาพบุรุษจุฑาเทพ ประกอบด้วยเรื่องคุณชายธรรมา คุณชายปวรรุจ คุณชายพูนภิภัทร คุณชายรัชชานนท์ และคุณชายรณพีร์ ออกอากาศในปี พ.ศ.2556 ละครชุดลูกไม้ของพ่อ ประกอบด้วยเรื่องใต้ร่มใบภักดี ลูกหนี้ที่รัก แสงดาวกลางใจ ในม่านเมฆ และหัวใจใกล้รุ่ง ออกอากาศในปี พ.ศ.2556 ละครชุด Rising Sun ประกอบด้วยเรื่องรอยรักหักเหลี่ยมตะวัน และรอยฝันตะวันเดือด ออกอากาศในปี พ.ศ.2557 ละครชุดเลือดมังกร

ประกอบด้วยเรื่อง **เสือ สิงห์ กระทิง แรด และหงส์** ออกอากาศในปี พ.ศ.2558 และละครชุด **สามทหารเสือสาว** เป็นต้น การผลิตละครชุดอย่างต่อเนื่องเป็นการสร้างเอกลักษณ์ละครของช่องให้เด่นชัด

ภาพประกอบ 19 ภาพละครชุดที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

ละครชุด **สามทหารเสือสาว** เป็นหนึ่งในกลยุทธ์การผลิตละครชุดของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ ญัฐนันท์ จิววงศ์ ในหนังสือ 3 ทหารเสือสาว ว่า เดิมอยากผลิตแค่เรื่อง **มายาตัววัน** เพียงเรื่องเดียว แต่ผู้บริหารของสถานีอยากให้ทำเป็นละครชุดครบทั้งสามเรื่องมากกว่า ดังนี้

จริงๆ ต้องบอกก่อนว่าก่อนจะมาเป็นซีรีส์ชุดนี้ ตอนแรกพื้มองไว้แค่เรื่อง “มายาตัววัน” เรื่องเดียวเท่านั้น ซึ่งพอนำไปเสนอทางช่อง ทั้งทางคุณอัมพร และพี่สมรักษ์ก็บอกกับเราว่า ทำทั้ง 3 เรื่องเลยน่าจะดีกว่านะ เพราะซีรีส์ชุดนี้ยังไม่มีใครเคยทำแบบต่อกันจริงๆ เสียที พี่ก็มานั่งคิด อีम्म ทำก็ทำ

(3 ทหารเสือสาว, 2556: 12)

การดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** มาเป็นบทละครโทรทัศน์จึงมีนโยบายของทางสถานีเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรกในการสร้างเป็น “ละครชุด” หรือ “ซีรีส์”

นักแสดงนำในละครชุดสามทหารเสือสาวล้วนแต่เป็นนักแสดงที่เป็นที่นิยม และเป็นนักแสดงชั้นนำของทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ดังที่ ญัฐนันท์ จิววงศ์ ผู้จัดละครให้สัมภาษณ์ในหนังสือ 3 ทหารเสือสาว (2556: 12) ว่า “ทางช่องก็ให้นักแสดงเรียกว่าตัวพ่อตัวแม่กันมาทั้งนั้นเลยนะ น้องๆ ทุกคนกำลังฮอตกันอยู่” ซึ่งความโด่งดังของนักแสดงบางส่วนนั้นมาจากความสำเร็จของละครชุด **สี่หัวใจแห่งขุนเขา** ได้แก่ อู๋รึสา สเปอบันด์ รับบทเป็นมัทนา ราชศรี เบลินชีเอก้า รับบทเป็นสวระวารี ปกรณ์ ฉัตรบริรักษ์ รับบทเป็นหิรัญย์ และอติชาติ ชุมนานนท์

รับบทเป็นเขตต์วัน ทั้งสี่คนล้วนมีชื่อเสียงมาจากละครชุด **สี่หัวใจแห่งขุนเขา**ทั้งสิ้น ซึ่งการเลือกนักแสดงที่มีชื่อเสียงโด่งดังจากละครชุดมาแสดงในละครชุด **สามทหารเสือสาว**นั้น เพื่อต้องการให้ละครได้รับความนิยม เนื่องจากนักแสดงที่มีชื่อเสียงโด่งดังจะมีประชาชนชื่นชอบเป็นจำนวนมากอยู่แล้ว ก็จะส่งผลให้ละครมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จสูง

การดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ไปสู่บทละครโทรทัศน์ เป็นการเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอในสื่อที่มีรูปแบบและข้อจำกัดแตกต่างกัน จึงต้องปรับเปลี่ยนและสร้างสรรค์รายละเอียดของเรื่องให้เหมาะสมกับสื่อแต่ละประเภท เพื่อให้การเสนอภาพในละครโทรทัศน์มีความชัดเจนยิ่งขึ้น การสร้างนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** ในบริบทสังคมที่ต่างกัน จึงต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งปัญหาสังคม ทัศนคติของคนในสังคม การใช้เทคโนโลยี และการนำเสนอภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน สื่อละครโทรทัศน์ยังเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อสังคมกว้างขวาง จึงต้องควบคุมเพื่อให้ละครโทรทัศน์มีมาตรฐาน และไม่ส่งผลกระทบร้ายแรงต่อสังคม โดยมีการควบคุมการแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์ และการควบคุมตามนโยบายของสถานี

ความสัมพันธ์ทางสังคมเหล่านี้จึงทำให้บทละครโทรทัศน์เปลี่ยนแปลงต่างจากนวนิยาย ทำให้บทละครโทรทัศน์มีความสมจริง และสัมพันธ์กับบริบททางสังคมมากยิ่งขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสังคมมีความสัมพันธ์กับการสร้างสรรค์วรรณกรรม เนื่องจากเนื้อหาในวรรณกรรมจะสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตและสังคมของแต่ละยุคสมัยได้อย่างชัดเจน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** บทประพันธ์ของกึ่งฉัตร ซึ่งประกอบด้วยนวนิยายเรื่อง **มายาตัววัน มนต์จันทร์** และ **ฟ้ากระจ่างดาว** ไปสู่บทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** ของบริษัททีวีซีน เขียนบทโดยบทกร ผู้วิจัยพบว่า บทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือสาว** ยังคงสืบทอดลักษณะสำคัญไว้ตามแบบฉบับนวนิยาย ทั้งตัวละครเอก ฉากสำคัญ การนำเสนอปัญหาสังคม และโครงเรื่องกับแนวคิดสำคัญของเรื่องที่แสดงลักษณะความสัมพันธ์ของนวนิยายชุด แต่ได้มีการดัดแปลงบางส่วนให้เหมาะสมตามบริบทสังคมและยุคสมัย ความสัมพันธ์ทางสังคมจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การสืบทอดนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์

จากการศึกษาการดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** สู่บทละครโทรทัศน์พบว่า ในบทละครโทรทัศน์ปรากฏลักษณะการสืบทอดความสำคัญจากตัวบทเดิมไว้มากกว่าลักษณะการดัดแปลง โดยมีการสืบทอดตัวละครเอก การสืบทอดฉากสำคัญ การสืบทอดปัญหาสังคม ภายในเรื่อง และการสืบทอดโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญของเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในลักษณะนวนิยายชุด การสืบทอดลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสิ่งเหล่านี้คือ “หัวใจ” สำคัญของนวนิยาย ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินเรื่อง มีความสัมพันธ์กับลักษณะของตัวละคร และเป็นนัยสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิดสำคัญของเรื่องตรงตามจุดประสงค์ของผู้แต่ง ในบทละครโทรทัศน์จึงยังคงสืบทอดไว้ตามแบบนวนิยาย

1.1 **ตัวละครเอก** นวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** มีตัวละครสำคัญทั้งหมด 6 ตัว ได้แก่ มัทนา สาระวาริ มีคณา เป็นตัวละครเอกหญิง และเชตต์ตัววัน ชมา นีรัณย์ เป็นตัวละครเอกชาย ตัวละครเอกทั้ง 6 ตัวมีบทบาทสำคัญในการร้อยเรียงเนื้อหาของนวนิยายชุด **สามทหารเสือสาว** ผู้วิจัยศึกษาการสืบทอดลักษณะตัวละคร 2 ประเด็น คือ ลักษณะการสืบทอดตัวละครในภาพรวม และการสืบทอดลักษณะเฉพาะของตัวละคร ผู้วิจัยพบว่าในบทละครโทรทัศน์ยังคงสืบทอดตัวละครเอกทั้ง 6 ตัวเพื่อทำหน้าที่ร้อยเรียงเรื่องราว ลักษณะภาพรวมของตัวละครเอกหญิงคือเป็นคนสวย เก่ง และมีเสน่ห์ ลักษณะภาพรวมของตัวละครเอกชาย คือเก่งและเป็นคนดี ภาพรวมของตัวละครเอกจึงตรงตามขนบการสร้างตัวละครเอกที่ต้องงามพร้อมทั้งรูปสมบัติและลักษณะนิสัย ส่วนลักษณะเฉพาะของตัวละครพบว่า บุคลิกและลักษณะเฉพาะของตัวละครแต่ละตัวเกิดจากการมีประสบการณ์ชีวิต

และภูมิหลังครอบครัวที่ต่างกัน จึงทำให้ตัวละครมีลักษณะสำคัญที่โดดเด่นแตกต่างกัน นอกจากนี้ ลักษณะของตัวละครเอกชายและตัวละครเอกหญิงในนวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด **สามทหารเสือ** สืบสร้างจากความคิด “คู่ตรงข้าม” ที่ผสมผสานความต่างกันอย่างลงตัวจึงทำให้นิยายเรื่องสนุกสนาน การดัดแปลงนวนิยายชุด**สามทหารเสือ**สู่บทละครโทรทัศน์จึงยังคงสืบทอดลักษณะสำคัญของตัวละครเอกไว้ เพราะมีความสัมพันธ์กับแนวคิดสำคัญของเรื่อง และส่งผลต่อการดำเนินเรื่อง

1.2 จากสำคัญ จากการศึกษาจากสำคัญในนวนิยายชุด**สามทหารเสือ** พบว่าปรากฏจากที่ทำให้นวนิยายแต่ละเรื่องมีลักษณะโดดเด่นสอดคล้องกับแนวคิดสำคัญของเรื่อง ได้แก่ “จากพระอาทิตย์ตก” ในเรื่อง**มายาตะวัน** “จากพระจันทร์เต็มดวง” ในเรื่อง **มนต์จันทร์** และ “จากท้องฟ้ามีดมืดในคืนเดือนแรมที่มีดวงดาว” ในเรื่อง**ฟ้ากระจำดวงดาว** จาก “พระอาทิตย์” “พระจันทร์” และ “ดวงดาว” ไม่ได้มีบทบาทเพื่อบอกเวลา บรรยากาศ สถานที่ และเสริมความสมจริงให้แก่เรื่องเท่านั้น แต่ยังเป็นนัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับตัวละคร เนื้อเรื่องและแนวคิดสำคัญของเรื่อง อีกทั้งยังช่วยเสริมให้บุคลิกของตัวละครเด่นชัดมากยิ่งขึ้น และทำให้นวนิยายและบทละครโทรทัศน์แต่ละเรื่องภายในชุด**สามทหารเสือ**มีลักษณะเฉพาะที่เด่นชัดอีกด้วย จากการสืบทอดจาก “พระอาทิตย์” “พระจันทร์” และ “ดวงดาว” แสดงให้เห็นว่าในบทละครโทรทัศน์ไม่ได้สืบทอดจากเหล่านี้เพื่อความงดงามเท่านั้นแต่ยังคงสืบทอดนัยสำคัญได้อย่างครบถ้วน

1.3 ปัญหาสังคมภายในเรื่อง ความตั้งใจของ “กิ้งกัตรี” คือต้องการนำเสนอปัญหาในสังคมให้ผู้อ่านได้รับรู้ จึงปรากฏปัญหาสังคมที่หลากหลายในนวนิยายชุด**สามทหารเสือ** การนำนวนิยายชุดนี้มาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์แม้จะมีระยะเวลาในการสร้างที่ห่างกันประมาณยี่สิบปี แต่ปัญหาสังคมเหล่านี้ยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน ผู้สร้างบทละครโทรทัศน์จึงยังคงสืบทอดการนำเสนอปัญหาสังคมตามที่ปรากฏในนวนิยายได้ครบถ้วน ทั้งปัญหาเด็กกำพร้า ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้าประเวณี และปัญหาการพนัน การสืบทอดปัญหาสังคมในนวนิยายชุด**สามทหารเสือ**ไปสู่อุบัติการณ์โทรทัศน์เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่สัมพันธ์กับภูมิหลังของตัวละคร ทำให้เกิดปมปัญหาในใจของตัวละคร และเพื่อที่จะทำให้นวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุด**สามทหารเสือ** เป็นอีกทางหนึ่งที่บอกกล่าวให้สังคมได้รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องการให้สังคมตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ และสนใจแก้ไขปัญหาลำบากมากขึ้น

1.4 ความสัมพันธ์ในลักษณะนวนิยายชุด นวนิยายชุดมีลักษณะเด่นในการร้อยเรียงเรื่องราวภายในชุดเข้าด้วยกัน โดยมีตัวละคร เหตุการณ์ โครงเรื่อง และแนวคิดสำคัญของเรื่องทำหน้าที่เชื่อมโยงและร้อยเรียงเรื่องราวของนวนิยายชุดทั้งหมด โครงเรื่องของนวนิยายชุด**สามทหารเสือ** คือ ตัวละครเอกหญิงสามคนต้องเดินทางไปทำข่าวตามที่บรรณาธิการมอบหมาย ได้พบ

ตัวละครเอกชาย ประสบปัญหาระหว่างการปฏิบัติงาน ทั้งเรื่องการทำงานและเรื่องความรัก แต่สุดท้ายตัวละครเอกก็สามารถฝ่าฟันอุปสรรคและครองคู่กันอย่างมีความสุข ส่วนแนวคิดสำคัญของเรื่อง คือ “การมีอคติจะทำให้ตัดสินใจต่างๆ ตามที่ใจคิด” ทั้งโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญเป็นสิ่งที่กำหนดแนวเรื่อง การลำดับเรื่อง การสร้างเหตุการณ์ต่างๆ และการสร้างตัวละคร เมื่อมีการนำนวนิยายชุด **สามทหารเสือ** มาดัดแปลงให้อยู่ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ ไม่สามารถดัดแปลงโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ เพราะอาจทำให้สิ่งสำคัญที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารให้ผู้อ่านรับรู้เปลี่ยนไป จึงยังคงสืบทอดโครงเรื่องและแนวคิดสำคัญของเรื่องไว้ดังเช่นในนวนิยาย

2. การดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวกับความสัมพันธ์ทางสังคม

สื่อแต่ละชนิดมีธรรมชาติและข้อจำกัดต่างกัน การดัดแปลงวรรณกรรมต้องคำนึงถึงรูปแบบของสื่อเป็นสำคัญ นอกจากรูปแบบของสื่อจะส่งผลต่อการดัดแปลงวรรณกรรมแล้ว สังคมยังมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์วรรณกรรม เพราะผู้สร้างได้แสดงความคิด ค่านิยม ตลอดจนนำเสนอความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคมให้ผู้อ่านรับรู้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือ** ในรูปแบบบทละครโทรทัศน์จึงมี 2 ลักษณะ ได้แก่ การดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือ** ที่สัมพันธ์กับรูปแบบบทละครโทรทัศน์ และการดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือ** ที่สัมพันธ์กับสังคม

2.1 การดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวที่สัมพันธ์กับรูปแบบบทละครโทรทัศน์ นวนิยายและละครโทรทัศน์เป็นงานศิลปะที่มีศาสตร์ต่างกัน นวนิยายสื่อสารผ่านตัวอักษรสร้างจินตนาการให้ผู้อ่าน ละครโทรทัศน์สื่อสารผ่านภาพเคลื่อนไหวและเสียง ผ่านการตีความของผู้สร้าง มุมมองการเล่าเรื่องของสื่อทั้งสองชนิดจึงต่างกัน จากการดัดแปลงนวนิยายชุด **สามทหารเสือ** ที่สัมพันธ์กับรูปแบบบทละครโทรทัศน์ พบลักษณะการดัดแปลง 2 ประการ คือ การดัดแปลงลักษณะตัวละคร และการดัดแปลงฉากสำคัญ

การดัดแปลงลักษณะตัวละคร ผู้วิจัยพบการดัดแปลงตัวละครที่มีลักษณะแตกต่างไปจากในนวนิยาย 2 ตัว ได้แก่ มัทนาและเชตต์ตะวัน ในบทละครโทรทัศน์เพิ่มเติมลักษณะนิสัยเจ้าแผนการของมัทนาและดัดแปลงบุคลิกภาพของตัวละครเชตต์ตะวันจากแค่ “ดูดี” เป็นคนที่ “หล่อ” เพื่อให้เอื้อต่อการนำเสนอภาพในละครโทรทัศน์ ทำให้ผู้ชมได้เห็นภาพอย่างชัดเจน และเพื่อเสริมให้บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของตัวละครเด่นชัดขึ้น **การดัดแปลงฉากสำคัญ** ในบทละครโทรทัศน์ได้สร้างสรรค์ฉากพระอาทิตย์และพระจันทร์เพิ่มเติม เพื่อย้ำความสำคัญของฉากเหล่านี้ให้ชัดเจนขึ้น เพราะฉากพระอาทิตย์และพระจันทร์สื่อสัญลักษณ์สัมพันธ์กับตัวละคร และแนวคิดสำคัญของเรื่อง การสร้างสรรค์ฉากดังกล่าวยังทำให้ละครโทรทัศน์มีเอกภาพ สอดคล้องกลมกลืนกันตั้งแต่ต้น

จนจบเรื่อง และเพื่อเน้นให้ว่า “ฉากพระอาทิตย์” และ “ฉากพระจันทร์” เป็นฉากเด่นของเรื่องมายาตัววัน และมนต์จันทราร

2.2 การดัดแปลงบทละครโทรทัศน์ชุดสามทหารเสือสาวที่สัมพันธ์กับสังคม
 “สังคม” เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดัดแปลงวรรณกรรม เพราะน่านวนิยายมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ในปี พ.ศ.2556 ซึ่งห่างจากปีที่นวนิยายได้รับการตีพิมพ์ประมาณยี่สิบปี จึงพบว่าบริบททางสังคมของตัวบททั้ง 2 ประเภทมีการเปลี่ยนแปลง เมื่อสังคม “เปลี่ยน” ย่อมทำให้รายละเอียดในบทละครโทรทัศน์เปลี่ยนแปลงไป การน่านวนิยายชุดสามทหารเสือสาวมาดัดแปลงในรูปแบบบทละครโทรทัศน์จึงจำเป็นต้องดัดแปลงให้สัมพันธ์กับสังคมในแต่ละยุคสมัย ได้แก่ ปัญหาสังคม ความนิยมของคนในสังคม การใช้เทคโนโลยี การนำเสนอภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน การควบคุมการแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์ และนโยบายของสถานี

การนำเสนอปัญหาสังคม ผู้วิจัยพบว่ามีกรเพิ่มเติมปัญหาการทารุณกรรมทางเพศในเพศชาย ผ่านภูมิหลังของตัวละคร “เซน คอรอส” เด็กกำพร้าที่มีชาวต่างชาติรับไปอุปการะเป็นบุตรบุญธรรม และถูกพ่อบุญธรรมทารุณกรรมทางเพศ แสดงให้เห็นว่าในสังคมปัจจุบันมี “เพศวิถี” ที่หลากหลาย จึงทำให้เกิดปัญหาสังคมที่ซับซ้อนขึ้น ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้เห็นว่าการถูกทารุณกรรมทางเพศส่งผลกระทบร้ายแรงต่อจิตใจ สร้างความอับอาย และความเจ็บปวดให้กับผู้ที่โดนล่วงละเมิดทางเพศ และอาจเกิดผลร้ายอื่นตามมา ผู้เขียนจึงต้องการจะให้สังคมได้ตระหนักและช่วยกันแก้ไขปัญหานี้ **ความนิยมของคนในสังคม** ปัจจุบันเป็นยุคที่ผู้คนนิยม “ซีรีส์เกาหลี” โดยปรากฏผ่านทัศนคติ ความนิยม การแต่งกาย ทรงผม และอาหาร เป็นต้น ในบทละครโทรทัศน์จึงสอดแทรกความนิยมซีรีส์เกาหลีเพื่อแสดงให้เห็นว่าซีรีส์เกาหลีแพร่กระจายทั่วไปในสังคมไทยและเข้าถึงผู้คนทุกระดับ **การใช้เทคโนโลยี** เมื่อน่านวนิยายชุดนี้มาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ จึงเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีต่างๆ ให้สมจริงตามบริบทของสังคม ที่เห็นอย่างชัดเจนคือ เทคโนโลยีการสื่อสาร และ เทคโนโลยีการถ่ายภาพ ปรากฏการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารคือ โทรศัพท์บ้าน และเพจเจอร์ แต่เมื่อนามาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ปรากฏการใช้งาน “โทรศัพท์มือถือ” และ การติดต่อสื่อสารกันผ่าน “เครือข่ายสังคมออนไลน์” เพื่อแสดงว่าการสื่อสารในปัจจุบันมีความหลากหลายและสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ส่วนเทคโนโลยีการถ่ายภาพพบการใช้กล้องถ่ายภาพแบบดิจิทัลแทนกล้องถ่ายภาพแบบใช้ฟิล์มเพราะสะดวก ใช้งานง่าย และสามารถถ่ายภาพได้จำนวนมากโดยเก็บไว้ในเมมโมรี่การ์ด (Memory Card) การน่านวนิยายที่สร้างในอดีตมานำเสนอใหม่ในบริบทสังคมปัจจุบัน จึงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย เพื่อให้สมจริงและสอดคล้องกับบริบทสังคม เนื่องจากเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนซึ่งสัมพันธ์ตัวละครเอกหญิงที่ประกอบอาชีพนักข่าว เทคโนโลยีต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นการนำเสนอเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีการถ่ายภาพที่

ตัวละครเอกหญิงใช้จังหวะตอนให้เห็นถึงความทันสมัยของเทคโนโลยีของสื่อในแต่ละยุค **การนำเสนอภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน** บริบททางสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้แต่ละช่วงปีมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นมากมาย นวนิยายและบทละครโทรทัศน์มักนำเสนอเหตุการณ์สำคัญในช่วงเวลานั้นเพื่อเป็นการบันทึกภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน ในบทละครโทรทัศน์ได้มีการนำเสนอภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน คือ การขวยโอกาสของนักธุรกิจ หลังจากที่ผ่านมาวิกฤตการณ์น้ำท่วมในปี พ.ศ.2554 และการใช้งานสนามบินสุวรรณภูมิแทนสนามบินดอนเมือง วรรณกรรมจึงเป็นส่วนหนึ่งในการบันทึกเหตุการณ์ที่สำคัญในสังคม **การควบคุมทางสังคม** สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงผู้ชมได้ง่ายและกว้างขวาง และมีอำนาจมากในสังคม จึงจำเป็นต้องมีระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ควบคุมการผลิตละครให้มีคุณภาพและเป็นไปตามกฎระเบียบก่อนจะออกอากาศ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาจากนวนิยายไปสู่บทละครโทรทัศน์ ทั้งการควบคุมการเผยแพร่ภาพทางโทรทัศน์ และนโยบายต่างๆ ของทางสถานี ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ต้องรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ชมรายการโทรทัศน์ ในบทละครโทรทัศน์จึงมีการดัดแปลงการนำเสนอภาพการสูบบุหรี่ และการที่เด็กชายถูกล่วงละเมิดทางเพศ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสังคม และยังแสดงให้เห็นถึงจรรยาบรรณของผู้สร้างละครโทรทัศน์ที่ประกอบกิจการตามกฎหมายการควบคุมการแพร่ภาพออกอากาศทางโทรทัศน์ และนโยบายของสถานีเป็นสิ่งสำคัญต่อการสร้างละครโทรทัศน์ เห็นได้จากที่ละครชุด**สามทหารเสือสาว**เป็นหนึ่งในกลยุทธ์การผลิตละครชุด ซึ่งเป็นนโยบายของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เพื่อสร้างเอกลักษณ์ละครของช่องให้โดดเด่น

ความสัมพันธ์ทางสังคมจึงส่งผลให้บทละครโทรทัศน์มีการเปลี่ยนแปลงไปต่างจากนวนิยาย ทำให้บทละครโทรทัศน์มีความทันสมัย สมจริง และสัมพันธ์กับบริบททางสังคมมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาการดัดแปลงนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**ไปสู่บทละครโทรทัศน์ ปรากฏลักษณะการสืบทอดมากกว่าลักษณะการดัดแปลง เนื่องจาก “กึ่งฉัตร” เป็นนักเขียนชื่อดัง มีนักอ่านชื่นชอบเป็นจำนวนมาก เมื่อนำนวนิยายชุด**สามทหารเสือสาว**มาสร้างเป็นละครชุด ซึ่งเคยผลิตเป็นละครโทรทัศน์มาแล้ว และยังได้รับการคาดหวังจากกลุ่มผู้อ่านว่าละครคงจะไม่ดัดแปลงเนื้อเรื่องจน “ผิดเพี้ยน” ไปจากของเดิมมากนัก จึงทำให้ละครชุด**สามทหารเสือสาว**ปรากฏการสืบทอดมากกว่าการดัดแปลง เพราะผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ “ไม่กล้า” ที่จะเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมรายละเอียดลงไป ในบทละครโทรทัศน์มากนัก เพราะอาจทำให้ผู้ที่ชื่นชอบหนังสือไม่พอใจ และส่งผลกระทบต่อละครดังที่ บทรู ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ชุด**สามทหารเสือสาว** กล่าวว่า “ครั้งแรกที่ทราบคือเรื่อง “มายาตัววัน” ก่อน และยังไม่ได้้อ่านอีก 2 เรื่อง ทราบว่าเคยทำละครมาแล้ว พอทราบว่า เป็นของ

คุณกึ่งจัดความกดดันมาเลยเพราะทราบว่าแฟนคลับของคุณกึ่งจัดเหนียวแน่นมาก แต่ผมเป็นคนที่ยืนยันว่าถ้าจะเปลี่ยนไม่ตรงกับบทประพันธ์เนี่ยน้อยที่สุดแล้วคนหนึ่ง เราเคารพบทประพันธ์”

(3 ทหารเสือสาว. 2556: 14) ละครชุดสามทหารเสือสาวมีเนื้อหาที่สะท้อนภาพปัญหาสังคม ทำให้ดัดแปลงเนื้อเรื่องได้ยาก ละครชุดนี้จึงแตกต่างจากละครชุดอื่นของทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 เช่น **สี่หัวใจแห่งขุนเขา สุภาพบุรุษจุฑาเทพ** เป็นต้น ละครชุดอื่นดัดแปลงมาจากนวนิยายของนักเขียนรุ่นใหม่ และส่วนมากมักจะเป็นเรื่องความรักจึงทำให้สามารถปรับเปลี่ยน และเพิ่มเติมเนื้อเรื่องให้ตรงกับรสนิยมผู้เสพได้ ละครชุดอื่นจึงได้รับความนิยมกว่าละครชุดสามทหารเสือสาว

“กึ่งจัด” ต้องการจะถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการทำข่าว เพื่อต้องการจะนำเสนอปัญหาสังคมต่างๆ ให้คนในสังคมรับรู้ผ่านนวนิยายชุดสามทหารเสือสาว นอกเหนือจากการรับรู้ปัญหาสังคมจากข่าวสารโดยตรง เพื่อต้องการให้สังคมตระหนักถึงปัญหาและเพื่อที่จะช่วยกันหาทางแก้ไข เมื่อนำมาดัดแปลงเป็นบทละครโทรทัศน์ ผู้เขียนบทละครยังคงสืบสานความตั้งใจของกึ่งจัดโดยการนำเสนอปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ในนวนิยาย และยังมีการสร้างสรรค์เพิ่มเติมเพื่อให้เห็นถึงปัญหาที่มีอยู่ในสังคมปัจจุบันเด่นชัดยิ่งขึ้น ละครโทรทัศน์จึงไม่ได้ทำให้เจตนาของผู้แต่งนวนิยายสูญหายไป แต่ยังเป็นอีกหนึ่ง “กระบอกเสียง” ที่จะทำให้ผู้คนในสังคมรับรู้ปัญหาสังคมต่างๆ ได้ชัดเจนขึ้น นวนิยายและบทละครโทรทัศน์ชุดสามทหารเสือสาวจึงมี “คุณค่าต่อสังคม”

นอกจากนี้จากการศึกษานวนิยายชุดสามทหารเสือสาวยังทำให้เห็นถึงความสามารถของผู้แต่ง ที่สามารถสอดแทรกนัยยะสำคัญของนวนิยายชุดนี้ผ่านตัวละคร ฉาก เหตุการณ์ และโครงเรื่อง เพื่อให้เชื่อมโยงไปสู่แนวคิดสำคัญของเรื่องได้ ทำให้สนุกในการติดตาม เพราะทุกองค์ประกอบของนวนิยายล้วนแทรกนัยยะสำคัญเอาไว้ อีกทั้งยังมีเนื้อเรื่องที่ไม่น่าเบื่อ การนำเสนอความรักของตัวละครไปพร้อมกับการนำเสนอปัญหาสังคม ทำให้นวนิยายมีหลายอารมณ์ ทำให้เพลิดเพลินในการเสพ นวนิยายชุดนี้จึงมีคุณค่าทั้งด้านความบันเทิงและมีคุณค่าทางสังคม

เมื่อศึกษาการดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ ทำให้เห็นว่าละครเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้เสพต้องการย้อนกลับไปอ่านตัวบทนวนิยายต้นฉบับ การดัดแปลงจึงเป็นสิ่งสำคัญในการ “ต่ออายุ” วรรณกรรม เมื่อใดที่นวนิยายยังได้รับการนำมาดัดแปลงให้อยู่ในรูปแบบใหม่อยู่เสมอ นวนิยายเรื่องนั้นก็ไม่มีทางที่จะสูญหายไปจากสังคม การดัดแปลงนวนิยายชุดสามทหารเสือสาวให้อยู่ในรูปแบบใหม่ตามความสนใจของยุคสมัย จึงทำให้นวนิยายเก่า “ขายได้” อีกครั้ง เห็นได้จากในระยะเวลาที่ละครออกอากาศจะมีการตีพิมพ์นวนิยายชุดสามทหารเสือสาวซ้ำ และขายในรูปแบบ Boxset คือขายพร้อมกันทั้งสามเล่มทำให้นวนิยายเป็นที่รู้จักและได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น สื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์จึง “เอื้อประโยชน์แก่กัน”

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการดัดแปลงนวนิยายชุด**สามทหารเสือ**สาวในรูปแบบบทละครโทรทัศน์ และ
ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อการดัดแปลง ทำให้เห็นว่า**“สังคม”** เป็นปัจจัยสำคัญ
ในการสร้างสรรค์งานวรรณกรรม ดังนั้นการศึกษางานวรรณกรรมจึงควรจะศึกษาวิเคราะห์
ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมเป็นสำคัญ

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ คั่นลินธุ์. (2552). **ศึกษาวิเคราะห์บุคลิกภาพตัวละครเอกฝ่ายหญิงในนวนิยายของ กิ่งฉัตร ระหว่าง พ.ศ.2545 – 2550**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(ภาษาไทย). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2545). **ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา**. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2552). **การวิเคราะห์สื่อ :แนวคิดและเทคนิค**. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- การบูร สุทธิไธธรา. (2557). **ศิลป์สโมสร : สูตรสำเร็จนวนิยายขายดี**. สถานีโทรทัศน์ช่อง Thai PBS. 6 สิงหาคม.
- กิ่งฉัตร. (2553). **มนต์จันทร์**. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: อรุณ.
- _____. (2554). **ฟ้ากระจ่างดาว**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: อรุณ.
- _____. (2536). **มายาตวัน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: อรุณ.
- _____. (2554). **มายาตวัน**. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: อรุณ.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). **เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิษฐา ทินวัฒน์. (2549). **ภาพสะท้อนของสังคมด้านการศึกษาและวัฒนธรรมในนวนิยาย ของดอกไม้สด**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ข่าวสดรายวัน. (2559). 10 แอปฯยอดฮิต 2558. 8 มกราคม. หน้า 24.
- คณะกรรมการการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยวิทยาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด. (2545). **รายงาน การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 27 สมัยสามัญทั่วไป**. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2558 จาก http://www.senate.go.th/senate/report_detail.php?report_id=17.
- จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา. (2544). **แปล แปลง และแปรรูป บทละคร**. กรุงเทพฯ: ศยาม.
- เจตนา นาควัชระ. (2542). **ทฤษฎีเบื้องต้นแห่งวรรณคดี**. กรุงเทพฯ: ศยาม.
- 3 ทหารเสือสาว. (2556). กรุงเทพฯ: ภาพยนตร์บันเทิง.
- ดวงทิพย์ คุ้มมณี. (2546). **สถานภาพและบทบาทของตัวละครหญิงในนวนิยาย: กรณีศึกษา นวนิยายของกิ่งฉัตร ปี พ.ศ. 2535-2544**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2521). **พัฒนาการนวนิยายไทยระหว่างพุทธศักราช 2475-2500: การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาและวรรณคดีไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2542). **นวนิยายกับสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงภพ ชุมนธูรส. (2556). **กระบวนการทัศน์เชิงสังคมด้านครอบครัวในวรรณกรรมของดอกไม้สด**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด.(ภาษาไทย). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ. (2558). **รางวัลและเกียรติยศ**. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม จาก <http://www.suvarnabhumiairport.com/th/191-awards-and-honors>.
- ไทยรัฐ. (2557). โทรทัศน์ทองคำครั้งที่ 28. 15 มีนาคม. หน้า 25.
- _____. (2557). น้ำท่วมใหญ่ปี 54. 17 พฤศจิกายน. หน้า 16.
- ธนาภิต. (2546). **เทพเจ้า และ วีรบุรุษกรีก-โรมัน**. กรุงเทพฯ: ปิรามิด.
- ธเนศ เวศร์ภาดา. (2549). **ดินสอขอเขียน**. กรุงเทพฯ : ปาปรัส.
- _____. (2556). **ละครเถา: แนวโน้มของละครโทรทัศน์ไทย**. ASTV ผู้จัดการรายวัน. 21 พฤษภาคม. หน้า 15.
- ธวัชชัย พานิชยากรณ์. (2539). **การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการใช้เครือข่ายสารสนเทศ ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาลิเน็ต) ของนิสิต และบุคลากรภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพดล อินทร์จันทร์ และคณะ. (2555). ภาพยนตร์ชุดเกาหลี : กรณีศึกษากระแสคลื่นวัฒนธรรมเกาหลีในสังคมไทย. **วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ**. 14(27) : 132-144.
- นันทน์ภัส พิมพะนิตย์. (2553). **กลวิธีการนำเสนอและมุมมองทางสังคมในนวนิยายรักของพนมเทียน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- บทกร. (2556). **บทละครโทรทัศน์ฟ้ากระจ่างดาว**. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2557, จาก <http://www.manager.co.th/Drama/default.aspx>.
- บทกร. (2556). **บทละครโทรทัศน์มนต์จันทร์**. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2557, จาก <http://www.manager.co.th/Drama/default.aspx>.

- บทกร. (2556). **บทละครโทรทัศน์มาตวัน**. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2557, จาก <http://www.manager.co.th/Drama/default.aspx>.
- บรรยงค์ บุญฤทธิ์. (2541). **กำเนิดเทพ - เทวีไอยคุปต์**. กรุงเทพฯ: น้ำฝน.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2536). **แลลลิตวรรณกรรมไทย**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2539). **แว่นวรรณกรรม**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊คเซนเตอร์.
- โบตัน. (2557). **โลกคือนิยาย ที่ไม่รู้จบ. ข่าวสดรายวัน**. 20 มีนาคม. หน้า 25.
- ประชาชาติธุรกิจ**. (2556). "ช่อง 3" จุดติดกลยุทธ์ "ซีรีส์". 16 พฤษภาคม. สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2558, จาก http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1368642112.
- ประไพ ศรีสุข. (2540). **ภาพสะท้อนสังคมในเรื่องสั้นและนวนิยายของชาติ กอบจิตติ**. ปรินทิพย์ นศ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภัศร เสวิกุล. (2557). '1 เขต 1วรรณกรรม' กระตุ้นการอ่านในท้องถิ่น. **คมชัดลึก**. 29 กันยายน. หน้า 16.
- ประวิทย์ มาลีนนท์. (2555). **ครบรอบ 41 ปี สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3**. กรุงเทพฯ: สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3.
- ปาริฉัตร ภูพันธ์. (2553). **อาชญากรรมไทยในปี พ.ศ. 2541 – 2550**. ปรินทิพย์ นศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปาริฉัตร ศาลิคุปต์. (2552). "กึ่งจักร" กึ่งก้านโลกวรรณกรรม. **ASTV ผู้จัดการ**. 20 กรกฎาคม. หน้า 15.
- _____. (2557). **โลกคือนิยาย ที่ไม่รู้จบ. ข่าวสดรายวัน**. 20 มีนาคม. หน้า 25.
- _____. (2557, 14 กรกฎาคม). สัมภาษณ์โดย จรรยาวรรณ จรัสจรรยาฤทธิ์ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์.
- _____. (2558, 22 กันยายน). สัมภาษณ์โดย จรรยาวรรณ จรัสจรรยาฤทธิ์ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์.
- ปีนอนงค์ อัมปะละ. (2548). **ภาพสะท้อนสังคมในนวนิยายของโบตันตามแนววาทกรรมวิเคราะห์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(ภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยะพิมพ์ สมิตติลภ. (2541). **การเชื่อมโยงเนื้อหา "นวนิยาย" ในสื่อสิ่งพิมพ์และในสื่อละครโทรทัศน์**. วิทยานิพนธ์ นศ.ม.(การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เปรม สอนสมุทร. (2547). **ผู้เสพกับการดัดแปลงเนื้อหาและตัวละครในภาพยนตร์ เรื่อง พระอภัยมณี**. วิทยานิพนธ์ อ.ม.(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ผู้จัดการออนไลน์. (2557, 17 มีนาคม). บันเทิงเกาหลีมาแรงดีตลาดจีนกระจุยหลังซบเซาหนัก
ในญี่ปุ่นเหตุพิษการเมืองเล่นงาน. สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2558 จาก
<http://www.manager.co.th/asp-bin/ViewNews.aspx?NewsID=957000003040>.

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์พ.ศ.2551. (2551).
สืบค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2558, จาก [http://library2.parliament.go.th/giventake/
content_law/law040351-61.pdf](http://library2.parliament.go.th/giventake/content_law/law040351-61.pdf).

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. (2546). สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2558, จาก
www.ecpat-thailand.org/th/1_3.pdf.

พิมลรัตน์ บังศรี. (2552). **วิเคราะห์นวนิยายของกึ่งฉัตร.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย).
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

เพ็ญวิษา วัฒนปรีชานนท์. (2550). **กลวิธีการประพันธ์ในนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนของกึ่ง
ฉัตร.** วิทยานิพนธ์ อ.ม (ภาษาไทย). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2553). **มัทนะพาธา.** กรุงเทพฯ : วิสดอม.

รังสิมา กุลพัฒน์. (2539). **แปลเก่า: จากนวนิยายสู่ภาพยนตร์.** วิทยานิพนธ์ อ.ม.(วรรณคดี
เปรียบเทียบ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2552). **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย.** กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

_____. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554.** กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. (2538). **แลลดลวดลายวรรณกรรม.** กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.

_____. (2542). **วรรณกรรมปัจจุบัน : TH 431.** กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง

_____. (2552). **จากเก่าสู่ใหม่ วรรณศิลป์ไทยไม่ล้นสูญ.** กรุงเทพฯ: ศูนย์สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

_____. (2553). **สืบสานสร้างสรรค์วรรณศิลป์.** กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.

_____. (2553). **ความรู้ทั่วไปทางภาษาไทย ตอนที่ 3 วรรณคดีไทย.** กรุงเทพฯ: คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

_____. (2556). **มิใช่เพียง “นางเอก”.** กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์.

วรางคณา ทวีวรรณ. (2552). **ความขัดแย้งทางสังคมในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล.** วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. (ภาษาไทย). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- วไลลักษณ์ น้อยพยัคฆ์. (2552). “กระแสเกาหลี”. **จุลสารอิเล็กทรอนิกส์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย**, สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2558 จาก www.etatjournal.com/upload/239/3_Korean_Wave.pdf.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. (2544). **วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธรรมชาติ.
- วินิตา ดิถียนต์. (2557). **วรรณศิลป์ในจิตวิญญาณไทย**. ปาฐกถาศิลป์ พีระศรี ครั้งที่ 19 ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ. 19 กันยายน 2557. หน้า 9-33.
- วาทีณี ศิริชัย. (2553). **การสร้างตัวละครต่อเนื่องในนวนิยายของกึ่งจักร**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิวิมล สันติราษฎร์ภักดี. (2539). **การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยผ่านสื่อนวนิยายและสื่อโทรทัศน์เรื่อง “สี่แผ่นดิน”**. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ส.พลายน้อย. (2543). **จันทร์คดีนิยาย**. กรุงเทพฯ: พิมพ์คำ.
- _____. (2555). **เทวนิยาย**. กรุงเทพฯ: ยิปซี.
- สปริงนิวส์. (2559). “สะเพื่อนใจ! หมู่มใหญ่ฆ่าเรา2ด.ช.ซ้ำติดเชื้อ HIV อยู่” สืบค้นเมื่อ 11 มีนาคม 2559, จาก <http://www.springnews.co.th/local/northeast/271406>.
- สมสุข หินวิมาน. (2554). **ความรู้เบื้องต้นทางวิทยุและโทรทัศน์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2543). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- สุภัค มหาวรรกร และ พงษ์ฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ. (2555). **การแปรรูปบทละครเรื่องอิเหนา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2556). **การสร้างสรรค์ชาดกเรื่องพระมหาชนกในรูปแบบการ์ตูนโทรทัศน์**. **วารสารไทยศึกษา**. 10(1):139 - 158 : กุมภาพันธ์ - กรกฎาคม.
- สุภัค มหาวรรกร. (2555). **บทบาทของพระจันทร์ในอรรถกถาชาดก**. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2555). **การแปรรูปบทละครเรื่องอิเหนา**. **วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ**. 15(29): 87-99. กรกฎาคม-ธันวาคม.
- สุภัทร สวัสดิรักษ์. (2543). บทบรรณาธิการ. **สกุลไทย**. 46(2383): มิถุนายน.
- องอาจ สิงห์ลำพอง. (2557). **กระบวนการผลิตละครโทรทัศน์**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

อรุณีประภา หอมเศรษฐี. (2554). **ครบรอบ 40 ปี สถาบันวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3**. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3.

อาริตา. (2557). **โลกคือนิยาย ที่ไม่รู้จบ. ข่าวสดรายวัน**. 20 มีนาคม. หน้า 25.

อิงอร สุพันธุ์วณิช. (2554). **วรรณกรรมกับสังคม**. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2558). **เลื่อมลายสายรุ้ง : ภาพสะท้อนสังคมนวนิยายปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ : โครงการ
เผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุมาพร มะโรนีย์. (2551). **สัมพันธบทของการเล่าเรื่องในสื่อการ์ตูน ละครโทรทัศน์ และ
นวนิยาย**. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

เอื้องอรุณ สมิตสุวรรณ. (2534). **การวิเคราะห์การเขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง "ปริศนา"**.
วิทยานิพนธ์ นศ.ม.(การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวจรรยวรรณ จรัสจรรยาฤทธิ์
วันเดือนปีเกิด	12 มีนาคม 2533
สถานที่เกิด	สุราษฎร์ธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	16/61 คอนโดลุมพินีวิลล์ พัฒนาการ-เพชรบุรีตัดใหม่ ถ.พัฒนาการ 26 เขตสวนหลวง แขวงสวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2550	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2554	ศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาวิชาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2559	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ